

နေဝင်းမြင့်

မ နု သီ ဟ ဝ ဣ တို များ

မာတိကာ

၁။	ပလူတိုနီယမ်	၅
၂။	မျက်မှန်ကလေး	၂၃
၃။	မက်တာမော်ဖိုးဆစ်	၄၅
၄။	သာလိကာ	၆၅
၅။	ငှက်	၈၅
၆။	သွားတစ်ချောင်း၏ ဈာပန	၉၉
၇။	လေညှင်းခြောက်	၁၁၃
၈။	ဆင်ဝန်ကတော်	၁၃၅
၉။	သေ့ခလောက်ကလေး	၁၅၃
၁၀။	သင်းကွဲ	၁၈၇

ပလူတိုနီယမ်

ယနေ့ မန္တလေးစာအုပ်တိုက်

ပလူတိုနီယမ်

(၁)

‘... အရှေ့အာရှဒေသမှ လက်ရှိလည်ပတ်နေတဲ့ နျူကလီးယား ဓာတ်ပေါင်းဖိုပေါင်းဟာ ၁၁၅ လုံးရှိပြီး လာမယ့်ဆယ်စုနှစ်များမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ဘီလီယံ ၁၆၀ ဖိုး အကုန်အကျခံပြီး ဓာတ်ပေါင်းဖိုတွေ ဆောက်ဦးမှာပါ။ အာရှနိုင်ငံတွေကတော့ ပလူတိုနီယံ အသုံးပြုဓာတ်ပေါင်းဖိုတွေကို သုံးဖို့တောင် စိတ်ကူးနေကြပါပြီ။ အာရှနိုင်ငံအချို့ရဲ့ ပြဿနာကတော့ ပလူတိုနီယမ်ကို စွမ်းအင်ထုတ်လုပ်ဖို့ထက် လက်နက်မှာ သုံးဖို့ကို အာရုံစိုက်လာကြတာလဲ တွေ့နေရတယ်’

‘ဓာတ်ပေါင်းဖိုတွေမှာသုံးတဲ့ ယူရေနီယမ် လောင်စာဟာ လောလောဆယ်မှာတော့ ပေါ်နေတာပေါ့လေ။ ဆိုဗီယက်

၈ နေဝင်းမြင့်

ခေတ်ကောင်းတုန်းကနဲ့ အမေရိကန်တို့က သုံးခဲ့တဲ့ နျူကလီးယား ထိပ်ဖူးတပ် ခုံးကျည်ထောင်ပေါင်းများစွာကို ဖျက်ဆီးခဲ့တာလဲပါတော့ ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်မှာ ယူရေနီယမ်ဟာ ဈေးကွက်သဘောအရ ခေတ္တခဏတော့ ပေါများနေဦးမှာပါပဲ’

သာမောင်က မဂ္ဂဇင်းအဟောင်းစာအုပ်ထဲမှာပါတဲ့ ကမ္ဘာ့ပလူတိုနီယမ်မှောင်ခိုမှုကြီးဆောင်းပါးကို ဖတ်နေရင်းက သူ့အိမ်အပြင်ဘက်က တာလမ်းမကြီးကို လှမ်းကြည့်လိုက်တယ်။ ဘာမှမရှိပါဘူး။ ခါတိုင်းလိုပဲ။ ကုက္ကိုပင် ၄,၅ ပင်ရယ်၊ ရေမရှိတဲ့ သောက်ရေအိုးစင်ဟောင်း ခပ်စောင်းစောင်းရယ်၊ ဖုန်တထောင်းထောင်းထနေတဲ့ လှည်းလမ်းကြောင်းရယ်၊ နေပူပူကျဲကျဲမှာ ထီးမပါ ဘာမပါသွားနေတဲ့ လူတစ်ယောက် နှစ်ယောက်ပဲ ရှိတယ်။

သဖန်းကုန်းနဲ့ လျော်ပင်ဆိပ်ကို ကူးလာဆန်ခတ် သွားနေကျ မြင်းလှည်းတစ်စီးတလေတောင်မရှိဘဲ တာလမ်းမဟာ တံလျှပ်တွေ တချောင်းချောင်း ထွက်နေတာကို ကြည့်ရင်းက သူ့စိတ်ထဲမှာ နျူကလီးယား၊ ယူရေနီယမ်နဲ့ ပလူတိုနီယမ် ဆိုတာတွေကို မျက်စိထဲ မြင်ကြည့်တယ်။ ဘယ်ရမှာလဲ။ သူ့မှတစ်ခါမှ မမြင်ဘူးတဲ့ပစ္စည်း၊ စိတ်နဲ့မှန်းကြည့်လို့ ဘယ်ရနိုင်မှာလဲ။

ကြောက်စရာတောင် ကောင်းနေပါရောလား။ ပလူတိုနီယမ်ဟာ တော်တော်အဆိပ်ပြင်းတဲ့ ကောင်ပါလား။ သည်ကောင်ဟာ တစ်ကမ္ဘာလုံးက ကြောက်နေရတဲ့ အကောင်ပါလား။

သူ့ဟာသူလည်း တွေးတယ်။ ပြီးတော့မှ မဂ္ဂဇင်းဟောင်းကို ဆက်ဖတ်တယ်။

‘အသုံးပြုပြီးသား လောင်စာချောင်းတွေကို ပြန်သုံးလို့ ရအောင် အဆင့်ဆင့် သန့်စင်ယူနေကြတယ်။ ဓာတ်ပေါင်းဖို့ သုံး ပလူတိုနီယမ်ရဖို့ မခက်ပေမယ့် လက်နက်သုံး ပလူတိုနီယမ် ရဖို့က ခက်တယ်။’

ဒါကြောင့် နိုင်ငံတကာက ဒီနည်းပညာကို တင်းတင်း ကျပ်ကျပ် ထိန်းသိမ်းထားတာပေါ့။ လိုတာထက်ပိုပြီး လက် ဝယ်ပိုင်ဆိုင်မှုတွေကိုလည်း နိုင်ငံတကာစစ်ဆေးပေးဖို့တောင်း ဆိုနေတယ်။

ကုလသမဂ္ဂ နိုင်ငံတကာ အဏုမြူအေဂျင်စီ (အိုင်အေအီး အေ)ကလည်း အရေးယူပိတ်ဆို့မှုတွေ လုပ်နေတဲ့ကြားကပဲ’

သာမောင်နဖူးမှာ ချွေးတွေစီးကျလာတယ်။ ဘုရား ဘုရား။ သည်အိုင်အေအီးအေဆိုတဲ့ ငနဲတွေကလည်း ဘယ်နှယ်လုပ် တတ်နိုင်မှာလဲ၊ ဘယ်နှယ်လုပ် ကာကွယ်နိုင်မှာလဲ၊ လူလေး နည်းနည်းပါးပါးနဲ့ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ အကာအကွယ်မရှိတဲ့ ထွက် ပေါက်တွေကို ပိတ်ဆို့လို့ရမှာတုန်း။

‘ကိုသာမောင် . . . တော် ကျောင်းမှာ အစည်းအဝေးရှိ တယ် မဟုတ်လား’

‘နေပါဦး စောပါသေးတယ်၊ ရာအိမ်မှူး ငပွားတောင် မလာသေးဘူး၊ ဒီမှာ စာဖတ်လို့ကောင်းတုန်း ရှိသေးတယ်’

‘စာတိုငည့် လုပ်မနေနဲ့၊ ညနေလဲ ပိုက်ဆံကောက် ထွက်ရ ဦးမှာနဲ့’

‘ဒါဟာ ငါလုပ်စရာမလိုဘူး၊ အပိုင်းလိုက် တာဝန်ပေးထား ပါတယ်’

‘တော်တော် လူကြီးလုပ်ချင်၊ လူကြီးဖြစ်ခါမှ ဘာမှ မယ် မယ်ရရ မလုပ်တော့ဘူး၊ ရေနှေးတစ်အိုးနဲ့ ဘုတ်အုပ်ဖတ်လိုက် စာချောက်လိုက် လုပ်နေသိလား’

မစိန်လှ ပြောချင်ရင်လည်း ပြောချင်စရာပဲ၊ သာမောင် လူကြီးဖြစ်တာ မကြာသေးဘူး။ လူက နဂိုက ခပ်အေးအေး ပါ။ ခေတ်ပညာ မတောက်တခေါက် တတ်တော့ ကိုယ့်လက်မှတ် ကိုယ် သာမောင်လို့ ကောက်ကောက်ကွေးကွေး ထိုးတတ် တာရယ်။ စကားပြောရင် စာတို့ ပေစလေးနဲ့ ပြောတတ်တာ ရယ်။ လူကြီးလုပ်ချင်တဲ့ ရောဂါရယ်ပေါင်းပြီး ရွာက ဝိုင်းတင် တော့ သာမောင်ကလည်း ဘာရမလဲ။ လုပ်ပေါ့၊ ချပေါ့၊ ရွာ ကျိုးရပ်ကျိုးလည်း လုပ်ပါတယ်။

စာကလေးဘာလေး ကတော့လည်း ဝါသနာပါတယ်။ စာ အုပ်ထဲကဟာတွေဖတ်ပြီး လုပ်ရတဲ့လူကြီးဆိုတော့ လျော်ပင် ဆိပ်မှာတော့ အာဂထဲက ဆိုပါတော့။

‘ဆိုမာလီမှာ အငတ်ဘေးတွေဆိုက်နေပြီ၊ ဘော့စနီးယားမှာ ဆာ့ဘ်နဲ့ဖြစ်တဲ့ ပြဿနာ ပိုကြီးနေပါပြီ၊ ရဝမ်ဒါလူမျိုးစုချင်း တိုက်နေတာတွေကို ဘယ်သူကမှ ကြားမဝင် သေးတာကို ကျုပ်က မခံချင်တာ’

‘ကိုသာမောင်ရယ်၊ လျော်ပင်ဆိပ်နဲ့အဝေးကြီးပါတော်’

‘အေး. . . ကမ္ဘာ့အရေးအခင်းဟာ နင်ဘာနားလည်လဲ၊ အိမ် ရှေ့ပူ အိမ်နောက်မချမ်းသာဆိုတာ မဟုတ်လား၊ ဘာဖြစ်တုန်း’

ဆိုဗီယက် ကွဲပြီလေ ကောင်းသေးလား၊ ဆိုဗီယက်ကွဲတော့
ရုရှားက ရယ်တာပေါ့’

‘ဟ. . . သာမောင်ရ ဆိုဗီယက်နဲ့ ရုရှားအတူတူပဲဆို’

‘ဟုတ်တယ် ဟုတ်တယ်၊ စကားတွေတောင် လွဲကုန်ပြီ
အမေရိကန်က အကြိုက်ပေါ့၊ တကယ့်ကလီယုဂ်ခေတ်ကို ရောက်
နေတာ လက်နက်ရောင်းဖို့ စဉ်းစားနေတာ’

အိမ်မှာ လူဆုံရင် ရေခွေးကြမ်းတစ်အိုးချပြီး အာဘောင်
အာရင်းသန်သန်နဲ့ ပြောတတ် လာတာလည်း သိပ်တော့
မကြာသေးဘူး။

သူ့ရွာလျှော်ပင်ဆိပ်ထက်ကြီးတဲ့ တိုက်နယ်အဆင့်ရွာ သဖန်း
ကုန်းက တစ်ပတ်တစ်ခါ မြင်းလှည်းနဲ့ စုလာတတ်တဲ့ သတင်း
စာတွေကို ဖတ်တာလည်း တစ်ရွာလုံးမှာ သူနဲ့ မူလတန်း
ကျောင်းက ဆရာဆရာမတွေလောက်ပဲ ရှိတော့ သူ့ပြောသမျှ
ရွာက လူတွေကတော့ အဆန်းတကျယ်ချည်းပေါ့လေ။ ခက်
တာက သူ့ရွာမှာ သတင်းစာဟောင်းကလွဲရင် ဘာစာအုပ်မှ
မရှိဘူး၊ ဘာမဂ္ဂဇင်းမှ မရှိဘူး၊ ဖတ်ချင်လို့ စာအုပ်မရှိဘူး၊
သူက လျှော်ပင်ဆိပ်သားလည်း မဟုတ်ဘူး၊ သဖန်းကုန်း
သား။ လျှော်ပင်ဆိပ်က မိန်းမနဲ့ရလို့သာ သည်ရွာရောက်လာ
တယ်ဆိုတော့ သဖန်းကုန်းမှာ နေတုန်းကလိုလည်း ဖတ်စရာ
စာအုပ်က လက်လှမ်းမီတာ မဟုတ်ဘူးကိုး။

တစ်နေ့တော့ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် သဖန်းကုန်း အစည်း
အဝေးသွားရင်းက မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်ရလာတယ်၊ သူ့အကြိုက်
ပေါ့။ ကမ္ဘာ့ရေးရာတွေ တော်တော်များများ စာအုပ်ဖြစ်

၁၂ နေဝင်းမြင့်

နေတယ်။ တချို့ဟာတွေကို အလွတ် ကျက်ထားတယ်။ တချို့ အချက်အလက်တွေကို ဗလာစာအုပ်နဲ့ကို မှတ်ထားတယ်။ အဲသည်မဂ္ဂဇင်းထဲမှာ သူ တစ်ခါမှာ မကြားဖူးတဲ့ အကြောင်းအရာ တစ်ခု ပါလာတော့ သူတော်တော်လည်း စိတ်ဝင်စားသွားတယ်။ အဏုမြူဓာတ်ပေါင်းဖို့တို့၊ နျူကလီးယားလောင်စာတို့၊ အဏုမြူဗုံးတို့လောက်တော့ သူကြားဖူးတယ်။ ဖတ်လည်း ဖတ်ဖူးတယ်။ ဒါပေမယ့် ခပ်ဝါးဝါး ဖတ်ဖူးတာ၊ အခုက ယူရေနီယမ်တဲ့ ပလူတိုနီယမ်တဲ့ အဆိပ်တော်တော် ပြင်းတဲ့ ဓာတ်တွေတဲ့၊ အာရှနိုင်ငံတွေ တော်တော် များများမှာတောင် ရှိနေပတဲ့။

ဒါက ဘယ်ကရောက်လာတာတုန်း၊ ဘာလုပ်ရတာတုန်း၊ ဘယ်ထဲက ထုတ်ယူတာတုန်း မြေကြီးထဲက တူးဆွယူလို့ရတာလား သူသိချင်တယ်။

အဲသည်နေ့ကတော့အစည်းအဝေးတောင် ဖြည်းဖြည်းမှ သွားတော့မယ် စိတ်ပိုင်းဖြတ်လိုက်တယ်။ သူတော်တော်လည်းစိတ်ဝင်စားတယ်။ မဂ္ဂဇင်းကို မျက်မှောက်ကြီးကြုတ်ရင်း ဆက်ဖတ်တယ်။

‘ဂျပန်မှာ ပလူတိုနီယမ် တစ်တန်ကျော်လောက် ပိုင်ဆိုင်ထားတယ်’

ဒါဟာ ကြောက်စရာ အခြေအနေပဲ ဗုံးတစ်လုံးလုပ်ဖို့ ရှစ်ကီလိုဂရမ်သာလိုတဲ့ ပလူတိုနီယမ်ကို ဂျပန်ကသည်လောက် များများ ပိုင်ဆိုင်ထားတော့ တခြားနိုင်ငံတွေက စိုးရိမ်နေကြတယ်။

လာမယ့် ဆယ်ရာစုနှစ် တစ်ခုကျော်ရင် ဂျပန်က ပလူတိုနီယမ် မက်ထရစ် တန် ၅၀ လောက်ကို ပိုင်ဆိုင်တော့မှာပါ။ ဒါကို ဝါရှင်တန်အစိုးရကတောင် သံသယရှိလာခဲ့တယ်။

တောင်ကိုးရီးယားနိုင်ငံကလည်း နျူကလီးယား စွန့်ပစ်ပစ္စည်းတွေထားဖို့ အဏုမြူ အမှိုက်ပုံတစ်ခု ရှာဖွေနေတယ်။ ဒါကို လူထုက ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြတာတွေလည်း ကြားနေရတယ်။

တစ်ပိုဒ်ဖတ်ပြီးတော့ သာမောင် စာအုပ်ကို ပိတ်တယ်။ သူက ကျားနှစ်ကောင် ဆေးလိပ်တိုကို မီးညှိတယ်။ သူ့ခေါင်းထဲမှာ အာရုံတွေ ဆူဝေနေတယ်။ တစ်ဆက်တည်းပဲ သည်စာသားတွေကို အစည်းအဝေးမှာ လိုအပ်ရင် ပြောဖို့ မှတ်သားထားတယ်။ တာလမ်းပေါ်မှာတော့ နေက ခြစ်ခြစ်တောက် ပူနေတုန်း။

ကလေးတစ်ယောက်က လမ်းဘေး ရေအိုးစင်က ရေတစ်ခွက် ခပ်သောက်နေတာကို သူမြင်နေရတယ်။ ဒါပေမယ့် ရေကရှိနေပုံ မရဘူး။ ကလေးက ရေမှတ်ကို ပြန်တင်ရင်းက နေပူထဲပြေးထွက်သွားတယ်။ နွားလှည်းတစ်စီး တအီအီအော်ရင်းက တာလမ်းကို ပျင်းတိပျင်းတွဲ ဖြတ်နေတာကို ကြည့်ရင်းက သူ တွေးနေတာ အကြာကြီး။ တော်တော်ကြာကြာတော့မှ ဆေးလိပ်တိုကို အုန်းမှတ် ဆေးလိပ်ခွက်ထဲ ပြာချွေရင်းက ဆက်ဖတ်တယ်။

‘ကနေ့ ပြဿနာကတော့ နျူကလီးယား ပစ္စည်းတွေ မှောင်ခိုရောင်းချနေတဲ့ ပြဿနာပဲ။ ဂျာမနီနိုင်ငံ တိန်ဂျင်မြို့

မှာ ရဲအဖွဲ့က ဒေါ်စံလှက်ကာ ဆိုသူရဲ့ ကားဂိုဒေါင်ထဲမှာ ဝင်ရှာတာ ပလူတိုနီယမ် ဂရမ် ၆၀ လောက် ရှာဖွေ တွေ့ သွားခဲ့တယ်။ နောက်တစ်ခါ ဂျာမနီမှာ ယူရေနီယမ် ဖြစ်စင် ၂၃၅၀. ၈ ဂရမ်ကို ဘာဘေးရီးယား ရဲက ရှာတွေ့တယ်။ ရဲက သန့်စင်ထားတဲ့ ယူရေနီယမ် အလုံးကလေး ၁၂၀ကို ထပ်မံ ဖမ်းဆီးရမိတာကစပြီး နျူကလီးယားမှောင်ခိုမှုဟာ အားကောင်းလာပြီဆိုတာ ကမ္ဘာက သိသွားတော့တာပါပဲ။

နောက်တစ်ခါတော့ ဂျာမနီမှာပဲ မြူးနစ် လေဆိပ်မှာ ကိုလံဘီယာနိုင်ငံသား ဂျက်စတီနီဟာနိုတောရက်စ်ကို ပလူတို နီယမ်ဖြစ်စင် ၂၃၉ အမျိုးအစား ၁၀. ၅၈အောင်စ (ဂရမ် ၃၀၀)လောက်ကို ဖမ်းမိတယ်။ လေဆိပ်မှာ တောရက်စ်ကို ဖမ်းပြီး စစ်ဆေးတော့ သံမဏိသတ္တုဘူးပြောင်ပြောင်ထဲ ထည့် လာတာကို စစ်ဆေးတွေ့ရှိကာကစပြီး ဂျာမန် ဝန်ကြီးချုပ် ခိုးလ်က သည်အဏုမြူ မှောင်ခိုမှုဟာ လူသားအားလုံး အတွက် ကြောက်စရာကောင်းတဲ့။ မှောင်ခိုမှုကြီးပဲလို့ ပြောခဲ့ တယ်။ ယဲ့ဆင်ဆီကိုလည်း စာရေးတယ်။

ရုရှားကလည်း သူတို့ဟာ မဟုတ်ဘူးလို့ ငြင်းနေတုန်း ပါပဲ။

ငြင်းသာငြင်းတာပါ။ မော်စကို အရှေ့မိုင် ၂၅၀ ကွာ မှာ အာဇာမာ ၁၆ လို့ နာမည်ပေးထားတဲ့ နျူကလီးယား သုတေသနဌာနကလည်း ပလူတိုနီယမ်တွေ ပျောက်တယ်လို့ ကြေညာထားတော့ သံသယဖြစ်စရာတွေ ရှိလာခဲ့ပါတယ်။

ပလူတိုနီယမ်ဟာ လူတွေသောက်တဲ့ ရေထဲကို ထည့်လိုက်ရင် ဒါမှမဟုတ် မီးရှို့ပြီး လေထဲမှာ ပေါက်ကွဲစေမယ်ဆိုရင် လူသန်းပေါင်များစွာ. . .

‘ဟ. . . သောက်ကျိုးနဲ’

ဖတ်နေရင်းက သာမောင် ဆေးလိပ်က မီးပွားတွေ ပုဆိုးပေါ် ပြုတ်ကျကုန်တယ်။ ပထမတော့ အဏုမြူဗုံးကွဲတာလို့ အောက်မေ့သွားတယ်။ နောက်မှ ပုဆိုး ထခါရင်း ဖတ်လက်စ မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်ကို ပိတ်တယ်။ ရေတစ်ခွက် ခပ်သောက်တယ်။ သူ့ရင်ထဲမှာ ကတုန်ကယင်ကြီး ဖြစ်နေတုန်းပဲ။ ပြီးတော့ သူ့ဟာသူလည်း တွေးတယ်။

‘လူတွေ တရားပျက်ကုန်ပါရောလား၊ ကြည့်စမ်း အရောင်းအဝယ် လုပ်စရာရွားလို့ ဘယ်နှယ် ပလူတိုနီယမ်ဆိုတာကြီးကို အရောင်းအဝယ်လုပ်နေကြတာကိုး၊ ဒါကြီးက လူ သန်းပေါင်းများစွာ သေနိုင်တယ်ဆိုပါလား၊ ဒါတွေ ဘယ်လောက်တောင် ပျံ့နှံ့နေပြီလဲ၊ ငါ့ရွာ လျှော်ပင်ဆိပ်ကိုတော့ ရောက်မလာနိုင်ဘူး ဘယ်သူပြောနိုင်မှာလဲ၊ လျှော်ပင်ဆိပ်မှာ ပလူတိုနီယမ်မိရင် ငါ နာမည်ပျက်တော့မယ်၊ လူတွေ သေတော့မယ်’

သာမောင် ပုဆိုးလဲတယ်၊ ရေတစ်ခွက် ခပ်သောက်တယ်၊ သူတော်တော် ရင်ပူနေတာကိုး။

(၂)

သာမောင် အစည်းအဝေးကို တော်တော်နောက်ကျမှ ရောက်တယ်။ ဒါပေမယ့် သာမောင် လာမှပဲ အစည်းအဝေး စတာပါ။ အစည်းအဝေးမှာလည်း မဆီမဆိုင် နျူကလီးယား ဓာတ်ပေါင်းဖို့တွေအကြောင်း ပြောတယ်။ ကမ္ဘာအနှံ့ ရုရှား ဘက်က မှောင်ခိုထုတ်နေတဲ့ ပလူတိုနီယမ် အကြောင်းတွေကို ပြောတယ်။ ရုရှားအာကာသပညာရှင်တွေကိုယ်တိုင် ပလူတိုနီယမ်ကို တစ်ဖက်လှည့် ထုတ်နေတာတွေကြောင့် ကမ္ဘာ့ ပုလိပ်အဖွဲ့က နေရာအနှံ့မှာ တွေ့နေတာတွေကို ပြောတယ်။ အစည်းအဝေးတက်လာတဲ့ သူတွေကလည်း ဘာမှ နားမလည် ဘူးပေါ့လေ။ ဘာတွေလာပြောနေတာလဲပေါ့။ ပလူတိုနီယမ်နဲ့ လျှော်ပင်ဆိပ်နဲ့လဲ ကွာလှကိုး။

‘ဒီတော့ ခင်ဗျားတို့လဲ သွားရင်းလာရင်း ကြည့်ပါ။ ဂရုစိုက်ပါ။ သံမဏိသတ္တု ဘူးပြောင်ပြောင်တွေ့ရင် မေးပါ။ မသင်္ကာရင် ခေါ်ခဲ့ပါ’

ကျောင်းအစည်းအဝေး ဆိုပေမယ့် အစည်းအဝေးမှာ ပါ တဲ့ ဆရာဆရာမတွေကလည်း ဘာပြောလို့ရမှာတုန်း၊ သာမောင် ပြောတာ နားထောင်ရတော့တာကလား၊ ကျောင်းအုပ် ဆရာ ကြီးကတော့ နံရံမှာ ချိတ်ဆွဲထားတဲ့ ကမ္ဘာ့မြေပုံကိုကြည့်လိုက်။

ပလ္လတိုနီယမ်က လျှော်ပင်ဆိပ်ကို ဘယ်အပေါက်က ဘယ်လို
ဝင်လာမှာလဲ တွေးလိုက်နဲ့ပေါ့လေ။

ဒါပေမယ့် သာမောင် အစည်းအဝေးက အပြန်မှာ ဘယ်
လိုမှ မထင်ထားတာတွေ ဖြစ်ခဲ့တာပါပဲ။ သာမောင်တွေးပူခဲ့
တာတွေ ကွက်တိဝင်လာတော့တာပဲ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့
လျှော်ပင်ဆိပ်မှာ အဲသည်နေ့က သံမဏိသတ္တုဘူးသုံးဘူး မိ
လိုက်လို့ပါပဲ။

ဖြစ်ပုံက ကျောင်းအစည်းအဝေးကအပြန်၊ ဈေးဝကလှည့်
ပြန်တော့ မြင်းလှည့်ဂိတ်မှာ သာမောင် သတင်းတစ်ခုကြား
တယ်။ ဒဟပ်တန်းကခင်အောင်က သံမဏိ သတ္တုဘူးရှည်ရှည်
သုံးဘူးကို ရသလောက်နဲ့ လိုက်ရောင်းနေတယ်ဆိုတဲ့ သတင်း
ပဲ။ ဒဟပ်တန်းဆိုတာ လျှော်ပင်ဆိပ်နဲ့ တော်တော်ဝေးတဲ့
နေရာ။ အဲသည်ရွာမှာ မကြာခင်က ဆည်တစ်ခုဖောက်နေတော့
အနားက ရွာတွေက ရွာသားတော်တော်များများ အလုပ်
ရကြတယ်။ ခင်အောင်ကလည်း အလုပ်သမားလက်သစ်ပဲ။ ဒါကို
သာမောင်က သိတယ်။ သည်ကောင် ဘာဖြစ်လို့ လျှော်ပင်
ဆိပ်ကို ရောက်လာတာလဲ။ သတ္တုဘူးပြောင်ပြောင် သုံးဘူး
ဟာဘာလဲ။ သတင်းရရချင်းပဲ ခင်အောင်ကို လိုက်ရွာတယ်။
ဘုံဆိုင်သွားတယ်ဆိုလို့ လိုက်တယ်။ ပြန်သွားပြီဆိုတော့ မြင်း
လှည့်ဂိတ်ရှေ့က ပိတ်စောင့်တယ်။ မိတယ်။ အရက်မူးနေတဲ့
ခင်အောင်ကို ဆင်းခိုင်းတယ်။ သူ့လွယ်အိတ်ထဲက ပြောင်လက်
ပြီး အင်္ဂလိပ်စာတွေရေးထားတဲ့ သံမဏိသတ္တုဘူး သုံးဘူးကို
တွေ့တယ်။ သံမဏိဘူးတွေကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်တော့ ငွေရောင်

တောက်နေတဲ့ သတ္တုခဲလေးတွေဟာ တဖျတ်ဖျတ် လက်နေ
တယ်။ ပြီးတော့ လက်မလောက်ရှိတဲ့ အဝတ်နဲ့ ချုပ်ထားတဲ့
ဆန်အိတ်သေးသေးလေးတွေလို အထုပ်ကလေးတွေလဲ ပါ
တယ်။

‘ဟာ. . . ကြည့်စမ်း၊ ပလူတိုနီယမ်တွေ’

(၃)

သာမောင်အိမ်ရှေ့မှာ လူတွေဝိုင်းနေပြီ။ အောက်လင်း
ဓာတ်မီးကြီးထွန်းပြီး သာမောင်က ခင်အောင်ကို ညတွင်း
ချင်း စစ်ဆေးတယ်။ လူတွေကတော့ ခြံထဲမှာရော တာ
လမ်းပေါ်မှာရော လူတွေအပြည့်။ ထမင်းတောင် မစားနိုင်
ဘူး။ ခင်အောင်အိတ်ထဲက ပလူတိုနီယမ်ဆိုလို့သာ လာကြည့်
ရတယ်။ ဘာမှန်းလဲ သိကြတာမဟုတ်ဘူး။ ခင်အောင် ကိုယ်
တိုင်ကလည်း ခေါ်လာလို့သာ လိုက်ရပါတယ် သူ့ဟာသူ ဘာ
အမှုမှန်းလဲ မသိဘူး။

‘မင်း ဒီပလူတိုနီယမ်တွေ ဘယ်ကရလာတာလဲဟေ့’

‘ကျုပ်အလုပ်ထဲက’

‘ဒါတွေဟာ ဘယ်လောက်အန္တရာယ်ရှိတယ်ဆိုတာ မင်း
မသိဘူးလား’

‘မသိဘူး’

‘ဟေ့ လူသန်းပေါင်းများစွာ သေစေနိုင်တယ်ကွ၊ မင်း နားလည်လား’

အဲသည်တော့မှ လာနားထောင်တဲ့ ရွာသားတွေက ‘ဟာ. . နည်းတဲ့အမှုကြီး မဟုတ်ပါလား။ ခင်အောင်ယူလာတာလက် စသတ်တော့ ဗုံးဆံတွေပဲ။ ကြည့်စမ်း မသေကောင်းမပျောက် ကောင်း၊ ချဟာနက်ဟာ ဆော်ဟာ’ ဖြစ်ကုန်ရော။ ရွာမိရွာဖ တွေကလည်း အဲသည်တော့မှ လူသန်းပေါင်းများစွာ သေနိုင် တယ်ဆိုတဲ့ ပလူတိုနီယမ်အဲတွေကို ခပ်ဝေးဝေးက လှမ်းကြည့် ကြတယ်။ အောက်လင်း ဓာတ်မီးရောင်ထဲမှာ သတ္တုခဲတွေ တဖျတ်ဖျတ်နဲ့ကိုး။ သည်သတ္တုခဲလေးတွေထည့်ထားတဲ့ သတ္တု ဘူးတွေကလည်း တကယ့်သေမင်းတမန်ဆိုပေမယ့် လှလှိုက်တာ လဲ မပြောနိုင်နဲ့တော့’

‘အေး. . သည်တစ်ညတော့နေဦးပေါ့ကွာ၊ မင်းဒဟပ်ကုန်း မှာသာရမယ်၊ လျော်ပင်ဆိပ်မှာ လူလည်လာမလုပ်နဲ့ မရဘူး မှတ်ထား’

သာမောင်က သတ္တုခဲတွေကို သတိနဲ့ကိုင်ရင်းက ဂရမ်ချိန် ခွင်မရှိတော့ အထဲကကြေးချိန်ခွင်နဲ့ ချိန်တယ်။ တစ်ဘူးကို ဓာတ်ခဲလေးလုံးနဲ့ညှိတော့ ၂၀ သားစီရှိတယ်။ သုံးဘူးဆိုတော့ ၆၀ သား။ အဲသည်ညက ခင်အောင်ကို ဖမ်းထားလိုက်တယ်။ အမှုက ပလူတိုနီယမ် တရားမဝင် ရောင်းဝယ်မှု။

(၄)

ဒါပေမယ့်ပေါ့လေ။ နောက်တစ်နေ့ နေ့လယ် မှာတော့ ဒဟပ်တန်းက ခင်အောင်ကို သာမောင် လွှတ်လိုက်တာပါပဲ။ ခင်အောင်အလုပ်လုပ်တဲ့ ဆည်မြောင်းက အရာရှိတွေက လျော်ပင်ဆိပ်ကို မြင်းလှည်းနဲ့ လိုက်လာပြီး လာရွေးသွားလို့၊ ပါလာတဲ့ အရာရှိတွေကလည်း သာမောင်ကို သတ္တုဘူးတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရှင်းပြတယ်။

‘ဒါက ကျွန်တော်တို့ဆောက်နေတဲ့လုပ်ငန်းမှာ နိုင်ငံခြားကစက်ပစ္စည်းတွေနဲ့ အတူပါလာတဲ့ ဆီလီကာဂျဲလ်လို့ ခေါ်တဲ့ ရေငွေ့စုတ်တဲ့ သတ္တုခဲကလေးတွေပါခင်ဗျား၊ ပလူတိုနီယမ် မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ရဲ့သဘောက ရေငွေ့တွေကြောင့် စက်ပစ္စည်းတွေ သံချေးမတက်အောင် ထည့်ပေးလိုက်တဲ့ ရေငွေ့ထိန်း အခဲလေးတွေပါ။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာတော့ အလုပ်သမားတွေက ဘူးလေးတွေ လှလို့ ယူကြတာပဲ။ သူက လာတော့လည်း သတ္တုဘူးတွေနဲ့ လာတာပါ။ ဘာမှ အဖိုးမတန်ပါဘူး။’

သာမောင်ကတော့ နားရှိလို့သာ ကြားရတာ၊ မယုံဘူး။ ဒါဟာ သံချေးမတက်အောင်ထည့်ပေးလိုက်တဲ့ ပစ္စည်းဆိုတာ ဟုတ်ကို မဟုတ်နိုင်ဘူး။ ဒါပေမယ့် တစ်ဘက်က အရာရှိဖြစ်

နေတယ်။ ခေတ်ပညာတတ်ဖြစ်နေတယ်။ လေးစား ယုံကြည်
လောက်တဲ့လူ ဖြစ်နေတယ်။ ဒါပေမယ့် လူသန်းပေါင်းများ
စွာ သေနိုင်တဲ့ ပလူတိုနီယမ်သယ်ဆောင်လာသူကို သူ့အစွမ်း
အစနဲ့ ဖမ်းမိထားတယ်လို့ လူသိရှင်ကြား ပြောပြီးနေပြီ။
သက်ဆိုင်ရာကို တင်ပြဖို့တောင် စာရေးပြီးနေပြီ။ လျှော်ပင်ဆိပ်
ရဲ့ကိုတောင် အကြောင်းကြားပြီးနေပြီ မဟုတ်လား။

‘မဟုတ်ရင်လဲ ခေါ်သွားပေါ့ဗျာ၊ ကျုပ်ကတော့ ပလူတို
နီယမ်ထင်တာပဲ။ ခင်အောင် မင်းသိပ်ကံကောင်းတယ်ကွနော်’
ဟင်း. . . ဟင်း. . .

သာမောင်ကတော့ မလျှော့သေးဘူး၊ မြင်းလှည်းပေါ်
ပါသွားတဲ့ခင်အောင်ကို မကျေမချမ်း လှမ်းကြည့်နေတုန်းပဲ၊
သည်သတင်း ရွာထဲ ပျံ့သွားတော့လည်း ရွာသူရွာသားတွေက
ဝမ်းသာကြတာပါပဲ။ တောသူတောင်သားတွေဆိုတော့ ပလူတို
နီယမ်လဲ မသိဘူး။ လီကာဂျဲလ်ဆိုတာလဲ မသိဘူး။ သူတို့
ဝမ်းသာတာက သည်ငွေရောင်ခဲလေးတွေဟာ လူသန်းပေါင်း
များစွာကို သေစေနိုင်တာ မဟုတ်ပြန်ဘူးဆိုတာကိုပါ။

(၅)

သာမောင်ကတော့ မလျှော့သေးဘူး။ လျှော်ပင်ဆိပ်မှာ
သတ္တုဘူးပြောင်ပြောင်တွေ့ရင် ပြူးပြီရှာဖို့ပြောတုန်း။ ပလူတိုနီ
ယမ်တွေ့ရင် အမြန်ဆုံး သတင်းပို့ဖို့ အစည်းအဝေးတိုင်းမှာ
မှာတုန်း။

ရွှေအမြုတေမဂ္ဂဇင်း အမှတ် ၆၅၊ ၁၉၉၅၊ မတ်လ။

မျက်မှန်ကလေး:

မျက်မှန်ကလေး

(၁)

ထူးဆန်းတာက သည်ဝတ္ထုကိုရေးဖို့ ကျွန်တော် တပ်လိုက်
ရတဲ့ မျက်မှန်ဟာ ကျွန်တော့် မျက်မှန်တော့ မျက်မှန်ပဲ။ ဒါ
ပေမယ့် ကျွန်တော့်မျက်မှန် မဟုတ်ဘူး။

(၂)

မျက်မှန်နှင့် ပတ်သက်ရင် ကျွန်တော်တို့ရွာက ကိုငပေါက်ကို
ကျွန်တော် သိပ်သတိရတယ်။

ကျွန်တော်တို့ရွာက အညာရွာကလေး တစ်ရွာပါ။ ဟို
မနီး သည်မနီး တော်တော်ခေါင်တဲ့ ရွာကလေးပေါ့။

ကျွန်တော်တို့ငယ်ငယ်က အခုလို ဖွံ့ဖြိုးပြီးပြီး ရှိသေးတာ မဟုတ်တော့ ကိုငပေါက် မျက်မှန်တပ်တာကို ကျွန်တော်တို့က သိပ်သဘောကျကြတာကလား။

သူ့နာမည်က ကိုပေါက်ဖြစ်ရမှာပါ။ ဒါပေမယ့် ကို ငပေါက်လို့ပဲ တစ်ရွာလုံးက ခေါ်ကြတော့ ကျွန်တော်တို့က လည်း ကိုငပေါက်ပေါ့။ သူက ရွာက ဘုရားပွဲတော်တွေမှာ ပြဇာတ်လုပ်ရင် ပြဇာတ်မင်းသားပဲ။ အရပ်ကရွာညီရွာ၊ ခါးပုံ စလေး ကော့နေအောင်ထုတ်ပြီး အကျီကြွေတိုက်လေး ဝတ်ပြီး ရင် ညဘက် ရွာစဉ်လျှောက် အတီးမပါဘဲ သီချင်းဆိုတတ် တော့ ပြဇာတ်လည်း လုပ်မယ်ကြံရော တစ်ရွာလုံးက ကန့်ကွက်မဲ မရှိ မင်းသားလုပ်ခိုင်းတာ ကိုငပေါက်ပဲ။

အဲသည်တုန်းက ခေတ်စားတဲ့ မြင်းခေါင်းတံဆိပ် ကော့ပ မက်တစ် စက္ကူဘူးထဲက မာတောင့်တောင့် ခေါင်းလိမ်းဆီ ဖယောင်းတောင့်နဲ့ တိုက်ထားလို့ ကော့လန်နေတဲ့ အမောက် ဟာ တစ်ရွာလုံးမှာ သူတစ်ယောက်တည်းရှိတာလည်း သူ ပြဇာတ်မင်းသားဖြစ်ဖို့ အကြောင်းအချက် တစ်ခုပေါ့လေ။

လူပုံက နွဲ့နွဲ့ရယ်၊ ကြော့ကြော့လေးနဲ့ ပြဇာတ်သီချင်း များဆိုပြီး ဇာတ်ခုံပေါ်က မင်းသမီးမျှော်ရင်း (ရည်းစား မျှော်ရင်းပေါ့လေ) လူငယ်ကာလသားတွေက လက်ခေါက် ကိုသွားရည်များကျအောင် မှုတ်တော့တာကလား။

ထားပါတော့။ ကိုငပေါက်က ပြဇာတ်တွေဘာတွေ ပြီး ရင်လည်း သည်အတိုင်း နေတာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ရောဂါ တစ်ခု တိုးလာတယ်။

နေကာမျက်မှန် မည်းမည်းကြီး တပ်တာပါ။

ညနေဘက် မိန်းကလေးတွေ ရေခပ်ချိန် တပ်ထားတာက နေအလင်းရောင် ရှိသေးလို့ ထားလိုက်ပါတော့။ ညဘက် အောက်လင်းဓာတ်မီးနဲ့ဖွင့်တဲ့ ဦးလေးတင် လက်ဖက်ရည် ဆိုင်မှာလည်း ည ကိုးနာရီ ဆယ်နာရီထိ မျက်မှန်က မချွတ် တော့ဘူး။ ရွာကလည်း ဒါကို သဘောတူတယ်။ လက်ခံ တယ်။ သည်လိုပဲ တပ်လို့ရတယ်လို့ ထင်တယ်။ နောက်တော့ ကိုငပေါက် မျက်မှန်ဖြုတ်လိုက်ရတယ်။

တစ်ည လက်ဖက်ရည်ဆိုင်က ကြော့ကြော့လေး ပြန်လာ တော့ ထုံစံအတိုင်း သီချင်းလေး ဆိုလို့ ၊ ခေါင်းက အမောက်က ကော့လန်လို့၊ ပုဆိုးကလည်း ခါးပုံစချွန်လို့ ဒါပေမယ့် အညာမဟုတ်လား။ လမိုက်ရက်များကတော့ ကိုယ့် လက်တောင် ကိုယ်မြင်ရတာ မဟုတ်ဘူး မဟုတ်လား။ အဲ့သည် ညက အဲသလောက် မှောင်နေတဲ့ကြားက ကိုငပေါက် နေကာ မျက်မှန်ကြီး တပ်ပြီး ပြန်လာတော့ သူ နင်းမိတဲ့ ကောင်က ကိုက်လိုက်တာ တစ်လလောက် ဆေးကုယူရပါကော။ ခွေး ကိုက်လိုက်တာပါ။ တော်သေးတာပေါ့ မြွေမဟုတ်လို့လို့ ရွာ က လူတွေက ရယ်စရာ ပြောကြကတည်းက ကိုငပေါက် နေကာမျက်မှန်လည်း ပျောက်ရော။

(၃)

ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်ကပါပဲ၊ ကျွန်တော်တို့ အိမ်က ဘုရားစင်မှာ မျက်မှန်တစ်လက် ရှိတယ်။ ဝိုင်းစက်နေတဲ့ မှန် နှစ်ဖက်နဲ့ စာကြည့်မျက်မှန်လေး တစ်လက်ပါ။ ကိုင်းက ကျွဲကောကိုင်း နီဖန်ဖန်ကလေး။ ကျွန်တော့် ဦးလေးက သည် မျက်မှန်ကို လူထူရင် မဟတ္တမဂန္ဓိပေးသွားတာပေါ့လို့ ကြွား တတ်တယ်။

‘ဟ. . . ငမောင်ရ၊ မဟတ္တမဂန္ဓိက ဘယ်တုန်းက ရွာလာ လို့တုန်း ကောင်ရ’

‘ဟာ. . . ဘကြီးကလဲ မဟတ္တမဂန္ဓိ ကျုပ်တို့ တိုင်းပြည် လာတာ သုံးခေါက်တောင်လေဗျာ၊ နောက်ဆုံး အခေါက် မန္တလေးလာတုန်းက ပေးသွားတာ’

‘အေးပါ၊ မန္တလေးလာတာက ဘယ့်နှယ် တို့ရွာ ရောက် တုန်း. . . ’

‘အဲဒါ ခက်တာပေါ့ဗျာ၊ အပြန်မှာ ကျုပ်ယောက်ဖကို ခေါ်ပေးသွားတာ’

‘မင်းတို့ရွာမှာ မျက်မှန်မရှိဘူးကွာတဲ့၊ ဘုံသုံးကြကွာတဲ့’
‘ဟ. . . ဟုတ်လှချည့် ကောင်ရာ၊ ငှားစမ်းပါဦး ငမောင်ရ တပ်ကြည့်ရနည်းရော့လား’

ဦးလေးကတော့ တစ်ရွာလုံးက လာလာ ငှားလွန်းလို့ ရွဲ့ပြောတာပါ။ ဒါပေမယ့် တောသူတောင်သားတွေ မဟုတ်လား။ ဘာမဆို အဖြောင့်မြင်ကြသူတွေ မဟုတ်လား။ ယုံတာပေါ့လေ။

တစ်ခါတစ်ခါတော့ ဦးလေးက မဟတ္ထမဂန္ဓီရဲ့ မျက်မှန်လို့ မပြောဘူး။

‘ဒီမျက်မှန် ငှားတာတော့ ငှားပေါ့ ဘထွေးရာ၊ မပျောက်တော့ မပျောက်စေနဲ့၊ ဒါက ပျောက်လို့ မဖြစ်ဘူး’

‘ဘယ်သူက ဖျောက်မှာတုန်းမောင်ရာ ကျုပ်တို့ ဒါလေးနဲ့ ဘုတ်အုပ်ဖတ်ရတာကော၊ ပျောက်ရင်လဲ ရင်နကျောင်း (ရေနံချောင်း) တက်မှာရုံပေါ့ဗျ’

‘ရင်နကျောင်းမှာလို့ မရဘူးဗျ၊ ဒါက ကာနယ်စလေဒင်ရဲ့ မျက်မှန်၊ ပေါ့သေးသေးမှတ်လို့’

‘ကာနယ် စလေဒင်က ဘယ်သူတုန်း’

‘ဟာဗျာ၊ သီပေါမင်း ဖမ်းသွားတာဟာကော၊ အင်္ဂလိပ်စစ်ဗိုလ်လေဗျာ’

‘နို့ . . . ဘယ်နှယ့်က တို့ရွာရောက်’

‘ကာနယ်စလေဒင် သီပေါမင်းဖမ်းတဲ့ ညက ဂေါဝိန်မြစ်ဆိပ်မှာ ကျွတ်ကျကျန်ခဲ့တာ၊ ကျွတ်အဖေကြီး ကောက်ရခဲ့တာ’

‘ကုသိုလ်ထူးပေါ့ မောင်ရာ’

‘အောင်မာ ဒါတောင် အင်္ဂလိပ်ဘုရင်မကြီးက ပြန်လိုချင်
လို့တဲ့၊ ကျုပ်က ကိုယ့်ကုသိုလ်နဲ့ ကိုယ်ရတာ မပေးနိုင်
ပေါင်ဆိုလို့’

‘အောင်မယ်လေး၊ ဥစ္စာရင်းမှန် ပြန်ပေးလိုက်ပါမောင်ရာ
စစ်ဗိုလ်ပစ္စည်း တော်ကြာ တရားတဘောင် ဖြစ်နေပါမယ်’

ဆိုလို့ ကျွန်တော်တို့ ရယ်ကြရသေးတာကလား။ တစ်ခါ
တစ်ခါ မဟာတ္ထမဂန္ဓိမျက်မှန်ဖြစ်လိုက်၊ တစ်ခါတစ်ခါ ကာနယ်
စလေဒင်မျက်မှန်ဖြစ်လိုက်နဲ့ သည်မျက်မှန်ကလေးကတော့
တကယ့်ကို မအားရတဲ့ မျက်မှန်ပေါ့လေ။ အတပ်ဆုံးက
တော့ အမေပေါ့။ မျက်မှန်ဝိုင်းလေးတပ်ရင် အမေက သိပ်
လှတာ။ ပြီးရင် အမေက ဘုရားစင်စာအုပ်ဖတ်ရင်ဖတ်၊ မဖတ်
ရင် လက်ထောက် ဗေဒင်စာအုပ်ကလေးထုတ်ပြီး လူတကာကို
ဗေဒင်တွက်တော့တာ။

တစ်ခါတော့ သိုးတစ်ကောင် ပျောက်တဲ့ ဦးလေးဘလှက
အမေ့ဆီ လာတယ်။

‘မသိန်း ငါ့သိုး ပျောက်သွားတယ်ဟာ ပြန်ရမရ ကြည့်
စမ်းပါဦး’

‘ကိုဘလှကလဲ စောစောက လာရောပေါ့တော်၊ ဒါမှ
စောစောကမှ ကောင်းတာ’

‘ဟ. . . ပျောက်တဲ့အချိန် လာရတာလေဟာ၊ နင့်ဗေဒင်က
စောစောတောင် ပျောက်ပေးရမလို့ ဖြစ်နေပြီ’

‘ကိုင်း. . လာလာ၊ အာရုံပြု၊ ကိုင်း. . . ဒီအဝိုင်းထဲ လက်ညှိုး
ထောက်၊ ကြိုက်တဲ့နေရာ ထောက်လိုက်’

ဦးလေးဘလှလည်း ထောက်လိုက်ရော ဟောတော့တာ ပါပဲ။

‘ပြန်ရမယ် ကိုဘလှရေ၊ အရှေ့မြောက်ထောင့်မှာ ရှာချေ တော့ နေ့မကူးဘူး’

ဒါပေမယ့် အဲသည်ညက ဦးလေးဘလှ ပြန်လာတယ်။ မှန်လိုတဲ့ သိုးသားတစ်ပိဿာ လာပို့တယ်။

‘မိသိန်းဗေဒင်က မှန်သဟာ အနောက်တောင်ထောင့်က ရတာဟ၊ ပိုးထိထားတာ၊ ကောင်းဟာ ငါ့နှမဗေဒင်’

အဲသည်အခါမျိုးဆို အမေက မျက်မှန်ဝိုင်းလေးကိုတပ်ရင်း ရယ်တော့တာ။

‘ကိုရင်လေ၊ ကျွန်မ မဟောဘူးလား၊ နေ့မကူးဘူးလို့ ပြောသေးတာပါ။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ တစ်ခါတစ်ခါ စိတ်ကူးရရင် သည်ဘုံမျက်မှန်လေးကို တပ်ကြည့်တာပေါ့။ မူးလိုက်တာ မပြောပါနဲ့တော့၊ တစ်ခါတစ်ခါတော့ အညာ နေပူပူထဲမှာ စက္ကူစကို မီးရှို့ချင်ရင် မျက်မှန်နဲ့ အလင်း စူးအောင် ချိန်ပြီး ကစားကြတာပါပဲ။

တစ်ခါတလေလည်း သည်မျက်မှန်နဲ့ ရုပ်ရှင်ပြတမ်း ကစား ပေါ့လေ။

တစ်ခု ထူးဆန်းတာက လူကြီးတွေ အားလုံး ဘယ်သူ လာငှားငှား သည်မျက်မှန်ဝိုင်းလေးက အဆင်ပြေနေတာ ပါပဲ။ သူ့ဒီဂရီ ကိုယ့်ဒီဂရီ ဘယ်သူမှ စမ်းသပ်နေတာ မဟုတ်ဘဲ တစ်ရွာလုံးက ငှားငှားပြီး စာဖတ်ကြတာ အဆင်ကိုပြေ လို့၊ ကျွန်တော်တို့က ကစားနေတုန်း လာငှားလို့ မပေးရင်

အမေက ‘ပေးလိုက်ပါ သားရယ်၊ ဒါက စက္ခုဒါနခေါ် တယ်၊ သားတို့ နောက်ဘဝမှာ မျက်လုံး မွဲတတ်တယ်၊ ငှားလိုက်ပါ သားရယ်’ လို့ ပြောတတ်တယ်။ အခုတော့ အမေ့ကိုရော၊ မျက်မှန်ကလေးကိုရော လွမ်းပေမယ့် အမေရော မျက်မှန် ရောမရှိတော့ဘူးလေ။

(၄)

အသက် (၃၅) နှစ်လောက်မှာ ကျွန်တော့် မျက်စိ မကောင်းတော့တာ သတိထားမိတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန် တော် မျက်မှန်လိုနေပြီလို့ မထင်ဘူး။ လိုနေသည့်တိုင်အောင် လည်း ကျွန်တော် မျက်မှန်မတပ်ချင်ဘူး။ မျက်မှန်တပ်ရတဲ့ ဒုက္ခ၊ သယ်ရဆောင်ရတဲ့ ဒုက္ခကိုသိလို့ မဟုတ်ပါဘူး။

မျက်မှန်ကို ကျွန်တော်မုန်းလို့လို့ ထင်တာပါပဲ။ လူတွေရဲ့ မျက်လုံးဟာ မျက်မှန်ကြောင့် ကောင်းမွန်သွားရတယ်ဆိုတာ ကိုလည်း ကျွန်တော် မယုံတာလည်း ပါပါတယ်။ လူတွေ ဟာမျက်စိမှန်ရင် မျက်မှန်တပ်ရတယ် တပ်ရင် ကြည်လင် သွားတယ်ဆိုတာ ယေဟုယျ မှန်တယ်ဆိုရင်လည်း အဲသည် ယေဘုယျကို ကျွန်တော် မယုံချင်တာလည်း ပါမှာပေါ့လေ။

တစ်နေ့တော့ ကျွန်တော့် အစ်ကိုတစ်ယောက်က သူလုပ် လာတဲ့ မျက်မှန်ကို ပြတယ်။ ဒီဂရီ ၁၀၀ ရှိတယ်လို့လည်း

ပြောတယ်။ တပ်ကြည့်ပါလားလို့ လည်းပြောတယ်။ အနား
ကသတင်းစာကိုလည်း ပေးတယ်။ ကျွန်တော်တပ်ကြည့်တယ်။

‘ဟာ. . . ကောင်းလိုက်တာဗျာ၊ ကြည့်သွားတာပဲ ဒါဒီဂရီ
ဘယ်လောက်လဲ’

‘ဒီဂရီ ၁၀၀’

‘စာကြည့်လား’

‘အေးပေါ့၊ အနီးကြည့်ပေါ့’

ကျွန်တော် မရှက်ပါဘူး။ လူတွေ့ရဲ့ မျက်မှန်ဟာ အနီး
ကြည့်၊ အဝေးကြည့် ရှိတယ်ဆိုတာ အဲဒီတော့မှ သိတာပါ။
ဆယ်တန်းတုန်းကတော့ မှန်ဘီလူးခုံး မှန်ဘီလူးခွက်တွေ ရှုပ်
ဗေဒမှာ သင်ခဲ့ရသား။ မျက်လုံးပေါ်မှာ မြင်လွှာပေါ်မှာ ထင်
တဲ့ပုံရိပ် အနေအထားကြောင့် အဝေးအနီး မှန်တာတွေ လည်း
သင်ခဲ့ရသား။ ပုံရိပ်ရဲ့ ဆုံတာဟာ ရက်တီနာပေါ်မှာ မရှိဘဲ
ရှေ့ကိုကျော်ပြီးမှ ဆုံတာလား၊ နောက်မှာသွားပြီး ဆုံနေ
တာလား။ အဲသည်ပေါ်မှာ မှန်ဘီလူးတွေကို သုံးခြင်းအားဖြင့်
အမြင်တည့်စေတယ်ဆိုတာတွေလည်း သင်ရသား။ ဒါပေမယ့်
ကျောင်းစာနဲ့ လူ့ဘဝဟာ အဲသလောက် ဆက်စပ်လိမ့်မယ်
ကျွန်တော် မထင်ခဲ့ဘူးလေ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် မျက်မှန်
ကို မတပ်ဖြစ်ခဲ့ဘူး ဆိုပါတော့။

(၅)

တစ်ခါက အင်းဝက ကဗျာဆရာကြီး ကိုလေး (အင်းဝ ဂုဏ်ရည်) ရန်ကုန်ကိုရောက်လာတယ်။ ကျွန်တော့် တွေ့တော့ ဆရာက တော်တော်ဝမ်းသာသွားတယ်။ လေထန်ကုန်းမှာတွေ့ ကြတာပါ။

‘ဟေ့ကောင်... ငါ့ကို ရဲမျက်မှန် လိုက်ပို့ကွာ’

‘ရတယ်လေ ဆရာ၊ သွားစို့’

ဟိုရောက်တော့ မျက်မှန်တွေကို တစ်ခုချင်း လိုက်ကြည့် တယ်။ တရုတ် စာကြည့်မျက်မှန် သေးသေးလေး (Half Frame) လေးကို ဆရာကြိုက်သွားတယ်။ တပ်ကြည့်တယ်။ မှန်ထဲမှာ ကြည့်တယ်။ ဆရာ့နဖူးပြောင်ပြောင်ကြီး အောက်က မျက်လုံးတွေပေါ်မှာ မျက်မှန်လေးက ဆီးရွက်လေးနှစ်ရွက် ကပ်ထားတာနှင့် တူနေတယ်။

‘အဲဒါ ဘယ်လောက်လဲဟေ့’

‘ကိုးဆယ်ပါ’

ဆရာဘာမှမပြောတော့ပါဘူး။ ကျွန်တော့်ကို မျက်ရိပ်ပြ တယ်။ ပြန်ရအောင်ဆိုတဲ့ သဘောပါပဲ။ လမ်းကျတော့ တစ်လမ်းလုံး ကျွန်တော့်ကို ခေါက်ဆွဲကျွေးတယ်။ လက်ဖက် ရည်တိုက်တယ်။ သူလည်းစားတယ်။ ထမင်းတောင် ကျွေး သေးတာ ကျွန်တော် မစားပါဘူး။ ဒါပေမယ့် မျက်မှန်

မဝယ်တာကို ကျွန်တော် မေးချင်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့
မဝယ်တာလည်း ကျွန်တော် သိချင်ပါတယ်။

‘ဆရာ ဘာဖြစ်လို့ မဝယ်တာလဲ’

‘မင်းကောင်က ၉၀ တောင်ပြောနေတာ၊ တို့မန္တလေးမှာ
၇၀ ကွ’

‘ဟာ... ဆရာကလဲ ၂၀ ထဲ ကွတာပဲဟာ’

‘မင်းမသိပါဘူးကွာ’

ဒါပဲပြောတယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ စားသလောက်
ရှင်းလိုက်တာ ၁၀၀ နီးပါးကျတယ်။

သူကပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် ရက်ရက်ရောရောပေးတယ်။

ကျွန်တော်ကတော့ ဆရာ့ကို ကြည့်ရင်း ထူးဆန်းနေတယ်။
သည်နှစ်ဆယ်ကို နှမြောလို့ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ကျွန်တော်သိ
တယ်။ ဒါဖြင့် ဘာဖြစ်သွားတာလဲ၊ ဒါက ဆရာမှသိမယ်လေ။

(၆)

ကျွန်တော့် မျက်လုံးတွေဟာ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ကြည့်လို့
မကောင်းတော့တာကို သတိပြုမိချိန်ဟာ သိပ်ကိုနောက်ကျ
နေပါပြီ။ တစ်နေ့ကျတော့ မျက်မှန်ဝယ်ဖို့ ပန်းဆိုးတန်းကိုသွား
တယ်။ မျက်မှန်ဝယ်မယ် လုပ်တော့ ဒီဂရီဘယ်လောက်လဲလို့
ဆိုင်ကမေးတယ်။

‘မသိဘူးဗျ၊ စွပ်ကြည့်ပြီး ဝယ်ရင်လဲ ရတယ်ဆိုလို့’
‘ရတော့ ရတာပေါ့ဗျာ၊ ဒါက အလွယ်လုပ်နေကြတာပါ။
ကောင်းတာက ဆရာဝန်နဲ့ပြပြီး စစ်လိုက်ရင် တိတိကျကျ
သိရတာပေါ့’

‘ဘယ်မှာ စစ်ရမလဲ’

‘ဘယ်မှာ ဝင်စစ်စစ်ဗျာ၊ ပုံလို့’

ဒါနှင့် ရွှေဘုံသာလမ်းကို လျှောက်လာခဲ့တယ်။ မိတ်ဆွေ
စာရေးဆရာကို ဝင်မေးတယ်။ မိတ်ဆွေက ဆရာဝန်ကြီး တစ်
ယောက်ဆီ လွှတ်တယ် ဆိုပါတော့၊ မျက်စိ ဝင်စစ်တယ်။ သူ့
အခန်းနံရံမှာ ပြောင်းပြန် အက္ခရာတွေ၊ ပြောင်းပြန် ဂဏန်း
တွေ ရေးထားတဲ့ ပလက်စတစ်ဘုတ်ပြားလေးရှိတယ်။ ကျွန်
တော်က လိုက်ဖတ်လိုက်တော့ ကြည်ကြည်လင်လင် မြင်နေရ
တော့ သူ ဘယ်လိုများ စစ်မှာပါလိမ့်လို့ စဉ်းစား နေလိုက်
တယ်။

ဒါတွေ ဖတ်ခိုင်းလိုက်တော့ ဘာထူးမှာလဲ၊ မျက်လုံးတွေ
ရဲ့ မြင်နိုင်စွမ်းအားကို ဆရာဝန်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က အက္ခရာ
တွေကို ဖတ်ခိုင်းရုံနဲ့ သိရော့လားလို့လဲ သံသယတွေ ရှိနေ
တယ်။

ဆရာဝန်ကြီးက စစ်ခါနီးတော့မှ တစ်ဖက်ကို လှည့်ခိုင်း
တယ်။ သည်တော့မှ မှန်ထဲမှာ အက္ခရာတွေ၊ ဂဏန်းတွေက
အတည့်ပေါ်နေတယ်။ ဒါပေမယ့် စာလုံးကြီးကြီးတွေဟာ
ကိုယ့်အနားမှာ ရှိတယ်ထင်ရပြီး စာလုံးသေးသေးလေးတွေ

ဟာ ဝေးလံတဲ့အရပ်မှာ ခပ်မှုန်မှုန်ကလေး ပေါ်နေတော့တာ
ကလား။

‘ကိုင်း.. . ဖတ်စမ်း’

ကျွန်တော်က ဖတ်ပြတယ်။ ဟုတ်တာပေါ့ တချို့စာလုံး
တွေကို ကျွန်တော် မမြင်ရဘူး၊ တစ်ခါ ညာဘက် မျက်စိကို
ပိတ်ပြီး စစ်တယ်။ ဘယ်ဘက်မျက်စိကို ပိတ်ပြီး စစ်တယ်။
ဘယ်ဘက်က မြင်ရတာကို ညာဘက်က မမြင်ရတာတွေ ရှိလာ
တယ်။

ဆရာဝန်က မျက်မှန်အိပ်ကလေးထဲကို မှန်လေးတွေ ထည့်
ထည့်ပြီး ကြည့်ခိုင်းတယ်။

ပြီးတော့မှာ စာရွက်တစ်ရွက်မှာ ရေးပေးလိုက်တယ်။ ဒီဂရီ
၁၀၀ ပါပဲ။ စမ်းသပ်ခကိုမေးတော့ ၅၀ တဲ့။ သူငယ်ချင်း
စာရေးဆရာဆီကိုရောက်တော့ ဒီဂရီဘယ်လောက် မမေးဘူး။
စမ်းသပ်ခ ဘယ်လောက်လဲ စမေးတယ်။

‘ငါးဆယ်’

‘ဘယ်မှာစစ်စစ် ၂၀ ပဲပေးရတာ၊ ခင်ဗျားက ၅၀ ပေး ခဲ့ရတာ
ဘာဖြစ်လို့လဲ သိလား’

‘မသိဘူး’

‘သူက ဘွဲ့တွေများလို့’

ဒါပေမယ့် လူတစ်ယောက်ရဲ့မျက်လုံးကို တခြားလူ တစ်
ယောက်က အမြင်စွမ်းအား ဘယ်လောက်ထိ ကျနေပြီ ဆိုတာ

ကို အကဲဖြတ်ပေးရတဲ့ သူ့ရဲ့ ရာဖြတ်နှုန်းဟာ မများဘူးလို့ ထင်နေမိတယ်။ ကျောက်တစ်လုံး အကဲဖြတ်ခဟာ သောင်းချီ ရှိနေတာ မဟုတ်လား။ မျက်လုံးတစ်လုံးကို ပတ္တမြားတစ်လုံး နဲ့ ဘယ်သူလဲဝံ့လို့လဲ။

တစ်ခုထူးခြားတာပဲရှိတယ်။ ဆရာဝန်ကြီးလည်း မျက်မှန် တပ်ထားတာပဲ။

(၇)

မျက်မှန်ကလေးတစ်လက် လမ်းဘေးကပဲ ဝယ်လိုက်ပါ တယ်။ တရုတ်မျက်မှန်သေးသေးလေးပါ။ စာကြည့်မျက်မှန် လေးတွေကို လမ်းဘေးမှာ ပုံရောင်းနေတာနဲ့ ဒီဂရီ ၁၀၀ လို့ ပြောပြီး ဝယ်လိုက်တယ်။ ဒါနဲ့ စာဖတ်တယ်။ စာရေးတယ်။ အိုကေ။

အားမစိုက်ရဘဲ စာရေးနိုင်တယ်၊ စာဖတ်နိုင်တယ်။

တစ်နေ့တော့ တောင်ပေါ်မြို့တစ်မြို့ကို ကျွန်တော် ဟော ပြောပွဲ ထွက်ရတယ်။

ကျွန်တော်ရယ်၊ ဆရာ မောင်စိန်ဝင်း (ပုတီးကုန်းရယ်) ဆရာဖေမြင့်ရယ်၊ ဆရာ မောင်နေမျိုးရယ်။ ဆရာ မောင်နေမျိုး က အသက်ကြီးဆုံး။ ကျန်တာက လူငယ်တွေ။

ဒါပေမယ့် လူငယ်သုံးယောက်မှာ မျက်မှန်တွေပါပြီး ဆရာ မောင်နေမျိုးမှာ မျက်မှန်မပါဘူး။

မြို့တစ်မြို့က တစ်မြို့ကိုကူးတော့ ကားရပ်ပြီး ကျန်းမာ ရေးဆင်းကြတယ်။ ဆရာ မောင်စိန်ဝင်း (ပုတီးကုန်း)က သူ့ မျက်မှန်ကို ကားစက်ခေါင်းဖုံးပေါ် တင်ပြီး သူ့ကိစ္စသူ သွားတယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း သွားတယ်။ နေဦး မှတ်မိ ပြီ။ နန့်ဖတ်ကာဆိုတဲ့ မြို့ကလေးအဝင်မှာပါ။ ကားဆက် ထွက်ပြီးတော်တော်ဝေးတော့မှ ဆရာစိန်က မျက်မှန် ကျန် ရစ်ခဲ့ပြီလုပ်ရော။ ကျွန်တော်ရယ်၊ သူရယ် ကားရပ်ခိုင်းပြီး ပြန်ရှာတော့ တွေ့တော့တွေ့ပါရဲ့၊ ကျိုးကြေနေပြီ။ ကိုင်း ကလည်း တွန့်လိမ်နေပြီ။

သူကလည်း နှမြောတာထက် နောက်ပွဲမှာ ဘယ်လိုဟော ရမယ်ဆိုတာက ပြဿနာကိုး။

ပြီးတော့ သူ့မျက်မှန်ကလည်း အဖိုးတန်။ ၅၀၀၀ တောင် ပေးထားရတာ။ နှမြောရင်လည်း နှမြောမှာပေါ့ လေ။ အမှန်က ကားစက်ဖုံးပေါ် တင်ထားတာကို သူ သတိ မေ့သွားတာ။ ဒီရိုင်ဘာကလည်း မမြင်တော့ ကားလည်း ထွက်ရော ကျရောဆိုပါတော့။ ဒါကို နောက်ကားတစ်စီးက ကြိတ်သွားတာပဲ နေမှာပေါ့။ ထားပါတော့။ နောက်တစ်မြို့ကို ရောက်တယ်။

ညနေဘက် ဟောပြောဖို့ Notes တွေ ထုတ်ကြရင်းက ကျွန်တော့် မျက်မှန်ကိုင်းက ကျိုးပြန်ရော။ ဟာ တကယ့် ပြဿနာ။ ကိုယ့်မျက်မှန်ကျိုးတော့ ကျွန်တော် ကိုယ်ချင်းစာ မိတော့တာကိုး။ ဆရာစိန်မျက်မှန်က ၅၀၀၀၊ ကျွန်တော့်

မျက်မှန်ကတော့ ထားပါတော့ ၂၀၀။ သည်နေရာမှာ တန်ဖိုး မဟုတ်တော့ဘူး။ လိုအပ်ချက် ဖြစ်သွားပြီ မဟုတ်လား။

‘ကိုင်း စိတ်မပူကြပါနဲ့ဗျား၊ ကျွန်တော့် မျက်မှန် ကျန်ပါ သေးတယ်၊ ကနေ့ညတော့ မျက်မှန်တစ်လက် လူသုံးယောက် နဲ့ စခန်းသွားကြတာပေါ့။ တစ်ယောက်ဟောရင် တစ်ယောက် ယူတပ်ကြရအောင်’

လို့ ဆရာဖေမြင့်က ပြောတော့မှ ဟုတ်သားပါလား။ တစ်လက်ကျန်သေးတာပဲဆိုပြီး အားရှိရတော့တယ်။ အဲသည့် အချိန်မှာ ဆရာဖေမြင့်မျက်မှန်ရဲ့ ကျန်းမာရေးကို ကျွန်တော် တို့ ဂရုစိုက်နေရပြီလေ။ တကယ်လည်း ကျွန်တော် ပထမ တက်ဟောတယ်။ ကျွန်တော်ဆင်းလာတော့ ဆရာဖေ တက် တယ်။ ပြီးတော့ ဆရာစိန်တက်တယ်။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ် ယောက် အကူးအပြောင်းမှာ မျက်မှန်ကလေးကို လက်ဆင့် ကမ်း အပြေးသမားတွေလို လက်လွှဲပေးကြရတဲ့ အချိန် ကလေးဟာ တကယ့်အမှတ်တရ ဖြစ်ကြရတယ်။ သည်အချိန် ကလေးမှာ သူ့ဒီဂရီ ကိုယ့်ဒီဂရီ မရှိဘူး။ သူ့ပါဝါ ကိုယ့်ပါဝါ မရှိဘူး။ သူနဲ့ ကိုယ်ပါဝါ မတူသည့်တိုင် အလိုက် တသင့် လွှဲပေးလိုက်ရတဲ့ သည်စိတ်ခံစားမှုဟာ ချစ်ခင် လေး မြတ်မှုကို ဖြစ်စေတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် ခံစားနေရတယ်။

ဒါကို ချစ်စရာကောင်းတယ်လို့ ကျွန်တော် မြင်တယ်။ နောင် ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက် ဆုံတိုင်း ပြောဖြစ်ကြတယ်။

ဒါဟာ ဘာမှမဟုတ်ဘူးလို့ ပြောချင်ရင် ရနိုင်ပေမယ့် ကျွန်တော်ကတော့ လေးနက်နေမိတာ အမှန်ပါပဲ။

(၈)

တို့တို့ပဲ ပြောကြရအောင်ပါ။ ရန်ကုန်ရောက်တော့ ဒီဂရီ ပြန်စစ်တယ်။ ၁၀၀ မဟုတ်တော့ဘူး။ ၁၂၅ တဲ့ ။ ၁. ၂၅ ပေါ့လေ။ ကျွန်တော် လမ်းဘေးကပဲ ဝယ်လိုက်တာပါပဲ။ ဟန်ကျသွားပြန်ပြီ ဆိုပါတော့။ ဒါပေမယ့် နှစ်လလောက် နေတော့ အဲသည်မျက်မှန်လေးက ကိုင်းကျိုးသွားပြန်ရော။ ဒါနဲ့အလုပ်ထဲက သူငယ်ချင်းကို ပေးလိုက်တယ်။ သူက ကိုင်းဆက်ပြီး သုံးမယ်ဆိုတော့ ပေးလိုက်တယ်။ ကျွန်တော်က တစ်လက်ထပ်ဝယ်တယ်။ စစ်လိုက်တော့ ဒီဂရီက ၁၅၀တဲ့။ သည်တစ်ခါတော့ ကော်ကိုင်းမဟုတ်တော့ဘူး။ သတ္တုကိုင်း ဖြစ်သွားပြီ။ ဒီဂရီကလည်း အသင့်ဆိုတော့ ဒီဂရီ ၁၅၀ ကို ရွေးဝယ်လိုက်တယ်။ ဟန်ကျတယ်။ စာရေးနိုင်တယ်။ စာဖတ် နိုင်တယ်။ ဘာလေးဖတ်ဖတ် မျက်မှန်ပါမှ ဖြစ်သွားပြီလေ။

မျက်မှန်မရှိရင် ဘာမှ သဲသဲကွဲကွဲ မြင်ရတယ် မထင်တော့ သွားလေရာလည်း ယူသွားရပြီ ပြောပါတော့။ သည်မျက်မှန် ကလေးဝယ်ပြီး ခြောက်လလောက်ကြာတော့ ပုဂံကိုသွား တယ်။ ဘုရားတစ်ဆူရဲ့ အုတ်ခုံတစ်ခုပေါ်မှာ တင်ထားရင်းက ကျစ်ရစ်ခဲ့တယ်။ ရန်ကုန် ရောက်ရောက်ချင်း ပထမဆုံး လုပ်ရတဲ့အလုပ်က မျက်မှန်ဝယ်ရတာပါ။ ရလာတဲ့ စာမူခ

လေးနဲ့ မျက်မှန်ပြေးဝယ်တော့ ဒီဂရီ ၁၅၀၊ မျက်မှန်ကို
စွပ်ကြည့်တာထက် ၁၇၅ ဒီဂရီက ပိုပြီး ကောင်းနေတာက
တွေ့ရတယ်။ ဆိုင်က လူက. . .

‘ပထမမျက်မှန်က ဒီဂရီ ၁၅၀ ဆိုတာ တပ်တာ ဘယ်
လောက် ကြာပြီလဲ’

‘ခြောက်လလောက်ရှိပြီ’

‘ဒါဆို ၁၇၅ ပဲ ဝယ်ပါ။ ရပါတယ်’

(၉)

ဒီဂရီ ၁၇၅ ဆိုတဲ့ မျက်မှန်ကလေးကလည်း တရုတ်
မျက်မှန် (Frame Half)လေးပါပဲ။ ရွှေရောင်လေး။ မနေ့
တစ်နေ့ကတော့ အိပ်ရာဘေး စာဖတ်ရင်းက အိပ်ချင်လာ
တာနဲ့ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ ချထားရင်းက တက်ဖိလို့ ကျိုးသွားခဲ့
တယ်။ တစ်စစီ ဖြစ်ရုံမကဘူး။ ကိုင်းတွေလည်း ပြုတ်ထွက်
ကုန်တယ်။ မှန်လဲ ကျွတ်သွားတယ်။ ကွဲတော့ မကွဲဘူး။

သည်တော့မှ ညဘက် စာဖတ်ဖို့ မျက်မှန်လိုက်ငှားတာ
ဘယ်ကမှ မရဘူး။ သူ့ကိစ္စနဲ့သူ ကိုယ့်ကိစ္စနဲ့ကိုယ်ကိုး။ သူ
များလည်း ကိုယ့်လိုပဲ သွားလေရာ ယူသွားမှ ဖြစ်မယ့်
ဟာကိုး။ ကျွန်တော် စိတ်တော်တော် ပျက်သွားတယ်။
အားလည်း ငယ်သွားတယ်။ ဝတ္ထုလေးတစ်ပိုဒ်ကလည်း ရေး
ချင်တယ် သည်မျက်မှန်လေးတွေ အကြောင်းပါပဲ။

ဒါပေမယ့် မျက်မှန်က မရှိသေးဘူး။ ကျွန်တော်နေတဲ့
ရပ်ကွက်မှာ အလွယ်ရနိုင်တာ မဟုတ်တော့ ဝယ်ဖို့ကလည်း
ခက်တယ်။ သည်တော့ အလုပ်ထဲက သူငယ်ချင်း အိမ် သွားရ
တယ်။ တစ်ခါက သူ့ကို ကိုင်းဆက်ပြီး သုံးကွာလို့ ပေးခဲ့တဲ့
မျက်မှန်ကလေးကို ပြန်ငှားရတယ်။ ကျွန်တော် သူ့ပေးခဲ့
တုန်းက ဒီဂရီ ၁၂၅၊ ကျွန်တော် လက်ရှိ ဒီဂရီက ၁၇၅။
မတတ်နိုင်ဘူးလေ ရသလောက်ပေါ့။ ဒါကြောင့် သည်ဝတ္ထု
အစမှာ ကျွန်တော် ပြောခဲ့ပါပကော။

သည်ဝတ္ထုရေးဖို့ ကျွန်တော် တပ်လိုက်ရတဲ့ မျက်မှန်က
ကျွန်တော့် မျက်မှန်ပါပဲ။

ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်ဟာ မဟုတ်ဘူးလို့။

(၁၀)

ကျွန်တော် တရားတစ်ခုတော့ ရလိုက်တယ်။
လူတွေရဲ့ မျက်လုံးတွေကို မပြင်နိုင်သေးသရွေ့ မျက်မှန်
တွေကိုပဲ ပြင်နေကြရမှာ ဆိုတာလေ။

ရွှေသမင် မဂ္ဂဇင်း ၁၉၉၄၊ နိုဝင်ဘာ

မက်တာမော်ဖိုးဆစ်

မက်တာမောဖိုးဆစ်

ကိုဆွတ်ဖြူ ပင်စင်နားတာမှ တစ်နှစ်မပြည့်ချင်သေးဘူး။
မအိမ်ကောင်းက မကြည်ဖြူချင်တော့ဘူး။ ကိုဆွတ်ဖြူက
ပင်စင် နားတယ် ဆိုပေမယ့် ပင်စင်လစာက ဘာမှ ရတာ
မဟုတ်ဘူး။

သူ့လစာရဲ့ တစ်ဝက်ကို သူ ရောင်းပြီးပြီဆိုတော့ သူ
တကယ် လခထုတ်ရတာက ၁၃၁ ကျပ်သာသာရယ်။ သည်
တစ်ရာသုံးဆယ့် တစ်ကျပ်နဲ့ လူခြောက်ယောက်ဟာ ဘယ်လိုမှ
စားလို့မရနိုင်တော့ မအိမ်ကောင်းက မုန့်ဖက်ထုပ်ချိန် မုန့်ဖက်
ထုပ်၊ မုန့်စိမ်းပေါင်းချိန် မုန့်စိမ်းပေါင်း ၊ တစ်ခါတလေလည်း
ပဲကတ္တီပါပြုတ်လေး နေ့လယ်ခင်း ထွက်ရောင်းတယ်။

ကိုဆွတ်ဖြူကတော့ နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်လုံးလုံး ရသမျှ
လစာထိုးအပ်ခဲ့တဲ့ လူဆိုတော့ သည်တစ်ခါ ငါနားအလှည့်လို့
သဘောထားတယ်နဲ့ တူပါတယ်။ ဘာမှ မလုပ်တော့ဘူး။
တစ်နေ့တစ်နေ့ ပက်လက် ကုလားထိုင်မှာ ထိုင်နေတော့
တာပဲ။

ပက်လက်ကုလားထိုင်ကလည်းခပ်အိုအိုရယ်။ လက်တန်းက
ဝက်အူရစ်တွေလည်း မရှိတော့လို့ လက်မှတင်လိုက်ရင် ပြုတ်
ထွက်တာ ခဏခဏ။

အောက်က ခင်းထားတဲ့ ဂုန်နီစဆိုတာလည်း ထိုင်ပါများ
တော့ အဆီတောင်တက်ပြီး ပြောင်နေတော့တာ။ မနက်မိုး
လင်းလို့ ဆားလေး လက်တစ်ကော်နှိုက်ပြီး ပါးချီးပါးတွေ
ပလုတ်ကျင်းပြီးရင် သည်ကုလားထိုင်မှာ သူထိုင်တော့တာပဲ။

ဝန်ထမ်းဘဝတုန်းကတော့ မနက် ၆ နာရီ စက်ရုံက
ဥသြဆွဲတာနဲ့ ထပြေးရတဲ့လူ၊ ပြန်လာရင် အိမ်သုံးဖို့ ရေထမ်း
ရတာနဲ့ ထင်းလေးခွဲရတာနဲ့ဆိုတော့ ဟုတ်တိပတ်တိ ထိုင်ရ
တယ်လို့ မရှိဘူး။

အခု ပင်စင်နားပြီဆိုတော့မှ ပက်လက်ကုလားထိုင်လေး
ထုတ်ပြင် ဂုန်နီအိတ်ဟောင်းလေး ရှာခင်းပြီး မသေမချင်း
ထိုင်တော့မယ်၊ နားတော့မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ရုံ ရှိသေး။ မအိမ်
ကောင်းက သည်ကုလားထိုင်ကို ပြဿနာလုပ်လာတယ်။

နေကုန်နေခမ်း ထိုင်ချည်း နေရပါ့မလားပေါ့။ ပင်စင်ရ
တယ်ဆိုတာကို ရှင်က ဘယ်လို နားလည်ထားလို့တုန်းပေါ့။
မအိမ်ကောင်းမှ မဟုတ်ပါဘူး။ သား သမီးတွေကလည်း

နှုတ်နဲ့သာ မပြောရင်ရှိမယ်။ မျက်နှာတွေက မကောင်းဘူး။ သားအကြီးကောင် အရက်သမားက ဆိုရင် ထုတ်ကိုပြော တော့တာ။

‘အဖေ သည်အတိုင်း ထိုင်နေလို့ ဘယ်ဖြစ်ပါ့မလဲ လုံခြုံ ရေးလေး ဘာလေး လျှောက်ပါလား၊ အချို့ လူကြီးတွေ ဒီလိုလုပ်နေကြတာပဲ’

ပြောသာပြောတာပါ။ သည်အကြီးကောင်ကလည်း လက် သမားနောက်လိုက်လိုလို လက်သမားခေါင်းဆောင်လိုလိုနဲ့ တစ်ရက်နှစ်ရက် လက်သမားပုံးလေးဆွဲထွက်ပြီးရင် တစ်ပတ် လောက်က မသွားပြန်ဘူး။ ဟိုအကြောင်းပြ သည်အကြောင်း ပြနဲ့ ရွာရိုးကိုးပေါက် ထွက်နေတတ်တာ။ ပြန်လာရင်လည်း မူးပြီး ပြန်လာတာဆိုတော့ ဘယ်သူကမှ သူနဲ့ ပြဿနာအဖြစ် မခံချင်တာနဲ့ကိုပဲ လွတ်ထားရတာတော့တာကလား။

ပုံနှိပ်တိုက်မှာလုပ်တဲ့ အလတ်ကောင်ကတော့ အလုပ် တော့ ကြိုးစားချင်ရဲ့ မှန်မှန်လည်း သွားခဲ့ပါရဲ့ သူလည်း အလုပ်က သိပ်မဖြစ်လှဘူး။ တော်ကြာရင်း ပြန်လာရင်း တော်ကြာရင်း ပြန်လာရင်း မီးပျက်လို့တဲ့။

တတိယသမီးကတော့ ပုဂ္ဂလိကမှန်တိုက်တစ်ခုမှာ မှန်လုပ် တယ်။ တစ်ထုပ်ကို ဘယ်လောက်ဖြင့် ဘယ်လောက်ပေါ့ လေ။ လုပ်နိုင်သလောက်လည်း ရတယ်။

ဒါပေမယ့် သူကမြို့ထဲကို အလုပ်ဆင်းရတော့ ထမင်းချိုင့် ထည့်ရတဲ့ ပြဿနာ၊ နေ့တိုင်းကားခ ရှာပေးရတဲ့ ပြဿနာ။

လုပ်ခက တစ်ပတ်တစ်ခါ ရှင်းပေးတယ် ဆိုပေမယ့် အိမ်ကို တစ်ပြားတစ်ချပ်မှ မပါလာတဲ့ ပြဿနာတွေက ရှိနေတယ်။

မပါဘူးဆိုတာက သုံးဖြုန်းပစ်တာတော့ မဟုတ်ဘူး။

‘သမီး အာချီတစ်ဘူး ဝယ်ခဲ့တယ် အမေ။ တစ်ရာလေး ဆယ်တဲ့။ စီဝိုင်စီနှစ်စလဲ ဖြတ်လာခဲ့တယ်။ သမီးကျရင် ညီမလေးလဲ ဝတ်ရအောင်လေ’ ဆိုတာမျိုးနဲ့ သူ့ လခကလည်း တစ်ခါမှ မြင်ရတယ်မရှိဘူး။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သူ့လခလေးနဲ့ သူ ဝယ်ဝတ်တာပဲ တော်ပေးတယ် အောက်မေ့နေရတော့တာကိုး။

နို့မဟုတ်ရင် ကိုယ်ကတောင် အပျိုလေး အရွယ်လေး ဆင်ရပြင်ရဦးမှာ မဟုတ်လား။ ဒီတော့ သူ့ကိုပဲ လွှတ်ထားရတော့တာပေါ့။ အငယ်မကတော့ ကျောင်းနေတုန်း။

တော်ကြာ လွယ်အိတ်၊ တော်ကြာ ဘာကြေး၊ တော်ကြာ ညာကြေး၊ ကျောင်းမုန့်ဖိုး၊ ကျောင်းစိမ်းဖိုး၊ ကွန်ပါဘူးဖိုး ရေအိုးဖိုး၊ တံမြက်စည်းဖိုးဆိုတာတွေက ခဏခဏ။

ထားပါတော့ ခြုံလိုက်ရင် ကိုဆွတ်ဖြူတို့အိမ်မှာ လူခြောက် ယောက်ရှိပါရဲ့ ငါးယောက်က ဝင်ငွေလေးတွေနဲ့လို့ ပြောလို့လည်း ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဆင်မပြေဘူး။ မလောက်ဘူး။

ကိုဆွတ်ဖြူတို့ စက်ရုံမှာ အလုပ်လုပ်တုန်းက လုပ်ရတဲ့ အလုပ်က ရေအိမ်သန့်ရှင်းရေး။ ဘာအောက်ဆိုက်မှလည်း ရှိတာမဟုတ်ဘူး။ ဘယ်သူကမှလည်း ကနေ့တော့ ဝမ်းများ

များ သွားတယ်ဆိုပြီး ကိုဆွတ်ဖြူကို တစ်ပြားတစ်ချပ် ပေးခဲ့
တာလည်း မဟုတ်ဘူး။

အလုပ်သမား ခုနစ်ရာလောက်ရှိတဲ့ စက်ရုံကြီးမှ ရေအိမ်
သန့်ရှင်းရေး လုပ်ရတယ်ဆိုတာလဲ လွယ်တာမဟုတ်ဘူး။

မနက်တစ်ခါ၊ နေ့ခင်းတစ်ခါ၊ ညနေဘက်တစ်ခါလောက်
တော့ ရေပုံးတစ်လုံး၊ စက်ရုံကထုတ်ပေးတဲ့ ဖီနီဆေးရည်
တစ်ပုလင်းနဲ့ ရှင်းရလင်းရတာ။

ကိုဆွတ်ဖြူက ပညာမတတ်ဘူး။ စကားလည်း သိပ်ပြော
လေ့ မရှိဘူး။

အင်မတန် ရှည်လျားတဲ့ မုတ်ဆိတ်ကျင်စွယ်တွေနဲ့ အမြဲ
တမ်း ညှင်းသိုးသိုးနေတတ်တဲ့လူ။

သူ့ကိုယ်တိုင် သန့်ရှင်းရေးသမား ဆိုပေမယ့် သူ့ကိုယ်သူ
ဘယ်တော့မှ သန့်ရှင်းဖို့ သတိမရှိတဲ့လူ။

မျက်လုံးအိမ်တွေက ဖောင်းအစ်နေပြီး မျက်စိပေါက်က
တော့ ကျဉ်းကျဉ်းရယ်။ မျက်ရည်တွေ၊ မျက်ဝတ်တွေက
လည်း အမြဲထွက်နေတတ်တာလည်း ရှိရဲ့။

အလုပ်သမားဝတ်စုံ ကျောပြိုနဲ့ ဘောင်းဘီတိုဟောင်း
တစ်ထည်ဟာ သူ့ရဲ့ အမြဲတမ်း ဝတ်စုံဆိုပေမယ့် ဘယ်တော့မှ
လျှော်တယ်ဖွယ်တယ်လို့ မရှိဘူး။

မနက်နဲ့ ညနေတိုင်း ပုံမှန်သောက်လေ့ရှိတဲ့ တောအရက်နဲ့
သူ့ကိုယ်က အနံ့ဟာ အမြဲတမ်း နံစော်နေလေ့ရှိတယ်။

သူက စက်ရုံကရေအိမ်သန့်ရှင်းရေးသမားမှန်း သိတော့
ဝန်ထမ်းရိပ်သာတွေက ရေအိမ်အပေါက်ပိတ်လို့ ကမုတ်တွေ

ညစ်ပတ်လို့ ရေစစ်ကန်တွေထဲမှာ အညစ်အကြေးတွေ ပြည့် ကျပ်နေလို့ တစ်ခါတစ်ခါ ခေါ်ခိုင်းတာမျိုးလည်း ရှိတော့ ရှားရှားပါးပါး အပိုဝင်ငွေလေး ရတတ်တယ် ဆိုရင်တော့ ပထမဆုံး စလုပ်တာက သူ မော့နေကျ ကာလူးဆိုင်ကို အရင် သွားတာပဲ။

ကာလူး ငါးကျပ်ဖိုး သောက်ပြီးရင်တော့ ဘယ်လောက် ညစ်ပတ်ပေရေနေပစေ သူ လုပ်တော့တာပဲ။

တစ်ခါတလေလည်း ဌာနအချို့က ကိုယ်ပိုင်ရေအိမ်တွေ ခပ်လှမ်းလှမ်း ရပ်ကွက်က ရေအိမ်တွေက လိုအပ်လို့ ခိုင်းတာ ဖြစ်ဖြစ် ရေအိမ်ပတ်ဝန်းကျင်က မြက်ကလေးဘာလေးပေါက် ခိုင်းတာဖြစ်ဖြစ် သူ လုပ်ပေးရတာလည်း ရှိတယ်။

ကိုဆွတ်ဖြူ အလုပ်ချင်ဆုံးကတော့ မော်တော်ယာဉ်ဌာနနဲ့ ပစ္စည်းထိန်းဌာနပဲ။ စက်ရုံက ကိုယ့်လုပ်ကွက်နဲ့ကိုယ် သန့်ရှင်း ရေး တာဝန်ကျတယ်ဆိုရင် ကိုဆွတ်ဖြူကို ပုတ်ပြတ်ငှားလိုက် ကြတာလည်း ရှိတယ်။

ဒါဆိုရင် ကိုဆွတ်ဖြူ ဘုရားပွဲလှည့်တော့တာပဲ။ သည်ဌာန တွေကဆိုရင် သူ ပိုက်ဆံမယူဘူး။ ဆီပဲယူတယ်။ ဒီဇယ်ပဲယူ တယ်။ ပိုက်ဆံဆိုရင် ရလှ လေးငါးဆယ်ပေါ့။ ဒီဇယ်ဆို တော့ ပေးရတဲ့ လူကလည်း ပုံးသာယူလာခဲ့၊ ရော့ . . . တစ် ဂါလံဆိုတော့ သူ တစ်ရာကျော်ကျော်လောက် ကိုက်တယ်။

အဲသည်အခါမျိုးမှာ ကိုဆွတ်ဖြူကို ရှာချင်ရင် မော်တော် ယာဉ်မှာရှာ၊ ပစ္စည်းထိန်းဌာနမှာရှာ သူ ပင်မအလုပ်ဖြစ်တဲ့ စက်ရုံဘုံ ရေအိမ်ကတော့ ကိုဆွတ်ဖြူ ရောက်မလာတာနဲ့

ညစ်ပတ်တော့တာဆိုတော့ တာဝန်ရှိတဲ့လူက လိုက်ရှာရတော့
တယ်။

‘ခင်ဗျား ဒီမှာချည်း လာလုပ်မနေနဲ့၊ အိမ်သာကိုလဲ
ကြည့်ဦး၊ ညစ်ပတ်နေပြီ အိမ်သာလမ်းလဲ ရှင်းစမ်းပါဦး၊
မြွေပွေးကိုက်တော့မယ်’

ဘာညာဆိုမှ မကြည်မသာနဲ့ သူ့နေရာသူ ပြန်လာတော့
တာ။ တစ်ခါတစ်ခါ စက်ရုံကို လူကြီးတွေလာဖို့ ရှိတယ်ဆို
ရင်လည်း ကိုဆွတ်ဖြူ အဆင်ပြေတယ်။ ရေအိမ်ကို ထုံးသုတ်
ရမယ်။ တံမြက်စည်းအသစ်ဝယ်ရမယ်။ ဖင်နီများများပေး
ထားရမယ်ဆိုတော့ ဒါတွေ အားလုံး သူ့ကိုပဲ တာဝန်ပေး
လေ့ရှိတယ်။

ဒါဆိုရင် သူနည်းနည်းပါးပါး အရောင်ပြပြီးရင် ကျန်တာ
သူ လှည့်ယူလိုက်တာပဲ။ ဒါပေမယ့် လူကြီးဆိုတာက အမြဲ
လာနေတာ မဟုတ်ဘူး။ မော်တော်ယာဉ်တို့၊ ပစ္စည်းထိန်း
ဌာန တို့ဆိုတာက အမြဲခေါ်ခိုင်းနေတာ မဟုတ်တော့ ဒဲ့ရင်းဟာ
ဒဲ့ရင်းပေါ့။

သည်အခါမျိုး ဆိုရင်တော့ ရေအိမ်ရှေ့က ရေတမာပင်
ခုံဝိုင်းကလေးမှာ ငိုက်ရင်း မြည်းရင်းနဲ့ ပြီးရတော့တာပေါ့။

အရက်နဲ့ကလေးနဲ့၊ မျက်ပေါက် ကျဉ်းကျဉ်းကလေးနဲ့
မှတ်ဆိတ်ကျင်စွယ်တွေမှာ တံတွေးစတွေနဲ့ သူ့ဟာသူ တာဝန်

ကျရာ ရေအိမ်ကလေးငါးလုံးကို ငေးရင်း ညနေ ဥဩဆွဲချိန်ကို စောင့်ရတော့တာပေါ့။

ညနေဘက် အလုပ်လွတ်ချိန်ဆိုရင်တော့ ဘယ်တော့မှ အိမ်တန်းမပြန်ဘူး။ စက်ရုံနဲ့ လှမ်းလှမ်းက ဈေးတန်းကလေး တွေဆီကို သူ့သွားတယ်။ ဈေးတန်းမှာ စားသောက်ဆိုင်တန်း တွေမှာ အမှိုက်ခြင်းတွေရှိတာကို သူ့သိတယ်။

သည်တော့ လမ်းတစ်ဖက်က ချိုင့်ထဲကို အမှိုက်သွန်ပေး တယ်။ တချို့လည်း တစ်ကျပ်လောက်၊ တချို့လည်း နှစ်ကျပ် လောက် ပေးတာကို သူ့ဘောင်းဘီအိတ်ထဲ ထည့်ပြီးရင် ကာလူးဆိုင် ဝင်တယ်။ ပြီးတော့မှ အိမ်ပြန်တယ်။

သူ့မိန်းမ မအိမ်ကောင်းကတော့ ကိုဆွတ်ဖြူ ပါလာမယ့် ပိုက်ဆံကို မျှော်နေလို့ မရဘူး မဟုတ်လား။ ဆယ်ခါရုံမှ တစ်ခါ ပါလာတတ်တဲ့ ပိုက်ဆံကြေးစကို မျှော်နေလို့ မရတော့ ပြောခဲ့သလိုပဲ ဈေးရောင်းတယ်။

ဈေးရောင်းတယ်ဆိုတာက ချက်ချင်း ငွေပေါ်တဲ့ မုန့်ပဲ သွားရည်စာ ရောင်းတာပါ။ တစ်ခါတစ်ခါ ပဲကတ္တီပါပြုတ် ရောင်းတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ မုန့်စိမ်းပေါင်းကို အပေါင်း လိုက် အော်ဒါမှာပြီး ယူရောင်းတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါလည်း အာတာလွတ်လေး၊ ပီလောပီနံ့ဥလေး ပြုတ်ရောင်းတယ်။

သားသမီးတွေကလည်း ကြီးလာကြပြီ။ သားသမီးတွေ ကလည်း ကြီးပြင်းလာကြလို့ ကိုယ့်အလုပ်တွေနဲ့ကိုယ် ဆိုပေမယ့် ပြောပြီး ပါပကော။ ဝင်ငွေက ဟုတ်တိပတ်တိရတာမဟုတ်တော့ စားအိုးကြီးတာပဲ အဖတ်တင်တယ် ပြောပါတော့။ ရသည်

ဖြစ်စေ၊ မရသည်ဖြစ်စေ မနက်မနက် ထမင်းအိုးကြီးတစ်လုံး
တော့ တစ်ပွက်ပွက်နဲ့ မြည်ရတော့တာ မဟုတ်လား။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ကောင်းတာမကောင်းတာ ဘေးချိတ်၊
ဖြစ်သလိုတော့ စားနေကြရသေးတယ်ပဲ ပြောပါတော့။ သည်
လိုနဲ့ ကိုဆွတ်ဖြူ ပင်စင်ယူဖို့ နှစ်နှစ်လောက် အလိုမှာတော့
ကျန်းမာရေးက ယိုယွင်းလာတယ်။ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ အညစ်
အကြေးတွေနဲ့ လုံးလည်လိုက်နေရတဲ့ ကိုဆွတ်ဖြူမှာ သွေးတိုး
ရောဂါ ရလာတယ်။ အငန်နဲ့ မတည့်ဘူးလို့ လူမှုဖူလုံရေး
ဆရာဝန်က ပြောပေမယ့် ငါးပိရေကို ဟင်းကောင်းလုပ်နေ
ရတဲ့ အိမ်မှာ ဘယ်လိုလုပ် ရှောင်လို့ရမှာတုန်း။ သည်လိုနဲ့
နှစ်လလောက် ဆေးခွင့်သွားလိုက်၊ အလုပ်ကလေး ပြန်ဆင်း
လိုက်၊ လေးငါးလလောက် ဆေးခွင့်သွားလိုက်နဲ့ဆိုတော့ ကို
ဆွတ်ဖြူ လခက မပါချင်တော့ဘူး။ သူများတွေက နားချင်
လို့ ဆေးခွင့်ညာတောင်းနေတဲ့အချိန်မှာ ကိုဆွတ်ဖြူက ဆရာ
ဝန်ကို အလုပ်ပြန်ဆင်းပါရစေချည်း တဂျီဂျီ လုပ်နေတော့
ဆရာဝန်က သနားလို့ထင်ပါရဲ့၊ ပြန်ဆင်းရင်လည်း ဆင်းတော့
လေဆိုပြီး ဆင်းခိုင်းလိုက်တော့လည်း တစ်လပါပဲ။ သည်လိုနဲ့
ယူထားတဲ့ ဆေးခွင့်တွေ ခုနိမ်ပြီး သက်ပြည့်ပင်စင်လေးရတော့
ကိုဆွတ်ဖြူက သည်တစ်ခါတော့ နားရပြီပေါ့။ မိသားစုကို
နှစ်ပေါင်းများစွာ လုပ်ကျွေးခဲ့ရတဲ့ သူ့အဖို့ မသေခင်
စပ်ကြား သက်သောင့်သက်သာလေးနဲ့ စိတ်ချမ်းချမ်းသာသာ
နေတော့မယ်လို့ သူ့စိတ်ကူးထားတာလဲ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့်
လည်း ပက်လက်ကုလားထိုင်ပေါ်မှာ သူ နေကုန်နေခမ်း ထိုင်

တယ်။ အရိုးပေါ် အရေတင်နေတဲ့ သူ့ကိုယ်ခန္ဓာ၊ ဖော
ယောင်ယောင် ဝါကျင့်ကျင့် မျက်နှာနဲ့ သူဟာ ပက်လက်
ကုလားထိုင်ပေါ်မှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းရုပ် တစ်ရုပ်လို့ ထိုင်ပြီး ကျီး
စောင့် ကြက်မောင်းလေး လှုပ်ရတော့မယ်ထင်တာ။

ဘယ်ဟုတ်မလဲ။ မအိမ်ကောင်းက မျက်စောင်းထိုးလိုက်၊
သားသမီးတွေက မြည်တွန်တောက်တီးလိုက်နဲ့ သူဟာ ပြော
စရာ ဖြစ်နေတော့တယ် ပြောပါတော့။

‘အိမ်ကောင်းရယ်. . . ငါလဲ နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ် မရွံ့မရှာ
နင်တို့ကို လှုပ်ကျွေးခဲ့ပြီပဲ၊ ငါ့ကျန်းမာရေးကလဲ ကောင်းတာ
မဟုတ်ဘူး၊ ငါနားပါရစေတော့’

နားတာက နားလို့ရပါတယ်၊ တော် ထမင်းမစားဘဲ
နေနိုင်လို့လား၊ တော်ချည်းပဲ အသက်ကြီးလာတာ မဟုတ်ဘူး
ကျုပ်လဲ ငါးဆယ့်ကိုးနှစ်ထဲ ရောက်နေပြီ၊ ကျုပ်ချည်းပဲ
ရုန်းရရင် ကျုပ်သေလိမ့်မယ်’

စိတ်ကောင်းဝင်တဲ့အခါတော့ သည်လောက်ပဲ ပြောတာ
ပါ။ တစ်ခါတစ်ခါတော့. . .

‘ကဲ. . . ကိုဆွတ်ဖြူ ထမင်း ထစားဦး၊ နေပူစပ်ခါးထဲ
ကျုပ်ရှာလာတာလေး ထစားဦး’ ဆိုတာမျိုးကျတော့ ကိုဆွတ်ဖြူ
ရင်ထဲမှာ မကောင်းပြန်ဘူး။

တစ်ခါတစ်ခါတော့လည်း လူတွေ ဘယ်လိုဖြစ်ကုန်ကြတာ
လဲ။ လင်နဲ့မယား မိဘနဲ့ သားသမီးတောင် စားဖို့ သောက်ဖို့
ကျတော့ ဘယ်လိုဖြစ်ကုန်ကြတာလဲလို့လည်းတွေးတယ်။ မယား
က ငေါ့လိုက်၊ သားသမီးက ပြောလိုက်ဆိုတာကို သူ့စိတ်ထဲ

မကောင်းပေမယ့် သူ့အသက်ကြီးပြီ။ သူ့ဟာ မနက်ဖြန်လား သန်ဘက်ခါလား မျှော်မှန်းနေရတဲ့ လူအိုတစ်ယောက် ဖြစ်နေပြီဆိုတာကိုတောင် သူတို့သိရက်နဲ့ ခိုင်းချင်နေရင်တော့ တစ်ခုခုတော့ ထလုပ်မှ ဖြစ်တော့မယ်ဆိုတာလည်း သူ့တွေးနေရတော့တယ်။

‘အေးပါဟယ်၊ ငါလဲ အလုပ်ရှာကြည့်ပါဦးမယ်’

ပက်လက်ကုလားထိုင်ပေါ်မှာ အဲသည်စကားလေး ပြောတဲ့နေ့က မအိမ်ကောင်းက ကိုဆွတ်ဖြူရှေ့ ရေခွေးကြမ်းနဲ့ ထန်းလျက်ခဲ လေးငါးလုံး လာချပေးတယ်။

ကိုဆွတ်ဖြူ ပထမစရတဲ့အလုပ်က သစ်ခတ်တဲ့အဖွဲ့နဲ့ လိုက်ပြီး သစ်ပင်အငှားခတ်ပေးရတဲ့ အလုပ်ပါ။ အင်မတန် မြင့်မားတဲ့ ကုက္ကိုပင်ကြီးတွေပေါ်ကို မနီလာကြိုး နိုင်လွန်ကြိုး ကြီးတွေ ခါးချည်ပြီး စွေ့ခနဲ စွေ့ခနဲ တက်သွားပြီးရင် ဆိုင်းကြိုးတွေ ချပေး၊ သစ်ကိုင်းကို ငါးမန်းစွယ်နဲ့ တိုက်ချ၊ ကျိုးလုလုမှာ လွတ်ရာနေရာလေးမှာ ခိုနေတုန်း သစ်ကိုင်းကြီးတွေက ဆိုင်းထားတဲ့ ကြိုးနဲ့ အောက်ကျလာ၊ သစ်ကိုင်းထွင်တဲ့ သူကထွင်၊ တစ်ပေဖြင့်တစ်ပေ၊ နှစ်ပေဖြင့်နှစ်ပေ ဖြတ်တောက်သူက ဖြတ်တောက်၊ ပုဆိန်ကြီးတွေနဲ့ ပေါက်ခြမ်းပေါက်သူက ပေါက်၊ အင်မတန်ပင်ပန်းတဲ့ အလုပ်ပေါ့။

သည်အလုပ်တွေမှာ ကိုဆွတ်ဖြူလုပ်နိုင်တာက ကိုင်းထွင်တဲ့ အလုပ်ပဲ လုပ်နိုင်တာပါ။ ကိုင်းတောင်မှ ကိုင်းကြီးရင် မထွင်နိုင်တော့ဘူး။ အဖျားအနားသပ်တဲ့ အလုပ်လောက်ပဲ လုပ်ရတာပေါ့။

သည်တော့ အသက် (၆၀)ကျော် အဘိုးကြီးနဲ့ တွဲလုပ်ရတဲ့ လူငယ်တွေက မကြည်ဖြူကြပြန်ဘူး။

သည်အလုပ်က အင်မတန် ပင်ပန်းတဲ့ အလုပ်။ အင်မတန် အသက်အန္တရာယ်များတဲ့ အလုပ်ဆိုတော့ ရတဲ့ဝေစုကို ခွဲပေး ဖို့ကျတော့ အချို့က စကားပြောချင်လာတာပေါ့။

တစ်ပတ်လုပ်ခ ငွေလေးတစ်ရာလောက်ကို ကျစ်ကျစ်ဆုပ် ရင်း ကိုဆွတ်ဖြူပြန်လာတာဟာ နောက်ဆုံးပဲ။ နောက်ထပ် သူ့ကို လာခွင့်မပြုကြပြန်တော့ဘူး။

ကိုဆွတ်ဖြူကလည်း သစ်ကိုင်းထွင်တဲ့ အလုပ်ကလေးပြုတ် လာပေမယ့် ဘာလုပ်ရ ကောင်းမလဲ ရှာကြံနေတာပါပဲ။ မအိမ်ကောင်းကလည်း ကိုဆွတ်ဖြူကို သစ်ပင်ခွတ်တဲ့ အဖွဲ့က လက်မခံတာဟာ လက်ကြောတင်းအောင် မလုပ်လို့ပေါ့။ ရှင်သာ လက်ကြောတင်းရင် ခေါ်မှာပေါ့။ ဘာညာစတဲ့ အသံတွေကိုလည်း မကြားချင်တာ ပါတော့ ဟိုနားသည်နား ထွက်ပြီး အလုပ်ရှာတာပါပဲ။ သည်လိုနဲ့ သံကြွပ်ထုတဲ့ အဖွဲ့နဲ့ ဆက်မိပြန်ရော။

‘ဘကြီး လုပ်နိုင်ပါ့မလား၊ သံကြွပ်တုံးကြီးတွေကို ငါးပေါင်ဆယ်ပေါင်တူကြီးတွေနဲ့ ထုရတာနော်၊ လွယ်တာ မဟုတ်ဘူး’

‘လုပ်ကြည့်တာပေါ့ကွာ၊ လုပ်ခက ဘယ်လိုရမှာလဲ’

‘ဘကြီး ထုနိုင်သလောက်ပေါ့’

‘အင်းလေ’

သည်လိုနဲ့ ကိုဆွတ်ဖြူ သံကြွပ်ထုသမား ဖြစ်လာပြန်ရော၊
သံကြွပ်တုံးကြီးတွေကို တစ်စစီ ခွဲသွားအောင် တူတွေနဲ့
သူတစ်ချက် ကိုယ်တစ်ချက် တစ်နေရာတည်းကို ဝိုင်းထုရတာ
ဆိုတော့ လူငယ်တွေလို ဘယ်လုပ်နိုင်တော့မှာလည်း၊ တူတစ်
ချက်မရင် ဖားဖိုက လေထွက်သလို တရှူးရှူးနဲ့ မြည်ရင်း
က သူ့ရင်တွေ တဝုန်းဝုန်း ခုန်လာတယ်။ ချွေးသီးချွေး
ပေါက်တွေ စို့ထွက်လာတယ်။

သူ့ရိုက်ချက်တွေဟာ မထိရောက်ဘူး။ သည်လိုနဲ့ နှစ်ရက်
လားလုပ်ပြီး ပြန်လာခဲ့ရတယ် ဆိုပါတော့။

ကိုဆွတ်ဖြူ မြေပဲပြုတ်ရောင်းကြည့်တယ် မကိုက်ဘူး။ ငုံးဥ
ရောင်းကြည့်တယ်။ အဆင်မပြေဘူး။ တစ်နေ့ အနောက်
ချောင်က လူတွေဆီ သူ့ရောက်သွားတယ်။ အနောက်ချောင်
ဆိုတာ သူတို့ရပ်ကွက်နဲ့ အနောက်ဘက် ခပ်ဝေးဝေး ရထား
လမ်းဘေး ရပ်ကွက်စုပါ။

အနောက်ဘက်က ချောင်ကျတဲ့ ရပ်ကွက်စုလေးကို
အနောက်ချောင်လို့ အလွယ်ခေါ်ကြတာပါ။

အဲသည်မှာ လူစုံတယ်။ အရက်ရောင်းတဲ့ လူရှိတယ်။
ရထားပေါ် ဈေးရောင်းသူရှိတယ်။ ဗေဒင်သမား ရှိတယ်။
ဟိုဆေးမြစ်၊ သည်ဆေးမြစ်သမားရှိတယ်။ ဆေးလိပ်အတုလုပ်
သူတွေရှိတယ်။ သတင်းစာ ရောင်းသူတွေရှိတယ်။ ဆေးပြားတု၊
ကွမ်းယာဆေးတု လုပ်သူတွေရှိတယ်။ သီချင်းဆိုတောင်းရမ်း
သူတွေ ရှိတယ်။

အဲသည်မှာတင် ကိုဆွတ်ဖြူ ကိုလူတင်နဲ့ တွေ့တယ်။

ကိုလူတင်နဲ့က သူငယ်ချင်း ဆိုပေမယ့် သူ့ထက်တော့
ငယ်တယ်။ သူ့အခြေအနေကိုပြောပြတော့ ကိုလူတင်စိတ်ဝင်
စားတယ်။

ကိုလူတင်က ‘အလုပ်က လွယ်ပါတယ်တဲ့၊ ကျုပ်တို့နဲ့
လိုက်ခဲ့ပေါ့တဲ့၊ ကျုပ်တို့ကလည်း အဖွဲ့နဲ့ပါတဲ့၊ လမ်းတော့
လျှောက်ရမယ်တဲ့၊ တစ်နေ့ကို မရဘူးဆိုရင် သုံးလေးဆယ်
တော့ ရတာချည်းပါပဲတဲ့’ တစ်နေ့ သုံးလေးဆယ်ဆိုတဲ့ ပိုက်ဆံ
ကို ကိုဆွတ်ဖြူ စိတ်ဝင်စားသွားတယ်။ လမ်းလျှောက်ရုံနဲ့ ရ
မယ်ဆိုတော့ သူ့ဘာမှာ မလုပ်နိုင်စရာ မရှိဘူး မဟုတ်လား။

‘လူတင်ရေ. . . ငါ၊ ဘာလုပ်ရမှာတုန်း’

ရော်. . . ခက်ပါရော၊ ကျုပ်တို့နဲ့သာ လိုက်ခဲ့၊ ကျုပ်တို့
သင်ပေးမယ်၊ မနက်ခြောက်နာရီ ရထားနဲ့ ထွက်ရတာဆိုတော့
စောစောထလာခဲ့၊ ထမင်းဘူးလေး ပါရင်တော့ ခင်ဗျား
အပိုမကုန်ဘူးပေါ့’

‘အေးပါ ဘာလုပ်ရမှာတုန်း’

‘ဟိုမှာလေဗျာ’

ကိုလူတင်က သူ့ဝတ်စုံနဲ့ သူ့ပစ္စည်းတွေကိုပြတယ်။ ကိုဆွတ်
ဖြူ စိတ်ဝင်စားသွားတယ်။ မျက်ပေါက်ကျဉ်းကျဉ်း မျက်နှာကြီး
လည်း ရဲခနဲ ဖြစ်သွားတယ်။

‘ဟ. . . ဖြစ်ပါ့မလားကွာ’

‘ဖြစ်တာပေါ့ဗျ၊ ခင်ဗျား လုပ်မယ်ဆိုရင် ထသာလာခဲ့’

‘လုပ်. . . လုပ်ပါ့မယ်ကွာ’

ကိုဆွတ်ဖြူ မနက်တိုင်း ထွက်ထွက်နေတာ ညနေမှောင်ရီ
တရောမှာ ပြန်လာရင် လေးငါးဆယ်တော့ ပါလာတတ်
တာ။ ပြန်လာရင်လည်း ခြေပစ်လက်ပစ် ဖြစ်နေတတ်တာ။ ပြီး
ရင် အိမ်သားတွေကို သူ့အလုပ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘာလုပ်နေ
တယ်၊ သူ ဘယ်မှာရှိမယ် သူ့အလုပ်ရဲ့ သဘောသဘာဝက
ဘယ်လိုရှိတယ် စသဖြင့်လည်း တစ်ခွန်းတစ်ပါဒ်မှကို မဟတာ
ဆိုတော့ မအိမ်ကောင်းကရော၊ ကလေးတွေကရော ဘယ်လို
နားလည်ရမှန်းလည်း မသိတော့ဘူး။

‘အဖေ ဘာသွားသွားလုပ်နေတာလဲ’

‘လမ်းလျှောက် စကားပြောပေါ့ သမီးရယ်’

‘လမ်းလျှောက် စကားပြောရုံနဲ့တော့ ပိုက်ဆံမရပါဘူး
အဖေရယ်’

သမီးအငယ် ကျောင်းသူမကမေးလို့ သည်လောက်တော့
သူ ပြောဖူးတယ်။ ကျန်တာ ဘာမှ မပြောဘူး။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မအိမ်ကောင်း ကျေနပ်တယ်။ အိုကြီးအိုမ
ရောက်မှ တစ်နေ့ လေးငါးဆယ် ရှာလာတဲ့လင်ကို ဘာလုပ်
နေတာလည်းသာ မမေးရင်ရှိမယ်။ ကိုဆွတ်ဖြူ ကြိုက်တတ်
တာလေးတွေတော့ ချက်ထား ပြုတ်ထားတတ်တယ်။

သည်လိုနဲ့ မနက်ပိုင်းထွက်သွား ညနေဘက် ပြန်လာနဲ့
လေးငါးခြောက်လလောက် ရှိသွားပြီပြောပါတော့။

*

တစ်နေ့ ကိုဆွတ်ဖြူတို့လမ်းထဲကို အင်မတန် ထူးဆန်း တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ရောက်လာတယ်။

အချိန်က ညနေစောင်း နေဝင်ရီတရောမှာ ရောက်လာ တဲ့ သည်ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ တစ်ကိုယ်လုံး ရဲရဲတောက်နေတယ်။ သူ ကိုင်ထားတဲ့ ဆေးကြိမ်လုံးကလည်း ရဲရဲတောက်နေတယ်။ သူ့လွယ်ထားတဲ့ သံပုံးကလည်း ရဲရဲတောက်နေတယ်။

ကလေးတွေဟာ သည်ပုဂ္ဂိုလ်နောက်ကပဲ လိုက်နေကြ တယ်။

သည်ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ မျက်နှာချေ အဖွေးသား မျက်နှာကိုပဲ ကြည့်နေကြတယ်။

သည်ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဘာကိုမှ ဝရုမစိုက်နိုင်ဘူး။ လွယ်ထား တဲ့ပုံးကို ခါးပေါ်မှာ ခပ်စောင်းစောင်း မှေးတင်ရင်း မောကြီး ပန်းကြီး သွားနေလေရဲ့။

‘ဖေဇော်ဂျီ’ အစာကြေဆေးလုံးလို့ ရေးထားတဲ့ သံပုံး ဟာ ခါးပေါ်မှာ လမ်းလျှောက်တိုင်း ခါနေတယ်။

မျက်နှာချေလိမ်းထားတဲ့ မျက်ပေါက်ကျဉ်းကျဉ်း မျက်နှာ ပေါ်က ချွေးစီးကြောင်းတွေဟာ နဖူးပေါ်က ပါးပေါ်ကို တလိမ့်လိမ့် စီးကျနေတယ်။

‘ဟယ်. . . အဖေ’

ကျောင်းသူ အငယ်မက သူ့ အဖေကိုကြည့်ရင်း လန့်အော် တယ်။ အရက်သောက်ထားတဲ့ သားအကြီးကောင် လက် သမားရော၊ ပုံနှိပ်တိုက်က အလတ်ကောင်ရော ဖေဇော်ဂျီ အစာကြေဆေးပုံးကြီး လွယ်ထားတဲ့ ဇော်ဂျီအဝတ်အစားနဲ့

ဖအေကို အံ့ဩတကြီး ကြည့်နေလိုက်တာ မျက်တောင်မခတ်
ဘူး။

ကိုဆွတ်ဖြူကတော့ လိုက်လာတဲ့ ကလေးအုပ်စုကြီး ဝိုင်း
နေတဲ့ကြားကပဲ သူ့ ပက်လက်ကုလားထိုင်မှာ ထိုင်ချလိုက်
တယ်။ မျက်စိတွေကို စုံမှိတ်ထားတယ်။

‘နင့်အမေကော၊ မူးလို့သမီးရေ အဖေ အဝတ်တောင်
သွားမလဲနိုင်ဘူး’

‘ရိုတယ်အဖေ လမ်းထိပ်သွားတယ်’

ခဏနေတော့ မအိမ်ကောင်း ရောက်လာတယ်။

ပက်လက်ကုလားထိုင်ပေါ်က ဇော်ဂျီကို ကြည့်တယ်။

အမှောင်ကလည်း သန်းစဆိုတော့ သေသေချာချာကြည့်
တယ်။ ကလေးတွေကြားမှာ မျက်စိမှိတ်ပြီး နားနေတဲ့
ဇော်ဂျီဟာ ကိုဆွတ်ဖြူမှန်းလည်း သိရော မအိမ်ကောင်း
ငိုတော့တာပဲ။

‘ကိုဆွတ်ဖြူ . . . ကိုဆွတ်ဖြူ ဘယ်လို ဖြစ်လာတာလဲတော်’

ကိုဆွတ်ဖြူကတော့ ခဏနေတော့မှ လေသံလေးနဲ့ ပြော
တယ်။

‘ငါ လူတင်တို့နဲ့ ဇော်ဂျီလိုဝတ်ပြီး အစာကြေဆေးလိုက်
ရောင်းနေတာ ကြာပြီ ကနေတော့ အဝတ်တောင် သွားမလဲ
နိုင်တော့ပါဘူးဟာ၊ ဆေးပုံးထဲမှာ ငွေခြောက်ဆယ်ရိုတယ်
ယူလိုက်’

မအိမ်ကောင်းက ငိုရင်းကပဲ ဖေဇော်ဂျီအစာကြေဆေးလုံး
ဆိုတဲ့ ပုံးထဲက ပိုက်ဆံတွေကို နှိုက်ယူလိုက်တယ်။

ကိုဆွတ်ဖြူက လေသံသဲ့သဲ့လေးနဲ့ ပြောတုန်း။
‘ငါဇော်ဂျီ ဖြစ်သွားပြီ၊ တကယ့်ကို ဇော်ဂျီ ဖြစ်သွား
တာပါ။ လူ့ဘဝနဲ့ နင်တို့ မိသားစုကို ငါ လုပ်ကျွေးခဲ့ဖူး
တယ်။ အခုတစ်ခါ ဇော်ဂျီ ဘဝနဲ့ပေါ့လေ’

မအေက ငိုတော့ အငယ်မလေးကလည်း ငိုတယ်။ သားတွေ
ကလည်း မျက်လုံးကြီးတွေ ပြူးလို့ ကလေးတွေကလည်း ဝိုင်း
တုန်း။ ကိုဆွတ်ဖြူကလည်း မျက်လုံးတွေ မှိတ်ထားရင်းက
ပြောတုန်း။

ငါဇော်ဂျီ ဖြစ်သွားပြီ မအိမ်ကောင်းရေ. . . တဲ့။

ပန်းဝေသီ ရသစုံမဂ္ဂဇင်း စာစု(၅၄) ဒီဇင်ဘာလ ၁၉၉၂

သာလိကာ

သာလိကာ

ဟော. . ဦးလေးကသည်မှာလား။ ဟင်း. . . ဦးလေးကြီး
တို့ အခန်းကလည်း ညစ်ပတ်လိုက်တာ ကြည့်ပါဦး။ စားပွဲ
အစုတ်ကြီးရော၊ ဝါးလုံးတွေရော သည်မိရုံအဟောင်းကြီးက
ဦးလေးကြီးတို့ဟာလား။ စက်ရုံကပိုင်တာပေါ့နော်။ ဘာတွေ
ထည့်တာလဲ စာအုပ်တွေလား၊ ဘာလုပ်တာလဲ ရောင်းစား
ပါလား။ အဟောင်းတွေဆို နှစ်ဆယ့်လေးကျပ်တောင်
ရတယ်။ တစ်ပိဿာကို သမီးကျောင်းစာအုပ် အဟောင်းတွေ
ရောင်းတာ ငါးဆယ်သားကို ဆယ့်နှစ်ကျပ်ဆိုတော့ နှစ်ဆယ့်
လေးကျပ်ဈေးပေါ့ ဦးလေးရဲ့ ရောင်းလိုက်ပါလား ရောင်းလို့
ဘယ်ရမလဲနော်။ အစိုးရဟာတွေလား ဦးလေးတို့က ဘာ

လုပ်တာကလည်း အုတ်ကားတွေ ထွက်လာရင် ဦးလေးတို့က စစ်ရတာ ဟုတ်လား။ အုတ်တွေက အများကြီးနော် ကားပေါ်မှာ တင်ထားတာကို ဘယ်လိုရေသလဲ သမီးတို့ဆိုရင် တော်တော်စိတ်ညစ်မှာပဲ။ အခု ကောက်ညှင်းထုပ် ရောင်းတာ တောင် တစ်ခါတစ်ခါလေ ဘယ်နှယ်ခု ထည့်မိမှန်းမသိဘူး။ အမေက မနက်က အထုပ် ၅၀ ဆိုတော့မှ ပြန်ရေရတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါလည်း မှားတာဘဲ။ အမေက ဦးလေးကြီး သိသားပဲ တစ်ခါတစ်ခါရေတာ သူ့ဟာသူ မှားလည်းသမီး မှားတာပဲ လုပ်တာ။ ဦးလေး အမေ့ကိုမှတ်မိလား မကြည့်ညွန့်လေ။ ဦးလေးတို့ တန်းလျားမှာ နေတုန်းက မသန်းမြင့်တို့နဲ့ အခန်းချင်း ကပ်နေတာ မဟုတ်လား။

သူတို့အခန်းသည်ဘက်ကဦးကုလား၊ မလှမြိုင်ယောက်ျား ကိုကုလားတွေ၊ ခဏခဏ စကားတွေများတယ်လေ၊ နောက်တော့ မလှမြိုင်က လင်နောက်လိုက်သွားတယ်လေ၊ အဲသည် အခန်းပြီးတော့ နောက်တစ်ခန်းက လူမရှိဘူးလေ၊ မှတ်မိလား။ ပြီးတော့မှ သမီးတို့အခန်း၊ အဖေက ဦးသန်းညွန့်လေ၊ မီးဖိုကလေ၊ အုတ်တွေ မီးဖုတ်တဲ့ဌာနလေ၊ ဟိုအောက်စက်ကလေ ဦးလေးကြီးတို့စက်ကမဟုတ်ဘူး။ အောက်စက်က အဖေက ခြေထောက်တစ်ဖက် မကောင်းဘူး။ နှိပ်တော့လည်း နှိပ်တာပါပဲ ဦးလေးရယ် မပျောက်ပါဘူး။ မြန်မာဆရာ ကြူစန်း မှာမောင်းတယ်ဆိုလို့လည်း အမေက သွားတာပဲ၊ ပိုက်ဆံကုန်တာပဲ၊ လျော်ကားက ပျောက်တယ်ဆိုလည်း အမေက သွားတာပဲ ပိုက်ဆံကုန်တာပဲ၊ အခု ဆရာဝန်နဲ့ ဆေးထိုးနေ

တာလည်း ခြေထောက်က လေးတုန်းပဲတဲ့ လမ်းသွားလို့
တော့ ရပါတယ် လေးတာ။ အဖေက လေးတာကြီးကို
မကြိုက်ဘူးတဲ့ လေးတာ ဘာဖြစ်လဲနော်။ လမ်းသွားရရင်
ပြီးတာပဲ မဟုတ်ဘူး တစ်နေ့တစ်နေ့ စိတ်ညစ်လို့တဲ့ အမေ
ကိုလည်း ရန်လုပ်တယ်။ အမေက ရန်ဖြစ်တဲ့နေ့ဆို ဆေးခန်း
ကို မပို့တော့ဘူး။ အဖေ ကလည်း မသွားတော့ဘူး။ ရန်မဖြစ်
တဲ့နေ့ဆို အမေက ပို့ပြန်ရော ဆေးတစ်လုံးထိုးရင် အစိတ်တဲ့
ဆေးလုံးပါရင် လေးဆယ် လောက်ကုန်တယ်တဲ့ အဖေဦးသန်း
ညွန့်ကို သိတယ်မဟုတ်လား။ သူ့မိန်းမလေ မကြည်ညွန့်လေ။
ဦးလေး မှတ်မိမှာပါ။ အခု ဦးလေးတို့ ဘယ်မှာနေတာလဲ၊ ရွှေ
ပြည်သာမှာလား၊ ရွှေပြည်သာ ဘယ်နားမှာလဲ၊ ခေါင်းသုံးလုံး
လား၊ ကားကြီးဂိတ်လား၊ တံတားကြီးလား၊ သမီးရောက်ဖူး
သားပဲ၊ တံတားကြီးကတော့ ဝေးတယ်နော်။

ဒါလား တစ်ခုတစ်ကျပ်ပဲ ရောင်းတာပါ။ မပါးပါဘူး
ဦးလေးနဲ့ တူပါတယ်။ အမယ် တစ်ခုတစ်ကျပ်ရတာ ကံကောင်း၊
ကောက်ညှင်းတစ်ပြည် ဘယ်လောက်မှတ်လို့တုန်း အဲဒါမပြောနဲ့
ဖက်တောင်ဈေးကြီးတယ်။ အုန်းသီးကလဲ ဈေးကြီးတယ်။
ငှက်ပျောသီးနဲ့လုပ်တဲ့ ကောက်ညှင်းထုပ်ကလူသိပ်မကြိုက်ဘူး။
ရိုးရိုးပဲ လူတွေကစားတာ။ အရင်ကလား၊ ဒီပေါ် တစ်ခါမှ
တောင် တက်မရောင်းပါဘူး။ သမီးညီမလေးတွေလာတယ်။
လင်ဂန်းလေ၊ ကုလားလေးလေ၊ သူတို့ လာရောင်းတယ်။

နောက်သည်ထဲက မိန်းမကြီးတွေကလဲ သူတို့အိမ်က မုန့်တွေ
လုပ်လာပြီး ရောင်းတယ်။ ဦးလေးမတွေ့ဘူးလား၊ မြေပဲလှော်
တွေ၊ ငှက်ပျောသီးတွေ၊ ရွှေချိုဆနွင်းမကင်းတွေ ရောင်းနေတာ
ဦးလေးဝယ်စားတယ် မဟုတ်လား။

သမီးကောက်ညှင်းထုပ်လဲ ဝယ်စားဦး၊ ဒါပဲ၊ မရဘူး၊ စိတ်
တောင်ပျက်ပါတယ်ဦးလေးရယ်၊ ရောင်းလဲ မရောင်းရဘူး၊
လေးငါးခုပဲ ရောင်းရတယ်၊ သည်မှာကြည့်ပါလား၊ ဘာရှိ
သေးလို့လဲ နေဦး ဆယ့်ငါးကျပ်တန်ရယ်၊ ဆယ်တန်ရယ်၊ အခု
ရောင်းတဲ့ ကျပ်တန်တွေရယ်၊ နှစ်ဆယ့်ကိုးကျပ်ဖိုးပဲ ရောင်းရ
သေးတယ်၊ အခု ဘယ်နှစ်နာရီလောက် ထိုးပြီးလဲ၊ မကုန်ရင်
တော့မောကြောပဲ၊ အမေကတော့ ခေါက်မှာပဲ၊ ဘူတာရုံမှာခါ
တိုင်းရောင်းတာ ရောင်းရတယ်ဦးလေးရဲ့ လင်ဂန်းက သည်မှာ
တက်ရောင်းပါလားဆိုလို့၊ အလကားကုလားလေ၊ ဟုတ်တာ
လည်း မဟုတ်ဘူး၊ သူက ကနေ့ဒီကိုမလာဘူးလေ၊ သမီးကိုပတ်
ပြီး သူက ဘူတာရုံကို သွားနေလားမှ မသိတာ လင်ဂန်းက
လည်း သနားပါတယ်၊ သူ့အမေကို လုပ်ကျွေးနေတာ’

အောင်မယ် ဒီကောင်က အရုပ်လည်း ပိုက်ဆံကြေးပစ်
တယ်၊ လူကြီးတွေနဲ့ပစ်တာနေ့တိုင်းရှုံးတာပေါ့၊ လက်မှမတည့်
တာ၊ ရှုံးတာတောင်နည်းသေးတယ်၊ သူ့အမေကို သမီးတိုင်
ရင်လဲသူ့အမေက ရိုက်တာပဲ၊ ဒါလဲမမှတ်ဘူး သမီးကတော့
အကုန်ပြန်ပေးတာပါ၊ ကျောင်းနေတုန်းကတော့ နည်းနည်း
ပါးပါး ခိုးထားတယ်၊ ခိုးတယ်ဆိုတာက သမီးစားလိုက်တာ
ဆိုပြီးတော့ ပိုက်ဆံယူလိုက်တာပါ၊ အခု ကျောင်းထွက်လိုက်

တော့ မခိုးတော့ပါဘူး။ တစ်ခါတလေ ရေခဲထုပ်နဲ့လဲစားရင် တော့ စားတယ်။ ဒါပဲ အခုကျောင်းကထုတ်လိုက်တာ နှစ်နှစ် တောင်ရှိပြီ။ စာတော့တော်ပါတယ်။ ဆက်နေရင် အခု လေး တန်းရောက်ပြီလေ။ သမီးလည်း ကျောင်းဆက်နေရင် လေး တန်းပဲ။ ကျောင်းမနေချင်ပါဘူး ဦးလေးရယ်။

ကျောင်းတက်တာ ပိုက်ဆံမရပါဘူး။ ဈေးရောင်းတာက ပိုက်ဆံရတာ။ အမေကလည်းသဘောဆိုတော့ သမီးထွက်လိုက် တာပဲ။ အဖေနဲ့အစ်ကိုက ရိုက်သေးတယ်။ အမေကတားလို့၊ အခုတော့ အဖေကခြေထောက်လည်းလေဖြတ်ရော တော်သေး တယ်။ ငါ့သမီး ဈေးရောင်းလို့တဲ့။ အစ်ကိုကြီးကတော့ စစ်ထဲ ဝင်သွားပြီ။ သူလဲ ကျောင်းကောင်းကောင်း မနေရဘဲနဲ့ လှည်း တွန်းလိုက်၊ ဟိုသွားလိုက်၊ သည်သွားလိုက်နဲ့ အခုတော့ စစ်တပ် ထဲရောက်သွားပြီ။ အရင်လကစာလာတယ်။ သင်တန်းဆင်းပြီး သွားပြီတဲ့။ ဓာတ်ပုံလည်း ပါတယ်။ အသားတွေလည်း မည်းလို့ ရှေ့တန်း သွားရတော့မှာလား မသိဘူး။ အစ်ကိုကြီးတော့ သနားပါတယ်။ အမေက အစ်ကိုကြီးဓာတ်ပုံကို ထရုံမှာ ညှပ် ထားတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ ငိုတယ်။ အလတ်ကောင်အစ်ကိုကြီး အောင်ကျော်ညွန့်ကိုသိလား။ ဦးလေးတို့ တန်းလျားမှာ နေ တုန်းက သူများ အိမ်အောက်က ပိုက်ဆံတွေ၊ ဇွန်းတွေကျရင် လိုက်လိုက်ကောက်တဲ့ ကောင်လေ သိလား။ သွားနည်းနည်းပဲ နေတဲ့ဟာလေ။ သူက အခုဝပ်ရှော့မှာ ထမင်းစား တစ်နေ့သုံး ဆယ်တောင်ရတယ်။ တစ်လကိုးရာ အဲဒါတောင် ကောင်း

ကောင်း မလုပ်ချင်ဘူး၊ ပြန်လာချင်တယ်၊ မလုပ်ချင်ဘူး ဆို
တော့ အမေကဆဲတော့မှာ ဆက်လုပ်တယ်။

ကိုင်းလေ ကိုးရာနည်းသလား၊ အခု ရည်းစား ထားတယ်
တဲ့၊ ပိုက်ဆံတွေ ခဏခဏတောင်းတယ်တဲ့၊ ဝပ်ရှော့က ဦးလေး
က အမေ့ကိုတိုင်တယ်၊ သမီးအစ်မကော မှတ်မိလား၊ ဦးလေး
တို့အိမ်ကို ငယ်ငယ်က လာလာကစားတာလေ၊ သူကတော့
ကုန်စိမ်းရောင်းတယ်၊ ခေါင်းလျော်ရည်ရောင်းတယ်၊ သူ့ဟာ
သူ ခေါင်းလျော်ရည် လုပ်တတ်သွားပြီ၊ အောင်မယ်မြတ်တယ်
ကန်စွန်းတစ်စီးကို ပြားရှစ်ဆယ်နဲ့ယူပြီး တစ်ကျပ်ခွဲနဲ့ ရောင်းတာ
မမြတ်ပဲ နေပါ့မလား၊ ဒါပေမယ့် သူ့ပိုက်ဆံက အိမ်မပါဘူး၊
တော်ကြာရင်း အကျီစမှာလို့၊ တော်ကြာရင်း မိတ်ကပ်ဘူး
မှာလို့၊ တော်ကြာရင်း စနီးမှာလို့နဲ့ ပြီးနေတာ၊ အမေက သူ့
သမီးကျ ဘာမှမပြောဘူး၊ သူ့ရှာတာ သူဝတ်ပါစေအေတဲ့၊
လူကဖြင့် ဆယ်နှစ်နှစ်တောင် မရှိသေးဘူး ရည်းစားထားလို့တဲ့
အမေသတ်တာ ဘာပြောကောင်းမလဲ၊ ထားဦးဟ ထားဦးဟ
နန့်ဦးဟဆိုပြီး သတ်တာ၊ အခုတော့ မထားတော့ဘူး၊ ထား
တာကလည်း ကြည့်ဦး ဆိုက်ကားသမားကိုထားတာ။

အဲဒီကောင်လေးက လူကငယ်ငယ်လေး အရက်သောက်
တယ်တဲ့၊ ပိုက်ဆံတော့ တော်တော်ရတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဘယ်
သဘောတူမှာလဲ၊ အစ်မ ငယ်ငယ်လေးရှိသေးတာ၊ လုပ်ပါ ဦး
ဦးလေးရဲ့ ဝယ်စားစမ်းပါဦး၊ နှစ်ဆယ်ကိုးခုပဲ ရောင်းရ
သေးတယ်၊ အများကြီးကို ကျန်သေးတယ်၊ လင်ဂန်းလေသေ
နာကောင်ချောက်တွန်းတာ ရောင်းလဲ မရောင်းရပဲနဲ့ အိမ်မှာ

တော့ အဖေကလဲ လုပ်တယ်၊ အစ်ကိုလတ်လဲ လုပ်တယ်၊ အစ်မလဲ ဈေးရောင်းတယ်၊ အစ်ကိုကြီးကတော့ထားလိုက်တော့ အဝေးမှာဆိုတော့ အဲဒါမလောက်ဘူး၊ တစ်ခါလာလဲ ချဉ်ပေါင်ရွက် တစ်ခါလာလဲ ချဉ်ပေါင်ရွက်ပဲ၊ ငါးပိရေကတော့ နေ့တိုင်း အမေက မစားနိုင်တဲ့လူအိမ်ပေါ်ကဆင်းကြ၊ လင်ယူကြ မယားယူကြတဲ့၊ သမီးက ဘယ်နှယ်လုပ် လင်ယူမလဲ နော်။

အမေက စိတ်ညစ်လို့ ပြောတာနေမှာပေါ့။ သူ့ညီမတွေက တန်လျားခန်းကို ဘေးက အဖီတွေနဲ့ နေတဲ့လူက နေတယ်။ ဒေါ်လေးနဲ့ သမီးတို့အဘွားက နောက်ဖေးမှာ အခန်းလေးနဲ့ နေတယ် သူတို့မရှိဘူး ဆိုရင်လည်း အမေပဲ၊ သူတို့ ဟင်းမရှိဘူး ဆိုရင်လည်း အမေပဲ၊ နေမကောင်းလို့ ဆေးထိုးမယ်ဆိုလည်း အမေပဲ၊ အမေက သူ့အမေကိုတောင် ပြန်ဆဲတယ်၊ ပြန်အော်တယ် အဘွားက ဆဲပါအေ၊ ညည်းက ဆဲရမယ့်နေရာမှာကိုတဲ့၊ ဘုန်းကြီးပါစေ သက်ရှည်ပါစေတဲ့၊ ဆုတောင် တောင်းလိုက်သေးတယ်၊ မျက်ရည်တော့ကျတယ်၊ တစ်ခါတော့ ဒေါ်လေးနဲ့ အမေနဲ့ သတ်ကြရော၊ ပြီးလည်း ပြီးရော အမေက အားလုံးကို နှင်ထုတ်တော့တာပဲ၊ သွားကြတစ်ယောက်မှ မနေနဲ့ဆိုတော့မှ ငြိမ်သွားတော့တယ်၊ အခုတော့ အတူတူပါပဲ၊ ဒေါ်ကြီး မြအေးကလည်း ကောက်ညှင်းထုပ် ထုပ်ရောင်းရတာပဲ၊ သူက သည်မှာ မရောင်းဘူး၊ ဖော့ကန်ဈေး သွားရောင်းတယ်။

မနက်ပိုင်း ရောင်းတယ် ပြန်လာမှာ ဆန်ဝယ်လာပြီး ချက်တယ်၊ သူ့ယောက်ျားက သေပြီလေ၊ ကြာလှနေပြီ၊ ဦးလေး

ကလည်း တောမှာနေကြတာ ဦးလေး ဘယ်သိမှာလည်း သမီးတောင် မတွေ့ဖူးဘူး၊ သဘောကောင်းတယ်တဲ့။ စပါးရိတ်ရင်း မြွေကိုက်တဲ့၊ ဆေးရုံတောင် မရောက်ဘူး သေရော၊ ဒေါ်ကြီးက တောမှာ လုပ်ကိုင်စားသေးတယ်။ လေးငါးနှစ် တောမှာပဲ နေတာ၊ သားနှစ်ယောက်ရှိတယ်၊ ဇော်လင်းတဲ့၊ အောင်လင်းတဲ့၊ နှစ်ယောက်၊ အဲဒီကလေးတွေကတော့ တောမှာ သူတို့ဘိုးအေတွေက မွေးစားလိုက်တော့ ဒေါ်ကြီးပဲ ကျန်တာ၊ နောက်တော့ အမေက သည်လာခဲ့ ပါလား ဆိုတော့ ခဏရယ်လို့လာတာ၊ မပြန်ဖြစ်တော့ဘူး။ တစ်လောကပြဿနာ တက်တာ ဦးလေးကြားလား၊ မကောင်းတာ လုပ်စားတယ်ဆိုပြီး ရုပ်ကွက်လူကြီးတွေက နှင်မယ် လုပ်တော့ ကောက်ညှင်း ပြန်ထုပ်တာ၊ အမေက ဟဲ့. . . ငါတို့ အမျိုးထဲမှာ ဒါမျိုးမရှိဘူးဟဲ့ မရဲ့၊ မရဲ့နဲ့ အော်တာ၊ လူတွေဆိုတာ မှ ထွက်ကြည့်ကြတာ အများကြီးပဲ။

အမှန်က ကောင်လေးတွေနဲ့ ရုပ်ရှင်သွားကြည့်တာတဲ့၊ ကောင်လေးက သုံးယောက် ဒေါ်ကြီးက တစ်ယောက်တဲ့၊ ရုပ်ရှင်က ပြန်လာတော့ ရထားလမ်းက ပြန်လာတယ်တဲ့၊ ရထားလမ်းက မှောင်ပိန်းနေတာ၊ အဲသည်က ပြန်လာသတဲ့၊ အဲဒါကို ဘယ်သူမှ မသိဘူး၊ နောက်မှသိတာ၊ အမေက ဘာမှမပြောဘူး၊ ဒေါ်ကြီးကိုပဲဆူတယ်၊ ဒေါ်ကြီးကလည်း ပြန်ရန်တွေ့တာပဲ၊ ငါ့ဟာငါသွားတာ ဘာဖြစ်လဲ၊ ငါ့ကို ဘယ်ကောင်မက လာကတုံးကတိုက်တာလဲ၊ ပါးဆွဲချမယ် လို့ အော်တော့ အမေက သူ့ညီမကို ပါးရိုက်ရော၊ အဘွားကလည်း

ငိုရော၊ ဆူညံသွားတာပဲ။ နောက်လည်း ဟိုလူနဲ့ သွား၊ ဒီလူနဲ့သွား သွားတာကို လူတွေက ပြောတာပေါ့။ အဲဒါကို ဦးလေးရယ် မကောင်းတာ လုပ်စားတယ်တဲ့၊ လူ တွေက သွားပုတ်လေလွင့်ပြောတာပါ ဦးလေးရယ်။

တစ်နေ့တော့ အမေက ညဘက် ဒေါ်ကြီးကို ခေါ်မေး တယ်။ ညည်းတဲ့ လင်ယူရင်လည်း သင့်တော်တဲ့ လူကိုယူပါ လားတဲ့။ ညည်းကောက်ညှင်းမထုပ်ဘဲ ဘာနဲ့ စားနေတာ လဲတဲ့။ မဟုတ်တာ မလုပ်နဲ့နော်တဲ့ ကောင်းကောင်းပြော တာကို ငါ့ဟာငါ ဘာဖြစ်လဲ ညည်းအပူ တစ်ပြားသားမှ မပါဘူးဆိုတော့မှ အမေနဲ့ ရန်ဖြစ်ရော၊ ရပ်ကွက်လူကြီး တွေကလာပြီး နှင်ထုတ်ရော၊ အဲဒီတော့မှ ဒေါ်ကြီးလည်း ကောက်ညှင်းပြန်ထုပ်တာ၊ အခုလည်း အိမ်မပြန်တာ လေး ငါးရက်ရှိပြီ၊ မလာပြန်ဘူး၊ ခါတိုင်းတော့ တစ်ရက်တလေပဲ မလာတာ၊ ကောက်ညှင်းထုပ်တော့ ပြန်ထုပ်သေးတယ်၊ အခု တော့ ကောက်ညှင်း ဘယ်မှာ သွားထုပ်လဲ၊ သမီးလည်း မသိဘူး၊ အဝတ်အစားလည်း လာမလဲဘူး၊ ရေလည်း လာ မချိုးဘူး၊ နေတတ်တယ် တကယ်ပဲ။

ဟော... စားပါဦး ဦးလေးရဲ့ ရွံလိုလား၊ တန်းလျား တုန်းက ဦးလေး စားပါတယ်၊ အခု ရွှေပြည်သာ ပြောင်းသွား တော့မှ ရွံသွားတာလား၊ သန့်ပါတယ်နော်၊ အမေက သန့် ရှင်းမှ ကြိုက်တာ ကောက်ညှင်းဆိုလည်း ကောင်းတာမှ လုပ်တာပါ။ ဒေါ်လေးက အုန်းသီးခြစ်ပေးတယ်၊ ဒေါ် လေးကိုတော့ ဦးလေးသိပါတယ်၊ ဦးအေးသောင်း မိန်းမ

လေ၊ ဦးအေးသောင်းလဲ ဦးလေးသိတယ် မဟုတ်လား၊ ပန်းချီပုံ
တွေဆွဲတာလေ သိလား၊ သူ့နဲ့ ကွဲသွားပြီး ဦးအေးသောင်း
မိဘတွေ လာခေါ်လို့ တောပြန်သွားတာ ခုအထိ ပြန်မလာ
တော့ဘူး၊ ဒေါ်လေးက သားတစ်ယောက်နဲ့ ကျန်ရစ်ခဲ့တယ်၊
တော်တော်ကြီးပဲ ကြီးလှပေါ့၊ နေဦး နှစ်နှစ်လား မသိဘူး
ရှိပြီး မောင်ရေအေးတဲ့၊ ပန်းချီပုံဆွဲတဲ့ ဦးအေးသောင်းကြီး
က ပေးသွားတဲ့ နာမည်လေ၊ ဒေါ်လေးရယ်၊ အဘွားရယ်၊
ရေအေးရယ်က အတူတူနေတယ်၊ နောက်ဖေးခန်းလေးမှာ
နေတာ။

ဒေါ်လေးက စံပယ်သိတယ်၊ တစ်ထောင်ကို ငါးမူး
လား၊ တစ်ကျပ်လား မသိဘူး၊ တစ်ခါတစ်ခါတော့ သမ
ဝါယမမှာ ဆန်လိုက်ရွက်တယ်၊ ဒေါ်လေးက လှတော့
ဦးလေးကြီးတွေ လာလာလည်တာကို အဖေကမကြိုက်ဘူး၊
ဒေါ်လေးကလည်း ဦးလေးကြီးတွေလာရင် စကား သိပ်
မပြောပါဘူး၊ သူက ကိုတောက်ကိုကြိုက်တော့၊ ကိုတောက်ဆို
တာ ဆံပင်ညှပ်တဲ့လူကြီး မိန်းမ မရှိဘူး။ သူဆံပင်ညှပ်တာ
ကလည်း ဆိုင်ရှိတာ မဟုတ်ဘူး။ သားရေအိတ်လေးနဲ့
လိုက်ညှပ်တာ၊ ညှပ်ရင်လည်း စစ်သားပုံညှပ်တာ၊ သိပ်မညှပ်
ရဘူး၊ ဆိုင်ဖွင့်ရင်တော့ ညှပ်ရတယ်တဲ့၊ ဆိုင်ဖွင့်ဖို့က လေး
ငါးထောင်ရှိမှတဲ့၊ စက်ကတ်ကြေးကလည်း ဈေးကြီးတယ်တဲ့၊
ပြောနေတာပဲ၊ အဘွားကတော့ ဒေါ်လေးကို ညည်း
ယောက်ျားကို စိတ်မနာဘူးလားအေတဲ့၊ ညည်းသားလေးကိုပဲ
လူဖြစ်အောင် မွေးပါတဲ့ ပြောတယ်၊ ဒေါ်လေးက အားကိုး

ပေါ့ အမေရယ် အမေ့ကိုလည်း ပြုစုနိုင်တာပေါ့တဲ့၊ အဘွားက ကျုပ်ကြောင့်များတော့ လင်မယူပါနဲ့အေ၊ ညည်းမနေနိုင်ရင် မနေနိုင်ဘူး ပြောပါ၊ အခုတော့ မယူသေးပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် ဦးရဲ့ ကိုတောက်ကြီးနဲ့ မဖြစ်ခင် ဒေါ်လေး လူတစ်ယောက်နဲ့ ဖြစ်သေးတယ်၊ စာသွားသွားပေးရတာ သမီးဆိုတော့ ဘယ်သူမှ မသိဘူး၊ အမေတို့လည်း မသိဘူး၊ သိရင် ဘယ်သက်သာမှာတုန်း၊ ကျောကွဲမှာ။

အဲသည်လူက ဦးစောတဲ့၊ လက်သမားလုပ်တာ၊ ဒေါ်လေးကို စာတွေပေးရင်က ဒေါ်လေးက ဦးစောကြီးနဲ့ ကြိုက်တာ၊ အဘွားလဲ မသိဘူး၊ တစ်ခါတစ်ခါ ချိန်းတွေ့တယ် ပြောတာပဲ၊ နောက်တော့ ပျက်သွားတယ်၊ ဒေါ်လေးလဲ တော်တော် နေမကောင်းဖြစ်တော့ သမီးလည်းစာမပို့ရတော့ဘူး၊ ဒေါ်လေးလည်း အခုတော့ ဦးတောက်ကိုပဲ ယူတော့မှာ တူပါတယ်။ အဘွားက လင်ယူရင် ငါ့အလောင်းသာ ကြည့်တော့ ဆိုတော့ မယူရဲတာလား မသိဘူး၊ သနားပါတယ် ရေအေးလေးကတော့ လူလည်၊ သူ့အိမ်ကိုလာတဲ့ လူတွေကို မုန့်ဖိုးတောင်းတတ်နေပြီ၊ လူကြီးတွေကလဲ မူးနေတာ မဟုတ်လား၊ ပေးရင် တစ်ဆယ်တန်၊ ဆယ့်ငါးကျပ်တန်တွေပေးတာ၊ ဒါပေမယ့်တော်တော်နဲ့ မပြန်ဘူး၊ ရေနံဆီဖိုးကို တော်တော် ကုန်မှာ တစ်ခါတစ်ခါ အဖေက ဝုန်းဒိုင်းဆိုလုပ်မှ ပြန်ကြတယ်။

ဒေါ်လေးငွေကတော့ ပန်းသီတာချည်း မဟုတ်ဘူး၊ ပန်းတုံးတော့ ဆီးထုပ် ယူထုပ်တာလည်း ပါတယ်၊ တစ်ခါ

တစ်ခါ ကြယ်သီးတံတပ်တယ်၊ ဈေးရောင်းမယ်လည်း ပြော
 တယ်၊ လူကြီးတစ်ယောက်က ဈေးရောင်းရင် အရင်းအနှီး
 ပေးမယ်ဆိုတော့ ဦးတောက်က မယူရဘူးတဲ့၊ အခုနေ ဦး
 အေးသောင်းကြီး ပြန်လာရင်တော့ ကောင်းမှာပါ၊ ရေအေး
 လေးက သူ့အဖေနဲ့ မတွေ့ရတာ ကြာလှပြီ၊ သမီးတို့က
 မောင်လေးဆိုတော့လည်း ကျွေးပါတယ်၊ မနက်ဆို ကောက်
 ညှင်းထုပ်တစ်ထုပ် ပေးတယ်၊ အောင်မယ် မစားဘူး ဦးလေး
 ရဲ့မနည်းကျွေးမှ စားတာ၊ အမေကတော့ အဘွားရော၊
 ဒေါ်ကြီးရော၊ ဒေါ်လေးရောကို ကြည့်နေရတာပေါ့၊ အမေ
 မှ မထားရင် ဘယ်မှာသွားနေမလဲ၊ အမေ့အစ်ကို ဦးဘာ
 ဘာကြီး ကြည့်ပါလား၊ နေစရာမရှိတော့ အရက်ဆိုင်မှာပဲ
 အိပ်တယ်၊ လမ်းဘေးမှာ မူးလဲပြီး လဲတဲ့နေရာ နေတာပဲ၊ ထမင်း
 ဘယ်မှာစားမှန်းလဲ မသိဘူး၊ အလုပ်တော့ ဆင်းတယ်။
 ဘားမားဒွေး (Burma Rail-Way) မှာတဲ့ ဘားမားဒွေး
 ဆိုတာမှာလေ ဦးလေးသိလား၊ ဦးဘာဘာကိုရော သိလား၊
 မူးမူး နေတဲ့ဟာပေါ့ ဦးလေးကလဲ၊ သူက အင်္ကျီကို သုံးထပ်
 ဝတ်တယ်၊ ပုဆိုးက တစ်ထည်တည်းဝတ်တယ်၊ အင်္ကျီသုံးထည်
 က သူ့မှာရှိတာ အကုန်ပဲ၊ အဟောင်းတွေပါ၊ ဘားမားဒွေး
 အင်္ကျီတွေပါ၊ ကျောတွေ ကွဲနေပြီ၊ အဲဒါကို သုံးထပ် ပူး
 ဝတ်တာ၊ အဲဒါ ငါ့ပစ္စည်းအကုန်ပဲတဲ့၊ ငါ့ပစ္စည်းတွေကို
 မထိနဲ့ မူးရင်အော်ရော။

အဘွားက ဟုတ်ပါပြီတော်၊ မထိပါဘူး၊ သူ့ဌေးမင်းရယ်
 တဲ့ ပြောရော၊ ဦးဘာဘာကြီးက အိမ်တော့မလာပေမယ့်

နေရာတိုင်းမှာ မူးလဲနေတာပဲ။ သမီးတို့လဲ အရင်ကတော့ သနားတယ်။ နောက်တော့ မသနားတော့ဘူး။ သောက်မြင် တောင် ကပ်တယ်။ သူ့လခရော သူရတဲ့ဆန်ရော ဘယ်မှာမှန်း လည်း မသိဘူး။ အရက်နဲ့ လဲသောက်သလားမှ မသိတာ။ တစ်ခါတုန်းကလည်း သမီးတို့နဲ့ ခင်တဲ့ဦးခင်ဖေက ဦးဘာ ဘာကြီးကို သူ့ခြံထဲလာနေလှည့်လို့ ခေါ်တယ်။ ဦးဘာဘာ ကြီးက ခြံစောင့်သဘော နေရတာပေါ့။ ခြံက ဘူးသီး၊ ခဝဲသီး၊ ပဲတောင့်ရှည်သီးတွေ စိုက်တဲ့ ခြံပါ။ တဲလေးက သေးသေးလေး။ အဲဒါကိုကောင်းကောင်းမနေဘူး။ ဘူးသီး တွေ ခိုးရောင်းတယ်။ ဘူးညွန့်တွေ ဖြတ်ရောင်းတယ်။ ဦးခင် ဖေကြီးက ဘာမှမပြောဘူး။ ဦးခင်ဖေကြီး မိန်းမက နှင်ထုတ် တော့တာပဲ။ အဲဒီညက သေမလိုတောင် ဖြစ်တာ။ မူးပြီး လဲနေတာ မထနိုင်ဘူး။ သေပြီဆိုပြီး အမေ့ကိုလာပြောတော့ အမေရော အဘွားရော ပြေးကြတာ လုံးနေတာပဲ။ ဒါပေ မယ့် မသေဘူး။ သူ့ဘားမားဒွေးအင်္ကျီက သုံးထပ်မို့လို့ လေမဖြတ်တာတဲ့။ အမေကပြောတယ်။ အခုတော့ သောက် တုန်းပဲ။ ရေမြောင်းထဲ လဲနေရင်လည်း ရေမြောင်းထဲမှာ တစ်ညအိပ်လိုက်တာပဲ။ လမ်းဘေးမှာ လဲနေရင်လည်း လမ်း ဘေးမှာ အိပ်လိုက်တာပဲ။ စောင်လည်းမခြုံ ဘာလည်းမခြုံဘဲနဲ့ နေတာကိုပဲ မသေနိုင်ဘူး။ အရက်သောက်ရင် သမီးတော့ မုန်းတယ်။ တကယ်ပြောတာ။ ဦးလေးရော အရက်သောက် သလား။ တန်းလျားတုန်းကတော့ မသောက်ဘူး။ သမီးမှတ် မိတယ်။

ဘယ်နှစ်နာရီထိုးပလဲ၊ နေတောင် မြင့်ပြီလား မသိဘူး၊ မုန့်ကလည်း မကုန်ဘူး၊ စိတ်ညစ်တယ်။ --လင်ဂန်း မသာ ကောင်ကို နင်းပြောဦးမယ်၊ တကယ်၊ အောင်မယ် ဒီကုန်း ကြီးပေါ်ကို တက်ရတာကလည်း မလွယ်ဘူး၊ လုံခြုံရေး ဦးလေးကြီးကို ကြောက်ရသေးတယ်၊ ဂိတ်ကဝင်တာ မဟုတ် ဘူး၊ ဒီဘက်ခြံစည်းရိုးက ခိုးတက်လာတာ၊ တွေ့ရင်ဖမ်းတယ်ဆို အလကားပါ ဦးလေးရော၊ သမီးတို့ ဈေးရောင်းတာကျ ဖမ်း တယ်၊ သမီးတို့က ဘာလုပ်မှာ မို့လိုတုန်း၊ ပစ္စည်းမခိုးရင် ပြီးတာပဲ၊ မဟုတ်ဘူလား၊ ပစ္စည်းခိုးတာဆိုလို့ အမေက သူများပစ္စည်း မခိုးရဘူးလို့ မှာထားတယ်၊ ကျောင်းတက် တုန်းက ပိုက်ဆံခိုးတယ်ဆိုတာလည်း ဦးလေးကိုပြောသားပဲ၊ သူများပစ္စည်းမှ မဟုတ်တာ၊ အမေပိုက်ဆံကိုခိုးတာပဲ၊ ဘာ ဖြစ်လဲနော်၊ သွားတော့မယ် ဦးလေးရယ်၊ ဝယ်လည်း မစား ဘူး၊ အုန်းသီးမျှင်လေးတွေနဲ့ မွှေးနေတာပဲ၊ သမီးတို့က တော့ ကောက်ညှင်းဆို အသံတောင်မကြားချင်ဘူး၊ ကောက် ညှင်းထုပ်ဆို ပိုဆိုးသေးတယ်၊ အပြင်က မြေကြီးသယ်တဲ့ အစ်မကြီးတွေကို တွန်းရောင်းမယ်၊ မကုန်ရင် ဘူတာကိုသွား ထိုင်မယ်။

ဪ... ဦးလေး ဒီထဲက အစ်မကြီးတစ်ယောက်နဲ့ အစ်ကို ကြီး တစ်ယောက်လေ၊ ဘူတာကိုလာလာပြီး စကား ပြောတယ် သိလား၊ သမီးက ဘယ်ကလဲလို့ ကနေ့မနက်မှ တွေ့တော့ ဒီက အစ်မကြီးဖြစ်နေတယ်၊ အတွဲတွေလည်း လာတယ်၊ သမီးတို့အိမ်ကိုတောင် အဖေ့သူငယ်ချင်းရဲ့ အတွဲ လာ

သေးတယ်။ ဦးလေးကြီးက အဖေ့လောက်ရှိနေပြီ။ အစ်မကြီးက ငယ်ငယ်လေး၊ လက်ကောက်တွေနဲ့ ချမ်းသာတယ်။ ဦးလေးကြီးက မည်းချိတ်နေတာပဲ။ အသက်ကလည်း ကြီးတာကို ဘာကြိုက်မှန်းလည်း မသိဘူး။ စကားတွေပြောပြီးရင် ညနေဘက်ဆိုပြန်တာပဲ။

ပြီးရင် အမေ့ကို ရေစင်ဖိုးပေးတယ်။ နတ်မကြိုက်မှာစိုးလို့ အမေက ရေစင်ဖိုးယူပြီး ဘာလုပ်တယ်မသိဘူး။ တစ်ခါပေးရင် အဲဒီအစ်မကြီးက ငါးဆယ်ပေးတာ။ သမီးကိုလဲ သူတို့နဲ့နေမလားတဲ့။ မနေချင်ပါဘူး။ ကိုယ့်မိဘနဲ့ပဲ ကိုယ်နေမှာပေါ့နော် ဘာလုပ်မှာလဲ အလကား။ ကိုယ့်သားသမီးမှမဟုတ်တာ ဘယ်ကောင်းမှာလဲ။ အခုတော့ မလာတော့ပါဘူး။

အမေက အဖေ့ကို ပြောနေတာ တော့ သူငယ်ချင်းကိုချစ်မောင်ကလဲ လူရှုပ်ပဲတဲ့။ ဒါဘယ်ကမိန်းမလဲဆိုတော့ အဖေက သူဌေးမိန်းမတဲ့။ ကိုချစ်မောင်က ကားမောင်းတာတဲ့။ ဘာတွေမှန်းလဲမသိဘူး။ ကားမောင်းတဲ့လူကို သူဌေးမိန်းမက ကြိုက်တာတဲ့။ ရယ်ရတယ်နော် ဦးလေး။ သွားတော့မယ်။ စကားလဲ တစ်ခွန်းမှ မပြောဘူး။ ရွှေပြည်သာကို လာလည်ဦးမယ်။ သမီးတစ်ခေါက်တော့ ရောက်ဖူးတယ်။ ခေါင်းသုံးလုံး ကိုသွားတာ။ တံတားကြီးကား စီးရတာနော်။ အဝေးကြီးပါလား။ ဦးလေးပြန်တော့ ကားရလား။ ကားကကြပ်တယ်နော်။ ကောက်ညှင်းထုပ်ရောင်းတဲ့လူတွေရှိလား။ အဲဒီမှာလဲရောင်း ကြမှာပေါ့နော်။ ကောက်ညှင်းထုပ်သည်ကတော့ ဘယ်နေရာမဆိုရှိမှာပဲ။ သမီးနည်းနည်းကြီးရင်တော့ ဒီရွှေ့က အစ်မကြီးတွေလို မြေကြီး

ရွက်မယ်၊ အုတ်စိမ်းတိုက်မယ်၊ အုတ်စိမ်းတိုက်တာက တစ်ထောင်ကို လေးဆယ်တဲ့ သမီးမေးပြီးပြီ၊ အခုတော့ မနိုင်သေးဘူး၊ အုတ်စိမ်းကလေးတယ်နော်၊ ဦးလေးတော ကားသမားတွေက ပိုက်ဆံပေးလား၊ လက်ဖက်ရည်တော့သောက်ရမှာပေါ့၊ တိုက်ရင်သောက်ပေါ့၊ ဦးလေးရ၊ ပိုက်ဆံပေးရင်လည်း ယူပေါ့၊ အောက်ဆိုက်ရတာပေါ့၊ အခုက အောက်ဆိုက်ရမှ အောက်ဆိုက်မရရင် ဘယ်လိုစားမလဲ၊ အဖေအလုပ်က မီးဖိုဆိုတော့ ဘာအောက်ဆိုက်မှ မရှိဘူးတဲ့၊ အမေက တစ်ခါ တစ်ခါလည်း အောက်ဆိုက်မရလို့ အဖေကိုဆူတယ်၊ အခုတော့ အဖေ့ခြေထောက်က ဆိုးဆိုးလာတော့ မပြောတော့ပါဘူး၊ ဆေးပဲ ကုနေရတာပဲ။

တစ်ခါက ဆေးဆရာနောက် အမေလိုက်သွားရော၊ အမေပြန်လာတာနောက်ကျလို့ အဖေကိုအဖေဆူတယ်၊ ဆေးဆရာက အဝေးကြီးမှာ နေတာ၊ လိမ်းဆေး လိုက်ယူတာပါ၊ အဲဒါကို အမေက သူ့ကိုဆေးဆရာနဲ့ပေးစားတယ် ထင်လို့လားမသိဘူး၊ ငိုတယ်၊ ညောင်ရေအိုးကရေတွေလဲသောက် တယ်၊ အဖေက အဲဒီဆေးလဲမလိမ်းဘူး၊ သေချင်သေပစေတဲ့၊ အမေက ညောင်ရေအိုး ရေသောက်တော့မှ အလိမ်းခံတယ်၊ အဖေက တစ်ခါတစ်ခါ ဂဂျီဂဂျောင်နဲ့ဦးလေးရယ်၊ အမေက အဲဒီနေ့က ငိုရင်းပြောတယ်၊ ကျုပ်အမေရောကျုပ်ညီမတွေရော ကျုပ်အစ်ကိုရော ကျုပ်ကိုမို့ခိုနေကြတာတဲ့၊ ကျုပ်ကဆင်း ရဲပေမယ့် လေးစားအောင်နေပြနေတာတဲ့၊ ကျုပ်မဟုတ်တာ ဘယ်တော့မှ မလုပ်ဘူးတဲ့၊ တော်ပြီ စကား ဒီတစ်ခါပဲပြောတဲ့၊

ပြောနေတာ သမီးတော့ သနားတောင် သနားတယ်၊
နောက်တော့ အဖေလည်း မပြောတော့ပါဘူး၊ သမီးတို့
ကတော့ တန်းလျားမှာ နေရတုန်းပါ။ အိပ်ခန်း ကျဉ်းကျဉ်း
လေးထဲမှာ လူတွေအများကြီးပဲ။ အဖေ ပင်စင်ယူရင်
ဘယ်သွားနေရမှန်း မသိဘူး၊ သမီးတို့ပြောင်းရင်း အဘွား
ရော၊ ဒေါ်ကြီးရော၊ ဒေါ်လေးရော၊ ရေအေးလေးတို့ရော
ဘယ်ကိုသွားနေမလဲ၊ သမီးကသာပူနေတာပါ။ အမေတို့က
မပူဘူး။ ဒေါ်ကြီးတို့ရော၊ ဒေါ်လေးတို့ရော မပူဘူး၊ ရောက်
ရာပဲတဲ့။

သွားတော့မယ်နော်၊ မယူချင်ပါဘူး၊ ဦးလေးက မုန့်ဖြင့်
မဝယ်စားဘဲနဲ့ ပေးတာချည်းကို မယူချင်ပါဘူး၊ နေပါစေ၊
ဟာ ဦးလေးကလည်း ဒါဖြင့်လည်း သမီး ဘတ်ထားရမှာ
ပဲ၊ ဒါခိုးတာ မဟုတ်ဘူးနော့၊ သမီးသုံးချင်လို့ အမေ မသိ
အောင် ယူထားတာ၊ သမီးအမည်က ဝိုင်းဝိုင်းပုတဲ့၊ တန်းလျားမှာ
နေတုန်းပဲ၊ လာလည်ပါလား ဦးရဲ့။ ။

ရတနာသစ်မဂ္ဂဇင်း၊ အတွဲ ၁၊
အမှတ် ၁၊ ၁၉၉၃၊ နိုဝင်ဘာလ

၎

ယနေး မန္တလေးစာအုပ်တိုက်

ငှက်

(၁)

အဲသည်နေ့က ကျုပ်အိမ်ပြန်တာ စောတယ်၊ စောတယ် ဆိုပေမယ့် ညနေ ငါးနာရီနီးပါးတော့ ရှိပါပြီ။ ရွှေရောင် နေခြည်မျှင်တွေတောင် ဆူးလေစေတီတော် ရွှေပြားသင်္ကန်း တော်တွေပေါ်က ရုပ်သိမ်းကာနီးပြီ။ ဆောင်းတွင်းလည်း ဆောင်းတွင်းဆိုတော့ နေ့တာတိုတာလည်း ပါတာပေါ့လေ။ ရုပ်ရှင်တွေမှာ မီးတွေ ထိန်လင်းနေအောင် ထွန်းထားပြီး ပြကာလည်းနီးရော ရှေ့ပိုင်းမီးတွေ တဖြည်းဖြည်း စမှိတ်မှိတ် လာသလိုပဲ။ တစ်နေ့လုံး လင်းချင်းတောက်ပနေရာက မီးလုံး တော်တော်များများကို ငြိမ်းလိုက်သလို ရန်ကုန်ညနေအလင်း ဟာ ခပ်ပါးပါးလောက်ပဲ၊ ကျန်တော့တယ် ပြောပါတော့။

ခါတိုင်းတော့ ကျုပ်ကပြန်ရင် စုပုံရှင်းလို့ခေါ်တဲ့ စစ်မှုထမ်းဟောင်းကားတွေ စီးလေ့ရှိတယ်။ ရန်ကုန်-အင်းစိန်က လိုင်းကားတွေလည်း ပေါ်ပါတယ်။ ဆူးလေဘုရားနားက ဂျပန်ကားဂိတ်မှာ သွားရပ်နေလိုက်ရင် နေရာဘယ်တော့မှ မရသည့်တိုင် မိုးတိုးမတ်တတ်နှင့် ပြန်လို့ရတာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ကျုပ်ပြောခဲ့သလိုပဲ ကြားကားပဲစီးတယ်။ ဘယ်နှယ်ဗျာလှပဲ။ သက်သောင့်သက်သာကလေးပေါ့။ တစ်နေ့လုံး မြို့ထဲ ပြေးလွှားရသေး။ ပြန်တော့လည်း လိုင်းကားဆိုရင် အသက် တို့ဖို့ပဲရှိတော့တာလား၊ သည်လိုပြောလို့ ဘဝင်မြင့်တယ် မထင်နဲ့။ ဘယ်သူမဆို သက်သောင့်သက်သာတော့ နေချင်၊ စားချင်၊ သွားချင်တာချည်းပဲ။ မလွဲသာရင်သာ၊ မတတ်နိုင်ရင်သာ၊ မကုန်သင့်တာ မကုန်၊ မခမ်းသင့်တာ မခမ်းအောင်သာ ရှိမယ်။ သက်သောင့်သက်သာ သွားချင်တာချည်းပဲ မဟုတ်လား၊ ကျုပ်ကတော့တစ်မျိုး၊ ကြားကားပဲစီးတယ်။ စီးရင်လည်း ခေါင်းခန်းမှစီးတယ်။ စစ်မှုထမ်းဟောင်းက သာ ကိုင်တယ်ပြောတာ။ နောက်ခန်းက ၂၀၊ ခေါင်းခန်းက ၃၀ ဆိုတော့ များတော့မှာတာပေါ့လေ။

ထားပါတော့လေ။ အဲသည်နေ့က ကျုပ်လည်း နည်းနည်း စောနေတာရော၊ ကားတွေကလည်း ရှိနေတာဆိုတော့ ဘုရားတော့ တက်ဖူးဦးမှဆိုတဲ့ စိတ်ကလေးနဲ့ ပြောပါတော့၊ ဘုရားတက်ဖူးတယ်။ ပြီးတော့ ပြန်ဆင်းလာတယ်။ ကားတွေဆီ မသွားသေးဘဲ ဘုရားမုခ်ဝဘေးမှာ ရပ်ရင်းက ရန်ကုန်မြို့ပြရဲ့ ညနေကို ခံစားနေမိတယ်။ ဆူးလေအဝိုင်းကြီးကို ပတ်ပြီး

ကွေ့သွားတဲ့ ကားတွေ၊ မကွေ့ဘဲ ညာဘက်ကွေ့ချိုးသွားတဲ့ ကားတွေ၊ ကားဂိတ်တွေကလူတွေ၊ ညနေပိုင်း ကားလေး တွေကို တန်းစီးရင်း ကားစောင့်နေသူတွေ၊ ကြားကားတွေ က လူခေါ်နေသံတွေ၊ ရပ်ထားတဲ့ ဂျပန်ဟီးနိုးကြီးတွေပေါ် က အမှုန့်ထောင်းထည့်ထားတဲ့ လူတွေ၊ ပြီးတော့ ခိုတွေ၊ အစာကို ကောက်ကာကောက်ကာ တလှုပ်လှုပ် တမည်းမည်း ရှိနေတဲ့ ခိုတွေ၊ ခိုစာကျွေးရင်း ကုသိုလ်ယူနေတဲ့သူ၊ ဒေါ်ရိတ် ကြီး လက်ဖက်ဆိုင်ရှေ့က ခုံပုလေးတွေပေါ်က ကျောက်ချ နေသူတွေ၊ မီးသတ်ရှေ့က ပိုက်ကျော်ခြင်း ခတ်နေသူတွေ အားလုံးကို ကျုပ်ကြည့်နေမိတယ်။

ပြီးကော့ အနားက ဘုရားမုခ်ဝက ဒူးယားဆိုင်ကလေး က ဒူးယားနှစ်လိပ် ဝယ်ရင်းက တစ်လိပ်ကိုဖွာ၊ တစ်လိပ်ကို အိတ်ထဲထည့်ရင်းက အနားက ငှက်ရောင်းနေတဲ့ မိန်းမသုံး ယောက်ကို သတိထားမိပါတယ်။ ကျုပ်လည်း သည်နား ခဏခဏ ရောက်နေတာပါ။ ညနေတိုင်း သည်နားရောက်နေ တာပဲ။ ဘုရားသာ တက်မဖူးရင်သာရှိမယ် ဘုရားနားတော့ ကားစီးဖို့ ရောက်နေကြပဲ။

ငှက်ကလေးတွေ ရောင်းနေတာလည်း တွေ့သားပဲ။ ကျုပ် စိတ်ထဲ အမှတ်ထင်ထင် မရှိဘူး။ ခင်ဗျား စဉ်းစားကြည့်လေ။ ပလတ်စတစ်ခြင်းကြီးကြီးထဲ ငှက်ကလေးတွေ ပြွတ်သိပ်နေ အောင်ထည့်ထားမယ်။ ကုသိုလ်ယူပြီး ဝယ်လွတ်သူ ရှိရင် ရောင်းမယ် ဒါပဲ မဟုတ်လား။ ဒါပေမယ့် အဲသည်နေ့က ခြင်းထဲက ငှက်ကလေးတွေတွေ့တော့ ကျုပ်စိတ်ထဲမကောင်း

ဘူး။ ရန်ကုန်ကိုရောက်တာ အနှစ် ၂၀ ရှိပြီ။ သည်ခြင်းထဲက
ငှက်တွေဟာ ကျုပ်စိတ်ထဲ မြင်တာ မတ်တတ်ဘဲ တွေ့တာ
မတ်တတ်ဘဲ တစ်ခါမှ အရေးတယူ သူတို့အတွက် မခံစားဖူး
ဘူး။ သည်အခေါ်တော့ ကျုပ်သတိလည်း ထားမိတယ်။ ခံစား
လည်း ခံစားမိတယ်။ တစ်ခြင်းတစ်ခြင်းမှာ ငှက်က အကောင်
၂၀ လောက်စီရှိမယ်။ ရောင်းတဲ့ မိန်းမတွေကလည်း သုံး
ယောက်။

(၂)

ဟိုဘက်ထိပ်က မိန်းမနဲ့ သည်ဘက်ထိပ်ကမိန်းမက အချင်း
ချင်းလှမ်း စကားပြောနေတယ်။ လူတစ်ယောက်
အကြောင်းပြောနေတာပါ။ အရက်ဖိုး လာလာတောင်းတဲ့
လူတစ်ယောက် အကြောင်း၊ သမီးအငယ်မ နေမကောင်းတဲ့
အကြောင်း၊ နော်ရင်မွေးမှာ စိုးမြတ်သူဇာ ကရင်သင်တိုင်း
နှင့် ဂလန်ဂလား ဖြစ်နေတဲ့အကြောင်း၊ လင်းဇာနီဇော်
ကားတိုက်မှု ဖြစ်နေတဲ့ အကြောင်း စုံလို့ပါပဲ။ ပြောနေ
ကြတာ။ သေသေချာချာ နားထောင်စရာတောင် မလိုဘူး။
လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပါပဲ။ ပါးစပ်ကသာ ပြောနေတာ မျက်လုံး
တွေက ဘုရားဖူးတွေကို ကြည့်နေတာ။ ဘယ်သူက ငှက်
ခြင်းတွေကို ကြည့်နေသလဲပေါ့လေ။ များသောအားဖြင့်
ချစ်သူစုံတွဲလို လူငယ် အတွဲလေးတွေဆိုရင် စကားစ ခဏ

ဖြတ်ပြီး မိန်းကလေး လုပ်တဲ့သူကို ‘ညီမလေး ငှက်လွတ်ပါလား’ လုပ်တတ်တယ်။

စုံတွဲက မဝယ်ဘူး ဒါမှမဟုတ် စိတ်ဝင်စားပုံ မပြဘူးဆိုရင် နောက်က မဲ့ရွဲ့ပြရင်းက မျက်စောင်းတစ်ချက် ထိုးရင်းက ‘ကုလားကားထဲက မြွေတွေ လိမ္မာတဲ့အကြောင်း’ ဆက်ပြောပြန်ရော။ ကျုပ်ကတော့ ဟန်ကျတာပေါ့။ လူတွေရဲ့ စရိုက်တွေ၊ မျက်လုံးတွေ၊ အသံတွေ၊ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုတွေကို အကဲခတ်ခွင့် ရတာကိုး။ သူတို့ဘာသာ စကားကို နားလည် ခံစားခွင့်ရတယ်။

‘ကနေ့ မစွဲဘူးဟေ့. . . လေးကောင်ထွက်ရင် ပြန်မယ်’
‘ပြန်လေ. . . ညည်းပြန်မှ ကောင်းမှာ’

သည်ဘက်တစ်ဖက်မှာကမိန်းမကနှစ်ယောက်ဆိုတော့ တစ်ယောက်ခေါင်းက သန်းဥကို တစ်ယောက်ကလှမ်းဆွဲရင်းက သူကလည်း ပြောနေတာပါပဲ။ ကျုပ်လည်း ငှက်ခြင်းလေးတွေကို အဲသည်တော့မှ သတိထားမိတယ်။ ခြင်းက တော်တော်ကြီးတဲ့ ခြင်းလေးထောင့်တွေ။ အပေါ်က နိုင်လွန်ဆန်ကာ ကွက်ကလေး ယက်ထားတယ်။ ငှက်တွေက အထဲမှာ လွန်ထိုးနေတယ်။ ငှက်သေးသေးကလေးတွေပါ။ စာကလေးလို့ခေါ်ရောင်း ခေါ်ရောင်းပေမယ့် ကျုပ်တို့မြင်နေကျ စာမျိုးတွေ မဟုတ်ဘူး။ သေးသေးနဲ့ ကျစ်ကျစ်ကလေးတွေ။ လူယက်ထိုးငင်ရုံနေတာကိုကြည့်ရင်း ကျုပ်လည်း မွန်းကျပ်နေမိတာပါပဲ။ ဘယ်ကငှက်တွေလဲ၊ ဘယ်သူတွေက ဘယ်လိုနည်းနဲ့ဖမ်းလာတာလဲ။ သူတို့က တစ်ကောင် ဘယ်လောက်နဲ့ဝယ်တာလဲ။

ပြန်ရောင်းတော့ ဘယ်လောက်လဲ။ ငှက်ဈေးကွက်ဟာ ဈေးကွက် စီးပွားရေးထဲ ဘယ်လောက်ထိ နေရာယူထားပြီလဲ စသဖြင့်ပေါ့လေ။ ကျုပ်ဟာကျုပ် တွေးနေတာပါ။ မေးလည်း မကြည့်ပါဘူး။ အချက်အလက်တွေကို ကျုပ်က ဘာလုပ်ဖို့ မေးနေရဦးမှာလဲ။ ငှက်တွေက လှောင်ကျင်းထဲ ရောက်နေပြီပဲ ဟာ။ ငှက်ဖမ်းသူ၊ ငှက်လာသွင်းသူ၊ ငှက်ပြန်ရောင်းသူနဲ့ ငှက်လွတ်သူ။ သည်လေးဦးကလွဲရင် ဘာဖြစ်နိုင်ဦးမှာလဲ။ ဟုတ်ဘူးလား။ ဒါပဲလေ။

(၃)

ကျုပ်ရပ်နေတဲ့ နာရီဝက်လောက်အထိ ဘယ်သူမှ ငှက်တစ်ကောင်တစ်မြီးမှ ဝယ်တာမတွေ့ဘူး။ မိန်းမတစ်ယောက်က မြည်တွန်တောက်တီးရင်းက သမ်းတယ်။ ပြီးတော့ ပါးစပ်က တလှုပ်လှုပ်နဲ့ ပြောတယ်။

‘ငကံဆိုးတွေ နင်တို့ကံဆိုးတာက အကြောင်းမဟုတ်ဘူး၊ ငါက ပြန်ချင်ပြီ’

ငှက်တွေကို ပြောနေတာပါ။ ငကံဆိုးတွေတဲ့၊ လှောင်အိမ်ပလတ်စတစ်ခြင်းထဲက ငှက်တွေကို ကံဆိုးတဲ့ ကောင်တွေလိုတော့ သူတို့သိထားပါလား။ သည်ခံစားမှုလောက်တော့ ရှိသေးပါကလားလို့ တွေးရင်းက ပြုံးမိတယ်။ ကျုပ်ကလည်း တစ်

ကောင်ဝယ်ပါစေဆိုတာ ဆုတောင်းနေတာပါ။ တစ်ကောင် ဘယ်လောက်လဲဆိုတာလောက်တော့ သိချင်တာပါပဲ။ ဒါဖြင့် ခင်ဗျား ဝယ်လွတ်ပါလားလို့ ခင်ဗျားမေးချင်တယ် မဟုတ် လား။ မမေးနဲ့။ ကျုပ်က တမင်ကိုမဝယ်တာ၊ မသနားလို့ မဟုတ်ဘူး။ လွတ်ချင်တာမှ ခြင်းထဲကငှက်တွေအားလုံး ဝယ်ရုံ မကဘူး။ ငှက်ရောင်းတဲ့မိန်းမတွေကိုတောင် တရားဟောချင် သေးတာ။ ကိုင်း ထားပါတော့ တစ်ကောင်ဝယ်လွတ်ပါပြီတဲ့။ အင်မတန်ကံကောင်းတဲ့ကောင် တစ်ကောင်ပဲ ကျုပ်လက်ထဲ ပါလာမယ်။ ကျန်တဲ့ကောင်တွေက အလိုလိုနေရင်း ကံဆိုး သထက် ဆိုးတော့မယ်။ ကျုပ်ကို ‘ကျွန်တော်တို့ကိုလဲ ဝယ် လွတ်ပါလား ခင်ဗျား’ ဆိုတဲ့ မျက်လုံးတွေနဲ့ ပလတ်စတစ် ခြင်းကြားထဲက မျက်လုံးသေးသေးလေးတွေနဲ့ ကြည့်ကြဦး မယ်။ မျက်လုံးပေါင်းများစွာကို ကျုပ်က ရင်ဆိုင်ရဦးမယ်။ ဒါကို ကျုပ်က ခံနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်ရင်ထဲလည်း ကောင်း မှာမဟုတ်ဘူး။ ခဏနေတော့ ဘုရားပေါ်က ဆင်းလာတဲ့ လူ တွေထဲက တစ်ယောက်က ငှက်သည်မကို တစ်ကောင် ဘယ် လောက်လဲမေးတာ ကျုပ်ကြားတယ်။

‘နှစ်ဆယ်ပါ’

‘ဆယ့်ငါးကျပ်ပါ။ ဟိုနေ့ကပဲ လွတ်သေးတယ်’

‘နှစ်ဆယ်ပါ အစ်ကိုကြီးရယ်၊ ကြာပါပြီ’

‘မိတာခ ငါးဆ တက်လို့လား’

အဲသည်လူက ပိန်ပိန်ရယ်။ ပိန်သမှ တော်တော်ကို ပိန် တာ။ အရိုးချောင်းကလေး တစ်ချောင်းကို အမှီမရှိ ဘာမရှိ

ထောင်ထားသလိုကို ပိန်တာ။ မုတ်ဆိတ် ကျင်စွယ်တွေကလဲ မရိတ်မသင်တာ ကြာပြီထင်ပါရဲ့။ ညည်းသိုးသိုးပုံမျိုး။ အဝတ် အစားကတော့ တော်တော်ကို ညှိုးနေတဲ့ အဝတ်အစားနဲ့။ တရုတ်ကလာတဲ့ ဇစ်ပြုတ်အနွေးထည် ရင်ဘတ်ဟကွဲလဲ ဝတ် လိုက်လို့။ အကြောတွေ ပြိုင်းပြိုင်းထောင်ထနေတဲ့ လက်တွေနဲ့ ဆယ်တန်နှစ်ချပ်ထုတ်ပေးတော့ ငှက်သည်မက ငှက်တစ်ကောင် ကြိုးဆန်ကာထဲ လက်နှိုက်ပြီး ထုတ်ပေးတယ်။ ကံဆိုး ကံ ကောင်းဆိုပြီး ငှက်သည်မက နှိုက်လိုက်တာပါ။ ပါလာတဲ့ ကောင်ကတော့ ကံကောင်းတဲ့ ကောင်ပေါ့။ တစ်ကောင်ပါ လာတယ်။ အဲသည်လူက လက်ထဲခပ်ဖွဖွလေး ညှပ်ထားတယ်။ ငှက်ခေါင်းကလေးက လက်ထဲက ထိုးထွက်နေတာကို ကျုပ် မြင်နေရတယ်။ သည်လူက သူ့နဖူးပေါ် လက်တင်ရင်းက ဘုရားဘက်လှည့်ပြီး အကြာကြီးဆုတောင်းနေတယ်။ အဲသည် အချိန်မှာ ငှက်ကလေးက ခြင်းထဲမှာ မဟုတ်တော့ဘူး။ ခြင်း ထဲမှာထက် ကျဉ်းမြောင်း ဆုပ်ညှစ်ထားတဲ့ လက်ဖဝါးနှစ်ခု ကြားထဲကို ရောက်နေတာ။ ငှက်ကလေးကတော့ အောက်မေ့ လိမ့်မယ်။ ပို့တောင် ကံဆိုးနေပါပကောလို့။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ လိုလုပ်ပြီးရင် လွတ်လိုက်တာပဲဆိုတာလဲ သူသိထင်ပါရဲ့။ ဒါ ကြောင့် ငှက်မျက်လုံးတွေဟာ ကြောက်ရွံ့နေတဲ့ပုံပေါ်ဘူး။

‘ဆုတောင်းတာ ကြာလိုက်တာဗျာ၊ မြန်မြန်လုပ်ပါဗျ’ ဆိုတဲ့ပုံနဲ့ ငှက်ကလေးက မြို့တော်ခန်းမကို ကြည့်နေတယ်။ ငှက်လွတ်မယ့်သူက ဘုရားကို အာရုံပြုပြီး သည်ငှက်ကို လွတ်ရ သည်။ သူ့အသက် ဆယ်ခါလွတ် ငါ့အသက် . . . . ဘာညာ

ဆုတောင်းနေမှာပေါ့။ ငှက်ကလေး ဆုတောင်းပြီးရင် ငါ့ကို လွှတ်ပါ့မလားဆိုတဲ့ အတွေးတွေရှိနေမှာပေါ့။ ကျုပ်ကလဲ လွှတ်လိုက်တဲ့ငှက် ဘယ်ကိုပြန်သွားမလဲ။ ရန်ကုန်မြို့ပြရဲ့တကယ့် အသည်းနှလုံးဆိုတဲ့ နေရာမှာ ဘယ်တော့၊ ဘယ်တောင်က ရောက်လာမှန်း မသိတဲ့ ငှက်တောသား တစ်ကောင်ဟာ ယောင်တိယောင်နများ ဖြစ်နေမှာလား၊ မြို့တော်ခန်းမပေါ် ကိုပဲ ဝဲပျံမှာလား၊ ခပ်ဝေးဝေးက မီးသတ် မျှော်စင်ပေါ် ပျံမှာလား။ ဂျပန် ကားဂိတ်နားက ရေတမာပင်တွေနား ပျံမှာလား။ ဓာတ်တိုင် ဓာတ်ကြိုးတွေပေါ်ကို ပျံမှာလား၊ ခပ်နီးနီးက ဗလီဝတ် ကျောင်းတော် ပေါ်ကို ပျံမှာလား၊ ကျုပ်သိချင်နေတယ်။

ဒါပေမယ့် ကိုယ့်ဆရာက ဆုတောင်းတုန်း မလွှတ်သေး ဘူး။ ငွေနှစ်ဆယ် ငှက်တစ်ကောင်ဝယ်ပြီး လှူစည်းစိမ်၊ နတ် စည်းစိမ်၊ ဗြဟ္မာစည်းစိမ်တွေ ရအောင် ဆုတောင်းမှ နိဗ္ဗာန် ရွှေပြည်သို့ တစ်မဟုတ်ချင်း ရောက်ရပါလိမ့်၊ လုပ်နေပုံရ ထင် ပါရဲ့။ မလွှတ်ဘူး အကြာကြီး၊ ပါးစပ်ကလည်း တစ်တွတ်တွတ် နဲ့၊ ငှက်ခေါင်းကလေးကလည်း ထွက်နေတော့ ငှက်မျက်စိ ကလေးတွေကလည်း ပြူးတိပြူးကြောင်ကိုး။ ခဏနေတော့မှ ကိုယ့်ဆရာက သူ့လက်တွေကိုနဖူးပေါ်တင် ဆုတောင်းနေရာက အပေါ်ကို ဆန့်ထုတ်လိုက်တယ်။

ငှက်ကလေးဟာ လက်ထဲက လွှတ်ထွက် သွားတယ်။ အကြောပြိုင်းပြိုင်း လက်ချောင်းတွေထဲက ရုတ်တရက် တိုး ပျံသွားတဲ့ ငှက်ကလေးရဲ့ လွတ်လပ်မှုကို ကျုပ်ကိုယ်တိုင်

ခံစားရသလိုလို ခံစားနေရတာ။ အဲသည်အချိန်မှာ နေက
 တော်တော် စောင်းနေပြီ။ တော်တော်လေး မှောင်နေပြီ။
 ဘုရားက မီးတွေလည်း ထွန်းပြီ။ လမ်းက မီးတွေလည်း
 လင်းပြီ။ ဆရာကတော့ မပြန်နိုင်သေးဘူး။ ငှက်ကလေး
 ဘယ်ရောက်သွားလည်း လိုက်ကြည့်ရသေးတာကိုး။ လွတ်သူ
 ကတော့ လွတ်သာလွတ်တာ ကျုပ်လောက်တောင် ခံစား
 နေမယ်မထင်ဘူး။ လွတ်ပြီးတာနဲ့ စိုက်စိုက်အရိုးကျောင်ကျင်နဲ့
 ပြန်ထွက်သွားတယ်။ ငှက်ကလေးက ဆူးလေဘုရားခြေတော်
 ရင်းက ညောင်ပင်ကိုင်း အစွန်းမှာ သွားနားတယ်။ အဲသည်
 အချိန်မှာလည်း လမ်းပေါ် ထိုးထွက်နေတဲ့ ညောင်ပင်ကိုင်း
 လေးရဲ့ အောက်မှာ ကားလမ်းရှိတယ်။ ကားလမ်းဘေးကလေး
 မှာ ထမင်းဖြူ တစ်ခဲရှိနေတယ်။ သည်ထမင်းဖြူ တစ်ခဲ
 (ဆွမ်းတော် စွန့်ထားတာပဲလား၊ အလုပ်သမား တစ်ယောက်
 ယောက်က သွန်ပစ်ခဲ့တာလားတော့ ကျုပ်မသိဘူး၊ ရှိတာ
 တော့ ရှိနေတယ်။) ထမင်းကို ခိုနှစ်ကောင်က စားနေတယ်။
 ညောင်ကိုင်းပေါ်က ငှက်ကလေးကလည်း ဒါကို မြင်တယ်။
 သူလည်း စားချင်ပုံရတယ်။ ကားလမ်းပေါ်ကို ထိုးဆင်း
 ရင်း ထမင်းဖြူ တစ်ဆုပ်တစ်ခဲနားကို တိုးကပ် လိုက်တယ်။
 ခပ်ဝေးဝေး ခိုအုပ်ထဲက ခွဲထွက်လာတဲ့ ခိုနှစ်ကောင်ရယ် သည်
 စာကလေးရယ် စုစုပေါင်းမှ သုံးကောင်ပဲရှိတာပါ။ ဒါပေ
 မယ့် သူတို့လည်း ကောင်းကောင်းစားနေကြတာ မဟုတ်ဘူး။
 ကားတွေက တဝေါဝေါ သွားနေတော့ စားလိုက် ဘေးဖယ်
 လိုက် စားလိုက်ပေါ့လေ။ ဒါပါပဲ ကျုပ်မြင်ခဲ့ရတာ ဒါပါပဲ။

ကျုပ်လည်း အဲသည်နေရာက ထွက်လာခဲ့တယ်။ ကျုပ်
လည်း ထွက်လာရော ငှက်သည်မလေးတွေလည်း ငှက်ခြင်း
လေးတွေ မ,ရင်းက မတ်တတ်ရပ်ကြပြီ။ ရန်ကုန်ညကတော့
မီးရောင်တွေအောက်မှာ တဖျပ်ဖျပ်တောက်ပနေတယ်။

(၄)

ဆူးလေဘုရားရှေ့က ခိုငှက်မည်းမည်းတွေကတော့ ညထဲမှာ
တောင် မအိပ်နိုင်၊ အိပ်တန်းမဝင်နိုင်ကြသေးဘူး။ ငှက်စာ
ကျွေးသူက ကျွေးတုန်း။ ငှက်တွေကလည်း အုပ်လိုက် သင်း
လိုက် အစာကောက်သူ ကောက်တုန်း။ မည်းမည်း လှုပ်လို့။
ခေါင်းလေး တဆတ်ဆတ်ညိတ်ရင်းက လွတ်လွတ်လပ်လပ်
သဲကြီးမဲကြီးရှိနေတဲ့ ခိုငှက်မည်းမည်းတွေကတော့ အကြောင့်
အကျ ကင်းနေလိုက်တာ။ ငှက်သည်မတွေရဲ့ ခြင်းထဲက စာ
ကလေးတွေကတော့ ခြင်းကျဉ်းလေးထဲမှာ တလှုပ်လှုပ်
ပါသွားနေလေရဲ့။

ကြည့်စမ်း ငှက်ချင်းအတူတူ လမ်းမပေါ်က ထမင်းခဲ
နားမှာတော့ ခိုငှက်နှစ်ကောင်နဲ့ စာကလေးတစ်ကောင် ရှိနေ
တုန်း။ ကားတွေကို ရှောင်ရင်း ထမင်းခဲကိုလှုယက်ကာ ထိုး

၉၈ နေဝင်းမြင့်

ဆိတ်နေကြတုန်း။ သူတို့ကတော့ သည်ခြားနားချက်ကို ခံစား
ရပုံမပေါ်ဘူး။ ငှက်တွေကိုး။

စိန်ဖြယ်မဂ္ဂဇင်း အမှတ် ၁၅၊ ၁၉၉၅ မတ်လ

သွားတစ်ချောင်း၏ ဈာပန

ယနေ့ မန္တလေးစာအုပ်တိုက်

သွားတစ်ချောင်း၏ ဈာပန

(၁)

ဘယ်ဘက်အံသွားတစ်ချောင်း နာနေခဲ့တာ ကြာပြီ။ အမြဲ
တမ်း နာနေတာတော့လည်း မဟုတ်။ တစ်ခါတစ်ခါ လက်
ဖက်ရည် တစ်ခွက်တလေ သောက်မိသည့်အခါ ဒါမှ မဟုတ်
ရေအေးအေး တစ်ခွက်လောက် သောက်မိသည့်အခါ ကျင့်
သွားတတ်တာ ရှိသေးတယ်။ ညာဘက် အံသွားတစ်ချောင်း
ကတော့ နှစ်တော်တော်များများကတည်းက ကျိုးနေခဲ့သည်။
သွားတွေထဲက တစ်ချောင်းလောက် ကျိုးတာက ကျွန်တော့်
အား ထိခိုက်စေသည် မဟုတ်သဖြင့်လည်း သည်အတိုင်းပဲ
နေခဲ့သည်။ အခု ဘယ်ဘက်က အံသွားတစ်ချောင်းက နာရုံ

မက လှုပ်လာပြန်သည်။ ညာဘက် အံသွား ကျိုးခဲ့တာနဲ့ အခု ဘယ်ဘက်အံသွား လှုပ်တာ ဘယ်လောက် ကွာခြား သလဲဆိုတာကိုတော့ ကျွန်တော်လည်း မသိပါ။ သွားတစ် ချောင်းကျိုးတာကို ဘယ်သူကမှလည်း မှတ်တမ်းမှတ်ရာရှိနိုင် မည် မဟုတ်ပါ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော့်တွင် ရှိနေသည့် အကျင့်တစ်ခုက ညာဘက်အံသွားဖြင့် အစာကို ကြိတ်ဝါး တတ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ (သူများတွေလည်း သည်လိုပဲ ဖြစ် မည် ထင်ပါသည်။) ဒါ့ကြောင့်လည်း များများ အလုပ်လုပ် ရသော ညာဘက်သွားတွေထဲက တစ်ချောင်းမှာ စောစော စီးစီး ကျိုးပဲ့ပြုတ်ထွက်သွားခဲ့ခြင်းဖြစ်မည်။

ခုတစ်လောမှ လှုပ်လာသော ဘယ်ဘက် အံသွားကတော့ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ နာကျင်မှုပိုမိုပြင်းထန်လာသည်။ အတော် ကလေး လှုပ်နေပြီ ဖြစ်သော်လည်း ကုပ်တွယ် ခိုင်မြဲနေသေး သည်။ လျှာစောင်းနှင့်ထိုးကာ ထိုးကာ ကျိုးသွားဖို့ အား စိုက်ကြည့်သော်လည်း မကျိုး။ လက်နှင့် ဖိချိုးသော်လည်း မကျိုးနိုင်။

အင်းလေ. . သွားတွေ ကျိုးစပြုလာတာလည်း မပြောနဲ့။ အသက်ကလည်း အတန်အသင့် ရလာပြီကိုး။ လူတစ်ယောက် မှာ သွား ၃၂ ချောင်းရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ အပေါ်က ၁၆ ချောင်းဖြစ်၍ အောက်က ၁၆ ချောင်း ဖြစ်သည်။ ငယ်ငယ် တုန်းက ပေါက်သော ငယ်သွားတွေကတော့ အသက် ခုနစ် နှစ်လောက်မှာ ကျိုးကုန် တတ်သည်။ ထပ်မံ ပေါက်လာ

သော သွားတွေကတော့ အစီအစဉ်တကျ ရှိနေတတ်သည်။ သဘာဝက နေရာချပေးပြီးသား ဖြစ်သည်။ ရဲဒင်းနေရာ ရဲဒင်း။ ဆောက်နေရာဆောက်၊ တံစဉ်နေရာတံစဉ် ဆိုသလို ဝင်လာ သမျှ အစာကို ခုတ်ဖဲ့ လှီးဖြတ်ဖို့ သူ့တာဝန်နှင့်သူ တာဝန် ယူကြသည်။ ကြည့်လေ . . ကိုက်ဖြတ် စားသောက်ဖို့ ရှေ့သွား လေးချောင်းရှိမည်။ သည်သွားတွေက ညီညာလှပစွာ (သွား မှန်မှန်တိုက်လျှင်) ရှိနေမည်။ ခပ်ပါးပါး စိစိရီရီကလေး။ သူနှင့်ကပ်လျက်ကတော့ ‘သွားစွယ်’ဟု ခေါ်သော အတန် ငယ် ရှည်လျားသည့် အစွယ်ဖူးဖူးကလေးနှင့် တူသော သွား မျိုးဖြစ်သည်။ အဲသည်သွားတွေက တော်တော်ကို ထက်ရှု ချွန်မြနေတတ်သည်။ နည်းနည်းကလေးဖောင်း၍ နည်းနည်း ပိုချွန်သော သည်သွားမျိုးကိုပဲ ‘သွားတက်’ ကလေးလို့လည်း ခေါ်ကြသေးသည်။ တစ်ခုတော့ရှိသည်။ သူကလည်း သူ့နေ ရာနှင့် သူတော့ အသုံးဝင်သည်။ သည်သွားစွယ်လေးတွေက မာလကာသီးလို မာကျောသော အစာကို ကိုက်ခွဲရာမှာ တော်တော်လေး အဆင်ပြေသည်။ မာလကာသီး တစ်လုံးလုံး ကို အံသွားတွေထဲ တစ်ခါတည်းထည့်လို့က မဖြစ်နိုင်။ တစ်ဆင့် ကိုက်ခွဲကာ သေးငယ်စေရဦးမည်။ ရှေ့သွား လေးချောင်း နှင့် ကိုက်ခွဲဖို့ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်။ ထိုအခါ မာလကာသီးကို သွားစွယ်ချွန်ကလေးရှိရာမှာ ထားကာ အားနည်းနည်းစိုက် ၍ ဖိကိုက်လိုက်သည့်အခါ သွားစွယ်ဖူးကလေးက မာလကာ သီး အသားထဲကို သံစို့တစ်ချောင်းလို တိုးဝင် နစ်မြုပ်သွား ကာ အက်ကြောင်းရာကလေးတစ်ခု ဖြစ်စေသည်။ နည်းနည်း

ထပ်ပြီး အားစိုက်လိုက်လျှင်တော့ နှစ်ခြမ်းကွဲ သွားမည်။
ထိုအခါကျမှ အံသွားထဲကို ထည့်ပေးလိုက်ရုံ. . . ။

ငှက်ပျောသီးလို ပျော့ပျောင်းသော အသီးတွေလောက်
ကိုတော့ ရှေ့သွားတွေက ဓားထက်ထက်တစ်ချောင်းလို လို
သလောက် ဖြတ်တောက်ပေးနိုင်သည်။ ကြံလို အမျှင်တွေ တန်း
နေတတ်သော ပြင်းတွဲတွဲ အစာတွေကျတော့ ရှေ့သွားရော
သွားစွယ်ရော မတတ်နိုင်။ အတွင်းနည်းနည်းကျသော နေရာ
ကလေးက သွားတွေကို သုံးရသည်။ သွားတွေက မြေပဲလို၊
စားတော်ပဲလို အစာတွေအတွက် ပဲခွဲစက်ဖြစ်သွားတတ်သည်။
ငှက်ပျောသီးလို၊ သဘောသီးလို အရည်ရွှန်းမှည့်သော အသီး
တွေအတွက်ကတော့ သစ်သီးဖျော်စက်တစ်လုံး ဖြစ်သွားတတ်
တာ၊ ကြံတစ်ချောင်းအတွက် ကြံရည်ကြိတ်စက်တစ်လုံး ဖြစ်
သွားတတ်ပြန်သည်။

နောက်ပိုင်း (အတွင်းပိုင်း) နည်းနည်းကျသော သွား
ကတော့ သွားရုပ်ဆိုးတွေ ဖြစ်နေတတ်သည်။ အကျည်းတန်
သလောက် အလုပ်လုပ်ရသော သွားများဖြစ်သည်။ အလယ်
မှာ ချိုင့်ခွက်ကွဲအက်နေတတ်ကာ ထူအမ်းအမ်း ပုံမကျ ပန်း
မကျတွေ ဖြစ်သည်။ တစ်ခုထူးဆန်းတာက ပင်နယ်သွားတွေ
လို (အောက် ပင်နယ်အသွား ချိုင့်ထဲကို အပေါ်ပင်နယ်
အသွားက နင်းဝင်တာမျိုး) မဟုတ်။ အပေါ် အံသွားတွေ
လည်း ချိုင့်ခွက်ကွဲအက်နေတာပဲ ဖြစ်သည်။ သည်အံသွား
တွေရဲ့ ကြားမှာ အစာကဘယ်လိုလူးလို့မ့်ခံစားရသလဲ ဘယ်
လို ကြိတ်ခွဲသွားသလဲ ဆိုတာကတော့ ပါးစပ်ထဲ မရောက်ဖူး

သဖြင့် ဘယ်သူမှ မသိနိုင်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဝင်လာသမျှ ကြေညက်သွားရတာကတော့ အမှန်ပင်ဖြစ်ပေသည်။

ပြီးတော့ အံဆုံးလို့ ခေါ်သော သွားတွေ ရှိသေးသည်။ ပါးစပ်အတွင်းဘက် အဆုံးဖျားဘက်မှာ ရှိနေသဖြင့် သည်လို ခေါ်ကြတာလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ဒါမှမဟုတ် နောက်ဆုံးမှ (အသက် ၁၅ နှစ်မှ နှစ်ဆယ်ကျော်လောက်အတွင်း) ပေါက်သဖြင့် အံဆုံးခေါ်တာလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ထူးဆန်းတာက (ထူးဆန်းတာ ဟုတ်ချင်မှလည်း ဟုတ်မည်) သွားတွေက မော်တော်ကား မှန်ချပ်တွေ (Rubber Liner)ထဲ နှစ်မြှုပ်ထားတာနှင့် တူနေခြင်းဖြစ်သည်။ သွားဖုံးထဲမှာ တစ်ဝက်၊ အပြင်ဘက်မှာ တစ်ဝက် နောက်တစ်ခါ သွားတွေမှာ အပေါ်ယံ ကြွေသားလွှာတစ်ထပ်ရှိသတဲ့။ ရှေ့သွားတွေမှာ ကြွေသားလွှာ ပါးနေတတ်တာ အတွင်းရောက် ကြွေသားတူလေပဲတဲ့။

အခု ကျွန်တော် နာနေသော သွားက အံသွားတွေထဲက တစ်ချောင်းဖြစ်သည်။ လက်ဖက်ရည်ချိုသောက်လျှင် ရေအေးအေး သောက်လျှင် ကျင်တတ်တာက ကြွေသားလွှာတွေ ပျက်စီးကုန်လို့ ဖြစ်နိုင်သည်။ ကျွမ်းကျင်သော သွားနှင့် ခံတွင်းရောဂါကု ဆရာဝန်တစ်ယောက်ယောက်နှင့်တော့ ပြုဖို့ ကောင်းနေပြီ။ ဒါပေမယ့် တစ်သက်လုံး ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်နေသော၊ ညစ်ပတ်ချင်သလို ညစ်ပတ်နေခဲ့သော သွားနှင့်ခံတွင်းကို တခြားလူ တစ်ယောက်အား ပါးစပ်တစ်ခုလုံး ဟဖြူကာ

အစစ်ဆေးခံနိုင်ဖို့ ကျွန်တော့်မှာ အားမရှိလှပါ။ အိမ်က ကလေးတွေ သွားနဲ့လျှင်တော့ သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်၏ ဇနီးဖြစ်သူ ‘မခင်ဝင်း’ ဆီကို လွှတ်လိုက်ရုံ။ သူမက တင်းခိုင် သော အပ်ချည်မျှင် တစ်ထွာလောက်နှင့် ကျင်လည်စွာ (မနာ မကျင်စေဘဲ) နှုတ်ပေးနိုင်သည်ချည်း ဖြစ်သည်။ မလုပ်သင့် တာ၊ လုပ်သင့်တာ အပထား၊ မသင့်တော်တာ၊ သင့်တော် တာ ဘေးချိတ် အဆင်ပြေတာကတော့ အမှန်ပဲ ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ခံအား မကောင်းတော့ သွားမာမာ တစ်ချောင်းက သေးမျှင်သော အပ်ချည်ကြိုးကလေးနှင့် တွေ့တော့လည်း ရှုံးချင် ရှုံးသွားတတ်တာမျိုးလေး။ သားတွေက အပ်ချည်ကြိုး ကလေးမှာ တန်းလန်းပါလာသော သွားကိုကိုင်ရင်း ‘ဘယ်ကို ပစ်ရမှာလဲ မေမေ’ဟု မေးတတ်သည်။

‘အောက်သွားဆို ခေါင်မိုးပေါ်ပစ်၊ အပေါ်သွားဆို ကြွက်တွင်းထဲပစ်’

ကြွက်သွားလေးတွေလို ခိုင်တဲ့ သွားကလေးတွေ ပေါက် တတ်တယ်၊ ဟုတ်သလား၊ မဟုတ်သလား ဘယ်သူမှမပြော နိုင်ပေမယ့် သည်ခလေ့ ထုံးစံကို ဖြတ်သန်းခဲ့ဖူးသူတွေချည်း ဖြစ်သည်။

အခု ကျွန်တော့် သွားက အောက်သွား။ အပေါ်က ဖိခြေသောသွား မဟုတ်။ အောက်က လိုမ့်ခံသောသွားဖြစ် သည်။ ပြီးတော့ မကြီးမငယ်နှင့် မခင်ဝင်း၏ အပ်ချည်မျှင် စမ်းသပ်မှုထဲမှာ အစမ်းသပ်ခံဖို့ ဆိုတာကလည်း မဖြစ်နိုင်။

ထိုအခါ ထိုအံသွား ကျိုးသွားဖို့ လျှာနှင့် ထိုးလိုက် လက်နှင့် နှံ့ချိုးလိုက်။

(၂)

ညကတော့ အိပ်မက် မက်သည်။ အိပ်မက်ထဲမှာ အလွန် နာကျင်သော သွားကလေး ကျိုးသွားသတဲ့။ နာကျင်မှု ဝေဒနာ မရှိတော့ဘဲ လွတ်လပ် ပေါ့ပါးစွာ ရှိနေသတဲ့။ အိပ်မက်ထဲမှာ ပြုတ်ထွက်သွားသော သွားကလေးကို လက်ဖ ဝါးထဲမှာ ထည့်ရင်း သေသေချာချာ ကြည့်နေမိသည်။ သွားက ပုံသဏ္ဍာန်ပျက်နေသည်။ ချိုင့်ခွက် ကွဲအက်နေသော အတွင်းတစ်ခြမ်းလုံး မရှိ။ ကျန်သည့်တစ်ဖက်ကလည်း ရှိရင်း ထက်ပိုပြီး ချွန်ထက် နေသည်။ ဝါကျင် ညိုညစ်သော အရောင်ဖြင့် သွားက မလှမပ ရှိနေလေသည်။ အိပ်မက်ထဲ မှာ ကျွန်တော် တော်တော်ပျော်နေသည်။ စင်စစ် ပျော်စရာ အကြောင်း မရှိလှပါ။ သည်သွားကလေးက မိမိနှင့်အတူ နှစ်ပေါင်းများစွာ တည်ရှိနေခဲ့သော မိတ်ဆွေတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ မိမိခန္ဓာကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု အဖြစ် ကာလကြာရှည်စွာ အမှုထမ်းခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ ဖြစ်ချင်း ဖြစ်လျှင် ဝမ်းနည်းစရာသာ ရှိသည်။ ဒါပေမယ့် အိပ်မက်ထဲ မှာ ကျွန်တော့်ကို ဒုက္ခပေးသည့် သွားကလေး တစ်ချောင်း၏

ပျက်စီးမှုအတွက် ကျွန်တော် ဝမ်းသာနေသည်။ အိပ်မက်
ထဲမှာလည်း အတ္တတွေ ပျော်ဝင်နေတတ်သတဲ့လား. . . ။

(၃)

မနက်မိုးလင်းလို့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ထိုင်တော့မှ ကျွန်
တော့်မှာ သွားတစ်ချောင်း မရှိတော့သည်ကို သတိထားမိ
သည်။ လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက်လောက် သောက်မိလျှင် ကျင်သွား
တတ်သောနေရာက အခုမကျင်တော့။ လက်နှင့်စမ်းကြည့်တော့
သွားမရှိ။

‘ဘာတွေ စမ်းနေတာလဲ’

လက်ဖက်ရည်သောက်ဘက် မိတ်ဆွေက မေးသည်။ ကျွန်
တော့် မျက်နှာပေါ်က အရိပ်တွေကို သူ သတိထားမိဟန်
တူသည်။

‘ဪ. . . သွားတစ်ချောင်းဗျာ၊ မရှိတော့လို့’

‘သွားတစ်ချောင်းကျိုးတာ ဘာဆန်းတာမှတ်လို့’

‘သွားကျိုးတာကတော့ ဘယ်ဆန်းမလဲဗျာ၊ ဘယ်တုန်းက
ကျိုးသွားမှန်းကို မသိလို့ စဉ်းစားနေတာ’

‘အခု မိုးလင်း သွားတိုက်တော့ သတိမထားမိဘူးလား’

‘ဟာဗျာ၊ သွားပွတ်တံက သွားတစ်ချောင်း လျော့နေ
တယ်လို့ သတင်းပို့တာမှ မဟုတ်တာ’

‘မဟုတ်ပါဘူး၊ ညကလဲ ရှိသေးတယ်၊ မိုးလင်းတော့ မရှိ
တော့ဘူးဆိုတော့ ညက အိပ်ရင်းက ပြုတ်ထွက်သွားတာ
နေမှာပေါ့’

အင်းလေ. . ဖြစ်နိုင်သည်ပဲ၊ ဒါဖြင့် ညကအိပ်မက် မက်တာ
မဟုတ်နိုင်။ သွားက တကယ်ပြုတ်ထွက်သွားတာပဲ ဖြစ်မည်။
စစ်ခနဲ နာကျင်မှုနဲ့အတူ ခဏကလေး ဖျတ်ခနဲ လန့်နိုးသွားခဲ့
တာ ထင်ပါရဲ့။ သွားကျိုးသွားတာကို ခဏလေး သိလိုက်ပြီး
ပြန်လည် အိပ်ပျော်သွားတာလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ တစ်ဒဂ်
ဝေဒနာလေးက အိပ်မက်အဖြစ် ဆက်လက် သယ်ဆောင်သွား
ခဲ့တာပဲ ဖြစ်မည်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ကျိုးစေချင်သည့် သွား
ကလေး ကျိုးသွားခဲ့ပြီပဲ မဟုတ်လား။

(၄)

အိမ်ရောက်တော့ အောက်မေ့တသသည် မဟုတ်သော်
လည်း ကျွန်တော့်ခန္ဓာကိုယ်မှ မပြောမဆို ထွက်ခွာသွားခဲ့
သော သွားကလေး၏အကြောင်းကို စဉ်းစားနေမိသည်။
အကျည်းတန်အရုပ်ဆိုး သွားတစ်ချောင်းက ကျွန်တော့်
အတွက် အစာပေါင်းများစွာကို ကြိတ်ချေပေးခဲ့ဖူးသည်။
ကြေညက်စွာ ကြိတ်ချေပေးသဖြင့် အူနံရံတွေအတွက် အဆင်

ပြေသည်။ ကောင်းစွာ မကြေညက်သော အစာဆိုလျှင် အူနံရံ
 တွေက ထပ်ဆင့် ကြိတ်ချေပေးရသေးသည်။ ထိုအခါ အူနံရံ
 တွေက မူလတာဝန်တွေထက် အလုပ်ပိုလုပ်ရသည်။ သွားတွေ
 က ညက်နေအောင် ကြိတ်ချေပေးလျှင်တော့ အူနံရံတွေ
 အတွက် သက်သာစေသည်။ ကျောက်ခွဲစက်တွေနှင့် တူသော
 ကျွန်တော့်သွားတွေကိုတော့ အူနံရံတွေက ကျေးဇူးတင်ကြ
 လိမ့်မည် ထင်သည်။ ဝါးစရာရှိလျှင် သူတို့သာ တာဝန်သိသိ
 ဝါးချင်နေကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ မှတ်မိသလောက်
 ကျွန်တော်ငယ်စဉ်က အချို့တွေ၊ အဆိမ့်တွေ သိပ်ကြိုက်သည်။
 သကြားတို့၊ နို့ဆီတို့၊ ထန်းလျက်တို့၊ ချောကလက်တို့၊ ပဖ်တို့၊
 ခရင်းမံတို့၊ ဂျင်တို့၊ ထောပတ်တို့ကို ကျွန်တော်ကြိုက်သည်။
 ကြီးလာတော့လည်း ကောင်းကောင်းစားချင်သည်။ ဝါးစရာ
 ရှိလျှင် ကောင်းကောင်း ဝါးချင်သည်။ အညှီအဟောက်
 ကလေးမှ မပါလျှင် ထမင်းမစားချင်။ ဆန်ဆိုလျှင်လည်း
 ကောင်းမှ၊ ဖူးနေမှ၊ ကော့နေမှ။ ဟင်းဆိုလျှင်လည်း ကောင်း
 မှ၊ သွားတွေလည်း အရိုးအရင်းတို့၊ ကန်စွန်းရိုးတို့၊ ငါးပိရိုးတို့၊
 ချဉ်ပေါင်ရွက်တို့လို ဟာမျိုးကို ကြိတ်ချေပေးရတာ ဂုဏ်ငယ်
 သည်လို့ တွက်လာပုံရသည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ အညှီ
 အဟောက်နှင့် သားကြီးငါးကြီးသာ စားခဲ့ရသော သွားတွေက
 ဘဝမေ့ချင်ချင် ဖြစ်လာပုံလည်း ရသည်။

ဤသို့ဖြင့် ညာဘက် သွားတစ်ချောင်းက အချိန်အခါ
 မသင့်သေးပါဘဲလျက် ကြွေနှင့်ခဲ့ပြီ။ အခုလည်း တစ်ချောင်း။

သွားဆိုတာကလည်း ခက်သား။ တစ်ချောင်းကို တစ်ချောင်း မှီတွယ်နေရတာမျိုး။ အားပြု ထောက်ကန် နေရတာမျိုး။ တစ်ချောင်းကျိုးလျှင် နောက်တစ်ချောင်းက ဆက်ကာ ဆက်ကာ ယိုင်လဲလာတတ်တာမျိုး။ ကျိုးသွားတဲ့နေရာမှာ အချိန်မီ စိုက်ချင်စိုက်၊ နို့မို့ရင်တော့. . . ထပ်စိုက်ဖြစ်သည်ပဲ ထားပါဦးလေ။ သွားအစစ်တွေကြားမှာ သွားအတူက နေသားတကျ ရှိပါဦးမှ။

(၅)

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ. . .

ညကကျိုးသွားသော သွားကလေးကို ကျွန်တော် ကြည့်ချင်သေးသည်။ အိပ်ရာထဲမှာ လိုက်ရှာသည်။ စောင်တွေ ခေါင်းအုံးတွေ လှန်လှော့ရှာသည်။ ခုတင် အောက်တွေမှာ ရှာသည်။ မတွေ့။

ဒါဖြင့်. . .

အိပ်မက်မက်သလိုလိုနှင့် တကယ်ကျိုးသွားခဲ့သော သွားက ဝမ်းထဲကျသွား (မျိုးချမိ) တာလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ဒါက

၁၁၂ နေဝင်းမြင့်

လည်း မသေချာ။ ဟုတ်ချင်မှလည်း ဟုတ်မည်။ မဟုတ်ပါစေ
နဲ့လို့လည်း ဆုတောင်းနေမိသည်။

အကြောင်းမှာ သွားတစ်ချောင်း ဝမ်းထဲမှာရှိနေလျှင်
ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အန္တရာယ်ရှိနိုင်သည်။

ရွှေဝတ်ရည် မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၀၊ ဇန်နဝါရီလ

လေ့ကျင့်ခြင်း

ဃနေ့ မန္တလေးစာအုပ်တိုက်

၁၁၄ နေဝင်းမြင့်

လေညင်းခြောက်

အိမ်ကလေးထဲသို့ ကျွန်မ ရောက်သွားချိန်မှာ ညနေ
စောင်းနေပြီ ဖြစ်၏။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း များစွာက
ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သော ပန်းပုဆရာကြီး၏ အိမ်ကလေး
ကို မရောက်ခင်က ကျွန်မ တော်တော် စိတ်ဝင်စားခဲ့သော်
လည်း တကယ်တမ်း ကျွန်မ ရောက်သွားသည့်အခါ ထင်သလို
ဖြစ်မလာခဲ့။ သာမန်အိမ်ကလေး တစ်လုံးတည်းမှာ ရှိနေတတ်
သော အိမ်ထောင်ပရိဘောဂ အနည်းအကျဉ်းသာလျှင် ဖြစ်
၏။ အရာအားလုံးသည် ညစ်ထေး ဟောင်းနွမ်းနေကာ
ထိုပရိဘောဂ ဟောင်းများဆီက မကောင်းသော အနံ့
တချို့ကိုလည်း ကျွန်မ ရနေသည်။ ပျဉ်ထရံ ဟောင်းများ

ပေါ်တွင် ချိတ်တွယ်ထားသော ဓာတ်ပုံကား အချို့ကလွဲလျှင် အခြား စိတ်ဝင်စားစရာရယ်လို့လည်း ကျွန်မ ရှာမတွေ့ပါ။ တစ်ခြမ်းစောင်းသော ယဉ်ချပ်များပေါ်က ခပ် နွမ်း နွမ်း အိပ်ရာပေါ်မှာတော့ အဘွားအိုတစ်ဦး လဲလျောင်းလျက်ရှိ သည်။ သူမကိုယ်တိုင်ကမူ ရှေးဟောင်းရုပ်တုတစ်ခုနှင့် တူနေရုံ မက မလှုပ်မယှက် အကြာကြီး လဲလျောင်းနေဟန်ကို ကျွန်မ သဘောမကျလှပါ။ ချိုင့်ခွက်သော နားထင်များက မျက်နှာ ၏အတွင်း တော်တော် နက်နက် ရှိုင်းရှိုင်း ချိုင့်ဝင်နေသည်။ ဆံဖြူချောင်း မျှင်မျှင်လေးတွေကတော့ ပြတင်းဝမှ ဝင်လာ သော နေရောင်ခြည် ပါးပါးလေးထဲမှာ တလက်လက် ထနေ ကာ တင်းမာ ခက်ထန်ဟန်ရှိသော နှုတ်ခမ်း များကိုတော့ ခပ်တင်းတင်း စေ့ထားတုန်းဖြစ်၏။

ကျွန်မကတော့ ကက်ဆက်ငယ်ကိုထုတ်ကာ ဓာတ်ခဲသစ် နှစ်လုံးထည့်လိုက်သည်။ ခလုတ်ကိုစမ်းနှိပ်ကြည့်ကာ မီးနီက လေး ပွင့်မပွင့် ကြည့်လိုက်၏။ ကောင်းသည်။ ကက်ဆက်ခွေ ပေါ်မှ လကြေးသား စက္ကူပတ်ကို ခွာလိုက်ကာ အခွေကို ကက်ဆက်ထဲ ထည့်သည်။ နည်းနည်းရစ်လှည့်လိုက်ကာ စက်ကို ပိတ်ထား လိုက်သည်။ လကြေးသား စက္ကူခွာသံ ချိုးချိုး ချောက်ချောက် မြည်သွားတော့မှ အဘွားအိုက မျက်လုံး ညိုရိုရိုတွေကို ဖွင့်သည်။

ညည်းက ဘယ်သူ့ အသံကလည်း တိုးညင်းလွန်းသည်။ ပြီးတော့ ကျွန်မကို လှည့်ကြည့်ကာ မေးခြင်း မဟုတ်။ ပြီးတော့ စိတ်ဝင်တစား

မေးချင်းလည်း မဟုတ်။ စောစောကပဲ ကျွန်မကိုယ်ကျွန်မ မိတ်ဆက်ထားခဲ့သေးသည်။ အခုမေးနေပြန်ပြီ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်မ အဘွားအိုနဲ့ စကားတော်တော်များများ ပြောဆိုခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

‘ကျွန်မ ခင်မေကြည်ပါ။ လေညှင်းနှင်းဆီ မဂ္ဂဇင်းကပါ’

‘ခင်မေကြည်. . . ခင်မေကြည်’ အဘွားအိုက ကျွန်မနာမည် ကို ထပ်ခါထပ်ခါ ရွတ်ကြည့်သည်။ အလွန် တိုးညှင်းသော အသံဖြင့် တတွတ်တွတ် ပြောနေသည်။ ကျွန်မက ကက်ဆက် ပေါ်က (Recording) ခလုတ်ပေါ်ကို လက်တင်ထားလိုက် သည်။

‘ပန်းပုဆရာရဲ့ စတုတ္ထဇနီးကလဲ ခင်မေကြည်ပဲ။ ဟိုခင်မေ ကြည်က မျက်နှာ မှဲ့တစ်လုံးပါတယ်။ ညည်းက မပါဘူး။ ဒါပဲ ကွာတယ်’

ကျွန်မကတော့ မီးနီကလေး ပွင့်နေသော ကက်ဆက် ငယ်ကိုသာ ငေးကြည့်နေမိသည်။ ကျွန်မ မေးရမည့် မေးခွန်း တွေကိုလည်း စိကာစဉ်ကာ ရွေးချယ်ထားလိုက်သည်။ ပထမ ဆုံး မေးရမည့် မေးခွန်းကို မေးဖို့ ကျွန်မ စကားလုံးတွေ ရွေးချယ်နေတုန်းမှာ အဘွားအိုက ဆက်ပြောသည်။

‘ငါက မမြမေ. . . ငါက ပန်းပုဆရာရဲ့ ဆဋ္ဌမဇနီး၊ နံပါတ် ခြောက် မယား’

အဆင်ပြေသွားသည်။ ကျွန်မ ပထမဆုံး မေးချင်သည့် မေးခွန်းကို ဖြေလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အဘွားအိုက ပြုံးသည် ဆိုရုံကလေး ပြုံးကာ ဆက်ပြောသည်။

‘ညည်း မေးရတာ ခက်နေတယ် မဟုတ်လား၊ ငါက ဆဋ္ဌမပဲ၊ ပထမလုပ်ချင်လို့မှ မရတာ၊ ဒါက အပြင်က လူတွေရဲ့ ကိစ္စပဲ၊ ငါနဲ့ ပန်းပုဆရာမှာတော့ ပထမတွေ၊ ဆဋ္ဌမတွေ မရှိဘူး၊ သူနဲ့ငါဟာ ချစ်ဦးစ ချစ်သူတွေပဲ၊ တို့သည်လိုပဲ နားလည်ခဲ့ကြတာပဲ’

ကျွန်မကတော့ အဘွားအို၏ ညစ်ထေးထေး ခေါင်းအုံးဘေးက ရေစိုနေသော ဆေးပြားတွေကို မြင်နေရသည်။ ဓာတ်ဘူးဟောင်းတစ်လုံး၏ ဘေးက လက်ဖက်ဆီ တက်နေသည့် ပန်းကန်ထဲမှ နီရဲတွတ်နေသော ရေနွေးကြမ်း တစ်ဝက် ကျော်ကျော်က အေးစက်နေလောက်ပြီ။

‘အဘွား ကျွန်မ ပန်းပုဆရာကြီး နောက်ဆုံး ထုခဲ့တဲ့ ပန်းပုရုပ်ကို စိတ်ဝင်စားလို့ လာတာပါ၊ ပြီးတော့ အဘွား ကိုလဲ နောက်တစ်နေ့ ဓာတ်ပုံ လာရိုက်ချင်တယ် ခွင့်ပြုပါ’

‘ခွင့်မပြုနိုင်ပါဘူး၊ ငါ့ဓာတ်ပုံကို ဘယ်သူမှ ရိုက်ခွင့် မပေးခဲ့ဘူး၊ ငါ့ကိုယ်တိုင်လဲ ငယ်ငယ်ကတည်းက ဓာတ်ပုံ မရိုက်ခဲ့ဘူး၊ ပန်းချီလဲ မဆွဲခဲ့ဘူး၊ ဒါပေမယ့် ပန်းပုဆရာက ငါ့မျက်နှာကို ပန်းပုထုထားတာတော့ ရှိတယ်၊ အပေါ်ထပ်မှာ ရှိတယ်၊ ညည်းကိုကြည့်ခွင့် ငါပေးမယ်၊ ပန်းပုနာမည်ကို ပန်းပုဆရာက ပေးသွားတယ်၊ အနီးဆုံး ဝေးလံခြင်းတဲ့ တိပ်ခွေကို ကျွန်မစစ်ဆေးလိုက်သည်။ လည်နေတုန်း၊ အဘွား အို၏ တိုးလျသော အသံတွေ ဝင်နေလောက်ပြီ။’

‘ကျွန်မ ကြည့်ချင်ပါတယ်၊ ကျွန်မ မေးချင်တာ တစ်ခုက အဘွား ပန်းပုဆရာကြီးကို လက်ထပ်တော့ အသက်ဘယ် လောက်ရှိပြီလဲ ဆိုတာပါ’

‘အသက်၊ ရင်ထဲကို အချစ်ဆိုတာ ရောက်လာတဲ့ အချိန် မှာ ငါချစ်ခဲ့တာပဲ၊ ငါကဆယ့်ခုနစ်နှစ်၊ ပန်းပုဆရာက’ အဘွား အိုက စကားကိုဖြတ်ထားလိုက်သည်။ မျက်စိတွေကို မှိတ်ထား လိုက်သည်။ ပန်းပုဆရာက . . . ပန်းပုဆရာက အသက် ဘယ် လောက်လဲ ကျွန်မကိုယ်တိုင်လဲ အဘွားအိုအနားကို နီးသွား အောင် ပြင်ထိုင်လိုက်သည်။

‘ပန်းပုဆရာက အသက်ခြောက်ဆယ်’ တကယ့် တိုးတိုး လေးဖြစ်သည်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်မ ကြားနိုင်သည်။ ကျွန်မ၏ ကက်ဆက်ငယ်ကလေးကလည်း ကြားနိုင်သည်။

‘ဘယ်လိုတွေ့ခဲ့ကြတာလဲ အဘွား’

အဘွားအိုက မျက်လုံးတွေ ပြန်ပွင့်သွားပြန်သည်။ ပဲကြီး ရေ တွန့်နေသော လက်ချောင်းတွေကို ဆန့်တန်းကာ မြှောက် ထားပြန်သည်။

ကျွန်မကတော့ အဘွားအို၏ အပူအပင်တွေကို ကြည့်ကာ ကြောက်စိတ် ဝင်လာသည်။ အပြင်မှာ နေစောင်းနေပြီ။ လမ်းမပေါ်မှာလည်း ကလေးတွေ မရှိတော့။ စောစောက တော့ အသံဗလံတွေ များလွန်းသဖြင့် ကက်ဆက်ခလုတ်ကို Low Tone အထိ ချထားခဲ့သည်။ အခုတော့ အပြင်က အသံတွေ မရှိတော့ ကျွန်မကက်ဆက် High Tone ကို မတင်ဖို့ ကိုင်လိုက်စဉ်မှာပင်။

‘စတွေ့တာဟုတ်လား၊ ပန်းပုပြပွဲတစ်ခုမှာ စတွေ့တာပါ။ ပြပွဲသိမ်းတော့မှ ငါက ပန်းပုရုပ်တွေ တစ်ခုစီကို လိုက်မေးတာမှာ ပန်းပုဆရာက လိုက်ရှင်းပြတယ်။ ငါပြောခဲ့ပြီနော်၊ အဲဒီအချိန်မှာ သူက အသက်ခြောက်ဆယ်ရှိပြီ။ မိန်းမငါးယောက်ရှိခဲ့ဖူးပြီ။ ဒါပေမယ့် ပန်းပုဆရာဟာ ငါ့ကို ရှင်းပြနေတုန်းမှာ တကယ့်လူငယ်လေးတစ်ယောက်နဲ့ တူနေတယ်။ သူ့အသံက ချိုမြိန်နေတာပဲ။ သူက အမြစ်တွေ ဖွာဆန်ကျဲနေတဲ့ သစ်မြစ်ကြီးတစ်ခုကိုပြရင်း ဒါ အချစ်ပေါ့ ဆိုတာကို ငါ သဘောကျသွားတယ်။ အချစ်ဟာ သစ်မြစ်လို လက်တက်တွေ များနေတတ်ပေမယ့် ပင်စည်ရိုးကြီးတစ်ခုထဲက ဖြာထွက်တာကို မမေ့အပ်ဖူးလို့ ပြောနေတာလေ’

‘အဘွားက ပန်းပုပြပွဲ သွားကြည့်တာကို ကျွန်မ အံ့ဩနေတာ၊ ငယ်ငယ်က ပန်းပုပြပွဲကို ခံစားချင်တဲ့စိတ် ရှိသူဟာ အင်မတန် နည်းနေမယ်ဆိုတာကို ဆိုလိုတာပါ’

‘ဒါဟာ အချိန်ကာလနဲ့ဆိုင်တယ်လို့ ညည်းကို ဘယ်သူက ပြောတာလဲ။ စိတ်ခံစားမှုဟာ ညည်းတို့နဲ့ပဲ ဆိုင်တယ်လို့ ညည်းပြောချင်တာလား။ မိန်းမတစ်ယောက် ပန်းပုပြပွဲ သွားကြည့်ခဲ့တာဟာ မနေ့က ပြန်ကြည့်တော့ အံ့ဩစရာ ကောင်းနေပြီလား’ ကျွန်မ မှားသွားမှန်း သိလိုက်သည်။ တကယ် ကျွန်မ မေးတာကို အဘွားအိုက ဖြေနေတာပဲ မဟုတ်လား။ ကျွန်မရဲ့ သဘောထားတွေ သည်အချိန်မှာ မလိုအပ်ဘူးဆိုတာ ကျွန်မမေ့သွားခဲ့ပါပကော။

‘ဆက်ပါဦး အဘွား’

‘ဆက်စရာ မရှိပါဘူး၊ နောက်တော့ ပြပွဲမဟုတ်ရင်လဲ ငါဟာ ပန်းပုဆရာရဲ့ပန်းပုရုံကလေးထဲကို ရောက်ရောက်နေတာ ပါပဲ၊ ပြီးတော့ ငါ ပန်းပုပညာသင်တယ်’

‘ဟုတ်လားအဘွား၊ အဘွားစသင်တာ ဘာရုပ်လဲ’

‘အရုပ်တွေ မဟုတ်သေးဘူး၊ စူးဆောက်တန်ဆာပလာတွေ ကို ကိုင်တွယ်နည်းက စသင်ရတာ၊ သစ်တုံးတွေကို ရဲဒင်းသေး သေးတစ်လက်နဲ့ စရွေးချရတာကိုက အကြာကြီးသင်ခဲ့ရတာ’

‘နောက်တော့ကော အဘွား’

‘နောက်တော့ ပန်းပုဆရာက ငါ့ကိုချစ်တယ်လို့ပြောတော့ တာပါပဲ’

‘အဘွားက ဘယ်လိုတုံ့ပြန်လိုက်သလဲ’

‘ငါက ပန်းပုရုပ်တစ်ရုပ်နဲ့ တုံ့ပြန်တာပါပဲ’

‘ဟုတ်လား အဘွား၊ အဘွားက အဲသည်တော့ ထုတတ် နေပြီလား’

‘မထုတတ်သေးပါဘူး၊ အနားက ကပ်စေးနဲ့ပန်းလေးတစ်ပင် ကို ဆွဲနုတ်ပြီး ပင်စည်ကို ရဲဒင်းကလေးနဲ့ ခုတ်ဖြတ်လိုက်တယ်၊ ပြီးတော့မှ အမြစ်ဖွာဆန်ကျဲလေးကို သူ့ပေးလိုက်တယ်’ ကျွန်မ အဘွားအိုရဲ့ မျက်နှာကိုကြည့်လိုက်တော့ အမှောင်ရိပ်ထဲမှာ မျက်ရည်တွေ တလက်လက် ထနေသည်။ အရေးကြီးဆုံး မေး ခွန်းတစ်ခုကို ကျွန်မ မေးရဦးမည်။

‘နေဦးအဘွား၊ အဘွားက ဆယ့်ခုနစ်နှစ်၊ ပန်းပုဆရာ
ကြီးက အသက်ခြောက်ဆယ်၊ အဘွားက ဘာဖြစ်လို့ သည်လို
တုံ့ပြန်လိုက်ရတာလဲ’

‘အဲဒါ ငါမသိဘူး၊ ညည်းလဲမသိဘူး၊ သည်အကြောင်း
ရင်းကို ဘယ်သူမှလဲ ကနေ့ထိမသိဘူး၊ ဒါပေမယ့် ငါဖြေနိုင်
တာတော့ရှိတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဒါလဲ ပြည့်စုံတာတော့ မဟုတ်
ဘူး’

‘ဆိုပါဦး အဘွား’

‘ချစ်လို့ပေါ့အေ’

ကျွန်မက မရယ်မိအောင် ချုပ်တည်း ထားလိုက်ရသော်
လည်း အဘွားအိုက မျက်ရည်တွေ နားထင်မှ မေးစေ့ဘေး
အထိ စီးကျနေသည်။ ခေါင်းအုံးညစ်ညစ်ပေါ်ကို တပေါက်
ပေါက် ကျနေသည်။

‘ပန်းပုဆရာကြီးက တော်တော်လက်ရာမြောက်တဲ့ ပန်းပု
တွေ ထုနိုင်ခဲ့တာ ကျွန်မတို့ မမိပေမယ့် သိပါတယ်အဘွား၊
အဘွားကကော ဆရာကြီး ဘယ်လောက်တော်တယ်လို့ ခံစား
နိုင်ခဲ့ပါသလဲ’

‘ကမ္ဘာပေါ်က ပန်းပုဆရာတွေဟာ ဖဲလို့ထွင်းလို့ရတဲ့
အသားထည် မာမာကိုသာ ထုနိုင်ကြတယ်မဟုတ်လား၊ ပန်းပု
ဆရာကတော့ ငါနဲ့ပေါင်းခဲ့တဲ့ နှစ်ကာလထဲမှာ လေနဲ့ ရေကို
ပါ ပန်းပုထုနိုင်တယ်’

‘လေပန်းပုနဲ့ ရေပန်းပုရယ်လို့ ရှိနိုင်လို့လား အဘွား’

‘ငါပြောတာတွေဟာ အမှန်တွေချည်းပဲ၊ ညည်းငါ့ကို

စောဒကမတက်နဲ့၊ ငါ့ကိုမယုံကြည်ရင် ငါ့ကိုလာမမေးနဲ့၊ လေနဲ့
ရေဟာ ပန်းပုထုလို့ရတယ်၊ ဒါဟာ ခံစားတတ်သူတွေမှ မြင်
ရတာ၊ ခံစားရတာ’

‘ဟုတ်ပြီ အဘွား၊ ကျွန်မနည်းနည်းတော့ သဘောပေါက်
ပြီ၊ ပန်းပုဆရာကြီး မိုက်ကယ်အိန်ဂျလိက ပြောဖူးတယ်၊ သစ်
သားထဲမှာ ပန်းပုရုပ်က ရှိပြီးသား၊ ပန်းပုဆရာက မလိုတာ
ကို ခွာလှုပ်ပေးရုံပဲဆိုတာလေ၊ အခုလဲ လေနဲ့ရေကိုစိတ်နဲ့ခွာချ
လိုက်ရင် မြင်ရတယ်လို့ အဘွားဆိုချင်တာ မဟုတ်လား’

‘စိတ်နဲ့ခွာချတာ၊ အင်း... နည်းနည်းတော့နီးတယ်၊ သစ်
သားထဲမှာ ပန်းပုရုပ်ရှိတာလဲ မှန်တယ်၊ မလိုတာခွာချလိုက်
တာလဲ မှန်တယ်၊ ဒါပေမယ့် တစ်ခု လိုသေးတယ်၊ အဲသည်
ပန်းပုရုပ်ကို မလိုတဲ့အသားတွေ ခွာလှုပ်မပစ်ခင် ကတည်းက
ပန်းပုဆရာက အရုပ်ထဲမှာ ဝိညာဉ်သွင်းထားနိုင်ရတယ်’

ခဏနေတော့ အဘွားအိုက ထထိုင်ဖို့အားယူသည်။ ကျွန်မ
က ဖေးမထူပေးလိုက်သော် အလိုက်တသင့်ထိုင်နိုင်သွားသည်။

ကျွန်မ တစ်ခု သတိထားမိသွားသည်။ ကျွန်မရောက်လာ
ကတည်းက အဘွားအိုကလွဲလျှင် တခြားတစ်စုံတစ်ယောက်ကို
ကျွန်မ မတွေ့မိခြင်းပင်။ ကျွန်မကိုလိုက်ပို့သူကလဲ အဘွားအို၏
အိမ်ကိုပြရုံပင် ပြခြင်းဖြစ်၍ အိမ်ပေါ်တောင်မတက်ပါ။

‘အဘွား သားသမီးတွေရော မကျန်ရစ်ခဲ့ဘူးလား’

‘မကျန်ဘူး၊ မကျန်ဘူးဆိုတာ သားသမီးမယူတာ၊ သူက
အသက်ခြောက်ဆယ်ဆိုလို့ သားသမီးမရနိုင်တာကို ပြော
တာမဟုတ်ဘူး၊ မယူဘူးလို့ တိုင်ပင်ထားခဲ့တာ’

‘ပန်းပုဆရာကြီး ထုဆစ်ခဲ့တဲ့ ပန်းပုတွေထဲက အဘွား
အကြိုက်ဆုံးပန်းပုရုပ်အကြောင်း ပြောပါဦး’

‘မဒွိဒေဝီ သစ်သီးခူးခန်း ပန်းပု၊ သီတာဒေဝီ စည်းကျော်
ခန်းပန်းပု၊ မာယာဒေဝီ ဗုဒ္ဓဖွားတော်မူခန်းပန်းပု၊ ပြီးတော့
လေညင်းခြောက် ပန်းပု’

‘လေညင်းခြောက်ဆိုတာ’

‘ပန်းပုဆရာကြီးက သူ့ယူခဲ့ဖူးတဲ့ မိန်းမတွေကို လေညင်း၁၊
လေညင်း ၂၊ လေညင်း ၃ စသဖြင့် ပန်းပုထုခဲ့တာ ရှိတယ်။
ငါ့အတွက်တော့ လေညင်းခြောက် ပန်းပုရုပ်ကို ထုဆစ်ပေးခဲ့
တယ်’

‘ပန်းပုဆရာကြီးက သူ့ဇနီးတွေဆုံးပြီးမှ ယူခဲ့တာလား
အဘွား’

‘တချို့လဲ ဆုံးကုန်ပြီ၊ တချို့လဲ ရှိသေးတယ်၊ ဒါက ငါ
အတွက် အရေးမကြီးဘူး၊ ငါ့ကိုယူခဲ့တော့ မျက်နှာမှာ မဲ့
ပါတဲ့ ခင်မေကြည် ရှိသေးတယ်’

‘ဒေါ်ခင်မေကြည်က လေညင်းဘယ်လောက်လဲ အဘွား’

‘လေညင်းလေး. . လေညင်းလေး၊ တစ်နည်းအားဖြင့် မုန်
တိုင်းလေးပေါ့’

‘ပြောပါဦး အဘွား’

‘ဒါဟာ ငါနဲ့ခင်မေကြည်ကိစ္စပဲ၊ ညည်းနဲ့မဆိုင်ဘူးလေ၊
ကမ္ဘာလောကပေါ်က ဘယ်သူနဲ့မှလဲ မဆိုင်ဘူး၊ ဒါဟာ
လေညင်းလေးနဲ့ လေညင်းခြောက်ရဲ့ ပဋိပက္ခတစ်ခုပဲ၊ အရေး
မကြီးပါဘူး’ ကျွန်မက ကက်ဆက်ခွေကို B Side သို့ လဲလိုက်

သည်။ ဓာတ်ခဲတွေကိုထုတ်ကာ အသစ်လဲထည့်သည်။ ဒါကို အဘွားအိုက သေသေချာချာ ကြည့်သည်။ ခလုတ်မောင်းတွေ ကို ကျွန်မ နှိပ်ချလိုက်တော့ မီးနီကလေး ပွင့်သွားသည်။

‘ညည်း ဘာသိချင်သေးလဲ’

‘သိချင်တာတော့ အများကြီးပဲ အဘွား၊ ကနေ့တော့ တော်ပါပြီ၊ ကျွန်မ ပန်းပုတွေ ကြည့်ချင်ပါသေးတယ်၊ ပြပါ လား အဘွား’

‘ဒီ ပန်းပုတွေကို ငါ ဘယ်သူ့ကိုမှ မပြဘူး၊ ဒါ ငါ ဆုံး ဖြတ်ထားပြီးသား၊ ဒါပေမယ့် ညည်းကိုတော့ ပြမယ်၊ ဘာဖြစ် လို့လဲ သိလား’

‘မသိပါဘူး အဘွား’

‘ညည်းနာမည်က ခင်မေကြည်မို့လို့’ ဒီတစ်ခါတော့ ကျွန်မ အံ့ဩခြင်းကြီးစွာ ကြည့်လိုက်သည်။ အဘွားအိုက ကျွန်မကို စူးစူးရဲရဲကြည့်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ မျက်စိတွေကို မမှိတ်တမ်း ကြည့်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်မ၏မျက်နှာပေါ်က ဘယ်တုန်း ကမှ မရှိခဲ့ဖူးသော မှဲ့တစ်လုံးကို ရှာဖွေနေတာလား ကျွန်မ မသိပါ။ ကျွန်မ ခေါင်းတွေကို ငုံ့လိုက်ကာ အဘွားအို၏ အကြည့်တွေကို လွှဲဖယ်လိုက်သော်လည်း ကျွန်မကို အကဲခတ် နေလိမ့်မည်ဆိုတာကို ကျွန်မ သိပါသည်။ ကျွန်မက ငြိမ်သက် နေသော အချိန်ကလေးမှာ ကက်ဆက်ခလုတ်ကို ပိတ်ထား လိုက်ဖို့ ကောင်းသော်လည်း မပိတ်မိပါ။ ခပ်မှန်မှန် လည်ပတ် နေသော ကက်ဆက်ခွေကို ကက်ဆက်၏ မှန်ကြည့်တံခါး လေးထဲမှ မြင်နေရသည်။

‘လာ အပေါ်သွားရအောင်’
‘အပေါ်’

‘ညည်းပဲ ပန်းပုတွေကို ကြည့်ချင်တယ်ဆို၊ အပေါ်ထပ်မှာ
ငါထားတယ်၊ ဒါပေမယ့် အပေါ်ထပ်ကို ငါတက်ဖို့ ညည်း
ငါ့ကို တွဲခေါ်ရမယ်၊ အပေါ်ထပ်ကို ငါမတက်တာ ခြောက်
နှစ်ရှိပြီ၊ ညည်းရောက်လာတာ တစ်မျိုးတော့ ကောင်းတယ်၊
ငါလဲ ပန်းပုတွေ ပြန်ကြည့်ရတာပေါ့အေ’

ကျွန်မ အဘွားအိုကို တွဲထူလိုက်သည်။ ပါးလျား ကျစ်
လျစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာက မတ်တတ်ရပ်လိုက်မှ အရပ်ရှည်မှန်း
ကျွန်မ သတိထားမိသည်။ တစ်ချိန်ကချောမောလှပခဲ့ဖူးသည့်
မျက်နှာမှာ ပိန်ချုံးကျနေတာကလွဲလျှင် စိတ်ဓာတ်ကတော့
သန်မာဆဲဖြစ်၏။ တစ်ခြမ်းစောင်းနေသော အိမ်ကြမ်းခင်းကို
နင်းဖြတ်ရင်း လှေကားရှိရာ အိမ်ထောင့်ကို တဖြည်းဖြည်းချင်း
ကျွန်မ တွဲလာခဲ့သည်။ အပေါ်ထပ် အိမ်လှေကားက မည်း
မှောင် ကျဉ်းမြောင်းနေသည်။

အဘွားအိုနှင့်ကျွန်မ တစ်ပြိုင်နက်တည်း တက်လို့မရနိုင်။
ကျွန်မက အဘွားအိုကို ရှေ့မှတက်စေကာ နောက်မှမှေးထိန်း
ရင်းက တစ်ထစ်ချင်း တက်လာခဲ့သည်။ တဆတ်ဆတ်တုန်ယင်
နေသော အဘွားအို၏ ခန္ဓာကိုယ်ထိန်းရင်းက တော်တော်လေး
မှောင်နေပြီဖြစ်သည့် အပေါ်ထပ်မှာ ဘယ်လိုပန်းပုရုပ်တွေ ရှိ
နေမလဲဆိုတာကို ကျွန်မ သိချင်နေသည်။ အတန်ငယ် မတ်
စောက်သော လှေကားကလည်း မခိုင်လှပါ။ အဘွားအိုလိုပဲ
တဆတ်ဆတ် တုန်ယင်နေသည်။ အပေါ်ဆုံး လှေကားထစ်

ကို ကျွန်မ ခြေချမိချိန်၌ အခန်းတစ်ခုလုံးကို ကျွန်မမြင်နိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ အတန်ငယ်ကျယ်ဝန်းသော အပေါ်ထပ် တစ်ထပ် လုံးမှာ အိမ်အရှေ့ဘက်ကဝင်နေသော ညနေခင်း အလင်း ရောင်တချို့ ရှိနေသည်။

ဓာတ်ပုံကားအချို့နှင့် ဘုရားပန်းမရှိသော ဖုန်အလိမ်း လိမ်းတက်နေသည့် ဘုရားစင်အိုကြီး တစ်ဆောင်ကိုလည်း ကျွန်မ သတိထားမိပါသည်။ ဘုရားစင်ရှေ့က စင်ကလေးပေါ် မှာတော့ ပန်းပုဆရာကြီး၏ ဓာတ်ပုံကား ကြီးကြီးတစ်ချပ် ရှိ သည်။ ဓာတ်ပုံဆေးသားတွေမှာ အညိုရောင် ဖြစ်ဟန်ရှိကာ လူပုံ၏ ဘေးပတ်လည်မှာ အဖြူရောင်အကွက်တွေ ထနေပြီဖြစ် ၏။ ကျွန်မ သိပ်နားမလည်သော ပန်းပုရုပ်တစ်ရုပ်ရဲ့ ရှေ့မှာ ပန်းပုပုံကိုငေးနေသော ဓာတ်ပုံဖြစ်သည်။ လေနှင့်ရေကိုပါ ထု ဆစ်နိုင်သည်ဆိုသော ပန်းပုဆရာကြီး၏ ဓာတ်ပုံကို ကျွန်မ သေ သေချာချာကြည့်တော့ ရုပ်ချောလှသည်မဟုတ်ဘဲ မုတ်ဆိတ် ကျင်စွယ်တွေနှင့် ခန့်ညားသည့်အသွင် ရှိနေသည်။

‘ဒါက ပန်းပုဆရာရဲ့ပုံပေါ့’

အဘွားအိုက ပန်းပုဆရာဟု တစ်ချိန်လုံး သုံးနှုန်းခဲ့တာကို ကျွန်မ သတိထားမိသည်။

‘အဘွားက ပန်းပုဆရာကြီးရှိနေတုန်းက ဘယ်လိုခေါ်ခဲ့တာ လဲ’

‘ပန်းပုဆရာလို့ခေါ်ခဲ့တာ၊ ဒါဟာ အပြည့်စုံဆုံးဂုဏ်ပုဒ်ပဲ’

‘ငါဟာ ပန်းပုဆရာအဖြစ် ချစ်ခဲ့တာပဲ၊ တခြား ဘယ်လို ခေါ်စရာရှိသေးလို့လဲ’ သည်တစ်ခါလည်း ကျွန်မ မှားသွား

ခဲတာပဲ။ ကျွန်မက ခပ်မှောင်မှောင် အခန်းထဲက အလင်း
ရောင်တစ်ခြမ်းပက်ထားသော ပန်းပုရုပ်တွေကို လိုက်ကြည့်
လိုက်သည်။ ပထမဆုံး ကျွန်မနှင့် အနီးဆုံး အရုပ်ကို ကျွန်မ
ကြည့်လိုက်သည်။ တံချူတံတစ်ခု ခပ်ဖြောင့်ဖြောင့်ထောင်မတ်
နေခြင်းကို ကျားတစ်ကောင်နှင့် ခြင်္သေ့တစ်ကောင်က မော့
ကြည့်နေပုံဖြစ်သည်။ တံချူတံ၏ထိပ်တွင် အရွက်ပါ သစ်သီး
လေးတစ်လုံး တွဲလွဲကျနေသည်။

‘ဒါမဒွီဒေဝီ သစ်သီးခူးပန်းပုပဲ၊ မဒွီဒေဝီ မပါဘူး၊
တံချူတံက သူ့ရဲ့သစ္စာတရား ကြီးမားပုံကို ဖော်ညွှန်းတာ
ကျားတွေ၊ ခြင်္သေ့တွေရဲ့ မျက်လုံးတွေကိုကြည့်ရင်း ရန်လိုတဲ့
အတွင်းစိတ်ကို တွေ့နိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျားနဲ့ခြင်္သေ့တွေက
ပျော့ပျောင်းနေတယ်။ ဒါဟာ နတ်တွေက တိရစ္ဆာန်ယောင်
ဆောင်ထားတာကို ပြောချင်တာ’ ကျွန်မကတော့ ဖြောင့်တန်း
နေသော တံချူတံကိုသာ ကြည့်နေမိပါသည်။ သစ်သား ညိုညို
တွေက မှိုပေါက်စပြုနေပြီ။ အနံ့အသက်တချို့ရှိသည်။

‘ဒါက သီတာဒေဝီ စည်းကျော်ခန်း’

ပန်းပုရုပ်မှာ သီတာဒေဝီ မပါပါ။ ပန်းရထားလည်း မပါပါ။
သစ်သားချောင်း သုံးချောင်းကို စည်းအဖြစ် အလျားလိုက်
ချထားသည်။ ခြေကျင်းဝတ်မှ ဖြတ်ထားသော ခြေထောက်
တစ်ချောင်းက တတိယစည်းကိုကျော်ကာ ဖနောင့်နှင့် နင်း
ထားပုံဖြစ်သည်။ ခြေကျင်းဝတ်တွင် တွဲလွဲကျနေသော ပန်း
ခက်ဖော် ခြေကျင်းကလေးပါသည်။ ခြေထောက်၏ ထုဆစ်
ဟန်က နုနွဲ့ကော့ပုံနေသည်။

‘ဒါဟာ ဒဿဂီရိရဲ့အပြစ်မဟုတ်ဘူး၊ သီတာဒေဝီ စည်း
ကျော်ထားတာကို ပြောချင်တာ၊ ဒါပေမယ့် ဇာတ်ရဲ့ သဘာ
အရကြည့်ရင် သည်စည်းကျော်မှုဟာ လိုကိုလိုအပ်တယ်၊ သည်
စည်းကျော်မှုကြောင့် ဒဿဂီရိဟာ အဓိပ္ပာယ် ရှိသွားတာ
မဟုတ်လား’

ကျွန်မ သိပ်နားမလည်လို့ပါ။ ကျွန်မကတော့ သီတာဒေဝီ
တို့၊ မဒ္ဒိဒေဝီတို့ကို ထုဆစ်ထားလိမ့်မည် ထင်ခဲ့ရာက ပန်းပုရုပ်
တွေကိုတွေ့တော့ လေးစားသွားခဲ့သည်။ ပြီးတော့ အဘွားအို
၏ ဖွင့်ဆိုရှင်းပြချက်တွေက ကျွန်မနှင့် ဝေးနေသည်။ မာယာ
ဒေဝီ ဗုဒ္ဓဖွားမြင်တော်မူခန်း ပန်းပုကတော့ ရှင်းသည်။ ကြာ
ပန်းတစ်ပွင့်ပေါ်မှာ သင်္ကန်းစလေးတစ်စ တင်ထားသည်။
ဒါပဲဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓလောင်းလျာမပါ။ အင်ကြင်းပန်းမပါ။
မာယာဒေဝီမပါ။ လုမ္ဗဏီဥယျာဉ်မပါ။ မောင်းမမိသံတွေ
မပါပါ။

‘ကြာပွင့်က သစ္စာလေးပါးကို ပြောတာ၊ သင်္ကန်းလေးက
ဗုဒ္ဓကိုညွှန်းတာ၊ မပွင့်တပွင့်ကြာပန်းဟာ နုမ့်စဗုဒ္ဓ လောင်း
လျာနဲ့ မွေးဖွားခြင်း ဇာတိကိုလဲ ညွှန်းတယ်ပေါ့အေ’

‘ကျွန်မခံစားလို့ ရပါတယ်အဘွား၊ အဘွားကို ထုဆစ်
ထားတဲ့ လေညင်းခြောက် အဲ. . . လေညင်း အမှတ်စဉ်ခြောက်
ကို ပြပါဦး’

‘လာ ဒါက အိပ်ခန်းထဲမှာ’
ကျွန်မက အဘွားအိုကိုတွဲလိုက်ကာ အိပ်ခန်းတွင်းသို့ ဝင်
လိုက်သည်။ ပိုပြီး မှောင်မည်းနေကာ အနံ့အသက်တွေက

မကောင်းလှပါ။ ဖုန်နှင့် ပင့်ကူမျှင်တွေက မြင်မကောင်း
အောင် များလွန်းနေသည်။ ထိုအခန်းတွင်းမှာ လေမရှိ၊
အလင်းရောင်မရှိဟု ကျွန်မထင်သည်။ ကျွန်မကိုယ်တိုင် မွန်း
ကြပ်ခြင်းကို ခံစားနေရသည်။

‘ဒါလေညှင်းခြောက်ပဲ၊ ငါ့ပုံပဲ၊ ကြည့်လိုက်စမ်း တူရဲ့လား
လို့’

ကျွန်မ စိတ်အဝင်စားဆုံး ပန်းပုအဖြစ် ကျွန်မအလိုရမ္မက်
ကြီးစွာ ကြည့်လိုက်သည်။ အမှောင်ထဲမှာ သစ်သားရုပ်
ဖူးဖူးကလေးတစ်တုံး ကျနေခြင်းသာလျှင် ဖြစ်သည်။ ဖုန်
အလိမ်းလိမ်း တက်နေသော သစ်သားတုံးကလေးကို ကျွန်မ
ကိုင်တွယ်ယူလိုက်သည်။ ကျွန်မ၏ လက်ကိုင်ပုဝါနှင့် ပွတ်တိုက်
လိုက်သည်။ နှင်းဆီဖူးကလေး တစ်ဖူး၏ ရုပ်ထုပဲ ဖြစ်လေ
သည်။

‘လေညှင်းထဲမှာ မွှေးပျံ့ဖို့ အားယူနေတဲ့ မပွင့်သေးတဲ့
နှင်းဆီဖူးကလေးလေ၊ ဒါဟာ လေညှင်းပဲ၊ နုမ့်ခြင်း၊ လှပ
ခြင်း၊ မွှေးပျံ့ခြင်း၊ အေးမြခြင်း၊ ခွန်အားရှိခြင်း၊ တိမ်းမူး
ခြင်း၊ လွင့်ပျံ့ခြင်း၊ တည်ငြိမ်ခြင်း အများကြီးပါအေ၊ ပန်းပု
ဆရာက ဖွင့်ပြခဲ့တဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဟာ အများကြီးပါ၊ အဲဒါ
ဟာ ငါပဲ’

‘ဆရာကြီးက တခြား ဇနီးတွေတုန်းက ထုခဲ့တဲ့ လေညှင်း
တွေကကော’

‘ဒါက ငါနဲ့မဆိုင်ဘူး၊ ဒါက ပန်းပုဆရာနဲ့ပဲ ဆိုင်တယ်၊

ဘာတွေထုဆစ်ခဲ့သလဲဆိုတာလဲ ငါသိတယ်၊ ဒါပေမယ့် ငါ မေ့ပစ်လိုက်ပြီ’

‘ပန်းပုဆရာကြီး ဆုံးတော့ ဘယ်မှာဆုံးတာလဲ အဘွား’

‘ဒီအခန်းထဲမှာပဲဆုံးတယ်၊ အဲဒီပန်းပုဆရာ ဆုံးခန်း ပန်းပု ကတော့ ငါရင်ထဲမှာ ထုဆစ်ထားတယ်၊ ဒါကို ငါပဲ မြင်ရ တယ်’ ဖျတ်ခနဲ သိမ့်ခနဲ ထသွားတာ ကြက်သီးမွှေးညှင်း များကို ကျွန်မ သတိထားမိချန်တွင် အပြင်ဘက်မှာ မှောင် သွားခဲ့ပြီဖြစ်၏ ကျွန်မက ဖုန်တသောသော၊ ပင့်ကူမျှင် တဖွားဖွားနှင့် အိမ်အိုအို စောင်းစောင်းကြီးပေါ်က ဆင်းချင် လှပြီ၊ မွန်းကြပ် မှောင်မည်းနေသော သည်အခန်းထဲက ကျွန်မ ထွက်ချင်ပြီ။ အောက်ထပ်ကို ကျွန်မတို့ ဆင်းလာတော့လဲ ကျွန်မ က အဘွားအိုကို တွဲသွားရသေးသည်။ အိပ်ရာထဲမှာ အလိုက် သင့် ပြန်လှုံ့ပေးရင်းက ကျွန်မလည်း ပြန်ဖို့ပြင်ရသည်။ ကျွန်မ ကက်ဆက်ကလေးကို ကြည့်လိုက်တော့ Auto stop ကြောင့် ရပ်နေပြီ။ Bside တစ်ခြမ်းလည်း ကုန်နေပါပကော။ ကက် ဆက်မပိတ်ဘဲ ကျွန်မထားရစ်ခဲ့တာကို ကျွန်မသတိရနေသည်။

‘အဘွားမေးခွန်းတွေကတော့ မကုန်သေးဘူး၊ အများ ကြီးမေးချင်သေးတယ်၊ မနက်ဖြန်ညနေလာခဲ့မယ်၊ အဘွား အခု ဘာတွေ စားနေလဲ ကျွန်မသိချင်လို့ပါ’

‘ဟိုဘက်ခန်းက ဈေးသည် လင်မယားက ရေနွေးလာလာ ထည့်ပေးတယ်၊ အစာကတော့ နောက်ဆုံး စားခဲ့တာကို မမှတ်မိတော့ဘူး၊ အစာဆိုတာ သတိရမှ ဆာတာပါ၊ ငါက သတိမေ့ ထားလိုက်တာ ကြာပြီလေ’

‘ကျွန်မကို ပြန်ခွင့်ပြုပါဦး’
‘ပြန်တော့ တံခါးကိုစေ့ထားခဲ’

ကျွန်မ ပြန်ထွက်လာတော့ အပြင်မှာ မှောင်ပိန်းနေပြီ။
ဘတ်စ်ကားဂိတ်ကို လျှောက်ရဦးမည်။ ဆာသလိုလိုရှိနေသော်
လည်း ကျွန်မ ဆာလောင်ခြင်းကို မေ့ပစ်လိုက်သည်။ အပြင်
မှာ လေညင်းမရှိ ငြိမ်သက်နေ၏။

(၂)

နောက်တစ်နေ့ ညနေ ကျွန်မ ရောက်သွားချိန်မှာတော့
အဘွားအို၏ အိမ်စောင်းစောင်းကလေးမှာ ပိုမို ညိုရို
မည်းမှောင်နေသည်ဟု ထင်သည်။ ပြီးတော့ တံခါးဝမှာ
ကျွန်မ ရပ်လိုက်တော့ အိမ်ကလေးထဲမှာ လူတွေ ရှိနေသည်။

‘ဟော. . . မနေ့က ဆရာမပါလား၊ လာလာ အဘွားအို
တော့ ညကပဲ ဆုံးသွားတယ်နဲ့ တူတာပဲ၊ မနက် ကျွန်မ
ရေနွေးလာထည့်တော့ အသက်မရှိတော့ဘူး’

တစ်ဖက်အိမ်က မိန်းမဆိုသူက ကျွန်မကို မှတ်မိပုံရသည်။
တခြား လူတွေကတော့ ကျွန်မကို အထူးအဆန်းလို ကြည့်နေ
ကြဆဲ ဖြစ်၏ ကျွန်မကတော့ အဘွားအို၏ ခပ်တောင့်တောင့်
ခန္ဓာကိုယ်ကိုသာ ကြည့်နေမိသည်။

‘အဘွားအိုက တစ်မျိုးကြီးပါရှင်၊ အဘွားရယ် နှစ်ထပ်
အိမ်ပဲ ကိုယ်တစ်ယောက်တည်း နေတာ ပြင်လိုက်ပါလား၊

တစ်ထပ်ကလေး သပ်သပ်ရပ်ရပ်လေး ပြင်လိုက်ရင်မကောင်း
ဘူးလား ဆိုတော့ စိတ်တွေ ဆိုးလိုက်တာလေ။ ဒါ ငါ့
ယောက်ျားက ထူပေးထားတဲ့ ပန်းပုတဲ့၊ အိမ်မဟုတ်ဘူးတဲ့
ပြောသေးတာ၊ အိမ်နီးချင်း မိန်းမကတော့ တစ်ယောက်
တည်း စူးစူးဝါးဝါးပြောနေခြင်းဖြစ်သည်။ လူတွေအားလုံး
ကတော့ ထူးဆန်းသော အဘွားအိုကိုသာ ငေးနေကြသည်။
ကျွန်မက အဘွားအိုဘေးမှာ ထိုင်ချလိုက်ရင်း ရင်ထဲမှာ မေး
ချင်သော မေးခွန်းတွေကို မျှီချနေရသည်။

‘အဘွားကြီးကတော့ ထနိုင်တာ မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒါ ကျွန်မ
အံ့ဩတာက သည်ဓာတ်ပုံကြီး သူ့နားက တွေ့တာ၊ အလေး
ကြီးမှ အလေးကြီးရှင့်၊ သူ ဘယ်လိုအပေါ်ထပ်က သယ်လာ
သလဲ ကျွန်မ စဉ်းစားနေတော့’

ကျွန်မ မနေ့က အပေါ်ထပ်မှာ ကြည့်ခဲ့သော ပန်းပု
ဆရာကြီး၏ ဓာတ်ပုံဖြစ်သည်။ သေချာတာက ကျွန်မ သည်
ဓာတ်ပုံကို အောက်ချမပေးခဲ့ပါ။ သည်တစ်ခါတော့ ကျွန်မ
ကိုယ်တိုင် အံ့ဩသွားရ၏။ အဘွားအိုကိုကြည့်ရင်း လေညင်း
အမှတ်ခြောက်ဟု ကျွန်မ မမြင်တော့ပါ။ ခြောက်သွေ့သွားသော
လေညင်းတွေကိုသာ မြင်နေရသည်ထင်၏။

စိန်မြယ် ကျောက်မျက်ရတနာ မဂ္ဂဇင်း
အမှတ် ၁၁၊ ၁၉၉၄၊ အောက်တိုဘာလ

ဆင်္ဂန်ကတော်

ယနေ့ မန္တလေးစာအုပ်တိုက်

ဆင်ဝန်ကတော်

(၁)

အခု ကျုပ်ပြောမယ့်ကိစ္စက ဝတ္ထုဖြစ်သလား၊ မဖြစ်
သလား ကျုပ်လဲ မသိဘူးနော်။ ဒါ ကြိုပြောထားတာ။
တော်တော်ကြာ ဒါ ဝတ္ထုမှ မဟုတ်ဘဲလို့တော့ မပြောနဲ့။
သည်ကိစ္စက ဖြစ်ခဲ့ ပျက်ခဲ့ပုံချင်းက တစ်နေရာစီမှာ တစ်မျိုးစီ
ဖြစ်ခဲ့၊ ပျက်ခဲ့တာ။ တစ်ခုက ရေထဲမှာဖြစ်တာ။ နောက်
တစ်ခုက ကုန်းပေါ်မှာဖြစ်တာ။ ဒါပေမယ့် ကျုပ်စိတ်ထဲ
အမှတ်ထင်ထင် ရှိခဲ့တာလေးဆိုတော့ ကျုပ် ဒါကိုပဲ သတိ
ရနေမိတယ်။ ပြီးတော့ ခေါင်းထဲ တစ်ခါတစ်ခါ ဝင်လာ
ရင် ဒါကိုပဲ စဉ်းစားနေမိတယ်။ ဘာမှ မဟုတ်ပါဘူး။

တူတာလေးနှစ်ခုပါ။ အဲဒီ တူတာလေးနှစ်ခုက ဘာဖြစ်လို့ လာတူနေတာလဲ။ ကျုပ်က စဉ်းစားနေတာ။

မြစ်ဝကျွန်းပေါ် မြို့တစ်မြို့မှာ ကျုပ် ဟောပြောပွဲ သွားခဲ့ တုန်းက မြင်ခဲ့တာလေး အရင်ပြောမယ်။ မြို့နာမည်လား။ ထားလိုက်စမ်းပါဗျာ။ ဒါက အရေးမကြီးဘူး။ မြစ်ဝကျွန်း ပေါ် မြို့နှစ်မြို့က ဖိတ်တဲ့ပွဲဆိုတော့ တစ်မြို့ပြီးတော့ နောက် တစ်မြို့ ကူးတယ်။ ပထမမြို့က တစ်ရက်ဟောတယ်။ နောက် တစ်မြို့က တစ်ရက်ဟောတယ်ဆိုပါတော့။ သွားဟောကြတာ က ကျုပ်ရယ်၊ ဆရာ ဦးအောင်သင်းရယ်၊ ဆရာမြသန်းတင့် ရယ်ပါ။ ပထမမြို့ကို သွားတော့လဲ ရန်ကုန်က သင်္ဘောစီးရ တာ။ ညနေ ၄ နာရီထွက်တဲ့ သင်္ဘောက မနက် မိုးလင်းတော့ ပထမမြို့ကို ရောက်တယ်။ ထားပါတော့။ အဲဒီည အဲဒီမြို့မှာ ဟောတယ်။ အဲဒီကမှ ဒုတိယမြို့က ကဗျာဆရာတစ်ယောက် (ဝေလဲဝေဖန်ရေးဆရာပါ)က လာကြိုတယ်။

ပဲထောင်လို့ခေါ်တဲ့ စက်တပ်သမ္မန်လေးနဲ့ လာကြိုတာပါ။ ပေါင်းမိုးလေးလဲ ပါတယ်။ လာကြိုတာက နှစ်စီး။ တစ်စီးက မိန်းကလေးတွေပါတော့ သူတို့ပဲထောင်ကို အရင်လွတ်လိုက် တယ်။ ကျန်တဲ့အစီးက ယောက်ျားသားတွေချည်းပဲ။ ပဲထောင် ပေါ်မှာ ဟန်နီကင်ပါတယ်၊ တိုက်ဂါးပါတယ်၊ မန္တလေးရမ် ပါတယ်၊ စားစရာတွေပါတယ်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ဆို တော့လဲ သိတဲ့အတိုင်းပေါ့။ မြစ်ဆိုင်တွေ၊ မြစ်ခွတွေ၊ တစ်ခါတစ်ခါ မြစ်သုံးစင်း လာဆုံတာတွေ တစ်ခါတစ်ခါ

မြစ်လေးစင်း လာဆုံတာတွေရှိတော့ ကျုပ်ကတော့ ဘာ
ဘီယာမှ မသောက်ဘဲကို မူးနေတော့တာ။

ဆရာဦးအောင်သင်းကတော့ ပဲ့ထောင်လေးထဲမှာ ဘာ
အပူအပင်မှမရှိဘူး အိပ်နေလိုက်တာ ဇိမ်ကိုကျလို့။ မြစ်လေ
တဖြူးဖြူးမှာ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်ကြီးကို အိပ်နေလိုက်တာ။
ဆရာမြသန်းတင့်ကလဲ လာကြိုတဲ့ မြို့ခံရဲဘော်တွေနဲ့ စကားတွေ
ကောင်းလို့။ လက်ထဲမှာ ဟန်နီကင်ဘူးလေးကိုင်လို့။ လန့်နေ
တာက ကျုပ်ပဲ။ ကျုပ်က ရေကြောက်တယ်။ ကျုပ်လဲ
မြစ်နား၊ ချောင်းနား နေခဲ့တာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဘယ်ဘဝက
အကြောင်းပါသလဲ မသိဘူး။ ရေမြင်ရင် တော်တော်ကြောက်
တာ၊ အခုဟာကလဲ ကြည့်လေ။ ပဲ့ထောင်သေးသေးလေးထဲ
လူက အများကြီး ဟိုဘက်ဒီဘက် ကျော်ခွနေတဲ့ လူကကျော်
လို့၊ ခွလို့၊ အကြောက်အလန့်မရှိ၊ ကူးချည်သန်းချည် လုပ်တဲ့
လူကလုပ်လို့။ ကျုပ်ကတော့ ပဲ့ထောင်နှုတ်ခမ်း ကိုင်ရင်းက
နှစ်များသွားရင် ဆိုတာပဲ ကျုပ်စဉ်းစားနေတာ၊ မြစ်လေ
တသွေးသွေးမှာ ဇောချွေးပြန်နေတာ ကျုပ်ပဲ။

ချောင်းငယ်လေးတစ်ခု ဖြတ်တော့ နောက်က ပဲ့ကိုင်တဲ့
ချာတိတ်က တစ်နေရာမှာ ခြေချော်ပြီး ရေထဲကျသွားတယ်။
ဒီတော့ အထိန်းအကွပ်မဲ့တဲ့ ပဲ့ထောင်လေးဟာ ဘေးဘက်
လည်ထွက်ပြီး ချောင်းစပ်က ကမူပေါ်အရှိန်နဲ့ ထိုးတက်
သွားလိုက်တာ ကုန်းပေါ် တော်တော် ရောက်သွားတယ်။
ကျုပ်လဲ တော်တော်လန့်သွားတယ်။ ပဲ့ထောင်မောင်းတဲ့
ချာတိတ်က Sorry ဆိုတဲ့ပုံနဲ့ ပြန်တက်လာတယ်။ ကျန်တဲ့မြို့ခံ

နဲ့ ဆရာတွေကလည်း ဘာမှမဖြစ်တဲ့ အနေနဲ့ပုံမှန်အတိုင်းပါပဲ။
စကားတွေပြောလို့၊ ရယ်ကြ၊ မောကြလို့ ကျုပ်ကတော့
တော်တော်ကို လန့်နေတယ်။

‘ကိုလတ် မရောက်သေးဘူးလားဗျ’

ကဗျာဆရာကို မေးတော့ သူကလည်း မသောက်ဘဲနဲ့နီ
နေတဲ့ မျက်နှာနဲ့ ရယ်ကျဲကျဲလုပ်နေတယ်။ နီးသလိုလို၊ မနီး
သလိုလိုပေါ့လေ၊ တစ်နေရာကို ကျော်တော့ မြစ်တွေသုံးလေး
မြစ်လာဆုံတဲ့နေရာကို ပဲ့ထောင်က ကန့်လန့်ဖြတ်မောင်းရမှာ
ရေကရေပြင်ကျယ်ကြီး၊ လေကလည်း တဝှူးဝှူး အော်တိုက်နေ
တယ်။ လှိုင်းတွေကလည်း တော်တော်ကြီး ကြီးနေတယ်။

‘ကိုင်း... . ဖြတ်မယ်နော် သတိနဲ့နေကြပါ’

ပဲ့ထောင်မောင်းတဲ့ချာတိတ်က အော်လဲအော် စက်ရှိုန်ကို
လဲ မြင့်တင်လိုက်ရင်းက မြစ်ပြင်ကျယ်ကြီးဘက်ကို ကန့်လန့်
ဦးတည်လိုက်တယ်။

‘ဘုရား... . ဘုရား’

ကျုပ်လဲ ပဲ့ထောင် နှုတ်ခမ်းတွေကို တအားဆုပ်ကိုင်
ရင်းက မြန်မြန်ရောက်ပါစေလို့ ဆုတောင်းနေတာကလွဲရင်
ဘာတတ်နိုင်မှာတုန်း၊ ကျုပ်စိတ်ထဲ ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ခုလဲ
ချလိုက်တယ်။

‘အပြန်ကျရင် သင်္ဘောလက်မှတ် စီစဉ်ပေးပါ၊ ပဲ့ထောင်
နဲ့တော့ မပြန်ပါရစေနဲ့’လို့ ပြောမယ်ပေါ့လေ။ မပြောလို့
မဖြစ်ဘူး။ မူလအစီအစဉ်က ပထမမြို့ဟော၊ နောက်တစ်ရက်
နေ့လယ် ဒုတိယမြို့ကူး၊ ညဘက်ဟော၊ ည ၁ ချက် ၂ ချက်

လောက် ပြီးတာနဲ့ ပဲ့ထောင်နဲ့ ရန်ကုန်ကိုချက်ချင်း ပြန်
မယ်ဆိုတာကိုး။ ဆရာဦးအောင်သင်းက မိုးလင်းတာနဲ့ ရန်
ကုန်ရောက်ချင်တာ၊ ရန်ကုန်မှာ နေ့လယ်ဘက် သူမရှိရင်မဖြစ်
တဲ့ကိစ္စတွေ ရှိနေတော့ မြို့ခံက ဆရာ့ကိုပို့ပေးပါ့မယ်။ မြို့ခံ
ကဗျာဆရာကိုး။

‘ဟေ့ကောင်ကိုလတ် မင်းကတိအတိုင်းနော် မင်းတို့မြို့မှာ
ညအိပ်လို့ရမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဟောပြောတာနဲ့ ပဲ့ထောင်စီစဉ်
ထား၊ နောက်တစ်နေ့ ငါ့ရန်ကုန်မှာ မရှိလို့ မဖြစ်ဘူး’ ချည်း
ပြောနေတာပဲ၊ ကျုပ်က ကြားကြားနေရတာ ဆိုတော့ ဘာပဲ
ဖြစ်ဖြစ် ကနေ့ည ဟောပြောရင် သည်မြစ်ဆိုင်၊ မြစ်ကျယ်၊ မြစ်
ခွဆုံတွေကြား ညကြီးမင်းကြီး မမြင်မစမ်းနဲ့ ပဲ့ထောင်သေး
သေးကလေးနဲ့ ဖြတ်ရမှာကို ကျုပ်တော်တော် လန့်နေတယ်
ပြောပါတော့။

သည်လို့နဲ့ ဒုတိယမြို့ကို ရောက်တယ်၊ ဟောတယ် ည ၁
ချက်တီးမှာ ဟောပြောပွဲပြီးတယ်၊ တည်းခိုခန်း ပြန်ရောက်
လို့ ညလယ်စာ စားနေတုန်း ကျုပ်ကဆရာမြသန်းတင့်ကိုအရင်
ချော့ရတယ်။

‘ဆရာ၊ ဆရာသင်းက ပြန်မယ်ကြီး လုပ်နေတယ်။ မြစ်တွေ
ကလဲ အမြောတွေအများကြီး ဆရာ၊ ပဲ့ထောင်သမားက မကျွမ်း
ကျင်ရင် ကျွန်တော်တို့ ဒုက္ခရောက်မယ်နော်၊ ပြီးတော့ ည
ဘက်ကြီး ပြန်ရမှာ သည်ခရီးက အန္တရာယ်ရှိတယ်’

ကျုပ်လဲ မတတ်နိုင်ဘူး၊ မျက်နှာလေးငယ်ထားပြီး တော်
တော် ပျော့ပြောင်းတဲ့ လေသံနဲ့ ဆရာ့ကို အကြံပေးသလိုလို၊

အသနားခံသလိုလို၊ လုပ်ရတာပေါ့လေ၊ ဆရာကလဲ ပြန်ချင်ပုံ
ရတယ်၊ ဆရာသင်းကတော့ ပြန်မယ်ကြီးလုပ်နေတယ်။ ပေါင်
မုန့်နဲ့ ငါးသေတ္တာစားလိုက် သူ့ အဝတ်အစားတွေ ထည့်
လိုက်ပေါ့လေ။

‘ဟေ့ကောင် ထည့်တော့လေကွာ၊ ပဲ့ထောင်ရောက်နေပြီ
ကွ။ လုပ်မြန်မြန်’

သည်မှာတင် ဆရာမြသန်းတင့်က ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခု ချ
လိုက်ပုံရတယ်။ ပြီးတော့ ဆရာက သူ့ဟန်အတိုင်း တွေးတွေး
ဆဆ ပြောတယ်။

‘ကိုအောင်သင်း၊ မနက်ဖြန်မှ သင်္ဘောကြီးနဲ့ ပြန်ရအောင်
ဗျာ၊ ညဘက်ဆိုတော့ ပဲ့ထောင်သမားက မကျွမ်းကျင်ရင်
ချောင်းတွေမှား၊ မြစ်တွေမှားရင် ဒီနားတင် လည်နေလိမ့်
မယ်။ ကျွန်တော်တော့ မသွားသင့်ဘူးထင်တယ်။ ဒါက
နော် ကျွန်တော့်သဘောထားပြောတာ၊ ခင်ဗျားမဖြစ်မနေ
ပြန်မယ်ဆိုရင် ပြန်ကြတာပေါ့’

ဆရာသင်းကလဲ ပထမတော့ လက်မခံဘူး၊ နောက်တော့
ဆရာလဲလျှော့ရတာပေါ့၊ ကျုပ်လဲ အဲသည်တော့မှ ပြုံးနိုင်ရယ်
နိုင်တယ်။ ညဘက် နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်နိုင်တယ်ဆိုပါတော့၊
အိပ်မက်ထဲမှာ ကွင်းမေရီ သင်္ဘောကြီးစီးလို့တဲ့၊ အိပ်မက်
တောင် မက်လိုက်သေး။ ဒါနဲ့ နောက်တစ်နေ့ညနေမှာ နှစ်ထပ်
သင်္ဘောကြီးပေါ်ကို ကျုပ်တို့ ရောက်တယ် ဆိုပါတော့လေ။
သင်္ဘောဦးခန်း ကျယ်ကျယ်ကြီးထဲမှာ ဟန်ကိုကျလို့။

(၂)

နေဦး၊ ရှေ့က ကျုပ်ပြောခဲ့တာတွေ ဖြစ်စဉ်တွေ ပြောပြတာ။ သည်သဘောကြီး ဦးခန်းထဲ ဘယ်လို ရောက်လာရတာလဲဆိုတာ ပြောချင်လို့ ပေရည်နေတာ။ ဇာတ်က အခုမှ စမှာ။

ညနေဘက်မှာ သဘောကထွက်မယ်ဆိုတော့ ကျုပ်တို့က ခပ်စောစောကတည်းက သဘောဦးထဲ ရောက်နေရပြီ။ ခုတင်လေးလုံး ပါတယ်။ တစ်ယောက်အိပ် ခုတင်လေးတွေမှာ အိပ်ရာခင်းနဲ့၊ ခေါင်းအုံးနဲ့၊ စောင်နဲ့ အကျခင်းလိုက်လို့၊ အလယ်မှာ စားပွဲကြီးတစ်လုံးရှိတယ်။ စားပွဲပေါ်မှာတော့ စားစရာ သောက်စရာတွေဆိုတာ တံဆိပ်မျိုးစုံပဲ။ ရေခဲတွေ၊ မြေပဲတွေ၊ ဟင်းစုံနဲ့ ထမင်းတွေ၊ အာလူးကြော်တွေ၊ ငါးမုန့်ကြော်တွေ၊ ပုစွန်မုန့်တွေ၊ အသားကင်တွေ၊ ဘီယာကလဲ တံဆိပ်လေးငါးမျိုး၊ ရမ်ကလဲ ပယင်းရောင် တောက်လက်နေ လိုက်တာ လှလို့၊ ပြီးတော့ လိုက်ပို့တဲ့ မြို့ခံ စာပေရဲဘော်တွေ ကလည်း ရန်ကုန်အထိလိုက်မှာ၊ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းမှာ ကားငှားပေးပြီးမှ ပြန်ကြမှာ၊ သဘောပေါ်မှာ စာပေစကားဝိုင်းကလဲ လုပ်ဦးမှာ၊ ကောင်းချက်တော့ ရက်စက်တယ်ဆိုတဲ့ အထဲက ပေါ့လေ။

မြို့ခံ စာပေရဲဘော်တွေကလည်း အခန်းထဲမှာ ပြည့်လို့။ နှုတ်ဆက်ကြ၊ ရယ်မောပျော်ရွှင်ကြ၊ စားစရာတွေ လာပေးကြ၊ လက်ဆောင်တွေ လာမေးကြနဲ့ပေါ့။ တော်တော်လေးကြာ တော့ သင်္ဘောထွက်ဖို့ အချက်ပေးရောဆိုပါတော့။ မြို့ခံ စာပေရဲဘော်တွေအားလုံး ပြန်ဆင်းကုန်ကြတယ်။ လိုက်ပို့ မယ့် ရဲဘော်တချို့နဲ့ ကျုပ်တို့ချည်းကျန်တော့မှ ကျုပ်တို့လည်း ဘီယာဘူး တစ်ဘူးစီဖွင့်ကြတယ်။ ဆုတောင်းကြတယ်။ ပြီးတော့ သောက်ကြတယ်။

အဲဒီမှာတင်၊ အဲဒီမှာတင် အခန်းတံခါးကို ခပ်ပြင်းပြင်း တံခါးခေါက်သံ ပေါ်လာတယ်။ သင်္ဘောစာရေးလေးက ချက်ချင်း တံခါးထဖွင့်ပေးတယ်။ တံခါးဝမှာ အမျိုးသမီး တစ်ယောက်၊ သားသားနားနားပါပဲ။ လှလှပပပါပဲ။ အသက် က ၃၀ ကျော်ရုံပဲရှိမယ်။ လည်ကုတ်ပေါ်ချထားတဲ့ ဆံထုံး ကလေးနဲ့ ဆံပင်ကို နောက်လှန်ဖြိုးထားတယ်။ မျက်နှာ ဝိုင်း ဝိုင်းက ဖြူဖြူဖွေးဖွေးနဲ့ မိတ်ကပ်ပါးပါးကလေး လိမ်း ထားတယ်။ အရပ်က ရှည်သွယ်သွယ်ပါ။ တန်ဖိုးတော်တော် ကြီးမယ့် အင်္ကျီစကို လက်ပြတ်ချုပ်ထားလို့ လက်မောင်း အကျကို ကောင်းကောင်းမြင်ရတယ်။ ဝင်းပြီး သွယ်နေတဲ့ လက်ရဲ့အဖျား လက်ချောင်း ကလေးတွေမှာ လက်သည်း ချွန်ချွန်လေးတွေ၊ လိမ္မော်ရောင် နှုတ်ခမ်းနီ၊ လိမ္မော်ရောင် လက်သည်းဆိုးဆေး၊ လိမ္မော်ရောင်ထဘီနဲ့ အမျိုးသမီးဟာ ညနေထဲမှာ တော်တော်ကို လှနေတယ်ပြောပါတော့။

‘မင်းတို့ ဘယ်လိုလုပ်တာလဲ’

အသံက ကျယ်လောင်တာလဲမဟုတ်၊ တိုးလျော့နေတာလဲ မဟုတ်၊ ကြည်လင်မှုမှာ မာနထည့်ထားတဲ့ အသံမျိုး။

‘ဒါ စာရေးဆရာတွေ မမဟို. . .’ သဘောစာရေးကလဲ သူမ ကို သိပုံပါပဲ။ ရိုရိုသေသေပါပဲ။ ဒါပေမယ့် သူမက အတွင်း ကို တော်တော်လေးရောက်အောင် ဝင်လာတယ်။ ကျုပ်တို့ အားလုံးကို တစ်ယောက်ချင်း ကြည့်တယ်။ ကျုပ်တို့ကို ပေး လိုက်တဲ့ လက်ဆောင်ထုပ်တွေကိုကြည့်တယ်။ စားပွဲပေါ်က ယမကာတွေကိုကြည့်တယ်။

‘မင်းတို့ကွာ ဖုန်းဆက်တာ မပြောဘူးလား’

‘ပြောပါတယ်၊ ပြောပါတယ်၊ ဒါက စာရေးဆရာ ဧည့်သည် တွေဆိုတော့ သဘောဦးခန်း’

‘အခု ငါတို့က ဘာလုပ်ရမှာလဲ’

သည်တော့မှ သဘောစာရေးလေးကလဲ ကမ္ဘာလောက ကြီးထဲမှာ လူတွေဘယ်လိုမှ ခွင့်မလွှတ်နိုင်တဲ့ အပြစ်တစ်ခုကို လုပ်မိတဲ့ လူတစ်ယောက်လို မျက်နှာသေကလေးနဲ့. . .

‘ကျွန်တော်လဲ. . . ကျွန်တော်လဲ’

ဒါပါပဲ၊ သူလဲဒါပဲ ပြောနိုင်တယ်၊ သည်အမျိုးသမီးက ဘာလဲ သာမသိတယ်၊ သဘော စာရေးလေးကတော့ ချွေးပြန် နေတယ်။

‘ဒီမယ် နောက်ဖေး၊ နောက်ဖီသွားချင်ရင် ဒီအထဲလာ မယ်၊ အောက်ထပ်ကို ငါမသွားဘူး’

‘ရပါတယ် မမ၊ ရပါတယ် မမ’

နောက်ဖေး နောက်ဖိဆိုတာက သင်္ဘောဦးခန်းက အိမ်သာ
က သန့်တာကို ဆိုလိုတာပါ။ ပြီးတော့ အမျိုးသမီးက ဘယ်
လိုမှ မတတ်နိုင်တဲ့ပုံစံနဲ့ ဒုတိယအကြိမ် အားလုံးကို ခြုံကြည့်
တယ်။ အဲသည်မျက်လုံးထဲမှာ 'ဒါက ဘာတွေလဲ၊ စာရေး
ဆရာဆိုတာ လောကမှာ ဘယ်လောက် အရေးကြီးလို့လဲ၊
သင်္ဘောဦးခန်း ရလောက်အောင် သူတို့က ဘာတွေအရေး
ကြီးလို့လဲ' ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်တွေပါတယ်ဆိုတာ ကျုပ်သိပါ
တယ်။

ပြီးတော့မှ မျက်စောင်းတစ်ချက်ထိုးတယ်၊ တံခါးကို ဝုန်း
ခနဲပိတ်လိုက်တယ်။ မျက်စောင်း၊ မျက်စောင်း၊ အဲဒီ မျက်
စောင်းကို ကျုပ်မှတ်ထားလိုက်တယ်။ တကယ်၊ တကယ် ဝင်း
ခနဲကို လက်သွားတဲ့ မျက်စောင်းမျိုး။

(၃)

အခုပြောမယ့် အဖြစ်အပျက်ကတော့ မကြာသေးဘူး။
ကျုပ် မန္တလေးကပြန်လာတော့ တွေ့ခဲ့တာ။ အဲသည်နေ့က
ကျုပ် မန္တလေးကထွက်တဲ့ ၅:၃၀ ရထားနဲ့ ပြန်ခဲ့တယ်။ ရထား
က ဝင်ချိန်သာ မမှန်ရင်ရှိမယ်၊ ထွက်ချိန်ကတော့ မှန်ရှာပါ
တယ်။ ၅:၃၀ ရထားထွက်တယ်။ တွဲပေါ်မှာလဲ ကိုယ့်ကိစ္စနဲ့
ကိုယ်ဆိုတော့ ပထမတော့ ဘာမှ သတိမထားမိဘူး။ ဒါပေ

မယ့် လူသုံးယောက် ကျုပ် သတိထားမိသွားတယ်။ အဲ့သည် လူသုံးယောက်ထဲမှာ တစ်ယောက်က အသက် တော်တော် ကြီးပြီ။ ဘောင်းဘီရှည်နဲ့၊ အသားမည်းမည်း၊ ပိန်ပိန်ရှည်ရှည် နဲ့ ခေါင်းက ခေါင်းတုံးဆံတောက် ပါးပါးလေး ညှပ်လိုက်လို့၊ ကျုပ်ရှေ့က ခုံဘေးမှာ မတ်တတ်ရပ်နေတာ။ သူ့နောက်မှာ အသားမည်းမည်း နက်ကျောကျော လူငယ်နှစ်ယောက်လဲ ရှိတယ်။ ကျုပ်ရှေ့ကခုံကလဲ နှစ်ယောက်တွဲ ဆိုဖာခုံပါပဲ။ ဒါ ပေမယ့် အသက်ကြီးကြီး ပိန်ပိန်ပုဂ္ဂိုလ်က မထိုင်ဘူး၊ မတ်တတ် ရပ်ရင်းက ခုံကိုကြည့်နေတာ။ ပြီးတော့မှ ဆိုဖာပေါ် ခင်း ထားတဲ့ ပိတ်စစိမ်းစိမ်းကို သေသေသပ်သပ်ဖြစ်အောင် လက်နဲ့ ဖိဖိချတယ်။ ပိတ်စ စောင်းနေသလားကြည့်တယ်။ တည့်ပြီ ဆိုတော့မှ ဆိုဖာကျောမိုပေါ်က MR လို့ ရေးထားတဲ့ နောက် မှီ စာကို သပ်ရပ်သွားအောင် ညှိတယ်။

ပထမတော့ ကျုပ် သတိမထားမိဘူး။ ရထားက မန္တလေး က ထွက်လာတာပဲ ကြာလှပြီ။ သည်ဆရာသမားက တစ်ချက် မထိုင်သေးဘူး။ ဆိုဖာကိုကြည့်လိုက်၊ ပိတ်စတွေကို လက်နဲ့ မီးပူတိုက်သလိုလုပ်လိုက်၊ ဆိုဖာနောက်မှီစကို ဆွဲဆန့်လိုက် လုပ်နေတာ ဘာလုပ်နေတာလဲပေါ့လေ။ နောက်မှ သူ့နောက် က လူငယ်မည်းမည်းလေးနှစ်ယောက်ကို ‘သေသေချာချာ ကြည့် မတွန့်စေနဲ့၊ သာစည်ကျရင် ဆင်းကူနော်၊ နေဦး ပြတင်းပေါက်တွေကို ကြည့်စမ်း၊ ဖုန်တွေရှိသလားလို့၊ ပြီး တော့ တံခါးလျက်ကျရဲ့လား၊ ဆွဲကြည့်စမ်း၊ ဝုန်းဆို ပြုတ်ကျ ရင် မင်းတို့လဲ နာပြီမှတ်’ သည်တော့မှ ကျုပ်လဲ သဘော

ပေါက်တယ်။ သာစည်ဘူတာကျမှ တက်လာမယ့် လူနှစ်
ယောက်အတွက် မန္တလေးကတည်းက သည်လူတွေက ကြိုတင်
ပြင်ဆင်ရတဲ့ လူတွေပေါ့လေ။ ဒါဖြင့် ဒီလူသုံးယောက်က
ဘယ်မလဲထိုင်ခုံ၊ အထူးတန်းတွဲတွေမှာ လူပိုပါလို့ မရဘဲနဲ့
သူတို့သုံးယောက်က ဘယ်လိုပါလာရတာလဲ၊ ကျုပ်မသိဘူး
လေ။ ကျုပ်က တွေ့တာပြောရတာကိုး။

ထားပါတော့။ သာစည်ရောက်ရော။ အမျိုးသမီး နှစ်
ယောက် တက်လာတယ်။ မည်းမည်းပိန်ပိန် အသက်ကြီးကြီး
ဆရာဆိုတာ ပျာလို့။ လူငယ်နှစ်ယောက်က ခရီးဆောင်အိတ်
ကြီး၊ ထမင်းချိုင့်ခြင်း၊ တခြား ကုန်စိမ်းတွေပါတဲ့ ခြင်းကြီး
နှစ်ခြင်းကို ဆွဲတင်တယ်။ တချို့ကို စင်ပေါ် တင်တယ်။
တချို့ကို လူသွားလမ်းပေါ်မှာ ချထားတယ်။

“မမ အဆင်ပြေရဲ့လား၊ ပြတင်းပေါက်နားက ထိုင်ပါ
လား၊ လေလေးက အေးတယ်၊ အမူးအမော် ကောင်းတာ
ပေါ့’

အသက်ကြီးကြီးဆရာက သူ့သမီးလောက် အမျိုးသမီးကို
မမခေါ်ပြီး ပြောနေတာ ကျုပ်ရော ရထားတွဲပေါ်က လူတွေ
ပါ ကြားတော့၊ ဟ. ဘာလဲဟပေါ့လေ။ တစ်ခုခုတော့ မှား
နေပြီပေါ့လေ။ အမျိုးသမီးကတော့ ခပ်တည်တည်ပဲ။ သူ့
ဘေးက အမျိုးသမီးဆီက သူ့ပိုက်ဆံအိတ်ကို လှမ်းယူရင်း-

‘အိပ်ငိုက်မနေနဲ့နော်၊ ခြင်းတွေလဲ ကြည့်ဦး’လို့ ပြော
တာ ကျုပ်ကြားတယ်။ နောက်မှာက ကျုပ်တို့ခုံကိုး။ ဒါပေ

မယ့် ဘာပြောလို့ရမှာတုန်း။ သူက သူ့လူ သူပြောနေတာ မဟုတ်လား။

‘ကိုင်း. . . ရပြီ၊ ခပ်ဝေးဝေးမှာ သွားနေကြတော့၊ ကျွန်မ လိုရင်ပြောမယ်’

‘ဟုတ်ကဲ့ မမ၊ ကျွန်တော်တို့ ဟိုဘက်အိမ်သာဝက နေရာ လေးမှာ ရှိနေမှာပါ။ လိုရင်ခေါ်ပါ’

အမျိုးသမီးက ဘာမှ ပြန်ပြောမနေပါဘူး။ ပြတင်းဝက နေ ဘူတာထဲ ဈေးရောင်းနေတဲ့ ဈေးသည်တွေကိုပဲ ကြည့် နေတယ်။ ခဏနေတော့ အသက်ကြီးကြီး ဆရာကြီး ပြန်လာ တယ်။

“မမ ဆွဲကြိုး ဝရူစိုက်နော်၊ ဘူတာတွေက မလွယ်ဘူး’

ကျုပ်လဲ ရယ်ချင်သွားတယ်။ ဒါပေမယ့် ရထားလဲ ထွက် ရော မရယ်နိုင်တော့ဘူး။ ဘယ်ကပက်လိုက်မှန်းမသိတဲ့ ရေတွေ က တွဲထဲကို ဝုန်းခနဲ ရောက်လာတယ်။ ဒါကလဲ သင်္ကြန်နား နီးရင် ထုံးစံကိုး။ ဘယ်သူမှ ဘာမှ မပြောကြပါဘူး။ ဒါပေ မယ့် အမျိုးသမီးက ဝုန်းဆို မတ်တတ်ရပ်ပြီး ပြတင်းဝက လိုက်ကြည့်တယ်။ မျက်နှာနဲ့ အဝတ်အစားတွေမှာ ရေတွေ စိုရွဲနေတာကို တစ်တွဲလုံးကလည်း မြင်လိုက်တယ်။ သည်မှာတင် အသက်ကြီးကြီး ဆရာကြီးနဲ့ သူ့လူနှစ်ယောက် ရောက်လာ ပါတယ်။

‘လူတွေက ခက်တာပဲ၊ သင်္ကြန် ဘယ်ဆီနေမှန်းတောင် မသိဘူး၊ ရေတွေပက်နေကြပြီ၊ မမ အဝတ်လဲလိုက်ပါလား၊ အအေးပတ်နေပါ့မယ်၊ ပြီးရင် ဖယ်ဦး၊ ပိတ်စတွေလဲရအောင်’

တစ်တွဲလုံးကတော့ ပြုံးစိစိပေါ့လေ၊ သည်မှာတင် အမျိုးသမီး
က ဒေါသပူန့်ထတော့တာပါပဲ။

‘လူမသိလိုက်လို့ပေါ့၊ နို့မို့ရင် ဘယ်လွယ်မလဲ’

သူ့ဘေးကအမျိုးသမီးကလည်း ဘာလုပ်လို့ လုပ်ရမှန်းမသိ။
ဘေးက ယောက်ျားသုံးယောက်ကလည်း အဝတ်အစားပဲ ဝိုင်း
ချွတ်ပေးရတော့မလိုလို၊ ရေပဲသုတ်ပေးရတော့ မလိုလိုကိုး။
အဲသည်မှာတင် အမျိုးသမီးက ပြုံးနေကြတဲ့ တစ်တွဲလုံးက လူ
တွေကို မျက်စောင်းတစ်ချက် ထိုးတယ်။ အဲသည်မျက်စောင်း
ထဲမှာ ဘာတွေပါသလဲဆိုတာကို ကျုပ်သိပါတယ်။

(၄)

ဒါပါပဲ။ ကျုပ်ပြောချင်တာ ဒါပါပဲ။ တစ်ခုက ရေထဲမှာ
မြင်ခဲ့ရတာ။ တစ်ခုက ကုန်းပေါ်မှာ မြင်ခဲ့ရတာ။ ကာလ ချင်း
ကလည်း ကွာတယ်။ နေရာချင်းကလည်း ကွာတယ်။ ပယောဂ
ချင်းကလည်း ကွာတယ်။ ဒါပေမယ့် သည်မိန်းမနှစ်ယောက်
ထိုးလိုက်တဲ့ မျက်စောင်းချင်းက သွားတူနေတယ်။ မထူးဆန်းဘူး
လား။ ကျုပ်မသိတာက သူတို့ သည်မျက်စောင်းထိုးနည်း
ဘယ်ကရတာလဲ။ တစ်ဆရာတည်းက သင်ပေးလိုက်သလို
တူနေအောင် ဘယ်မှာ မျက်စောင်းထိုးနည်း သင်လာကြတာလဲ။
ပြီးတော့ သူတို့မျက်စောင်းထဲမှာပါတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ချင်းကကော

ဘာလို့ လာတူနေရတာလဲ။ ကျုပ်ပြောထားတယ်နော်။ ဒါဟာ
ဝတ္ထုဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်မယ်လို့။ ကျုပ်မြင်ခဲ့တာ ကျုပ်ပြောတာ၊
ကျုပ်ခံစားရတာ ကျုပ်ပြောတာ။

စတိုင်သစ် မဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၉၅၊ စက်တင်ဘာလ

သော့ခလောက်ကလေး

ယနေ့ မန္တလေးစာအုပ်တိုက်

သော့ခလောက်ကလေး

(၁)

တစ်ချိုးကွေ့ တက်ရသော အရောင်တင်ဆီသုတ် လှေကားကို တစ်ထစ်ချင်း နင်းတက်ရင်း လက်ထဲက သော့တံကလေးကို သေချာသွားအောင် သူကြည့်သည်။ နံပါတ် ၁၀၊ ကော်ပြားစိမ်းစိမ်းကလေးပေါ်မှာ အင်္ဂလိပ်ဂဏန်းနံပါတ် ၁၀ ကို ရေးထားသည်။ သူသည် တည်းခိုခန်းလေးမှာ တည်းတော့ အကြိမ်အားဖြင့် ဆဋ္ဌမလား၊ သတ္တမလား မမှတ်မိတော့ပါ။ အဋ္ဌမလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်နိုင်သည်။ ကြာပြီ မန္တလေးကို သူ ရောက်လာသည့်အခါတိုင်း သည်မှာ တည်းတတ်နေပြီ။ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် လုံးဝ ခင်မင်ခြင်း 'မရှိ

သော သူစိမ်းတွေချည်းစုကာ စည်ကားနေရသော တည်းခိုခန်း ဆိုသည်ကို သူ့ အရင်က ခံစားနွေးထွေးလို့ မရပါ။ ဘယ်လိုများ နေကြပါလိမ့် ဆိုသော အတွေးက သူ့မှာ ပုစ္ဆာဖြစ်နေတတ်သည်။ နောက်တော့လည်း လမ်း ၈၀ ပေါ်က 'ချမ်းသာခြင်း'လို့ အဓိပ္ပာယ်ရသော သည်နေရာလေးကို ကိုရွှေမိုးက ပို့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အဲဒါ ဘယ် တုန်းကလဲ သူ မမှတ်မိတော့ပါ။

‘ဒါ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း စာရေးဆရာ၊ သူ ဒီမှာ တည်းလိမ့်မယ်’

ကိုရွှေမိုးက မိတ်ဆက် ပေးသည့်အခါ (Reception Counter) ထိုင်နေသော အသက်ကြီးကြီး လူတစ်ဦးက သူ့ကို မျက်လုံးတစ်ချက် လှန်ကြည့်သည်။ မှတ်ပုံတင်တောင်းသည်။ နေ့တွက်နှင့် ကျသင့်ငွေတောင်းသည်။ ပြီးတော့ သူ့ကို ခပ်ခြောက်ခြောက် ခံစားမှုမျိုး ပါသော မျက်လုံးတွေနဲ့ သေ့နှစ်ချောင်းပါသော သေ့တွဲတစ်တွဲပေးသည်။

‘အပေါ်မှာ နံပါတိုး’

စကားကလည်း ဒါပဲဖြစ်သည်။ သူ ဒါကိုပဲ စိတ်ပျက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ မတတ်နိုင်ပါ။ သူ လှေကားပေါ်က တက်လာရင်း အခန်းဝတွေမှာ ရေးထားသော အင်္ဂလိပ်ဂဏန်းကို သူရှာသည်။ သည်လို့နှင့် ညဘက် သူ ကျောလေး ခင်းရ ပြီးရော သဘောထားခဲ့သော သည်တည်းခိုခန်းလေးကို သူ စတင်ထိတွေ့ရသည် ဆိုပါတော့။ ခုတော့ အကြိမ် တော်တော် များများ တည်းခိုခဲ့ဖူးပြီ။ သည်တည်းခိုခန်းကလေးကို သူ

သံယောဇဉ် ဖြစ်နေပြီ။ တည်းခိုခန်းကလေးကလည်း သူ့ရောက်
လာသည့်အခါ ပျော်ရွှင်နေဟန် ရှိသည်။ ကနေ့လည်း သူ
ရောက်ခဲ့ပြန်သည်။

‘လေးလေး. . . အခန်းရှိသေးတယ်နော်’

‘ဟော. . . စာရေးဆရာ ရှိပါတယ်ဗျာ၊ နေဦး နံပါတ် ၁၀
ယူ၊ လှေကားနဲ့ နီးတယ်၊ ပြီးတော့ ပြင်ပြီးသား’

သူက ပိုက်ဆံရှင်းမယ် လုပ်တော့ နောက်မှ ရှင်းပါဆိုသည့်
သဘော၊ အပေါ်ကိုသာ လက်ညှိုးထိုးပြသည်။ သူ့ လက်ဆွဲ
အိတ်ကို ကောက်ကိုင်ကာ သူ လှေကားက တက်လာခဲ့သည်။

‘ဘယ်နှရက် တည်းမှလဲ စာရေးဆရာ’

‘အရက်နှစ်ဆယ်’

‘အရက်နှစ်ဆယ်တောင်လား’

စကားတွေက နောက်မှာ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ သူ့ အခန်းဝ
မှာ လက်ဆွဲအိတ်ကို ချကာ သော့ပေါက်ထဲကို သော့တံထိုး
ထည့်သည်။ ကလစ်ခနဲမြည်ကာ ပွင့်သွား၏။ မပြီးသေးပါ။
သော့ခလောက်ကလေး၊ ကြေးဝါရောင် သော့ခလောက်ကလေး
တစ်လုံးကျန်သေးသည်။ နောက်ထပ် သော့တံသေးသေး
ကလေးတစ်ချောင်းနှင့် သူဖွင့်လိုက်သည်။ အလိုက်သင့်ပါပဲ။
ကြေးသော့ကလေးက လှိုက်လှဲစွာ ကြိုဆိုပါတယ် ဆိုသည့်
သဘောပါပဲ။ ချောက်ခနဲ ပွင့်သွားသည်။ သူ အားရ ဝမ်း
သာ တံခါးချက်ကို တွန်းဝင်လိုက်သည်။ လက်ဆွဲအိတ်ကို
ကြမ်းပြင်မှာ ချလိုက်ကာ အိပ်ရာပေါ်မှာ သူ ပက်လက်လှဲ
လိုက်သည်။

‘တကယ်ကိုပါပဲ၊ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ကြိုဆိုပါတယ်ခင်ဗျာ’
သူ တအံ့တဩကြည့်လိုက်တော့ ခါတိုင်းလိုပါပဲ။ အခန်း
ထဲမှာ ဘယ်သူမှမရှိ။ ထွေးခံတစ်လုံးရှိသည်။ စားပွဲလတ်လတ်
တစ်လုံးရှိသည်။ ပန်ကာ (မျက်နှာကျက်ပန်ကာ) တစ်လုံးက
လည်း ကြွေတင်းတင်းနှင့် ရပ်နေသည်။ ပြီးတော့ အင်္ကျီချိတ်
သည့် ချိတ်ကလေးရှိသည်။ မှန်တစ်ချပ်လည်း ရှိရဦးမှာပေါ့။
ဟုတ်ပါ။ မှန်တစ်ချပ်ကလည်း နံရံမှာ ခါတိုင်းလိုပါပဲ။ ဘယ်
သူ နှုတ်ဆက်လိုက်တာလဲ...။

‘ကျွန်တော်ပါ။ သော့ခလောက်ကလေးပါ’
စားပွဲပေါ်မှာ သူတင်ထားခဲ့သော ကြေးဝါရောင် သော့
ခလောက်ကလေးက နှုတ်ဆက်နေခြင်း ဖြစ်လေသည်။ သူ
အားပါးတရ ပြုံးလိုက်သည်။

‘Thank you very much’

(၂)

သည်တည်းခိုခန်းလေးကို သူ နှစ်ခြိုက်ရခြင်း တော်တော်
များများထဲမှာ ပထမဆုံး နှစ်ခြိုက်မှုက တည်းခိုခန်းကလေး
၏ အမည်ကိုဖြစ်သည်။ ချမ်းသာခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရသော
ပါဠိသက် ဝေါဟာရကို ဖြစ်သည်။ နောက်တစ်ခုက သန့်ရှင်း
သန့်ရပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အိပ်ရာခင်းလေးတွေက စိမ်းဖန့်ဖန့်

သန့်ရှင်း တောက်လက်နေတတ်သည်။ ခေါင်းအုံးပေါ်မှာ တည်းခိုခန်းနာမည်ကို စက်ပန်းထိုးထားသည်။

အိပ်ရာခင်းစ စိမ်းဖန့်ဖန့်အရောင်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ရှိသော စိမ်းဖန့်ဖန့်ဆေးရောင်သုတ်ထားတာကိုလည်း သူ နှစ်သက်သည်။ သူ နည်းနည်းလေးစိတ်ပျက်တာတစ်ခုကတော့ ပျော့ပါးသော ခေါင်းအုံးဖြစ်သည်။ ဒါလည်း ကိစ္စတော့မရှိ။ သူဘယ်တော့မှ မခြုံတတ်သော စောင်အထူကြီး တစ်ထည် ရှိနေတာကို သူ့ခေါင်းအုံးအောက် ဖိလိုက်ရုံပဲပေါ့။ အတန် ငယ်ထူသော မွေ့ရာက သူ့တစ်ကိုယ်လုံးကို ခပ်နက်နက် ကလေး ကျွံဝင်နေလေသည်။

ပြတင်းပေါက်တွေကို ဆေးဖြူတွေ ဖွေးအောင်သုတ်ထား သော ခြင်္လုံဆန်ကာကြောင့် ခြင်တစ်ကောင်တစ်မြီးမှ မဝင် နိုင်တာကိုလည်း သူ ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ သူ အနှစ်သက်ဆုံး ကတော့ ရှုပ်ရှုပ်ရှက်ရှက် မရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်က သူယူ လာခဲ့သော ထန်းဖူးလက်ဆွဲခြင်းထဲက ကက်ဆက် တိတ်ခွေ တွေကို ထုတ်ကာ စားပွဲပေါ်တင်သည်။ ပြီးတော့ ဓာတ်ခဲတွေ၊ မီးခြစ်ကလေးတစ်လုံး၊ စီးကရက်ဘူး၊ မုတ်ဆိတ်ရိတ်ကိရိယာ နှင့် ဓားလေးချောင်း၊ သွားတိုက်ဆေးနှင့် သွားပွတ်တံ၊ နောက်သူ diary၊ သူဖတ်ဖို့ ယူလာသော စာအုပ်တချို့၊ စာရွက် ညှပ်သည့် ကလစ်ဘုတ်တစ်ချပ်၊ စာရေးစက္ကူတော်တော်များ များနှင့် သကြားလုံးတစ်ထုပ် သူ စီကာရီကာ တင်သည်။

ပြီးတော့ အောက်ထပ်ကို ဆင်းကာ ပထမ ၁၀ ရက်စာ ငွေ ၁၅၀ဝိ ချေသည်။ သူ့မှတ်ပုံတင်ပေးခဲ့သည်။ ရေအေး

အေး နှစ်ဘူး ယူလာခဲ့သည်။ ရေအေးအေးကို တစ်ဝက် ကျိုးကျသွားအောင် သူ သောက်လိုက်သည်။ ပြီးတော့ ခုတင် ပေါ် ခဏလေး လဲကာ ကက်ဆက်ကလေးကို ဖွင့်လိုက်သည်။ ဆရာမြို့မငြိမ်းရဲ့ သီချင်းတွေထဲက တစ်ပုဒ်။ သူ့မျက်လုံးတွေ ကို မှိတ်လိုက်သည်။ အိပ်လိုက်တာ မဟုတ်ပါ။ သူ သီချင်း နားထောင်ရင်း မှေးနေတာ ဖြစ်သည်။

သူ ရေချိုးမည်။ သွားတိုက်မည်။ ပြီးလျှင် မန္တလေး ရောက်တိုင်း ပြုနေကျ ဂါရဝ အမေ့ကို သွားကန်တော့မည်။ သူ လဲနေရာက ထလိုက်သည်။ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ထလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

(၃)

သူဖျတ်ခနဲ လန့်နိုးတော့ အောက်ထပ်မှ TV ဖွင့်သံတွေ နားထဲပလုံးပထွေးဝင်လာသည်။ ဘီယာကြော်ငြာတစ်ခုက အသံ တွေမှန်း ကြော်ငြာတွေနှင့် ရင်းနှီးနေသော သူကသိပါသည်။ သူ့တစ်ကိုယ်လုံး ချွေးတွေ ရွဲနှစ်နေသည်။ ပြီးတော့ သူ့ တစ်ကိုယ်လုံး ပူလောင်နေသည်။ ပန်ကာမှ မဖွင့်မီတာ သူ အမှောင်ထဲမှာ ထလိုက်သည်။ ဘေးခန်းတွေက မီးရောင် ခပ်ပါးပါးက သူ့အခန်းထဲမှာ ရှိနေတော့ သူ အရာအားလုံး ကို ကောင်းကောင်း မြင်နေရသည်။ သူ မီးခလုတ်ရှိရာ ခုတင်

ခြေရင်းကို သွားဖို့ပြင်လိုက်တော့ စကားသံ ခပ်စူးစူးကလေး
က သူ့ကို နှုတ်ဆက်သည်။

‘နိုးပြီလား၊ ခင်ဗျား လူမပြောနဲ့ ကျွန်တော် သော့ခ
လောက်တောင် ပူတာ မနေနိုင်ဘူး၊ ပန်ကာလား မဖွင့်နဲ့
တော့ လည်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ မီးကြီးလာမှဖွင့်’

‘ဘာလဲ မီးကြီးဆိုတာ’

‘ဟား. . စိတ်ဓာတ်ပါပဲကလား၊ မီးကြီးဆိုတာ လျှပ်စစ်က
လွှတ်တဲ့ မီးကို ပြောတာ၊ အခုက တည်းခိုခန်းက ဂျင်နရေ
တာနဲ့ မောင်းတဲ့ လျှပ်စစ်၊ ဒါက မီးကလေးပေါ့ဗျာ’

‘မီးကလေးက ပန်ကာမလည်ဘူးလား’

‘မလည်ဘူး၊ မီးပဲ လင်းအောင်ပေးနိုင်တာ’

‘ဒီအခန်းက မီးလဲ မလင်းပါလား’

‘စတာတာ အားနည်းလို့ပါ၊ မီးကြီးလာရင် လင်းတယ်’

သူ စိတ်ပျက်လက်ပျက် ထိုင်ချလိုက်သည်။ အမှောင် ခပ်
ပါးပါးထဲမှာ သူတစ်ယောက်တည်း။ အင်မတန် ကျဉ်း
မြောင်းသည့် မန္တလေးမြို့က အခန်းတစ်ခန်းထဲမှာ သူ ရှိနေ
သည် ဆိုတာကို သူ ပထမဦးဆုံး သတိပြုမိသွားတော့ သူ
အားငယ်သွားသည်။ အမေ့ကို သွားကန်တော့တုန်းကတော့
အမေက မင်း အေးအေးဆေးဆေး ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း
တောင်လေးလုံးမှာ သွားတည်းပါလားဟု အကြံပေးသည်။
ဒါပေမယ့် သူ့ကိုစွဲတွေက မြို့ထဲမှာ လုပ်ရမယ့် အလုပ်တွေ
ဖြစ်နေသည်။ ပြေးလိုက်လွှားလိုက်၊ ပြီးရင် ခဏလေးပြန်လာ
လိုက်၊ လဲလိုက်၊ နားလိုက်။ တောင်လေးလုံးဆိုတော့ အမရ

ပူရမှာ၊ တော်တော်ဝေးသည်။ ၆ မိုင်လောက် ဝေးသည်။ သွားချည်ပြန်ချည် သူ လုပ်လို့ရမှာ မဟုတ်။ ခဏကလေး အားတုန်း ပြန်နားချင်လို့ မရနိုင်။ ဒါပေမယ့် အလုပ်ကိစ္စ တွေပြီးလျှင် ဘုန်းဘုန်းကျောင်းမှာ သူ တစ်ပတ်လောက် နေမည်စိတ်ကူးထားသည်။ သူ ရန်ကုန်ကထွက်လာတော့ ဘုန်း ဘုန်းကို ရန်ကုန်မှာ ဖူးရသည်။

‘ခင်ဗျား ကျောင်းမှာတည်းနော်၊ ခက်မောင်ရှိတယ်၊ သူနဲ့ နေ၊ စာရေးဖို့ တိုက်ကျောင်းလေးမှာ သူ စီစဉ်ပေးလိမ့်မယ်၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းကထမင်း စားတတ်တယ် မဟုတ်လား’

‘တင်ပါ့ဘုရား’

တင်ပါ့ဘုရားလို့သာ သူပြန်လျှောက်ခဲ့သော်လည်း တကယ် က ကျောင်းကို မသွားတော့ပါ။ အမှောင်ထဲမှာ သူ အိုက်စပ် အိုက်လောင် ဖြစ်နေတာကို သော့ခလောက်ကလေးက သနား နေဟန် တူလေသည်။

‘ဒီမှာ တည်းခိုခန်းရွှေမှာ ထိုင်ခုံရှည်လေးတွေ ရှိတယ်၊ သွားထိုင်ပါလား၊ ခင်ဗျားက မေလထဲ မန္တလေးလာတာကိုး ဗျ၊ သွားထိုင်လိုက်ပါဗျာ၊ ခင်ဗျားကြည့်ရတာ စိတ်ညစ်လိုက် တာ၊ နေဦး၊ ပိုက်ဆံထည့်သွားဦး၊ မြောက်ဘက် နည်းနည်း လျှောက်လိုက်ရင် ရွှေနိုင်ငံဆိုတဲ့ အအေးဆိုင် တွေ့လိမ့်မယ်၊ အအေးလေးတစ်ခွက်လောက် သောက်လိုက်ပေါ့နော်’

Good Idea သူ ဝမ်းသာသွားသည်။ သော့ခလောက်က လေးကို ကျေးဇူးတင်သွားသည်။

‘ဟား. . . မင်းက တော်တော်ဟုတ်ပါလား၊ ငါ့ကောင်ရ၊ မင်းက ရွှေနိုင်ငံရောက်ဖူးလို့လား’

‘ဟင့်အင်း. . မရောက်ထူးပါဘူး၊ ဒါပေမယ့်ဗျာ သည်အခန်း ထဲမှာ လူတော်တော်များများ တည်းခဲဖူးတယ်ဆိုတော့ ခင် ဗျား မေ့နေတယ်ထင်တယ်၊ ကြားနေရတာပေါ့ဗျာ’

‘ဒါဖြင့် သွားလိုက်ဦးမယ်၊ ကျေးဇူးပါကွာ’

‘နေဦး၊ မီးခလုတ်ကိုဖွင့်ခဲ့၊ ဒါမှ မီးကြီးလာရင် မီးလာ မှာ၊ ဒါမှ ခင်ဗျား စာဖတ်ရမှာ၊ ပြီးတော့ ခင်ဗျား စာရေး ဦးမှာ မဟုတ်လား၊ ပြီးရင် ကက်ဆက်ဘူးလေးပေါ်က ဓာတ်ပုံ ကလေးကို ခင်ဗျားကြည့်ဦးမှာ မဟုတ်လား. . . ’

‘မင်းက တော်တော်တောင် သိနေပါကောလား’

‘ခင်ဗျားရောက်တာ သုံးရက်ရှိပြီလေ၊ ခင်ဗျားကို ကျုပ် ကြည့်နေတာ၊ ခင်ဗျား ဒါပဲလုပ်နေတာပဲ မဟုတ်လား’

သူထွက်လာခဲ့တော့ အောက်ထပ်မှာ လူတော်တော်များ များ T.V ကြည့်နေကြသည်။ သူမမြင်ဘူးသော၊ သူနှင့် မရင်းနှီးသော လူတွေကို သူ ဖျတ်ခနဲပဲ လှေကားထစ်တွေက ဆင်းရင်း ကြည့်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အသားတွေ ဖြူဖွေးနေ သော ဧည့်သည်တွေက စိတ်မပါဘဲ လာကြည့်နေခြင်း ဖြစ် ကြောင်း သိသာလှသည်။ တချို့က စကားတွေ ကျယ်ကျယ် လောင်လောင်ကြီး ပြောနေသည်။ တချို့က လှေကားက ဆင်းလာသော သူ့ကို အကဲခတ်နေကြသည်။ အားလုံးကို ချန်ရစ်ကာ သူထွက်လာခဲ့သည်။ အပြင်ဘက်မှာ မန္တလေးလေက

၁၆၄ နေဝင်းမြင့်

သူ့ကို တော်တော်အေးမြသွားအောင် ပွတ်သပ်ပေးနေသည်
လေ။

သူ ခုံတန်းလျားကိုကျော်ကာ ရွှေနိုင်ငံကို လျှောက်လာခဲ့
သည်။ သူ 7up သောက်ရမည်။

(၄)

မိုးလင်းတာနဲ့ ရေအိမ်မှာ လူမတိုးရဘဲ ရေချိုးခန်းမှာ လူ
တိုးနေရတတ်သည်။ အမျိုးသားရေချိုးခန်းက တစ်ခန်းတည်း
ရှိသည်။ ပြီးတော့ ရှေ့ကနှစ်ယောက်လောက်ချိုးပြီးသွားလျှင်
ရေချိုးခန်းထဲမှာရေတွေ တင်ကျန်နေတတ်တာက ဆိုးသည်။
သွားပွတ်တံလေးကို ကိုင်ရင်း ရေချိုးခန်းဝမှာ မတ်တပ်ရပ်
နေသော သူ့ကို အားလုံးက နှုတ်ဆက်ကြသည်။ သူသတိ
ထားမိသလောက် ဒီတည်းခိုခန်းကလေးမှာ မြန်မာ တော်
တော်ရှားသည်။

‘Good morning’

‘Good morning’

မိန်းကလေးဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားလေးဖြစ်စေ၊ ငယ်သည်
ဖြစ်စေ၊ ကြီးသည်ဖြစ်စေ ရေချိုးခန်းဝမှာ ဒါမှမဟုတ် ရေ
အိမ်ဝမှာ တွေ့လျှင် ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် နှုတ်ဆက်နေကြတာပါပဲ။
ကျန်သည့် အချိန်တွေမှာတော့ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်

ဘယ်နားမှာတွေ့တွေ့ စကားမပြောကြတာကိုလည်း သူ စဉ်းစားလို့မရ။

ရေချိုးပြီးလျှင် စားရမည့် နံနက်စာကို သူ ကြိုတင် တွေးထားလေ့ မရှိပါ။ တစ်ခါတစ်ခါ မြောက်ဘက်ဝေးဝေးက ‘ရှိန်ကြီး’ ကဖေးကိုသွားချင်သွားသည်။ မန္တလေးလက်ဖက်ရည် ဖန်ခါးခါးကို ကြာတော့ သူ သောက်တတ်သွားသည် ဆိုရမည်။ တစ်ခါတစ်ခါတော့ ‘ဖူးလိုက်’ကို သူရောက်သွားတတ်သည်။ နံနက်စောစော ဘာမှမစားခင် သူ juice တစ်ခွု သောက်တာ အကျင့်ပါနေပြီ။ ပြီးလျှင် ရှမ်းတို့ဟူးတစ်ပွဲလောက် ဒါမှ မဟုတ်က (casablanca) လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကလေးမှာ သောက်ချင်သောက်။ ဒါမှမဟုတ် စံတော်သစ်ကော်ပြန်ဆိုင်ကလေးက coffee mix ကို သူသွားသောက်သည်။ တစ်ခါတစ်ခါတော့ ခပ်ဝေးဝေးက လမ်းတွေ ကျော်ကာ ပန်းချစ်သူကို သူရောက်သွားတတ်သည်။ သူ့ဝတ္ထုတိုတွေ ဖတ်ကာ သူ့ကိုသိနေသော လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကလေးကပိုက်ဆံမယူသည့်အခါ နောက်တစ်ခေါက်သွားဖို့ ခက်နေတာလည်း ကြုံရဖူးသည်။ တချို့ မနက်ခင်းတွေမှာတော့ ‘ပန်းနဒီ’မှာ တည်းခိုနေသော ဆရာမောင်သာရဆီက ဖုန်းလာတတ်သည်။

‘ဟေ့ကောင် ပန်းသခင်ကို လာခဲ့ကွာ၊ လက်ဖက်ရည်သောက်ရအောင်၊ ကိုချစ်လဲ လာလိမ့်မယ်၊ ကိုရွှေမိုးလဲ လာလိမ့်မယ်’

နောက်တော့ ပန်းသခင်က အာလူးထပ်တစ်ရာကို သူ သဘောကျသွားသည်။ ပြီးလျှင် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဘေးနား

က တိုက်ရိပ်မှာ စာပေစကားဝိုင်းဖွဲ့ရတာလည်း ပျော်စရာပါပဲ။

‘ဆရာနဲ့ကျွန်တော် မန္တလေးကို စစ်မဲ့ဇုန်လို့ သဘောထားရအောင်၊ အပစ်အခတ် ရပ်စဲထားရအောင်ပါ ဆရာ’

သူ့အဲသလိုပြောတော့ ဘတ်စကက်ဘောလုံးနှင့် တူသော ဆရာမျက်နှာက ပြုံးရွှင်နေတတ်သည်။ တိုက်ရိပ်စာပေစကားဝိုင်းကလေးကို ဆရာကိုချစ် ရောက်လာတတ်သည်။ လေးလေးဦးမြဲသိန်း ရောက်လာတတ်သည်။ ကိုရွှေမိုးကတော့ စာအုပ်ဆိုင်ဖွင့်ဖို့အသွား အမြင်ဝင်သည်။ မနက် ၉ နာရီလောက်မှာ သူနှင့် ကိုရွှေမိုး အတူတူ ပြန်လာသည့်တိုင် တချို့ မနက်မှာတော့ သူ ၇၆ လမ်းအထိ ဆိုက်ကားစီးသွားကာ မင်းရာဇာမှာ လက်ဖက်ရည် သွားသောက်တတ်သည်။ မင်းရာဇာမှာတော့ ကိုဆူးငှက်၊ ကိုသိုက်ထွန်းသက်၊ ကိုပိုင်စိုးဝေတို့နှင့် ဆုံနေကျ ဖြစ်သည်။

‘ကိုဆူးရယ်၊ ဆရာတို့ဆီ လက်ဖက်ရည်လာသောက်ရတာ ဆိုက်ကားခက ကိုးဆယ်ကုန်တယ်၊ အသွား လေးဆယ့်ငါးကျပ်၊ အပြန် လေးဆယ့်ငါးကျပ်လေ’

ကိုဆူးက သွားတက်ကလေးပေါ်အောင် ပြုံးရင်းက သဘောကျနေ တတ်လေသည်။ ရှားရှားပါးပါး သွားစားရသော မနက်စာကလေးတွေလည်း ရှိပါသည်။ စိန်ပန်းက ဒေါ်ရင်မုန့်တီ ဖြစ်သည်။ သည်ထက် ရှားရှားပါးပါး ရောက်တတ်သော ကောင်းသူ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကလေး၏

လက်ဖက်ရည်ခွက်များ ရသကိုလည်း သူ သတိတရ ရှိနေတတ်
လေသည်။

(၅)

‘မန္တလေး၏သေတ္တာ’လို့ သူ့ဟာသူ အမည်ပေးထားသော
သူ့အခန်းနံပါတ် ၁၀ သို့ ရောက်လာတတ်သော မိတ်ဆွေ
များလည်းရှိသည်။ သည်အခန်းကလေးထဲသို့ ဆရာ ကျော်
ရင်မြင့် ရောက်လာတတ်သည်။ ဆရာဆူးငှက် ရောက်လာတတ်
သည်။ ကိုရွှေမိုးကတော့ အရောက်ဆုံး ဖြစ်သည်။ တစ်ခါ
တစ်ခါတော့ ဆရာ မောင်သင်းပိုင် ရောက်လာကာ တစ်ခါ
တစ်ခါတော့ သင်းပျံ့သောရနံ့ဖြင့် ဆရာကိုငြိမ်း (မန္တလေး)
ရောက်လာတတ်သည်။

တစ်ရက်ခြား စက်ဘီးကလေးဖြင့် ရောက်လာတတ်သော
ဆရာ ညိုထွန်းလူကလည်း အရောက်ဆုံးထဲက ဖြစ်သည်။
တစ်ခါတစ်ခါ မနက်ဘက်၊ တစ်ခါတစ်ခါ ညဘက် ရောက်လာ
တတ်သည်။

‘မီးမလာတဲ့ရက်ဆိုရင် ကျုပ်က မီးစက် မောင်းရတာ
ကိုယ့်လူရဲ့၊ မီးစက်မောင်းတာကို အလုပ်ပြုပြီး အမှတ်ယူနေ
တာ’

တစ်ခါကတော့ ညနေ ၅ နာရီလောက်မှာ ဧည့်သည်

တစ်ယောက် ရောက် လာ ဖူး သည်။ သူ ဝင်လာလာချင်း သတင်းပေးသည်။

‘မနက်ဖြန်ညနေ ၅ နာရီမှာ အောင်ပင်လယ်က ကဗျာ ဆရာ လာမယ်လို့ ပြောလိုက်ပါလို့ မှာသွားပါတယ်’

‘ဪ. . မှတ်ဆိတ်တွေနဲ့လေ’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

ကိုငြိမ်းပဲ ဖြစ်ရမည်။ မန္တလေးရောက်တာကြာပြီ။ သူ့ကို မတွေ့ရသေး။ နောက်တစ်နေ့ ၅ နာရီမှာ သူ စောင့်သည်။ မလာပါ။ တစ်နေရာမှာ ဖွဲ့စည်းနေလောက်ရောပေါ့ဟု တွေးရင်းက သူ့ကို မျှော်နေမိသည်။

ရက်တော်တော်ကြာမှ တွေ့တော့. . .

‘အဲသည်နေ့က ကျုပ်လာမယ်ဆိုပြီး မလာတာ တမင် မလာတာ၊ လာမယ် လာမယ်ဆိုပြီး မလာတာ ကိုငြိမ်းလုပ်နေ ကျ အလုပ်ပဲ၊ ခင်ဗျား ကျုပ်ကို မျှော်ရအောင် ကျုပ်တမင် လုပ်တာ. . .’

‘ဟင့်အင်း. . . ကျွန်တော်မမျှော်ပါဘူး. . .’

‘သေပါတော့ကွာ. . .’

သူ့ရယ်သံက အခန်းလေးထဲမှာ ကျယ်လောင်နေသည်။ သူက ချစ်ဖို့ကောင်းသည်။ သူက မြန်မာလို ပြောနေတာ ဖြစ်ပေမယ့် တစ်ခါတစ်ခါ သူ နားမလည်ပါ။

‘ကိုငြိမ်း. . . ကော်ဖီသောက်ပါလား. . .’

‘ဘာရယ်. . . အဓိပ္ပာယ်မရှိတာ. . .’

‘ဒါဖြင့် နဂါးသွားရအောင်၊ အဏ္ဏဝါမှာ ဘိယာတိုက်
မယ်၊ သွားမလား...’
‘ဘယ်အချိန် ပြန်ရ၊ ပြန်ရ...’
သူပါ ရယ်ဖြစ်သွားလေသည်။

(၆)

မန္တလေး ရောက်ကတည်းက သူမေ့နေသော အကြောင်း
အရာ တစ်ခုမှာ ထမင်းစားခြင်း ဖြစ်လေသည်။ လူဆိုတာ
မနက်တစ်ခါ ထမင်းစားရတယ်လို့ ဘယ်သူက လုပ်သွားတာ
လဲ။ သူ ထမင်းကို မေ့နေတာလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ မစားချင်
တာလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ညဘက်မစားဖြစ်တာတော့ ည တော်
တော် များများ ဖြစ်သည်။ တစ်ခါက သေ့ခလောက်
ကလေးကတောင် ပြောဖူးသည်။

‘ခင်ဗျား... ထမင်းမစားတော့ဘူးလား’

‘မစားတော့ဘူး’

‘ဟာ... မဟုတ်သေးဘူး၊ စားလိုက်ပါဦး... ၃၄ လမ်း
ထောင့်မှာ ထမင်းပေါင်း ရှိတယ်။ အဲဒါလေးဖြစ်ဖြစ် စား
ဦး...’

ထမင်းပေါင်း သူကြိုက်သည်။ ထမင်းပေါင်းတော့ သူ သွား
စားကြည့်ရင် ကောင်းမယ်ဟု တွေးကာ သူ ထလာခဲ့သည်။

တကယ်စားတော့ သူ မကြိုက်ပါ။ မြေပဲဆန် နည်းနည်းပါ
သော ထမင်းဆီဆမ်းမျိုး ဖြစ်နေသည်။ ပြန်လာတော့ သော့
ခလောက်ကလေးက ကောင်းရဲ့လား မေးနေသည်။

‘မကြိုက်ပါဘူးကွာ၊ ရန်ကုန်ကနဲ့ မတူဘူးနော်’

‘ခင်ဗျားတို့ဆီက ကော်ရည်တွေနဲ့ သစ်သီးသစ်ရွက်တွေ
ကြော်ပြီး အုပ်ထားတာ မဟုတ်လား။ မန္တလေးကမှ ထမင်း
ပေါင်း အစစ်ဗျ’

သူ နားမလည်ပါ။ ဟုတ်ချင်လည်း ဟုတ်မည်။ မန္တလေး
မှာ သူကြိုက်တာကတော့ ရှိသည်။ ကြက်ဆီထမင်းဆိုတာ ဖြစ်
သည်။ သူ နှစ်ခါ စားဖူးသည်။

ထမင်းမစားဖြစ်ပါ ဆိုသော်လည်း နေခဲ့သည့်ရက်တွေ
ထဲမှာ ထမင်းဆိုင် တော်တော်များများကိုတော့ ရောက်ဖူး
ခဲ့။ စားဖူးခဲ့လေသည်။ တူးတူးမာ၊ ဒေါ်ခင်သန်းမာ၊ ရာမည
မှာ၊ စခန်းသာမှာ၊ အေးမေတ္တာမှာ၊ မောချယ်ရီမှာ၊ ပြင်ဦးလွင်က
ပတ္တမြားမှာ၊ စစ်ကိုင်းက ပန်းဝါမှာ. . . ။

‘မန္တလေးမှာ ထမင်းစားရတာ ကောင်းရဲ့လား’

‘အင်း. . . တော်တော်ကောင်းပါတယ်၊ ဈေးလည်းကြီး
တယ်နော်. . . တစ်ခါစား ကိုးဆယ်၊ တစ်ရာ’

‘ဒါ မန္တလေးကိုးဗျ’

‘ငါက ဓာတ်ခွဲခန်းထဲ ထုတ်လုပ်တဲ့ဟင်းမျိုးတွေ မစား
ချင်ပါဘူးကွယ်၊ ခရမ်းသီးလေးတွေချက်ထားတာ၊ ခွေး
တောက်ရွက် ဟင်းချိုလေးချက်ထားတာမျိုး စားချင်တာ. . .’

သော့ခလောက်ကလေးဆီက ဘာသံမှမကြားရ။

ခရမ်းသီး အိုးကပ်ချက်နှင့် ခွေးတောက်ရွက် ဟင်းချို
ရသော ထမင်းဆိုင်ကလေးမျိုးကို သော့ခလောက်ကလေး
သိဟန်မတူပါ။

(၇)

မန္တလေးရောက်မှ သူ့တွင် မိတ်ဆွေတချို့ တိုးလာတာ
ရှိသေးသည်။ ဆိုက်ကားဆရာများ ဖြစ်လေသည်။ သူ တည်း
ခိုသော တည်းခိုရိပ်သာ၏ တောင်ဘက်တွင် ဆိုက်ကားဂိတ်
တစ်ဂိတ်ရှိကာ မြောက်ဘက်တွင်လည်း တစ်ဂိတ်ရှိသည်။ တောင်
ဘက်ဂိတ်က ဆိုက်ကားဆရာတွေထဲမှာ လူငယ်ဆိုက်ကားဆရာ
လေးတစ်ယောက်ရှိသည်။ သူနှင့် တစ်ခါဆိုက်ကားစီးမိတော့
သူ့ ကလောင်နာမည်ကို ထုတ်ဖော်ကာ ဟုတ်မဟုတ် ပေး
သည်။ သူက ဟုတ်မှန်ကြောင်းပြောတော့ တော်တော်ဝမ်း
သာသွားပုံရသည်။

‘ကျွန်တော်က လူများမှာစိုးလို့နော် ဆရာ၊ ကျွန်တော်
မြင်းခြံမှာနေတော့ ဆရာမောင်လူမိုန်တို့နဲ့လည်း ခင်ပါတယ်။
အခြေအနေအရပေါ့ ဆရာ၊ မန္တလေး ရောက်လာတာပါ။
ကျွန်တော်စာဖတ်တယ် ဆရာ၊ ဆရာဝင်းစည်သူနဲ့ တခြား
စာရေးဆရာ တော်တော် များများကိုလည်း ကြိုက်တယ်။

ဆရာဝတ္ထုတို့ပေါင်းချုပ်ထွက်တာ သိတယ်။ မတတ်နိုင်သေး
လို့ ပိုက်ဆံစုနေတာ’

ခရီးဆုံးကိုရောက်တော့ ဆိုက်ကားခအပြင် သူ့ ဝတ္ထုတို့
ပေါင်းချုပ် စာအုပ်ပေးလိုက်တော့ ဆိုက်ကားဆရာလေး
တော်တော် ဝမ်းသာနေသည်။ မြောက်ဘက်ဂိတ်က ဆိုက်
ကားဆရာများကိုတော့ သူက ဖောက်သည် ဖြစ်နေပြီ။ တက်
ထိုင်လိုက်တာနဲ့ ဘယ်ကိုသွားမလဲဆိုတာ မမေးသေးဘဲ ပထမ
ဆုံး မေးသည့် မေးခွန်းမှာ . . .

‘ဆရာ ဘာဘုတ်အုပ် လာရေးနေတာလဲ’ ဆိုတာပဲ ဖြစ်
သည်။ ဒုတိယမေးခွန်းကတော့။

‘ဆရာ သည်တစ်ခါ ကြာတယ်နော်’ ဖြစ်၏။

သူ အခင်မင်ဆုံး ဆိုက်ကားဆရာမှာ ကိုမြအောင် ဆိုသူ
ဖြစ်သည်။ အသားမည်းမည်း ပိန်ပိန်ပြားပြားဖြစ်သည်။ သူက
နဂါး ကိုထွန်းဦးဆီသွား၊ ဘူတာရုံကိုဝင်၊ ဝယ်ချင်တာဝယ်၊
ပြီးမှ ကိုဆူးငှက်အိမ်သွား၊ မညည်းမညူလိုက်ပို့သည်။ ဆိုက်
ကားခ ဘယ်လောက်မေးရမလဲဆိုရင်။

‘သုံးဆယ်ပဲ ပေးပါ’ လုပ်တတ်သည်။

‘ဟာ . . . မဟုတ်တာ ကိုမြအောင်ကလဲ၊ ရော့ . . . ရော့
ကိုးဆယ် ယူပါ’ လုပ်ရသည်။

ကိုဆူးငှက် နေထိုင်ရာ ဂူ၆ လမ်းကိုသွားတာနဲ့ လေးဆယ့်
ငါးကျပ်တောင်းသော ဆိုက်ကားဆရာတွေလည်း ရှိသည်။
နောက်တော့ ဆိုက်ကားခနှုန်းတွေ သူ သိသွားသည်။

လူထုကို သွားမည်ဆိုလျှင် သူ ဆယ့်ငါးကျပ် ပေးသည်။

ကိုရွှေမိုးတို့ ၃၄ လမ်း ကျောက်ဝိုင်းကိုနှစ်ဆယ်ပေးသည်။
၃၅ လမ်းဘက်ဆိုလျှင် သုံးဆယ်ပေးသည်။ ၂၉ လမ်း နဂါး
စာပေဘက်ဆိုလျှင် အစိတ်လောက်။ တစ်ခါတစ်ခါတော့လည်း
သူတို့ဝေဒနာတွေကို ပြောနေတတ်သည်။

‘ဆိုက်ကားက မြို့သစ်ကိုပြန်နင်းသွားရတာဆရာ၊ အိမ်က
မိန်းမက လမ်းဝကကြိုနေရတာ၊ ဆိုက်ကားကို ဝါးလုံးလျှို
ပြီး လင်မယားတွေ ထမ်းရတဲ့နေရာတွေ ရှိတယ်၊ လမ်းဆိုးလို့
လေ၊ ဗွက်တွေချည်းပဲ’

‘လှုပ်သာ စားရတာပါ ဆရာ၊ ဆန်တစ်ပြည်က ခြောက်
ဆယ်နီးပါး၊ ကလေးတစ်ပြုံတောင်နဲ့ ခြေသလုံးလဲ ပါး
နေပြီ’

‘ကျော်ဝင်းကတော့ ပိုက်ဆံစုမိတယ်၊ တရုတ်ကလေးတွေ
ကျောင်းပို့ရတဲ့ အော်ဒါရထားတာ၊ တစ်လနှစ်ထောင် ပေး
ထားတာ၊ ကျောင်းပို့ ကျောင်းကြိုပဲ’

ကိုမြအောင်က သူ့ကိုပြောပြတတ်သော စကားတွေထဲက
တချို့ ဖြစ်သည်။ ဆိုက်ကားဆရာ တချို့ကတော့ ပွင့်ပွင့်
လင်းလင်းပြောတတ်သည်။

‘ကျွန်တော်တို့က တရုတ်နဲ့ ကျောက်သမားပဲ ပို့ချင်တာ
တောင်းချင်သလောက်တောင်း ပေးတာပဲ’

ဆိုသောအခါ သူက ဆိုက်ကားပေါ်ကပဲ ဆင်းပေးရ
မလိုလို ဖြစ်ရဖူးသည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မန္တလေးမှာ သူတို့နဲ့
ခင်မင်ခွင့်ရတာ သူ ဝမ်းသာတာပါပဲ။

‘ဒီတစ်ခေါက် ကြာလှချည်လား ဆရာ၊ မန္တလေးကို
သံယောဇဉ်ဖြစ်နေပြီနဲ့ တူတယ်၊ မပြန်နဲ့ဗျာ ဒီမှာပဲနေ’
တချို့ ကျတော့လည်း သူ့ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ကိစ္စတွေကို
တောင် ဝင်စာနာနေတတ်တာလည်း ရှိလေသည်။

(၈)

အရက်မကြိုက်သော သူသည် မန္တလေးရောက်မှ စားဖို့
သောက်ဖို့ နေရာ တော်တော်များများကို ရောက်ရဖူးသည်။
သူ့ရောက်နေကြောင်း ကြားတော့ ပထမဆုံး ဖိတ်သူမှာ
ဆရာမောင်ဖူလုံ (ပုသိမ်ကြီး) ဖြစ်သည်။

‘ညနေကျ ကိုဆူးရယ်၊ ဆရာရယ်လာခေါ်မယ်၊ စန္ဒာမေ
မှာ ဆုံရအောင်’

သည်လိုနဲ့ သူ စန္ဒာမေကို ရောက်ဖူးသည်။ သူ Beer ပဲ
သောက်ပါသည်။

သူတို့နဲ့ပဲ Green Ice မှာ Beer သောက်ဖူးသည်။ နဂါး
ကိုထွန်းဦးကတော့ Rainbow မှာ Aircon ရှိတယ်ဟု ဆိုကာ
ခေါ်သွားဖူးသည်။ သည်တုန်းကလည်း သူ Ice Beer တစ်ဘူးပဲ
သောက်ဖြစ်သည်။

သုံးခေါက်လောက် ရောက်ခဲ့သော ဆိုင်မှာ Texas ဖြစ်
သည်။ အမေရိကန် ကောင်းဘိုင်ကားထဲက နယ်ခြား

အရက်ဆိုင်ကလေးလို့ ပြင်ဆင်ထားသော ဆိုင်ကလေးဖြစ်သည်။ လှည်းဘီးတွေ၊ မြင်းချည်တိုင်တွေ၊ မှန်အိမ်ကလေးတွေ၊ ဆင်နားရွက် တံခါးကလေးနှင့် အရက်စည်ပိုင်းတွေ ဖင်ထိုင်ခုံ လုပ်ထားသည့် သားနား သပ်ရပ်သော ဆိုင်ကလေး ဖြစ်သည်။ တစ်ခါတော့ ကိုငြိမ်းပါ ပါသည်။

‘ကျုပ်က Texas မှာ သောက်ရင် စောင်ကြီးတစ်ထည်ခြုံ၊ ဆေးပြင်းလိပ်ကိုက်ပြီး ခြောက်လုံးပြူး ခါးချိတ်၊ ဆင်နားရွက် တံခါးကို ခြေထောက်နှင့် ဖွင့်ပြီး ဝင်ဦးမှာ’

Texas မှာလည်း ကိုထွန်းဦးကပဲ ဧည့်ခံခြင်းဖြစ်သည်။ သူကတော့ ထုံးစံအတိုင်း Ice Beer ပဲ သောက်သည်။ အာလူး ချောင်းကြော်လေးတွေက ပူနွေးကြွပ်ရွာနေတာကို သူသဘော ကျသည်။

တစ်ခါတော့ ဆရာကိုချစ်က ဒေးဝန်းက Lucky အအေး ဆိုင်ကလေးကို ည ၇ နာရီလာဖို့ ချိန်းသည်။ ညကမန္တလေး မှာ မိုးသည်းသည်းကြီး ရွာသည်။ ည ၇ နာရီ ၁၀ မိနစ် လောက်မှာ ကိုရွှေမိုး ရေစိုစက်လက်နှင့် လာခေါ်သည်။ မတတ်နိုင်တော့၊ သူ့ပါထလိုက်လာရသည်။ ကိုရွှေမိုး စက်ဘီး နှင့် တစ်လိမ့်ချင်း သွားနေရသည်။ Lucky ကို ရောက်တော့ ၇း၃၀ ရှိပြီ။ ဆရာချစ်ကတော့ တစ်ကိုယ်တော် တီးခတ်နေ လေ၏။

‘ခင်ဗျားတို့ဗျာ လာမှ လာကြပျံ့မလားလို့ ကျုပ်က ပျင်းပျင်း နဲ့ ခင်ဗျားတို့ စောင့်ရင်း...’

သည်ဆိုင်ကလေးကို သူသိထားတာ အအေးဆိုင်ပဲ ဖြစ်သည်။ ညဘက်ကျတော့ အပူဆိုင်ကလေး ဖြစ်နေပါပကော။

သူ သတိအရဆုံး နေရာကလေးကတော့ တက်သေးအင်းစောင်းမှာ Beer သောက်ဖြစ်သည့် နေရာကလေး ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့က ရွှေဘိုက မိတ်ဆွေစာရေးဆရာ ခိုင်အေးမန္တလေးကို ဈေးဝယ်လာရင်း သူ့ကို တွေ့သွားသည်။

‘ကျွန်တော် ဈေးလာဝယ်တာ၊ မပြန်တော့ဘူး ကိုနေ၊ ခင်ဗျားနဲ့ အိပ်မယ်’

‘သဘောပါဗျာ’

သည်လိုနှင့် အဏ္ဏဝါမှာ Beer ပုလင်းတွေရော ဘူးတွေပါတံဆိပ်စုံသွားသည်။ ဒါပေမယ့် လက်တွေ့မှာ သူက တစ်ဘူးနှင့် တော်ပြီ။ ကာတွန်း ကိုဝင်းအောင်က တစ်ဘူးနှင့် တော်ပြီ။ ဆရာ ကိုဗိုမောင်က လိမ္မော်ရည်သောက်သည်။ ကိုခိုင်အေး စိတ်ညစ်နေသည်။

‘ဟာ ကျွန်တော်က ရွှေဘိုမပြန်ဘဲ ချကြမယ် ဆိုတာ သောက်နိုင်ကြတယ် မှတ်လို့၊ ဟောဗျာ...’

သူကတော့ Beer အိုးထဲ ကျသည်အထိ သောက်နိုင်သည်။ ပွဲပြီးကာနီးမှာ တောင်လေးလုံးချီတက်ကြမယ် ဖြစ်လာသည်။ နောက်တော့ တောင်သမန်အင်းကို မရောက်ဘဲ တက်သေးအင်းကို ရောက်သွားကြလေသည်။

ထုံးစံအတိုင်း ဆရာဗိုမောင်က မသောက်ပါ။ ထုံးစံအတိုင်းပါပဲ။ သူကလည်း တစ်ဘူးပါပဲ။ သီချင်းတွေ ဆိုဖြစ်သည်။ ကာတွန်းကိုဝင်းအောင်က တွံတေးသိန်းတန် သီချင်း

တွေ တစ်ပုဒ်ပြီး တစ်ပုဒ်ဆိုလေ၊ ကိုခိုင်အေးကလည်း တုံတေး
သိန်းတန် ‘မြသီတာ အကြိုထောက်ပေမယ့်’ ဆိုပါလား။
ဆရာစိုးအောင် (မန္တလေး) ကလည်း ဟဲသည်။ ည ၁၀ နာရီ
လောက်မှာ လူစုခွဲကာ သူနှင့်ကိုခိုင်အေး တည်းခိုခန်းကို ပြန်
လာခဲ့သည်။ ထိုညက ထုံးစံအတိုင်း မီးမလာ၊ ပန်ကာမလာ၊
မှောင်ထဲမှာ ပါပဲ။

‘ရောက်ပြီလား’

သော့တံကလေးကို သော့ခလောက်ထဲ မထည့်မီမှာဘဲ
သော့ခလောက်ကလေးက နှုတ်ဆက်သည်။

‘မူးလာလား’

‘မမူးပါဘူးကွယ်၊ ငါ Beer တစ်ဘူးပဲသောက်တာပါ’

‘အင်းလေ ခင်ဗျားလည်း ပြန်ရတော့မယ်နော်’

သူ ပြန်ရတော့မှာလား။ မန္တလေးရဲ့ သေတ္တာကလေးလို့
အမည်ပေးထားသော သည်အခန်းလေးကို သူ ခွဲခွာရတော့
မှာလား။ အခန်းမှောင်မှောင်လေးထဲကို သူ တိုးဝင်ရင်းက
အဝတ်အစားလဲသည်။ တစ်ဖက်ခန်းက ကိုခိုင်အေးမှ အဆင်
ပြေရဲ့လား၊ ဘာသံမှတော့ မကြားရ။

သူ အမှောင်ကြီးထဲမှာ ထိုင်နေလိုက်သည်။ ရေဘူးတွေ
ထဲက တစ်ဘူးကို သူ ရင်ပူပူနှင့် မော့သောက်သည်။ ရေတွေ
ကလည်း ပူလိုက်တာ။

(၉)

မပြန်ခင် တစ်ရက်မှာတော့ Diary ထဲမှာ တေးထားသော သူ့ခရီးစဉ်တွေကို သူ့ အလွမ်းပြေပြန်ဖတ် ဖြစ်လေသည်။ ရထားလုံးကလေး ဂေါက်ဂက်ဂေါက်ဂက်ကို သူ သဘော ကျသည်။ သူ တစ်ယောက်တည်း ဥယျာဉ်ကြီးထဲကို လျှောက် သွားကာ မြက်ခင်းစိမ်းစိမ်းတွေထဲမှာ ထိုင်ရတာလည်း အရ သာပါပဲ။ သူ ပြန်ထွက်လာတော့ ထွက်ပေါက်နားက ဖြူကျား ကျား ပန်းရုံကလေးကို မေးကြည့်ဖြစ်သည်။

‘ဒါ ဘာပန်း ခေါ်သလဲဗျာ’

‘ဖြူပြာမူယာ’

ဖြူပြာမူယာတဲ့လား။ သူ့ အသံလွင့်ခဲ့ဖူးသော ဖြူပြာ မူယာပတ်ပျိုးကို သတိရသွားသည်။ အပြန်မှာလည်း ရထား လုံးကလေး ဂေါက်ဂက်နဲ့ပါပဲ။ ပြင်ဦးလွင် ရာသီဥတုကအေး မြနေသည်။ ကူလ်ဖီးရေခဲချောင်းကို စားရင်း ကားခေါင်းထဲ သူ ဝင်လိုက်တော့ ညနေ လေးနာရီကျော်ပြီ။ စစ်ကိုင်းက တော့ စစ်ကိုင်းတောင်ပေါ် ဘုရားဖူးရင်း သူ ရောက်သွား ခြင်းဖြစ်သည်။ စစ်ကိုင်းတံတားကိုဖြတ်ရသော ရသကိုသူ့ခံစား ရသည်။ စစ်ကိုင်းတောင်ပေါ်မှ မြင်ရသော မြစ်ငယ်မြစ်၊ မယ်နုအုတ်ကျောင်းနှင့် အင်းဝဘက်ကို သူ မြင်ရတော့ ဆရာ့ဆီ

စိတ်ရောက်သွားသည်။ သည်ဘက်နီးနီးမှာတော့ ရွှေကြက်ယက် အငူစွန်း၊ ဝေးဝေးမှာ မန္တလေး။

သူ ရှိနေစဉ် တချို့ရက်တွေမှာတော့ သူ တောင်သမန် အင်းကျယ်ကြီးထဲကို ရောက်ခဲ့သေးသည်။ မြင်းလှည်းလေး နဲ့ပါပဲ။ သူ့စိတ်တွေကို အင်းကျယ်ကြီးထဲမှာ ရွက်တိုက်ခိုင်း နေရတာကိုပဲ သူပျော်သည်။ ဟိုးမှာ ဘုရားဖြူဖြူ ကလေးတွေ၊ ဟိုမှာပဲ တဲကလေးတွေ၊ ဟိုမှာ သစ်ပင်ရိပ် အေးအေးကလေး တွေ။

‘ခင်ဗျား ဘာတွေ ပြုံးနေတာလဲ’

‘မင်းကတော့ ဖိုးစပ်စုပဲ၊ ငါ့ကိုပဲ ကြည့်နေတာလား’

‘ခင်ဗျား ဘယ်တွေ ရောက်ခဲ့သေးသလဲ’

‘အင်း. . . ဘုရားကြီးလဲ ရောက်တာပဲ၊ မန္တလေးတောင်လဲ ရောက်တာပဲ၊ အင်း. . . ခရုဘုရားလေးရှိတဲ့ မြို့သစ် ဝေးဝေး ကိုလဲ ရောက်တာပဲ၊ ရောက်တုန်း လျှောက်ခံစားတာပေါ့’

‘ရွှေကျောင်းတော်ကြီးတို့၊ စန္ဒာမုနိတို့၊ ကုသိုလ်တော်တို့ ဆီကိုလည်း ခင်ဗျားရောက်သင့်တယ်’

အင်း. . . ရောက်ပါတယ်၊ ခရေရိပ်တွေကို ကျွန်တော်ရောက် ပါတယ်’

‘နောက်. . . စစ်ကိုင်းသွားတာ ဟုတ်ပါပြီ၊ ကောင်းမှုတော် ရောက်ခဲ့သလား’

‘အင်း. . . ရောက်ပါတယ်’

‘စုံသားပဲဗျာ၊ ဒီတစ်ခေါက်တော့ တော်တော် ခရီးရောက် ခဲ့ပါရော့လား’

‘ . . . . . ’

သူ့စိတ်က ကောင်းမှုတော် ဘုရားပုရုဏ်ထဲက စကြီပတ် လမ်းကိုသတိရနေသည်။ ကုသိုလ်တော်ဘုရားထဲက ခရေပင်ရိပ် အေး မွှေးမွှေးကို သတိရနေသည်။ စန္ဒာမုနိ ဘုရားထဲက ကျောက်စာချပ်ကြီးတွေရဲ့ ခန့်ညားမှုကို သတိရနေသည်။ အညာရေချမ်းစင်ကလေးရှိသော ထနောင်းရိပ် လမ်းကလေး တွေကို သတိရနေသည်။ သူ့ အရာအားလုံး Diary ပြန်ဖတ် ရင်း သတိရနေခြင်းဖြစ်၏။ သတိရသည့်အထဲမှာ အချို့ရည် သတ္တုဘူး ပါးပါးကလေးတွေတောင် ပါသေးသည်လေ။

(၁၀)

‘ကနေ့ ပြန်ရတော့မှာပေါ့နော်’

အမေ့ကို ကန်တော့ပြီး အပြန် သော့ခလောက်ကလေးက မေးနေသော်လည်း သူ ဘာမှ ပြန်မပြောဖြစ်ပါ။ ၁၂:၃၀ တွင် တည်းခိုခန်းကလေးက ဆင်းရမည်။ မန္တလေး ဘူတာ ကြီးနားက မီးရထား စာကြည့်တိုက်ကို သူ သွားမည်။ အဲဒီ မှာ သူ့ဝန်စည်စလယ်တွေ ထားကာ ရသလောက် အချိန်က လေးမှာ သူ့လျှောက်လည်ဦးမည်ဟု သူ စီစဉ်ထားသည်။

အကျီချိတ်မှာ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း ချိတ်ထားခဲ့သော အကျီ တွေ၊ ပုဆိုးတွေ၊ ဝတ်ပြီးသား အကျီဟောင်းတွေကို လက်ဆွဲ

အိတ်ထဲကို ထိုးသိပ်ထည့်သည်။ ထန်းဖူး လက်ဆွဲခြင်းထဲကို တော့ လိုရမယ်ရ ယူလာခဲ့သော ဂျာကင်ကို ခေါက်ထည့်ကာ အပေါ်က တိတ်ခွေဘူးတွေ၊ စာရွက်စာတမ်းတွေ၊ ဝန်စည် စလယ်တွေ စုထည့်သည်။

စိမ်းဖန့်ဖန့် အခန်းကျဉ်းကလေးထဲမှာ ရက်ပေါင်း ၂၀ ကျော် သူနေခဲ့သည်။ သည်တံခါးကလေးကို တစ်နေ့ တစ်နေ့ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ဖွင့်လိုက်၊ ပိတ်လိုက်၊ သော့ခလောက်ကလေးကလည်း ပြန်လာတိုင်း ဘယ်ကပြန်လာတာလဲ မေးရတာအမော။ သူဝတ္ထုဖတ်တော့ သော့ခလောက်ကလေးက သူ့ကိုကြည့်နေတတ်သည်။ သူ စာတွေရေးတော့ သော့ခလောက်ကလေးက ရသလောက်လိုက်ဖတ်သည်။ သူ သီချင်း နားထောင်တော့ သော့ခလောက် ကလေးကလည်း ခံစားသည်။ တယော ကိုတင်ရီတိတ်ခွေ၊ မြို့မခွေတွေ၊ ဟေမာနေ ဝင်းရဲ့ လှေကလေး၊ မာမာအေးရဲ့ စာဥသီချင်း တိတ်ခွေတွေ ကို သူငေးကြည့်နေသည်။

‘ခုတော့ ကိုယ်တစ်ယောက်တည်းပါ။ အောက်မေ့သတိရ ချစ်တေးကလေးတွေ မောင့်ဆီ ရောက်အောင် ပို့ချင်တာ၊ အချိန်ရမှ နားထောင်ပါ’

အချိန်ရမှ နားထောင်ပါတဲ့လား။ အခန်းကျဉ်းကလေးကတော့ သူ့စိတ်ခံစားမှုကို သိနေသလို ငြိမ်သက်နေသည်။ ထုံးစံအတိုင်း နေမှာပါပဲလေ။ မီးမလာ ပန်ကာမလည်။

သူ ရေချိုးသည်။ ၁၂:၀၀ နာရီ ထိုးပါပကော။ အင်္ကျီ ပွပွ ချောင်ချောင် တစ်ထည်ကို သူ ရွေးထုတ်ကာ ဝတ်လိုက်

သည်။ ကက်ဆက်နှင့် တိတ်ခွေတွေကို ထန်းဖူးခြင်းအပေါ်
ကလေးမှာ ထားလိုက်သည်။ ရထားပေါ်မှာ ဖွင့်ရဦးမည်
မဟုတ်လား။ အောက်ထပ်ကိုဆင်းကာ မှတ်ပုံတင်ယူသည်။
အခန်းခတွေ၊ ကျန်တာရှင်းသည်။ Reception ကလေးလေး
ကို နှုတ်ဆက်သည်။

‘နောက် ဘယ်တော့လာဦးမလဲ’

‘ကျွန်တော်လာဦးမှာပါ’

သူ့ အိတ်တွေကို ဆွဲထုတ်ကာ အခန်းဝမှာချရင်း တံခါး
ကို ပိတ်လိုက်သည်။ နောက်မှ သတိရကာ အခန်းကိုပြန်ဖွင့်ရင်း
မီးခလုတ်တွေ၊ ပန်ကာခလုတ်တွေ ပိတ်ထားရဲ့လား စစ်လိုက်
သည်။ ပိတ်ထားပြီးသားပါပဲ။ ခလုတ်တွေကို သူ ဖွင့်လိုက်
ရင်း နှုတ်ဆက်သည်။

‘သွားတော့မယ် သေတ္တာလေးရေ’

မီးလင်းသွားသည်။ ပန်ကာရွက်တွေက နှေးရာမှ မြန်လာ
သည်။ သူ ပြန်ပိတ်လိုက်သည်။ အမြဲတမ်း မီးပျက်နေတတ်
သော၊ ပန်ကာမလည်သော သည်အခန်းလေးထဲမှာ သူ
ပြန်မယ်ဆိုကာမှ မီးလင်းနေသည်လား။ ပန်ကာကော လည်
နေသည်လား။

‘နောက်တစ်ခါ လာခဲ့ပါဦးနော်၊ သည်တစ်ခါ လာ
ရင် ကျွန်တော်လင်းလင်း ချင်းချင်း ဖြစ်နေအောင် ကြိုးစား
မှာပါ။ ပန်ကာလေးကလည်း အေးမြတဲ့ လေကလေးတွေ
ရအောင် လည်ပေးမှာပါ’

မီးချောင်းနဲ့ ပန်ကာက သူ့ကို နှုတ်ဆက်နေသည်။ သူသည်တစ်ခါတော့ တကယ်ဝမ်းနည်း သွားသည်။ တံခါးကို ဖြည်းညင်းစွာ ပိတ်လိုက်သည်။ လက်ကိုဂျက်သော့ကို အတွင်း ခလုတ်ဖုလေးကို နှိပ်ကာပိတ်လိုက်သည်။ ကြေးသော့ခလောက် ဝါဝါကလေးကို ပိတ်ဖို့... ဟော... ဘယ်မှာလဲ၊ သူရှာမတွေ့တော့ပါ။ သူ တံခါးကိုပြန်ဖွင့်သည်။ အခန်းထဲမှာ ဘာမှ မရှိ။ သူ ထားရစ်ခဲ့သော စက္ကူစ ပလတ်စတစ်စတွေပဲ ရှိသည်။ ခုတင်အောက်ကိုရှာသည်။ မတွေ့၊ မွေ့ယာကိုလှန်ရှာသည် မတွေ့၊ မြင်ကွင်းထဲမှာ ဘာမှမရှိ၊ ရှင်းနေသည်။

‘သော့ခလောက် ကလေးရေ’

ဘာထူးသံမှ မကြား။ ခါတိုင်းမေးခွန်းတွေ စီကာစဉ်ကာ မေးတတ်သော စကားတွေ မရပ်မနားပြောတတ်သော သော့ခလောက်ကလေးဆီက ဘာသံမှမကြားရချေ။ ဘာထူးသံမှလဲ မကြား။ သူ နာရီကိုကြည့်လိုက်သည်။ ၁၂:၄၀၊ သွားရတော့မည်။ သူ အောက်ထပ်ကိုဆင်းကာ Reception မှာ အကျိုးအကြောင်း ပြောပြသည်။

‘ဆရာ သေသေချာချာ ရှာပါဦး ရှိမှာပါ’

‘ရှာတာပါပဲဗျာ၊ မတွေ့ဘူး၊ သူကလည်း မထူးဘူး’

Reception ကလေးလေးကလည်း သော့ခလောက်က မထူးဘူးဆိုသောအခါ သူ့ကို ကြောင်စီစီကြည့်နေသည်။

‘ကျွန်တော် စိတ်မကောင်းပါဘူး၊ ကျွန်တော် လျော်ခဲ့ပါရစေ’

‘လျော်တယ်တော့ မဟုတ်ပါဘူး ဆရာ၊ ဆရာလည်း အိမ်
ရောက်ရင် ရှာကြည့်ပါဦး၊ လောလောဆယ် အသစ်တစ်လုံး
တပ်ရအောင် ကိုးဆယ်တော့ ပေးခဲ့ပါ’

‘ရပါတယ်ဗျာ’

သူ ကိုးဆယ်တန် တစ်ရွက် ပေးကာ ထွက်ခဲ့သည်။ မိုးရိပ်
တွေကြားက စူးစူးရဲရဲ နီနေသော နေရောင်ပြင်းပြင်းကလည်း
သူ့ကို နှုတ်ဆက်လေသည်။

(၁၁)

သူ ရန်ကုန် ပြန်ရောက်တော့ ထန်းဖူးခြင်းကလေးထဲက
ပစ္စည်းတွေကိုထုတ်သည်။ လက်ဆွဲအိတ်ထဲက အဝတ်အစား
တွေကို ထုတ်သည်။ အနွေးထည် ထူထူကြီးကို ထုတ်ကာ
ကြိမ်ခြင်းလေးကို တိုင်မှာ ချိတ်တော့မှ . . .

‘ဟော’

‘ဟုတ်ပါဗျာ၊ ကျွန်တော်တော့ မွန်းကျပ်နေတာပဲ၊ ခင်ဗျား
အနွေးထည်ကြီးထဲ ညှပ်နေတာ တစ်လမ်းလုံးပဲ’

သော့ခလောက်ကလေး၊ ကြေးဝါရောင် သော့ခလောက်
ကလေး၊ သူ အံ့သြဝမ်းသာ ဖြစ်သွားလေသည်။

‘ဝမ်းသာလိုက်တာကွာ၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မင်း ရန်ကုန်ရောက်
ဖူးတာပေါ့’

‘ဟင့်အင်း. . ကျွန်တော်ရန်ကုန်မှာမနေချင်ဘူး၊ နန်းတော်
ရှေ့ ဆရာရေးသလိုပေါ့ဗျာ၊ ရန်ကုန်မှာ လေမပြတ် နေပါ
တယ် နတ်ပြည်ကြီးပဲ ဆိုကြပါစို့၊ သို့ပေမယ့် ကိုယ့်မြို့ကိုတော့
လွမ်းသေးတယ်၊ ရိုးရိုးပဲဗျို့ ဆိုတာလေ’

သူ အားရပါးရ အော်ရယ်လိုက်သည်။ သော့ခလောက်
ကလေးကို လက်ဖဝါးထဲထည့်ကာ နွေးသွားအောင် သူပွတ်
သပ်နေလိုက်သည်။

‘ငါပြန်ပို့မှာပါ၊ ချမ်းသာခြင်းဆိုတဲ့ မန္တလေးရဲ့ သေတ္တာ
လေးဆီကို ငါပြန်ခေါ်သွားမှာပါ’

‘ဘာလဲ ခင်ဗျားလဲ ပြန်လိုက်မှာလား’

‘အင်းပေါ့၊ ငါပါ လိုက်မှာပေါ့၊ မန္တလေးကို ငါပါ လိုက်မှာ
ပေါ့’

သော့ခလောက်ကလေးကို သူ့စာရေးစားပွဲပေါ် တင်လိုက်
သည်။ သည်တစ်ခါတော့ သော့ခလောက် ကလေးက သူ့ကို
ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောနေလေသည်။

‘Thank You very much’

မန္တလေးယဉ်ကျေးမှုဂျာနယ် ၁၉၉၅၊ ဩဂုတ်လ

သင်းကွဲ

ယနေ့ မန္တလေးစာအုပ်တိုက်

သင်းကွဲ

(၁)

ထိုမြို့သို့ အမှန်တကယ် ရောက်ရမည့် အချိန်သည် ညနေ ၄ နာရီဖြစ်၏။ ကားလေးဖြစ်သဖြင့် ညနေ ၄ နာရီထက် ပိုမို စောစီးစွာ ရောက်သင့်ပါလျက် တကယ် ရောက်လာချိန်သည် ညနေ ၄ နာရီ ၄၀ ဖြစ်နေပြီ။ သူကတော့ သိပ်ကိစ္စမရှိလှပါ။ နောက်ကျခြင်း၊ ပိုမိုစောစီးစွာ ရောက်ခြင်းသည် သူ့အတွက် သိပ်ပြဿနာမရှိလှပါ။ သို့သော် သူ့ဘေးမှာ ကပ်လျက် ထိုင်လိုက်လာသော အမျိုးသမီးကတော့ ယာဉ်မောင်းသူကို တဖျစ်တောက်တောက် ပြောဆိုနေခဲ့သည်။ ကားခေါင်းထဲ မှာ လူသုံးယောက်သာ ရှိသည်။ တစ် ယောက် က ယာဉ်

မောင်းသူ လူငယ်ကလေးဖြစ်၍ ကျန်နှစ်ယောက်မှာ သူနှင့် ထိုအမျိုးသမီး ဖြစ်သည်။

ဝမ်းတွင်းမြို့က သူ တက်လာတော့ ထို အမျိုးသမီးက တစ်ခါတည်း ပါလာခြင်းဖြစ်သည်။ စင်စစ် သူမက အလယ် ကိုရွှေ့ကာ သူက ကားပြတင်းဘေးမှာ ထိုင်ရဖို့ ဖြစ်သော် လည်း သူမ ဆင်းမပေးပါ။ ထိုအခါ ယာဉ်မောင်းသူ လူငယ်က သူ့ထိုင်ခုံက ဖယ်ပေးသည်။ ကားစတီယာရင် ကပ်ကပ်သပ်သပ်ကြားက သူ တိုးဝင်ကာ အလယ်မှာ ထိုင် လိုက်ရသည်။ သူ့စိတ်ထဲမှာ ရယ်ချင်စိတ်သာ ရှိသော်လည်း မရယ်မိပါ။ သူ ကားပေါ်တက်တက်ချင်း ကိုလှထွန်းအောင် က ကားခပေးသည်။ စီးကရက် တစ်ဘူး ပေးလိုက်သည်။ ပြီးတော့ နှုတ်ဆက်သည်။

‘သွားတော့ ဆရာမြသန်းတင့်နဲ့ ဆရာဦးအောင်သင်းတို့ စောင့်လိုက်ဦးမယ်၊ နေပူတုန်းကို ကျွန်တော် လိုက်သွားမယ်၊ ရထားက ညနေမှ စီးရမှာ’

‘ကောင်းပါပြီ၊ ဆရာတို့ကို ပြောလိုက်ပါဦး သွားပြီလို့’
လာတုန်းကတော့ သုံး ယောက် ဖြစ်သည်။ လာကြိုသူ ကိုလှထွန်းအောင်နှင့်ဆိုလျှင် လေးယောက်ပေါ့။ ဝမ်းတွင်း ဟောပြောပွဲ ပြီးတော့ ဆရာတို့သုံးယောက်က ရန်ကုန်ပြန်ရန် သူက ထိုမြို့သို့ ဆက်ထွက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ညက ဟော ပြောပွဲပြီးပြီ။ သည်မနက် ဝမ်းတွင်းက ဆယ်တန်းကျောင်း သူ ကျောင်းသားတွေကို ဆရာ ဦးအောင်သင်းက မြန်မာစာ သင်ပေးလိုက်သေးသည်။ နေ့လယ် ၁၂ နာရီလောက်သင်ပြီး

ချိန်မှာ ပန်းချီ ကိုတင်လှဝင်းထင်က သူ့ရွာ နေပူတုန်းက ကလေးတွေကို သင်ပေးပါဦးဟု တောင်းပန်သည်။

‘ကလေးတွေကို ဆရာမသနားဘူးလား’ဟု ဆိုသောအခါ ဆရာဦးအော်သင်းကလည်း မငြင်းတော့ပါ။ ဂျစ်ကားသာ ငှားတော့ဟုဆိုကာ လိုက်ဖို့ ပြင်ပြန်ပြီ။ ဆရာမြသန်းတင့်ကလည်း လိုက်တော့မည်။ သူကတော့ ဘယ်လိုမှ မလိုက်နိုင်တော့ပါ။ သူ ထိုမြို့သို့ သွားဖို့ ရှိသေးသည်။ ထိုမြို့သို့ သူကနေ့ရောက်မှ ဖြစ်မည်။ အခုတစ်နာရီထိုးတော့မည်။

‘ကျုပ်လဲ လိုက်ချင်တာဗျ။ တောင်သမန် ရေအင်းက လေညှင်းဆော်တော့ ဆောင်းပါးအတွက် တောင်သမန်ကို ကျွန်တော်သွားချင်သေးတယ်၊ ဒါပေမယ့် ကိုအောင်သင်း တစ်ယောက်တည်း ပြန်ရမယ်လေ၊ နေပါစေတော့ ခင်ဗျားပဲ သွားပါ’

ဆရာမြသန်းတင့်ကို နှုတ်ဆက်တော့ ဆရာက ဝမ်းပမ်း တနည်းပြောနေသည်။ ဆရာတို့ကို နှုတ်ဆက်ကာ ဝမ်းတွင်းကို နှုတ်ဆက်ကာ သူထွက်လာခဲ့သည်။ ထိုမြို့သို့ သွားသော ကားတွေက များလှသော်လည်း ကားတွေကို သူမတားမိပါ။ လိုက်ပို့သော ကိုညီပုနှင့် ကိုလှထွန်းအောင်တို့ကိုသာ သူအားနာနေသည်။ ခဏနေတော့ ကားကလေးတစ်စီး ရောက်လာသည်။ ကားခေါင်းထဲကို ဒရိုင်ဘာခန်းဘက်က သူ တက်လိုက်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဒရိုင်ဘာကောင်လေးနှင့် သူမအကြား သို့ သူရောက်ရှိသွားခြင်း ဖြစ်သည်။

‘မင်းကားကို တစ်လမ်းလုံး နှေးနှေးပဲ မောင်းလာတာ၊
မောင်းပါလား သူများလို၊ အခုပဲ လေးနာရီခွဲပြီ၊ အကုန်လုံး
လွဲကုန်ပြီ’

သူမက သတိရတိုင်း ပြောနေသည်။ ဒီရိုင်ဘာလေးက
တော့ ကားကန်ဆက်ထဲကို မေဆွံသီချင်းတစ်ခွေ ထည့်ကာ
မေဆွံကို တအားအော်ခိုင်းနေသည်။ မေဆွံနှင့် ယှဉ်အော်
တော့ ဆိုသည့်သဘော ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ သူမက တကယ်
လည်း ပိုအော်သည်။

ထိုအခါကျမှ သူမကို ကျွန်မ သတိထားမိပါသည်။ စိန်ချယ်
နားကပ်က ဖြူဖွေးသော သူမ၏နားရွက်များနှင့် လိုက်ဖက်
လှသည်။ ဘေးတိုက်အကြည့်ခံသော အလှမျက်နှာကို ပိုင်ဆိုင်
သူဖြစ်သည်။ မျက်လုံးတွေက ဝိုင်းစက်ကာ နှုတ်ခမ်းက
ခရမ်းဖျော့ဖျော့အရောင်ဆိုးထားသည်။ နိုင်ငံခြားဖြစ် သား
ရေပိုက်ဆံအိတ်ကို ခပ်တင်းတင်းကိုင်ထားရင်း တစ်ခါတစ်ခါ
မျက်နှာကို မော့ကာမော့ကာ ရန်တွေ့နေခြင်း ဖြစ်လေသည်။
အသက်ကတော့ သက်လတ်ပိုင်းရောက်ပြီလေ၊ ၃၅ ပတ်ဝန်း
ကျင်ရှိမည်။ ဒါပေမယ့် လှနေပါသေးသည်။

‘ဆရာစဉ်းစားကြည့်လေ၊ ဆရာလဲစာရေးဆရာပဲ၊ သူတို့
လုပ်နေတာ သတိထားမိလား၊ ခရီးသည်တွေကို လုံးဝ ဂရု
စိုက်တာ မဟုတ်ဘူး’

ထိုအခါ သူ အံ့သြသွားသည်။ သူ့ကို စာရေးဆရာဟု ဆို
နေပါရောလား။ ကားထွက်စတုန်းက ဆရာ မြသန်းတင့်၊
ဆရာဦးအောင်သင်း ဆိုသည့်အသံကို သူမ ကြားလိုက်ဟန်

တူသည်။ ထိုအခါ ရှားလော့ဟုန်း အိုင်တင်ဖြင့် သူ့ကိုပါ စာရေးဆရာဟု ထင်ကာ ကြိတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ဟန်တူသည်။

ထိုစကားစုသည် ဝမ်းတွင်းမြို့မှ ခရီးဆုံးဖြစ်သော ထိုမြို့ သို့ရောက်သည်အထိ လမ်းခရီးတွင် သူမနှင့် စကားပြောခြင်း ပထမအကြိမ်ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအကြိမ်ကတော့ ကူမဲမှာ ကား ရပ်တော့ ဖြစ်သည်။ သူမက သင်္ဘောသီးတစ်လုံးကို ခွဲကာ၊ သင်္ဘောစေ့တွေကို ဇွန်းနှင့် ခြစ်ချနေသည်။ ပြီးတော့ ဇွန်း တပ်ကာ သူ့ကို တစ်ခြမ်းပေးသည်။

‘ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ခင်ဗျာ’

‘စားပါ ဆရာရဲ့ ရင်အေးတာပေါ့’

‘ကျွန်တော် မစားတတ်လို့ပါ’

ဒါပဲ ဖြစ်သည်။ ကူမဲက ထွက်လာတော့ စကားတစ်လုံးမှ မပြောဘဲ သူမအပြင်ကို ငေးရင်းလိုက်လာသည်။ မြစ်ငယ် တံတားကို ကူးတော့ ရုတ်တရက်ကြီး ပြောပြန်သည်။ သူ့ကို ခပ်တိုးတိုး ပြောခြင်းဖြစ်သည်။

‘ကျွန်မက BE Civil ပါ၊ အင်ဂျင်နီယာပါ၊ ကန်ထရိုက် ကိစ္စသွားတာ အခုမှ ပြန်ဖြစ်တော့တယ်၊ ဆရာ ဘယ်မှာတည်း မှာလဲ’

‘ဝေသာလီ တည်းခိုခန်းလို့ ပြောတာပဲ၊ ကျွန်တော်လည်း မသိဘူး၊ မေးကြည့်ရမှာပဲ’

‘ဝေသာလီ၊ ကျွန်မ မသိဘူး၊ ကျွန်မ ကလည်း ရောက်တာ မကြာသေးဘူး’

အဲဒါက တတိယအကြိမ် သူမနှင့် စကားပြောခြင်းဖြစ်၍ စတုတ္ထအကြိမ်မှာ ထိုမြို့သို့ ညနေ ၄ နာရီ ၄၀ ကားဆိုက်ချိန် ဖြစ်သည်။

‘သွားမယ်ဆရာ အားလုံးနောက်ကျကုန်ပြီ၊ အချိန်ရရင် လာလည်နိုင်ပါတယ်’ဟု ဆိုကာ ထိုမြို့၏ လိပ်စာတစ်ခုကို ကမန်းကတန်း ပြောသည်။ သူ မမှတ်မိပါ။ သိပ်မှတ်ထားဖို့ လည်း မလိုသဖြင့် သူ မမှတ်ထားလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူမက ခပ်အေးအေး ဆင်းမသွားပါ။ ဒရိုင်ဘာလေးကို ရန်တွေ့နေ လိုက်သေးသည်။ ဒရိုင်ဘာလေးကတော့ စတီယာရင်ကို ကိုင် ကာ ပြုံးပြသည်။ သူ့အဖို့ ဒါမျိုးက ရိုးနေပုံရသည်။

‘လမ်းအေးတယ်၊ လမ်းပူတယ်ဆိုတာ ရှိတယ် အစ်မရဲ့၊ ကျွန်တော်က ပိုက်ဆံရှာနေတာ ကားမောင်း သင်နေတာ မဟုတ်ဘူး၊ လမ်းမှာ လူရမှုပိုက်ဆံရမှာလေ’

သူမက ရန်သာတွေ့ချင်ပုံရတာ ပြန်လည်ချေပခြင်းကို နား ထောင်ချင်ပုံ မရပါ။ ခပ်ဝေးဝေးကိုတောင် ရောက်သွားနှင့် ချေပြီ။ သူလည်း ဆင်းတော့မည်။ သူ့ခြေနင်း အောက်နား မှာ ထိုးကြိတ်ထည့်ထားသော ခရီးဆောင်အိတ်ကို သူဆွဲ ထုတ်သည်။

‘အစ်ကို့ကို ဆိုက်ကားရှာပေးစမ်းပါကွာ’

‘ဟာ. . ဆိုက်ကားလား ရပါတယ်’

ဒရိုင်ဘာလေးက တစာစာအော်ရင်း ခရီးသည်ရှာနေသော ဆိုက်ကားသမားတွေထဲက တစ်ယောက်ကို ခေါ်လိုက်သည်။

နှုတ်ခမ်းမွှေးသဲ့သဲ့ ထောင်ကောင်းကောင်း၊ ညိုမည်းမည်းထဲက
ဖြစ်သည်။

‘ဒါ ကျွန်တော့် အစ်ကို၊ ဝေသာလီကို လိုက်ပို့လိုက်စမ်း
ပါ။ ဟိုနားကလေး အဲဒီနောက်က ကပ်လျက်လေး’

ဒရိုင်ဘာလေးက ထင်ရှားသော အဆောက်အဦးတစ်ခုကို
ရည်ညွှန်း၍ ပြောနေခြင်းဖြစ်သည်။ ဆိုက်ကားသမားက သေ
ချာအောင် ထပ်မေးသည်။ ဆိုက်ကားခ ပြောပါဆိုတော့
အစိတ်ပေးရမည်ဆိုသည်။

‘အစိတ်ကတော့ မေးလိုက်ပါ အစ်ကိုရာ’

‘ရပါတယ်’

တကယ်တော့ သူလည်း ဆိုက်ကား ငှားတတ်ပါသည်။
သည်မြို့က ဆိုက်ကားဆရာ တော်တော်များများက မတန်တဆ
တောင်းတတ်သည်ဟု ကြားဖူးသဖြင့် ဒရိုင်ဘာလေးကို ငှား
ခိုင်းခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့လူနှင့် သူတို့မြို့၊ ညာချင်၍ မရနိုင်၊
အစိတ်ဆိုတာ ဈေးမှန်ဖြစ်သည်။ ဒရိုင်ဘာလေးကို နှုတ်ဆက်
ကာ ခရီးဆောင်အိတ်ကို ဆိုက်ကားပေါ်တင်လိုက်သည်။ သူ
တက်လိုက်သည်။

‘ဆရာက ဝေသာလီမှာ တည်းဖူးနေကျလား’

‘ဘာကိုလဲ’

‘ဪ... ဆရာတည်းဖူးသလားလို့ပါ’

‘မတည်းဖူးပါဘူး၊ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က ညွှန်လိုက်လို့ပါ။

ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး’

ဆိုက်ကားဆရာက သူမသိသော လမ်းနံပါတ်တွေအတိုင်း နင်းနေသည်။ တော်တော် ကြာသည်အထိ နင်းနေသည်။ စကားတစ်လုံးမှ မပြောဘဲ နင်းနေသည်။ သူကတော့ ထိုမြို့ ၏ မီးရထားဘူတာရုံကို မှတ်မိသည်။ ထိုဘူတာရုံကို ကျော် လိုက်ရမည်ကိုလည်း သိနေသည်။ လူတွေကတော့ ခုံးတံတား ပေါ်က ကျော်၍ ဆိုက်ကားက ဘယ်နားက ကျော်မှာ လည်း သူသိချင်နေသည်။ အခုထိ ဘူတာရုံကို မမြင်ရသေး။ ဆိုက်ကားလမ်းတစ်လမ်းထဲကို ချိုးကွေ့လိုက်သည်။ ဆိုက်ကား အစီး ၂၀ လောက် ရပ်ထားသော ဆိုက်ကားဂိတ် တစ်ခုနား မှာ ဖြစ်သည်။

ဆိုက်ကားဂိတ်၏ နောက်မှာ တရုတ်စာတွေ ရေးထား သော ရွှေဆိုင်ရှိသည်။ ထိုမြို့၏ ညနေခင်း အညော်နံ့တွေ ပျံ့နေသည်။ ညနေခင်း ဆည်းဆာချိန်မှာ တိုက်မြင့်မြင့်ကြံ တွေက သူနဲ့ ဆိုက်ကားလေးကို ငဲ့ကိုင်ကြည့်နေတာကို ခံစား ရင်း သူ တစ်ယောက်တည်း သည်မြို့ကို သူ မကြာခဏ ရောက်ခဲ့ဖူးသည်ချည်း။ တစ်ယောက်တည်းတော့ တစ်ခါမျှ မလာဖူးပါ။ သည်တစ်ခါ သူ စွပ်စွပ်ရွပ်ရွပ် ရောက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

‘နေပါဦး၊ ဆရာသမားသွားမှာ ဘယ်ကို’

ဆိုက်ကားဆရာက လမ်းဘေးကို ဆိုက်ကားချိုးကွေ့ရင်း က မေးနေခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ အံ့ဩသွားသည်။ ဘာလုပ် တာလည်း၊ ဘာဖြစ်လို့ မေးရတာလည်း၊ စိတ်လည်း ပျက်သွား သည်။

‘ဝေသာလီလေ၊ ခင်ဗျားပဲ သိတယ်ဆို’

‘ဝေသာလီဆိုရင် ဘယ်ရမလဲ ဆိုက်ကားခ အစိတ်နဲ့ ဘယ်
ရမလဲ၊ အဝေးကြီး ကျုပ်က ဒီနားမှတ်လို့’

သူ ဝမ်းနည်းသွားသည်။ သည်မြို့က ဆိုက်ကားဆရာအချို့
အကြောင်းကို သူကြားဖူးထားသည်မှာ မှန်ကန်နေပါပကော
လား။ သူ စိတ်ထဲမှ မခံချင်မှုထက် စိတ်မကောင်းခြင်းက
ပိုနေလေသည်။ ဆိုက်ကားဆရာကတော့ ဆိုက်ကားကို ရပ်
တောင်ထားလိုက်ပြီ။ သူကရှေ့က၊ ခရီးဆောင်အိတ်က နောက်
က၊ သူ မသိသော နေရာတစ်ခုမှာ သူဆင်းရဲတော့မှာပါလား။
သူပေးရမည့်ငွေအစိတ်နှင့် ညီမျှသော ခရီးအကွာအဝေးသည်
သည်နေရာအထိပဲလား။

‘ဝေသာလီဆိုရင် ဘယ်လောက် ထပ်ပေးရမှာလဲ’

‘နှစ်ဆယ် ထပ်ပေးရမယ်၊ အားလုံးကို လေးဆယ့်ငါး
ကျပ်ပေါ့’

သူ ပြုံးပြလိုက်သည်။ ဆက်လည်း နင်းခိုင်းလိုက်သည်။
သူ မြို့ခံဒေရိုင်ဘာလေးရှေ့မှာ သူ သိပါသည်ဆိုသော နေရာ
ကို ငွေအစိတ်ဖြင့် ကျေကျေနပ်နပ် လိုက်လာခဲ့သော သူ၏
မျက်နှာပေါ်မှာ မရိုးသားမှုတွေ ပေကျံနေပေသည်။ ဟန်
လှုပ်၍ တင်းထားသောမျက်နှာကို သူ တစ်ကြိမ်တည်းသာ
ကြည့်သည်။ သူ့ စိတ်ထဲမှာတော့ စကားတစ်ခွန်းလောက်
ပြောဖို့ စကားလုံးတွေ စီထားလိုက်မိသော်လည်း မပြောဖြစ်
ပါ။ ပြောလည်း မပြောချင်ပါ။ တစ်နေရာရောက်တော့ လူ
တစ်ယောက်က အခြားလမ်းတစ်ဖက်ကို ကွေ့သွားရန် ဆိုက်

ကားတွေကို လမ်းပြနေသည်။ သူ လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ ပြိုပျက်နေသော တိုက်တွေတစ်သိတစ်တန်းကြီးကို တွေ့နေရသည်။

အလုပ်သမားလေးယောက်က အုတ်နံရံ ရှည်ရှည်ကြီးကို ကြီးမားသော တူလေးလက်ဖြင့် တစ်ဝုန်းဝုန်း ထုရိုက်ရင်း ဖြိုဖျက်နေသည်။ မိန်းကလေးတွေက အုတ်နံရံ အကျိုးအပဲ့ တွေထဲက ရနိုင်သမျှ အုတ်ကောင်းတွေကို ရွေးကာ စီထပ်နေသည်။ လမ်းပေါ်မှာ အပိုင်းပိုင်းအပြတ်ပြတ် လဲကျနေသော ဗာဒံပင်တွေရှိသည်။ တိုက်ဖြိုသံ တစ်ဝုန်းဝုန်းကိုကျော်ကာ ဆိုက်ကားက တလှုပ်လှုပ်နင်းနေဆဲ၊ ခဏနေတော့ လမ်းတစ်လမ်းကို ချိုးကွေ့လိုက်သည်။ တည်းခိုခန်းတစ်ခု ရှေ့ကို ရောက်လာသည်။

‘အဲဒါ ဝေသာလီပဲ’

အနည်းငယ် တုန်ခါနေသော အသံဖြင့် ဆိုက်ကားဆရာက ပြောသည်။ သူတို့ဆင်းလိုက်သည်။ ခရီးဆောင် အိတ်ကို ချလိုက်သည်။ သူက လေးဆယ့်ငါးကျပ်တန် တစ်ရွက်၊ ငါးကျပ်တန်တစ်ရွက်ကိုကိုင်ရင်း သူ့မျက်နှာကို ကြည့်လိုက်သည်။ နှုတ်ခမ်းမွှေး သဲ့သဲ့၊ ထောင်ကောင်းကောင်း ဆိုက်ကားဆရာလည်း သူ့လက်ထဲက ငွေစက္ကူတွေကို ကြည့်နေသည်။

‘ကျွန်တော် ခင်ဗျားတို့မြို့ရဲ့ ဧည့်သည်ပါ။ ကျွန်တော့် လိုပဲ ခင်ဗျားတို့မြို့ကိုချစ်လို့ လာမယ့်လူတွေလဲ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ

ရှိနေမှာပါ။ အဲဒီအခါ အခုလိုပဲ ရိုးရိုးသားသား ကူညီလိုက်
ပါ။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ဗျာ’

သူပေးသော ငွေငါးဆယ်ကိုကိုင်ကာ တွေဝေနေသော
ဆိုက်ကားဆရာကို သူ အမှတ်တရ ပြုံးပြလိုက်သည်။ ခရီး
ဆောင်အိတ်ကို မဖို့ လက်ရွယ်လိုက်စဉ် လူငယ်တစ်ယောက်က
ဝင်မသည်။ ဝေသာလီက ဧည့်ကြိုဖြစ်ဟန် တူပါသည်။
‘ဝေသာလီ’ဟု ရေးထားသော မှန်တံခါးချပ်ကြီးကို တွန်း၍ သူ
ဝင်လိုက်သည့်အခါ ထိုမြို့၏ ညနေခင်းသည် သူ့ကျောပြင်၏
နောက်မှာ ကျန်ခဲ့၏။

(၂)

မှန်တံခါးကြီး၏ ကပ်လျက်မှာ သံဘာဂျာတံခါးတစ်ခုရှိ
သည်။ လူနှစ်ယောက်စာခန့် ဖွင့်ထားသောတံခါး ဖြစ်သည်။
မှန်တံခါးကြီးကတော့ သူ ဝင်လိုက်သည်နှင့် အလိုအလျောက်
ပြန်ပိတ်သွားသည်။ သံဘာဂျာတံခါးနဲ့ ကပ်လျက်မှာ စားပွဲ
တစ်လုံးရှိသည်။ စားပွဲမှာ ထိုင်နေသော လူဝကြီးက သူ့ကို
မော့ကြည့်သည်။

သူ့ ခေါင်းပေါ်မှာ သေ့တွဲများ ချိတ်ထားသည့် နံရံ
သေတ္တာတစ်ခုရှိသည်။ စားပွဲဘေးမှာ ဆက်တီ ကုလားထိုင်
တွေ စီကာရီကာ ချထားသည်။ ဆက်တီပေါ်မှာ ဆံပင်ဂုတ်ဝဲ

မိန်းကလေးနှစ်ယောက် ထိုင်နေသည်။ တစ်ယောက်က သူမ၏ ဆံပင် တိုတိုဝဲဝဲကို ခါယမ်းရင်း ပြောလက်စ စကားကို ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ပြောနေသည်။ တစ်ယောက်သည် မြို့၏ ဧည့်သည်ဖြစ်သော သူ့ကို နွေးထွေးသော အပြုံးဖြင့် ကြိုနေလေသည်။

‘ကျွန်တော် ဘာတွေပေးရမလဲ’

သူ့မှာ တည်းခိုခန်း အတွေ့အကြုံသိပ်မရှိပါ။ တည့်တည့်ပဲ မေးလိုက်သည်။

‘တစ်ညတည်းခ ကိုးဆယ်ပါ။ ငွေကြိုပေးရမယ်၊ မှတ်ပုံတင် ပေးပါ’

သူ ထုတ်ပေးလိုက်သည်။ ကိုးဆယ်တန် တစ်ချပ်ပေးလိုက် ပြီးသည်နှင့် သူ့ခရီးဆောင်အိတ်ကို မထားသော လူငယ်က သူ့နောက် လိုက်ခဲ့ဖို့ မျက်ရိပ်ပြသည်။ လူဝကြီးက မှေးစင်း သော မျက်လုံးများဖြင့် သူ့ကိုရယ်ပြကာ အပေါ်ထပ်သို့ တက်သော လှေကားကိုညွှန်ပြကာ လက်ညှိုးထိုးပြသည်။

‘ဖိုးအိုဆက်စ်’

၄၀၆၊ သူ့လက်ထဲ ထည့်ပေးလိုက်သော သော့တွဲချိတ် ကော်ပြားမှာ 406 ဆိုသည့် အင်္ဂလိပ်ဂဏန်းတွေ ရေးထား သည်။ သူက လှေကားပေါ် တက်ဖို့ပြင်လိုက်စဉ်မှာ စကား တွေ ဖောင်လိုက်အောင် ပြောနေသော မိန်းကလေးက စကား ကို တိခနဲ ဖြတ်ပစ်လိုက်သည်။

‘ဦးဝ ဧည့်သည်ကို အခန်းကောင်း ပေးရဲ့လား’

‘ဖိုးအိုဆက်စ်လေ’

‘ကောင်းတာပေါ့’

စကားသံတွေက သူ့နောက်မှာ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ အခန်း အမှတ် ၄၀၆ ရှေ့မှာ ရပ်ရင်း ကောင်လေးက သော့တွဲကိုင် ကာ စောင့်နေသည်။

သော့ပေါက်ထဲကို သော့တံထည့်ကာ ဖွင့်လိုက်သည်။ အခန်းကျဉ်းကျဉ်းကလေး။ တကယ့်ကို ကျဉ်းမြောင်းသော အခန်းတစ်ခန်း ဖြစ်၏။ တစ်ဘက်နံရံနှင့် တစ်ဘက်နံရံ အကျယ် သည် သူ့စိတ်ထင် လေးပေထက် မပိုနိုင်။ ခုတင်တစ်လုံးစာ ဘေးမှာ သူ မတ်တပ်ရပ်လို့ ရရုံသာရှိသည်။ ခုတင်ခြေရင်းမှာ ပစ္စည်းတင်သည့် သစ်သားစင်ကလေးရှိသည်။ ကောင်လေး က စင်ပေါ်ကို ခရီးဆောင်အိတ်ကို တင်လိုက်သည်။ ပြီးတော့ မီးဖွင့်ပေးသည်။ မီးကမလာပါ။ အတန်ငယ်မြင့်သော မျက် နှာကျက်မှာ မီးချောင်းတစ်ချောင်း တပ်ထားသည်။ ကောင် လေးက ခလုတ်ကို လေးငါးခါ ဖွင့်လိုက်ပိတ်လိုက် လုပ် သည်။ မရ။

‘မင်း မီးချောင်းက ကြိုးတွေဖြုတ်ထားတယ်လေ’

‘ဟာ. . ဟုတ်တယ်အစ်ကို၊ မီးလုံးတပ်ပေးမယ်’

သူ အမှောင်ထဲမှာ ရပ်နေလိုက်သည်။ အိပ်ရာခင်းကိုကြည့် လိုက်တော့ အရောင်လွင့်နေသည့် ပန်းရိုက်ချည်စတစ်စ ဖြစ် သည်။ ခေါင်းအုံး၊ သူ့တွင်ရှိသောအကျင့်တစ်ခုမှာ ခေါင်းအုံး နိမ့်နိမ့် မအုံးတတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ခေါင်းအုံးက ပျော့စိစိ ခပ် ပါးပါး ဖြစ်၏။ ခေါင်းအုံးကလည်း ခေါင်းအုံးစွပ်ထဲက

ထိုးထွက်ကာ တခြားစီဖြစ်နေသည်။ ခပ်စောစောကပဲ လူတစ်
ယောက် အိပ်သွားသည့် လက္ခဏာဖြစ်သည်။

‘ငါ့ကို ခေါင်းအုံးလဲပေးကွာ’

‘ဒါ အသစ်တွေပဲအစ်ကို လဲထားတာ’

‘ဒါဖြင့် ခေါင်းအုံးတစ်လုံးထပ်ပေးကွာ၊ ပြီးတော့ စောင်
မရှိသေးဘူး’

‘ခေါင်းအုံးမရှိဘူး အစ်ကို၊ စောင်တော့လာပေးမယ်’

‘ခြင်ထောင်ကော’

‘ခြင်လုံဆန်ခါ တပ်ထားတယ် ခြင်မရှိဘူး’

‘ကိုင်း.. ဒါဖြင့် မီးလုံးတပ်ပေးဖို့သာ လုပ်ပေတော့’

ကောင်လေး ပြန်ဆင်းသွားသည်။ မီးလုံးသွားယူခြင်းဖြစ်
နိုင်သည်။ သူက တံခါးမှာ မြှုပ်ထားသော သော့အိမ်ကို
စစ်လိုက်သည်။ ခလုတ်ချကြည့်လိုက်သည်။ အပြင်ဘက်ထွက်
ကာ ခလုတ်ချကြည့်သည်။ သော့ပြန်ဖွင့်သည်။ သော့စနစ်က
တော့ ကောင်းသည်။ သူ့အိတ်ထဲက သော့ကိုထုတ်၍ ခရီး
ဆောင်အိတ်ကိုဖွင့်သည်။ ပုဆိုးတစ်ထည်ထုတ်ကာ သူ့ ကျော
ချမည့် နေရာမှာ ဖြန့်ခင်းလိုက်သည်။ ခေါင်းအုံးကို စင်ပေါ်
တင်လိုက်ကာ စင်ပေါ်က ခရီးဆောင်အိတ်ကို ခေါင်းအုံး
နေရာမှာ ထားလိုက်သည်။ အဆင်ပြေသွားသည်။ သွားတိုက်
ဆေး၊ သွားပွတ်တံနှင့် မုတ်ဆိတ်ရိတ်ဂျုတ်ကိုထုတ်ကာ စင်လေး
ဘေးမှာ ထားလိုက်သည်။ သူ ရေချိုးချင်လှပြီ။ မီးလုံးသွားယူ
သည့်ကောင်လေး မလာခင် ရေအိမ်နှင့် ရေချိုးခန်းကို သွား
ကြည့်လိုက်သည်။ ရေအိမ်ကြွေခွက်တွေက အနောက်တိုင်းပုံစံ

ဖြစ်နေသည်။ သူပြန်လာတဲ့အထိ ကောင်လေးမလာသေး။ အင်္ကျီကိုချွတ်ကာ သူ့ အမှောင်ထဲမှာ လှဲလိုက်သည်။ ပုဆိုးကို ဖြေလျော့လိုက်သည်။ တစ်နေ့လုံး ထောင်လိုက် နေခဲ့ရသမျှ အခုမှ အလျားလိုက်နေခွင့်ရခဲ့သည်ကော။ အညောင်းတော် တော်ပြေသွားသည်။ ခဏနေလျှင် မီးလာမည်။ မီးလာလျှင် စာရေးစရာရှိသည်။ ပြီးတော့စာဖတ်မည်။ ညဘက်မှာ တစ်ခုခု စားမည်။ လောလောဆယ် ရေချိုးချင်ပြီ။ ရေချိုးချင်ကာ မှု ဆပ်ပြာမပါတာကို သတိရသည်။ စီးကရက်ကလည်း ကုန် ပြီ။ ကောင်လေးလာလျှင် Lux ဆပ်ပြာတစ်တုံးနှင့် Export ဒူးယားတစ်ဘူး ဝယ်ခိုင်းရမည်။ တံခါးဘုလုည့်သံ ‘ကလစ်’ ခနဲ ကြားလိုက်ရသည်။ တံခါးမပွင့်ပါ။
‘ဝင်ခဲ့လေ’

အပေါ်ထပ် စကြိုလမ်းတစ်လျှောက်မှာလည်း မီးလုံးမရှိ ပါ။ သူ့အခန်းရှေ့မှ ရပ်နေသူက အခန်းထဲ ဝင်မလာသေးဘဲ ရပ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ တံခါးကို အကုန်မဖွင့်ဘဲ လူတစ်ကိုယ် စာလေးပဲဖွင့်ထားသည်။ သူက လှဲနေရင်း မြင်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ စက္ကန့်၏ တစ်စိတ်တစ်ခြမ်းလောက်မှာပဲ သူ ချက်ချင်း ထထိုင် လိုက်သည်။

‘မင်း ဘာလာလုပ်တာလဲ’
‘မီးလုံး ရောက်လာပြီလားလို့ပါ’

တိုးညှင်းသောအသံက မိန်းကလေးဖြစ်ကြောင်း သေချာ စေသည်။ သူ တော်တော် စိတ်ပျက်သွားသည်။ မိန်းကလေး ထွက်သွားတော့မှ သူ တံခါးထပိတ်သည်။ တံခါးထပိတ်ပြီး

ခုတင်ပေါ် ထိုင်မည်လုပ်တော့ တံခါးခေါက်သံ ပြင်းပြင်း ပေါ်လာသည်။ သည်တစ်ခါတော့ သူ ဒေါသနှင့် ဖွင့်လိုက်သည်။

‘အစ်ကို့ မီးလုံးတပ်ရအောင်၊ ဆောရီးအစ်ကိုရာ၊ သွားဝယ်နေရလို့’

ကောင်လေးနှစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ တစ်ယောက်က ခုတင်ပေါ်မှာ ထိုင်သည်။ တစ်ယောက်က ထိုင်နေသူ၏ ပခုံးပေါ်တက်ကာ မီးလုံးတပ်သည်။ ခလုတ်ဖွင့်လိုက်တော့ လင်းချင်းသွားသည်။ စောစောက ကိစ္စကို ပြောမည်စိတ်ကူးသော်လည်း မပြောဖြစ်တော့ပါ။ ရိုးရိုးသားသားလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ကောင်လေးကိုပဲ Lux ဆပ်ပြာတစ်ခဲနှင့် စီးကရက်တစ်ဘူး မှာလိုက်သည်။ ပြီးတော့ တံခါးပိတ်လိုက်သည်။ အခန်းကျဉ်းလေးထဲမှာပါလား။ သူ ရယ်လည်း ရယ်ချင်သည်။ သည်မြို့က ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော တိုက်တာတွေထဲက အလွန်ကျဉ်းမြောင်းသော သည်အခန်းလေးထဲကို သူ ရောက်ရှိနေပါပကော။ မီးလုံးရောင်ဖြင့် အခန်းကို လှည့်ပတ်ကြည့်လိုက်သည်။ စိမ်းပြာရောင်သုတ်ထားသော အခန်းနံရံအောက်ခြေတွေမှာ ကွမ်းတံတွေးတွေ ပေပွနေသည်။ ကော်ဖီသိုးသိုး အနံ့ကတော့ စဝင်လာကတည်းက ရနေခြင်းဖြစ်သည်။ မျက်နှာကျက်က တော်တော်မြင့်သည်။ ခြင်လုံဆန်ခါ တပ်ထားသော အပေါ် လေဝင်ပေါက်တွေကတစ်ဆင့် အပြင်က အသံဗလံတွေကို ကြားနေရသည်။ အောက်ထပ်က ရယ်မော

သံတွေက လှေကားကတစ်ဆင့် ဝရုန်းသုန်းကား တက်လာ
နေဆဲဖြစ်၏။

ခဏနေတော့ ကောင်လေး ရောက်လာသည်။ ဆပ်ပြာနှင့်
စီးကရက်ဘူး ပေးသည်။ သူက ငါးကျပ်တန်တစ်ရွက်ပေးတော့
ကောင်လေးက မယူပါ။

‘အစ်ကို ညဘက် တံခါးပိတ်ရင် အစ်ကိုသိအောင် ပြော
တာပါ။ စိတ်မဆိုးနဲ့နော်’

သူ နားမလည်ပါ။ ညဘက် တံခါးပိတ်ရင်တဲ့။ စိတ်မဆိုး
နဲ့နော်တဲ့။ ဘာပါလိမ့်။ သူက စိတ်ဝင်စားဟန် ပြုလိုက်သည်။
သူသိချင်သည်။

‘ဆိုပါဦး’

‘စေ့ထားရင် တစ်ယောက်ယောက် လာလိမ့်မယ်။ ပိတ်
ထားရင်တော့ ဘယ်သူမှ လာမှာမဟုတ်ဘူး။ အစ်ကို့ သဘော
ပါ’

သူ တော်တော် ရယ်ချင်သွား၏။ သူကကော တံခါးစေ့
ထားရမှာလား။ အသေကို ပိတ်ထားရမှာလား။ ဝေသာလီ
က မာယာတွေနဲ့ပါလား။ ဂမ္ဘီရဆန်သော ဝေသာလီ ဖြစ်
နေရပါပကောလား။ စေ့ထားလျှင် သူယောင်မယ်တွေ လာ
မည်။ ပိတ်ထားလျှင် သူယောင်မယ်တွေ လာမည်မဟုတ်။
သည်လိုလား။

‘ငါက သော့တစ်ချောင်းတောင် ထပ်ခတ်ထားချင်သေး
တာပါ။ ကျေးဇူးတင်တယ် သိလား’

ကောင်လေးက စိတ်ပျက်လက်ပျက် ထွက်သွားတော့မှ

စိတ်ပျက်ခြင်းကို စတင် ခံစားရတော့သည်။ သူ ရေချိုးသည်။
အဝတ်အစားလဲရင်း နံရံမှာ ခဲတံနှင့်ရေးထားသည့် ညစ်ညစ်
ညမ်းညမ်း စာတမ်းတစ်ခုကို ဖတ်မိလျက်သား ဖြစ်သွားသည်။
ကော်ဖီသိုးနံ့ကတော့ နံ့နေဆဲဖြစ်သည်။ သူတစ်ခုခု ထွက်စား
ဖို့ ထလိုက်သည်။ တံခါးကို ဆောင့်ပိတ်လိုက်သည်။ သေချာ
သွားအောင် ဆွဲကြည့်သည်။

(၃)

မှန်တံခါးက တွန်းဖွင့်လိုက်တော့ ထိုမြို့၏လေက အေးစက်
စွာ နှုတ်ဆက်သည်။ အပြင်မှာ မီးတွေထိန်လင်းနေပါပကော။
တထုတ်ထုတ်အသံမြည်နေသော မီးစက်ကလေးကို ကျော်ပြီး
လမ်းမပေါ်သို့ သူထွက်လာခဲ့သည်။ သူ ဘယ်သွားရင် ကောင်း
မလဲ။ သူ မသိပါ။ ဘာသွားစားမလဲ။ သူ့မှာ စိတ်ကူးမရှိ
ပါ။ ဘာမှလည်း မစားချင်တော့ပါ။ စီးကရက်တော့ တစ်ဘူး
ဝယ်ချင်သေးသည်။ တစ်ညလုံး စီးကရက်သောက်မည်။ ပြီး
တော့ စာအိတ်ကလေးတစ်အိတ် ဝယ်ရဦးမည်။ သူ ဆက်
လျှောက်လာတော့ လမ်းချိုးတစ်ခုထောင့်မှာ လက်ဖက်ရည်
ဆိုင်ကလေးတွေ့သည်။

သူ သောက်နေကျလက်ဖက်ရည်ချိုပေါ့ တစ်ခွက် မှာတော့ ဆိုင်က ဖန်ချိုလားဟု မေးသည်။ သည်မြို့က လက်ဖက်ရည် ကို သူမမှာတတ်ပါ။ ရောက်လာတာကို သောက်လိုက်မည်။ မိမိအကြိုက်နှင့် လွဲချင်လွဲမည်။ တည့်ချင် တည့်သွားလိမ့်မည်။ အရေးကြီးတာက လက်ဖက်ရည် တစ်ခွက် သောက်ဖို့ပဲ ဖြစ် သည်။

သူ အကြာကြီးထိုင်နေလိုက်သည်။ ခြင်တွေကခြေထောက် မှာသည်းနေသည်။ လူတွေကလက်ဖက်ရည်ဆိုင်တွေမှာ၊ လမ်းမ ပေါ်မှာ မြင်မကောင်းအောင်ကို များလွန်းနေသည်။ သူက မဆီမဆိုင် ထိုမြို့ကို ဖွဲ့သော မဟာဂီတသီချင်းတွေကို သတိရ နေသေးသည်။ ဇေမ္မုကျွန်းလုံး ဘုန်းတော်ဘွဲ့ သီချင်းခုံကြီး ထဲမှာပဲ ကြည့်လေ။

‘ဇေမ္မုကျွန်းလုံး သိမ်း ကျုံး ပေါင်း ရုံး၊ ဘူမိပတ်ကုံး၊ ရေမြေ တောင်တောဆုံးမျှ ချုန်းချချ၊ ကျွန်းတိုင်းခန်း မင်းပေါင်း ထီးနန်း နိုင်ငံကျယ်စွာ၊ ထူးထူးဆန်းဆန်း ဝန်းဝန်းလျားလျား နီးဝေးအများ’

ခဏနေတော့ သူနာရီကို ကြည့်သည်။ ဆရာမြသန်းတင့် တို့ သာစည်ဘူတာမှာ ရှိနေလိမ့်မည်။ သူတို့ ပြန်ကြတော့ မည်။ သူကတော့ သူ့ကိုဘယ်သူမှ မသိသော လက်ဖက်ရည် ဆိုင်ကလေးထဲမှာ ရှိနေသည်။ ဖန်ပေါ့ပေါ့ လက်ဖက်ရည်ကို ကျိုက်ရင်း၊ ခြင်တွေ မောင်းရင်း၊ မဟာဂီတ သီချင်းတွေကို သတိရရင်း သူ အားငယ်နေသည်။ ချောက်ချားစရာ ကောင်း သော ‘ဝေသာလီ’ စံအိမ်ဆီသို့ သူ ပြန်သွားရသည်။ နာရီ

အတော် များများကို အခန်းကျဉ်းကလေး တစ်ခုထဲမှာ သူ
ဖြုန်းပစ်ရတော့မည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကလေးက သူထ
သည်။ ခြေထောက်တွေကလည်း ပူလှပြီ။ စီးကရက် တစ်ဘူး
ဝယ်သည်။ စာအိတ်တစ်အိတ် ဝယ်သည်။

(၄)

အိပ်ရင်းက စာဖတ်ဖို့ ကြိုးစားသော်လည်း မီးလုံးက
ခေါင်းရင်းမှာ ရှိနေသည် မဟုတ်ပါ။ Diary စာအုပ်မှ
စာရွက်တစ်ရွက်ဖြုတ်ကာ စာလေးငါးကြောင်း ရေးကာ စာအိတ်
ထဲ ထည့်သည်။ မနက်စောစော ထရမည်။ ရထားလက်မှတ်
ဝယ်ရမည်။ မှတ်ပုံတင်၊ ဟော. . မှတ်ပုံတင်ကော ဘယ်မှာ
ကျန်ခဲ့သလဲ သူ စိတ်ပူသွားသည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကလေး
မှာ ကျနိုင်သည်။ သူ့ဒိုင်ယာရီကိုထုတ်ကာ ဖွင့်လိုက် ပိတ်လိုက်
လုပ်တုန်းမှာ ကျသွားတာဖြစ်မည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကလေး
ကရော ဖွင့်သေးရဲ့လား။ သူ တော်တော် စိတ်ညစ်သွားသည်။
သူ တံခါးကို ပိတ်ကာ လှေကားမှ ပြေးဆင်းလိုက်သည်။

လှေကားတည့်တည့် အောက်ထပ်မှာ စားပွဲတစ်လုံးနှင့်
ထိုင်နေသော လူကြီးက သူ့ကိုကြည့်နေသည်။ လူနှစ်ယောက်
က အရက်တွေ မူးရီနေကာ ဆက်တီဘောင်တွေပေါ်မှာ ထိုင်
နေသည်။ လူကြီးကိုမြင်မှ သူ့သတိတွေကို သူ့ရိုက်နှက်ပစ်
ချင်စိတ် ပေါက်သွားသည်။ မှတ်ပုံတင်က ဧည့်ကြိုမှာပေး

ထားရတာပဲ၊ ညနေက ကိုးဆယ်တန် တစ်ချပ်နှင့်အတူ သူ ပေးထားခဲ့ရသည်ပဲ။ လှေကားဝရောက်မှ ပြန်လှည့်ထွက်သွားသော သူ့ကို လှောင်သံပေါ်လာသည်။ မိန်းကလေးသံ စူးစူးလေးလေး တစ်သံပါ။

‘ရောဂါပဲ. . . မှားပါတယ်’

သူကတော့ စိတ်မဆိုးပါ။ ဟုတ်ပါတယ်။ အဲသည်ရောဂါ ပါပဲ။ အမှားကို မခံနိုင်တဲ့ အဲသည်ရောဂါပါပဲလို့ အော်ဟစ် ပစ်ချင်သော်လည်း သူ့ကိုပြောတာ ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မည်။ မူးရီနေသော သူ့မိတ်တွေသစ်တွေကို ပြောတာလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ အခန်းထဲရောက်တော့ ခုတင်ပေါ် ပစ်လှဲလိုက်သည်။ မြန်မြန်အိပ်လိုက်မည်။ နေဦး. . . သွားတိုက်ရဦးမည်။ ခြေဆေးရမည်။ သွားပွတ်တံထဲကို သွားတိုက်ဆေးထည့်ကာ စကြိုလေးက တစ်ဆင့် အနောက်ဘက်ကို လျှောက်သွားတော့ ရေချိုးခန်းဝမှာ သူယောင်မယ်နှင့် တွေ့သည်။

‘အဆင်ပြေရဲ့လား’

‘ပြေပါတယ်’

သူမက ဘာမှန်းမသိ မေးခြင်းကို သူကလည်း ဘာမှန်းမသိဘဲ ဖြေခြင်းဖြစ်၏။ သူ့သွားတိုက်နေတာကို သူမက ခပ်ရဲရဲကြည့်နေသည်။ မျက်နှာသစ်ပြီးတော့ ကိုယ်လက်သုတ်သင်ကာ သူ ပြန်လာခဲ့သည်။ စကြိုကျဉ်းကျဉ်းလေးမှာ ဘယ်သူမှ ရှိမနေပါ။ ဝေသာလီ ဧည့်ခန်းဆောင်ကြီးထဲမှာ သူတစ်ယောက်တည်းလား။ ငြိမ်သက်လှချည်လား။ လူတွေ မရှိကြ

တော့ဘူးလား။ ဘယ်သူမှ မတည်းခိုကြတဲ့ တည်းခိုဆောင်
လား။ သူ့ အခန်းဝကို မရောက်မီမှာပင် သူမက သူ့ကိုကျော်
တက်လိုက်သည်။ သူ့ရှေ့မှာရပ်တော့ သော့တွဲလေးကို လှမ်း
ပေးသည်။

‘အစ်ကို ကျန်ရစ်ခဲ့တာ သော့တွဲ လေးရာခြောက်တဲ့’
ကြွေဖလားခုံလေးပေါ်မှာ သူ ကျန်ရစ်ခဲ့သည့် သော့တွဲ
လေးဖြစ်သည်။ ကျေးဇူးတင်ကြောင်းကိုပင် သူမပြောချင်
တော့ပါ။ အခန်းထဲရောက်တော့ မီးက မှိန်လွန်းနေသည်။
ပြီးတော့ မီးစက်သုံး မီးအားဖြစ်သဖြင့် မီးရောင်က လျှော့
သွားခြင်းဖြစ်သည်။ ကော်ဖီသုံးသုံးအနံ့က မွန်နေသည်။ သူက
တံခါးကို သေချာသွားအောင် ပိတ်လိုက်သည်။ ပြီးတော့
မီးမပိတ်ဘဲအိပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

(၅)

ဖျပ်ခနဲ လန့်နိုးတော့ ည ၁ နာရီတိတိ ဖြစ်သည်။ စကား
သံ တိုးတိုးကို သူ ကြားနေရသည်။ လူတွေရဲ့ အသံတိုးတိုး
ပြောနေသည့် လူပေါင်းများစွာတို့၏ အသံတွေပါလား။
နားစွင့်လိုက်သည်။ တိုးတိုးလေးပြောနေသည့် အသံတို့က
မိန်းကလေးအသံ ဖြစ်နေသည်။ ခဏလေးအတွင်းမှာ အားရ
ပါးရ ရယ်မောလိုက်သော ယောက်ျားတစ်ယောက်၏ အသံကို

အကြာကြီး ကြားနေရသည်။ ရယ်သံက ကျယ်လောင်လွန်းသည်။ လွတ်လွတ်လပ်လပ်ကြီးကို ရယ်မောနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တိုးတိုးလေးပြောနေသော စကားသံထဲမှာ ဘာရယ်စရာတွေ ပါလို့လဲ။ ပြီးတော့ အဲသလိုကော ရယ်သင့်သလား။ ဒါဟာ လူ့ကျင့်ဝတ်ကောင်း မဟုတ်ဘူး။ သူ့ဟာသူ တွေးနေခြင်း ဖြစ်သည်။

‘မလာတာကြာဆို လုံးခင်းကိုရောက်နေတာကိုးကွ’
သူ့အခန်းဘေးက အသံဖြစ်သည်။ ၄၀၇ က ဖြစ်နိုင်သည်။ စောစောက ငြိမ်ချက်သားကောင်းသလောက် အခုတော့ ဆူညံနေသည်။

‘မမေ့ဘူး။ ဘယ်တော့မှ မမေ့ဘူး၊ မင်းထင်တာပါ။ ဘာဘယ်သူကပြောသလဲ၊ တော်စမ်းပါကွာ၊ ကိုင်းပါ၊ ဒါတွေ ထားလိုက်စမ်းပါ၊ ဟိတ် လိမ့်ကျတော့မယ်၊ ဟေ့ ယားတတ်တယ်၊ မလုပ်နဲ့၊ မလုပ်နဲ့’

တိုးတိုးလေးပြောနေသံကတော့ ရပ်သွားသည်မရှိ။ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင်ကြီး မဟုတ်၊ လေသံကလေးဖြစ်သည်။ အခန်းတစ်ခန်းဆီက စကားသံတွေကိုလည်း ကြားနေရသည်။ လှေကားပေါ်က ပြေးဆင်းသံ၊ တဝုန်းဝုန်းတက်လာသံ၊ အော်ဟစ် သီချင်းသံ၊ အားရပါးရ ရယ်မောသံ၊ တအီအီ ချဲ့ပျစ်နေသည့်အသံ၊ ရမ္မက်လှိုင်းတို့ တဝုန်းဝုန်း ရိုက်ခတ်နေသံ။ အဲသည့်အချိန်ကလေးမှာ ဝေသာလီမှာ ဘီလူးကျနေပြီ။ သူ့အခန်းမှာ မီးလုံးလာတပ်ပေးသော ကောင်လေး တစ်ယောက်ကတော့ စကြိုမှာ စကားတွေ ပြောနေသည်။

အားရပါးရ ပြောနေခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့လည်း မူးယစ်နေသံ ဖြစ်သည်။

‘တံခါးဖွင့်လိုက်မယ်နော်၊ နောက်မှ စိတ်မဆိုးနဲ့’

‘မဖွင့်လိုက်နဲ့နော်၊ ဒီမှာ. . .’

‘ဟား. . . ဟား. . . ကြောက်တယ်ပေါ့၊ ဒါဆို ပက်စ်စီတိုက်ရမယ်’

အတွင်းနှင့်အပြင် ပြောနေသံဖြစ်သည်။ မိန်းမသံစူးစူးကညာထဲမှာ ရုတ်တရက်ကြီး ထွက်လာသည်။

‘မဖွင့်နဲ့နော်၊ နင်တို့ မယုတ်မာနဲ့၊ သွားစမ်းပါဟယ် အောက်ကို. . .’

‘ဪ. . . ကောင်မက လူပါးဝတာလား၊ အဲဒါမျိုး ငါက ဖွင့်ချင်တာ ဖယ်စမ်းပါကွာ’

‘ကောင်စုတ်တွေနော်’

သူ ထထိုင်လိုက်သည်။ သူ့အခန်းက ထောင့်ကျသည်။ သူ့ခြေရင်းဘက် စင်္ကြံနှင့် သူ့ဘေးဘက် စင်္ကြံနှစ်ခု ဆုံရာ ထောင့်မှ ဖြစ်သည်။ စင်္ကြံနှစ်ခုစလုံးမှာ လူတွေ လမ်းလျှောက်နေသည်။ လမ်းလျှောက်တာက အေးအေး သက်သက်သာသာ မဟုတ်၊ ရှုပ်တိုက်သံတွေ ပါသည်။ ဒရွတ်ဆွဲသံတွေ ပါသည်။ ခပ်ညည်းညည်း ပြောဆိုနေသံတွေ ပါသည်။ ကြမ်းပေါ်မှာ ပစ္စည်းတစ်ခု ဆွဲသံလို တဝေါဝေါ မြည်နေသည်။ သည်အချိန်ကလေး တရားဥပဒေကလည်း အိပ်မောကျနေဟန်ရှိသည်။ သူကတော့ ဂျူးမိန်းကလေးပေါင်း များစွာကို ဖမ်းဆီးထားသော နာဇီ အကျဉ်းစခန်းတွေကို သတိရနေ

သည်။ ဝုန်းခနဲ ကျကွဲသံက ညကိုဖောက်ခွဲလိုက်သည်။ တခစ်
ခစ် ရယ်မောသံ ဒေါသဖြင့် ဆူပွက်နေသံ နှုမော့တသနေသံ
စုတ်တသပ်သပ် ညည်းညူနေသံတွေကြားမှာ ကျယ်ကျယ်
လောင်လောင်ကြီး မြည်ဟည်းသွားခြင်း ဖြစ်သည်။

‘နှုမော့တယ်ပေါ့၊ အိုး...’

‘တစ်ဝက်တစ်ပျက် ရပ်သွားသော မိန်းကလေးအသံနှင့်
အတူ တွန်းလှဲရုန်းကန်သံတွေကို ကြားနေရသည်။ သူ ထ
ထိုင်လိုက်သည်။ သူ့မှာ ချွေးတွေရွဲနစ်နေသည်။ ပန်ကာမရှိ။
လေဝင်ပေါက်မရှိ။ သူ့နာရီကိုကြည့်တော့ ည ၁ နာရီ ၄၀
ရှိပြီ။ မနက် ၅ နာရီဆိုလျှင် ဘူတာရုံကိုသွားရမည်။ လက်မှတ်
တန်းစီရမည်။ မိုးလင်းဖို့ နာရီ အတော်များများ လိုသေး
သည်။ ထိုစဉ်မှာပင် သူ့အခန်းကို လက်သည်းဖြင့် ကုတ်ခြစ်
သံ တစ်သံ ပေါ်လာသည်။ လက်သည်းရှည်ရှည်ဖြင့် ကုတ်ခြစ်
နေသံ ဖြစ်သည်။

‘ဟိတ်. . သွားမလုပ်နဲ့၊ နင်. . . အဲဒါ မမိုက်တာ’

‘ဘာဖြစ်လဲ’

စကြိုမှာ အရက်မူးနေသောကောင်လေးကို မိန်းကလေး
က ပြန်ရန်တွေ့နေခြင်းဖြစ်သည်။ သူကတော့ တံခါးများ ပွင့်
သွားမှာလား ကြောက်ရွံ့နေသည်။ သူ့ဘာလုပ်ရမလဲ၊ တံခါး
ကို ထဖွင့်ကာ ခပ်တင်းတင်း ဟောက်လိုက်ဖို့ စိတ်ကူးသေး
သည်။ တကယ်တော့ သူ မလုပ်ရဲပါ။ သူ ငြိမ်နေလိုက်သည်။
စီးကရက်တစ်လိပ် ထုတ်ကာ သောက်ဖို့ အားယူလိုက်ပြီးမှ

မီးခြစ်သံကို သူမပေးရဲတော့ဘဲ စီးကရက်ကို ချိုးပစ်လိုက်သည်။

သူ့မှာ ခုတင်ပေါ်တွင် ထိုင်နေရုံကလွဲလျှင် လုပ်စရာလည်း မရှိပါ။ သူ့မှာ ဝမ်းနည်းခြင်းသာ ရှိနေသည်။ ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်ခြင်းနှင့်အတူ ဝမ်းနည်းခြင်းသာ သူနှင့်အတူ ရှိနေသည်။ ခရီးဆောင်အိတ်ကို ဖွင့်ကာ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ထုတ်လိုက်ဖို့ စိတ်ကူးပေါ်လည်း ဖော်ဖွင့်သံက ကျယ်လောင်နေဦးမည်။

ကော်ဖီသိုးနံ့က မွန်နေသည်။ ကွမ်းတံတွေးဟောင်းတွေ ဆီက အနံ့ကကော သည်အခန်းထဲမှာ ရှိနေသည်လား။ သည်ကွမ်းတံတွေးတွေကို ဘယ်သူ ထွေးခဲ့သလဲ။ သူ့ရှေ့မှာ ဘယ်သူတွေ တည်းခဲကြတာလဲ။ ကိုးဆယ်တန် တစ်ချပ်ပေးကာ ဘယ်လိုလူတွေက သည်ကို ရောက်လာကြတာလဲ။ အဲဒီလူတွေကကော သူ့လို ချောက်ချားနေကြ တာပဲလား။ ဝမ်းနည်းခြင်းနှင့် ထိတ်လန့်ခြင်းကို ရောထွေး ခံစားခဲ့ကြရတာလား။ ဒါမှမဟုတ် သည်အခန်းကျဉ်းကလေးထဲမှာ ဘယ်သူတွေ တွန်းထိုး ရုန်းကန်ရှိခဲ့ကြသလဲ။ စိတ်လိုလက်ရ ညစ်ညစ်ညမ်းညမ်း စာတွေကို ဘယ်လိုလူတွေက ရေးခဲ့တာလဲ။ ညက သူ့ကို တဆစ်ဆစ်ကိုက်ခဲနေစေသည်။

အဆိုးဆုံးကတော့ ပူလောင်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ရေ . . ရေ ဘယ်မှာ သွားသောက်ရမှာလဲ။ အောက်ထပ်မှာလား၊ ဧည့်ကြိုစားပွဲဘေးမှာ ငွေဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ရေကရားကြီး တစ်လုံး ရှိနေတာကို သူ မြင်ခဲ့သည်။ ခွက်ကလည်း ကနုတ်ကွက်

တွေ ဖော်ထားသော ငွေခွက်ကလေးပါပဲ။ ဝေသာလီ ဧည့်
ဂေဟာ တစ်ခုလုံးမှာ သည်ငွေကရားကြီးတစ်လုံးပဲ ရှိနေခြင်း
မဖြစ်နိုင်ပါ။ အပေါ်ထပ်မှာလည်း ရှိရမည်။ မှတ်မိပြီ
လှေကားထောင့် လေးနားမှာ ပလတ်စတစ် ရေပုံးတစ်ပုံးရှိ
သည်။ အပေါ်မှာ ပလတ်စတစ်ခွက်ကလေးတစ်ခွက် မှောက်
ထားသည်။ အပေါ်ထပ် အခန်းတွေထဲက သည်စကြိုထောင့်
ကလေးမှာ လာရောက်သောက်နိုင်အောင် စီစဉ်ထားခြင်း
ဖြစ်သည်။ သူ သွားသောက်ရမှာလား။ တံခါးကို ဖွင့်ရ
မည်။ လက်သည်းဖြင့် ကုတ်ခြစ်နေသူ အပြင်မှာ ရှိနေလျှင်
ကော။ သေချာတာက မူးရီနေသော ငနဲနှစ်ကောင် ရှိနေ
ခြင်းပင်။

‘၄၀၆ ကို စောင်ပေးရမှာ ငါမေ့နေတယ်။ ကြည့်စမ်း
အိပ်ပျော်လို့ သိုးတောင်နေပြီနဲ့ တူတယ်’

သူ လန့်သွားသည်။ ၄၀၆ သည် သူ့အခန်း နံပါတ် ဖြစ်
သည်။ စောင်ဆိုမှ သတိရတော့သည်။ ကိစ္စမရှိတော့ပါ။ ထို
စောင် ရောက်လာလျှင်လည်း သူ့ခြုံဖြစ်မည် မဟုတ်ပါ။ သည်
အတွက်ပင် ကျေးဇူးတင်ရတော့မည်။

အိပ်ပျော်လို့ သိုးတောင်နေရော့မည် ဆိုသူက ရေထွက်
သောက်လို့လည်း မကောင်းနိုင်တော့။ ပြီးတော့ သည်စကြို
ထောင့်မှောင်မှောင်လေးက ရေပုံးလေးမှာ သူ ရေမသောက်
ချင်တော့တာလည်း ပါသည်။ ညထဲမှာ အသက်မျှင်းမျှင်း
ကလေး ရှူနေသောသူနှင့် ကပ်သီးကပ်သပ် ရောက်ရှိနေသော
ခြင်တစ်ကောင်ပဲ ရှိသည်။

‘အလကားပါကွာ. . လုပ်မနေစမ်းပါနဲ့၊ သည်ကိုလာတဲ့ လူတိုင်း ဒါချည်းပါပဲ၊ မဟုတ်ရင် ဘယ်သူကလာမှာလဲ၊ ဘာ အထာလဲ၊ ငါက ကိုးကွယ်ရမှာလား၊ သွားစမ်းပါ’

ကျယ်လောင်သော အသံက သူ့ကို ရည်ညွှန်းနေမှန်း သိ နေသည်။ သည်တစ်ခါတော့ သူ့အတ္တကို တည့်တည့်ကြီး ထိ မှန်နေပါကော။ သည်ကိုလာခဲ့တဲ့ လူတွေဟာ ဒါမျိုးချည်းပဲ လား။ သူမသိပါ။ သူ့မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က ညွှန်းသဖြင့် သူ လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဘာရည်ရွယ်ချက်နဲ့ သူ ညွှန်ခဲ့တာလဲ မသိ။ ဘူတာရုံနှင့် နီးသလို အချက်တစ်ချက်တည်းနှင့် သူ ရောက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သူ့လိုအပ်စွာပဲ ငြိမ်သက်နေသည်။ မနက်ဖြန်ဆိုလျှင် သည်နေရာမှာ သူ့ရိုမည် မဟုတ်တော့ပါ။ နာရီကိုကြည့် အခုပဲ မနက်ဖြန်ဖြစ်နေသည်။ ည ၂ နာရီ လင်း အားကြီးချိန်ဖြစ်သည်။ ခပ်တိုးတိုး စကားပြောသံတွေ ရှိနေ သော်လည်း နည်းသွားပြီ။ သွားကြိတ်သံ၊ ဟောက်သံနှင့် ဆေးလိပ်မီးညှိသံ (မီးခြစ်ခြစ်သံ) တို့ ရောထွေးကုန်ပြီ။ ရေဘုံ ဘိုင်ဆီက တဝေါဝေါ ရေကျသံတို့ရှိနေပြီ။ တံခါးတွေကို ဆောင့်ပိတ်သံ၊ ပစ္စည်းရွှေ့သံ၊ ဖန်ခွက်ချင်း ထိသံ၊ စင်္ကြံထောင့် လေးမှာ လမ်းလျှောက်နေသံတို့ ရှိနေသော်လည်း ခပ်ပါးပါး ပဲကျန်တော့သည်။

‘ရှင် လူပါးမဝနဲ့၊ ပြဿနာတက်သွားမယ်သိလား၊ ဘာ မှတ်နေသလဲ၊ သွားလာမကိုင်နဲ့’

‘ချောက်ချောက်ချားချား အော်ဟစ်သံက မနက်ခင်းကိုပုတ် နှိုးလိုက်သည်။ ခဏနေတော့ တံခါးကို ဝုန်းခနဲ ဆောင့်ပိတ်

သံနှင့်အတူ စကြိုမှာ တွန်းထိုးနေသံတွေ ပါလာသည်။ တစ်
 ယောက်က တောင်းပန်နေသည်။ တစ်ယောက်က ဆူညံပွက်
 ထနေသည်။ အသံဗလံတွေက သူနှင့်ယဉ်ပါးသွားပြီ။ ရေ
 သောက်ချင်စိတ်က ပိုမိုပြင်းထန်လာသည်။ ညနေရေသန့်
 တစ်ဘူးဝယ်ခဲ့ဖို့ မေ့နေတာကိုပဲ သူယူကျုံးမရ ဖြစ်နေသည်။
 ရေအေးအေးလေး တစ်ပေါက်သောက်ချင်သော်လည်း ပြိတ္တာ
 တစ်ကောင်လို နှုတ်ခမ်းတွေ ကျဉ်းမြောင်းနေရသော သူ့
 အဖြစ်ကို သူ ရယ်လည်းရယ်ချင်သည်။ မနေ့ညကလည်း ဝမ်း
 တွင်းမှာ သူမအိပ်ခဲ့ရပါ။ ဟောပြောပွဲပြီးတော့ ည ၁ နာရီ။
 ဧည့်ခံပွဲနှင့် စာပေစကားဝိုင်းက မိုးလင်း ၃ နာရီနီးပါးထိ။
 ဆရာမြသန်းတင့်တို့ ဘယ်နားလောက်ကို ရောက်ပြီလဲ။ သူ
 သတိရ နေသေးသည်။ သူနှင့်အတူ လိုက်မလာ ဖြစ်တာပဲ
 ကောင်းသေးတော့။ သူ တစ်ချက်သမ်းဝေလိုက်သည်။ အသံ
 တွေ တိတ်ဆိတ်သွားပြန်ပါပကော။

(၆)

သူ ဖျတ်ခနဲနိုးတော့ မနက်လေးနာရီကျော်နေပြီ။ ဝေသာ
 လီကတော့ ပကတိ တိတ်ဆိတ်နေသည်။ သူ ဝန်ရိုးပေါ်မှာ
 ခပ်စောင်းစောင်း လည်နေသည်ဆိုသော ကမ္ဘာ့မြေ၏ လည်
 ပတ်သံကိုပင် တအိအိကြားနေရလောက်အောင် တိတ်ဆိတ်နေ

ပြန်သည်။ ချောက်ချားစရာကောင်းအောင် တိတ်ဆိတ် နေခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။

ဘာသံမှ မရှိတော့။ သူ့ထလိုက်သည်။ သွားကို ကမန်းကတန်းတိုက်ကာ အဝတ်အစားလဲလိုက်သည်။ ထိုအချိန်ကလေးမှာပဲ မီးပျက်သွားသည်။ ဓာတ်ငွေ့မီးခြစ်ကို အားကိုးဖြင့် သူ ဆင်းလာခဲ့သည်။ ညနေ လူကြီးထိုင်နေခဲ့သော စားပွဲပေါ်မှာ ချာတိတ်တစ်ကောင်အိပ်ချင်မှူးရီဖြင့် ထိုင်နေသည်။ သူ့မှတ်ပုံတင်ကို သူတောင်းလိုက်ကာ ဝေသာလီ မှန်တံခါးချပ်ကြီးကို တွန်းဖွင့်လိုက်သည်။

ထိုမြို့၏ ဆောင်းနှောင်းရာသီကို သူ အခုမှ သတိပြုမိလေသည်။ အပြင်မှာ အေးစက်နေသည်။ အပြင်ဘက်ခုံတန်းလေးပေါ်မှာ မိန်းမသုံးလေးယောက် ထိုင်နေသည်။

အပြင်းစား အမွှေးနံ့များဖြင့် သူ့ကိုနှုတ်ဆက်နေသည်။ ဆိုက်ကားသမား သုံးလေးယောက်ကို လူတစ်ယောက်က ငွေချေပေးနေသည်။ မှန်တံခါးကို တွန်းဖွင့်ကာ ထွက်လာသော သူ့ကို မိန်းမတွေက ကြည့်နေသည်။ လမ်းပေါ်က ဆိုက်ကား အလွတ်တစ်စီးကို ခေါ်ကာ ဘူတာရုံသို့ နင်းခိုင်းလိုက်သည်။

‘သောက်ရေသန့်ဘူး ဘယ်မှာရမလဲ ညီလေး၊ ရေဆာလို့’
‘ရတော့ရတယ်အစ်ကိုရ၊ နေမြင့်မှ ဆိုင်တွေက ဖွင့်တာ’
ရေတစ်ခွက်စာလောက် သောက်ဖြစ်ဖို့ နေထွက်တာ စောင့်ရဦးမည်။ ရှေ့မှာ ဘူတာရုံ၊ ထိုမြို့၏ တစ်ခုတည်းသာ ကျန်

မနုဿိဟ ဝတ္ထုတိုများ ၂၁၉

တော့သော ခပ်ဟောင်းဟောင်း ဗိသုကာလက်ရာ ဘူတာရုံကို
မြင်နေရပြီ။ အဲသည်မှာ ရေသန့်ဘူးရှိနိုင်သည်။
ထိုနေ့က မန္တလေးမှာ နေထွက်နောက်ကျ၏။

ရနံ့သစ်မဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ် ၂၂။
၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ

နေဝင်းမြင့်